

Homiliae X ad monachos

<https://hdl.handle.net/1874/325808>

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.

Nº.

296.

Handwritten notes: "Handwritten" and "MS. No. 1"

Handwritten note: "T. 85"

**Hs.
2 D 1**

85 (*Eccl.* 396, *antea* 291h)
Eusebius Emisenus, *Homiliae*
(29 vacat).

Dionysius Carthusiensis, *Exhortatio*
Ejusdem *Opusculum de vita sancti*

In fine: ... scriptum per me fratrem
Orate pro scriptore. Et illuminat
„Pertinet Regularibus in Traiectum

traiectum nepoti meo
eneum in cruce scriptum
Ven. de sacerdotibus
„Liber monasterij
Archief." IV. 263.

81 (*Eccl.* 378,

S. Eusebius (Cremensis)
Theodonomus seu

S. Augustinus, *Epistola*

Handwritten notes at the bottom: "1990" and "restantibus"

Hic continet

Omne eusebii emissam
Dialogi novitiorum Symonis carth
Eiusdem tractatus de vita solitaria

primae regulae in tracto

n° 252. hh.

~~N. B. D.~~

n° 291. hh

Inapuit decem omelie bñ Eusebii emiffeni
epystopi ad monachos omelia prima

thoratur nos sermo di
uinus ut curramus dum
lucem habemus: priusq̃
nos tenebre cōprehendant
lucem habemus si curram?
si gressum fidei promoue
mus. In tenebris resident?
si promoue cessamus. Pa

uitos nos inueniat extrema necessitas: que
sepe impantos p̃uenit. Certam nobis impo
nat sollicitudine: incerta condicio. Cotidian?
se illius periculi metus: aut nefar? incursus.
Quam tūde miseram aiām malorū suorum
penitebit? cū die ultimo supueniente separ se
a corpore suo viderit: cū sibi in fine claudenti
oculos, nigrescere et horescere sempiterna nox
reperit? cū iacere ante se vacuā salutis ac lucis
infelicem cōmilitonē suū viderit? intentorē
pariter ac deceptorem: cū quo de arena mūdi
huc? per flagiciū suū victa discessit? cū repe
rit ab eodem iam diuulsa imānes et inānes
sup eū datē planctus: et dicē. Vbi sūt aiōsimte?
et cupiditates tue? quibus huc usq̃ ipacēt?
arsisti. et arsura iugiter congregasti. Ecce tñ
suerunt oīa illa tamq̃ umbra. Abierūt oblac
tamenta: et sola impietū obprobria et trinu
na remanserūt. De m̃ o aiā. Ad tñ pditū val
deli nolimue reditura sum: et p̃t fugitiuas

voluptates nūq̄ effugiendis cū eo vaporibus
concremāda. Quid inter hec eſt cū eam cepe-
rit ad definitam ſententiā et imobili lege de-
ſuam. importunū depoſita exactor abſtrahē?
et hinc inde inſultare et inſiſtē infernalū dūce
facies miniſtrorū? Quid eſt cum apparitoribz
mortis p̄ hūc vaſtū aerem ſeparari. et p̄ ſemi-
ms tenebrarū abduca trans diem reperit? et
nequaſ remeabile iter agere p̄ fines illos v̄
ubi ip̄a lux deſiat? cū peregrina ubiqz aīa co-
comitante malorū ſuorū triſti agnūe. vident
ſe p̄ extremas mūdi oras in illud inane ac
vacuū cadē de mūdo? atqz illud magnū
chaos. quod vite mortisqz regionē diſcernit
inire? et vitales auras nature ip̄ius exul-
amittere? cū rebus hūanis vale vltimum
dicens. mortem ante ſe h̄ns. et vitam poſt
ſe relinquens. in illud horrendum et viv-
oaul' attingendū p̄trahet' profundū? di-
uerſis auaricie ac malicie cathenata crimi-
nibus q̄tū pdidit p̄cū. tantū acceptura
ſupplicii? Cū ad h̄s uoqz crudel' aſtodie per-
uentū fuerit locū? ubi iam futuri pena in-
dici ip̄a ſui expectatione deſeruet? ne dicā
aliud ſolus meror excruciat' aīam vniū?
ſis ſolacis deſtitutam? ſola torquet cogi-
tatio deſperatam? ſolus metus evāiat' at-
tonitam. Et qz ubi iam nulla eſt parandi vit-
tus aut veſtitus ſollicitudo? nulla laborādi
militandi agendi ve occupatio. nulla facultas?

2
tis aut honore ambicio? solus metem omnibus
alijs curis vacuam intolerandus reddende
torus terror implebit. solū ac totū iudicij pōdū
captius sensibus iminebit. Quid vō qñ rēgre
di ad curam corporis sui? et p resurrectionē
recipere illud p̄cipit ad societatem malorum.
Quid faciet cū sedis vlnērū signis, castis
angelorū p̄sentanda conspectibus? et ante
regem s̄lorum causam de singul' redditura?
Quē mō absq; dubio si cui in medio nr̄i obi
terentur? iatum ut se suū sustine nō posset.
pudore magne confusionis oppressus. Quid
tūc animi habebit, cum alios illic erogante
dño papere viderit ille et integre fidei bra
uiū? candide thesaurū castitatis? fr̄s nūc,
talenta iusticie cū indigna sibi sorte conspeve
rit nouissimos de primis fieri, et de nouiss
imos? pauperes supra diuites, seruos sup̄ dñōs
glorificari? et vniquēq; pro meritis immortalit
tis luce p̄fatum in angelorū statū ex hoīnibus
promoueri, et cū terreno quondā corpore sup̄
excelsa regnū celestis iponi? et inter filios ma
restatis opulenta parentis dei hereditate ditari?
se autē inter hec cū patris suis relictā de sper
tulo felicitatis aliene, dolorem iniūta ipor
tantem? Quid post hec, cū se miseranda cō
ditio viderit omī consolatione nudatam, in
exterioribus tenebras p̄cuti? et ab illa hōrum
ecclesia, p̄petua excoicatione seclusam, ab ip̄a
vite radice p̄ndi? Illud autē quō trepidus et

male constitutus sermo poterit explicatio? cum repe-
rit incupibilis caro et infecte partibus medulle.
seus gehene estibus penetrant? et more feruentium
ac decoquentium metallorum inextinguibili ardore
tota hominis substantia vitius infundit? et dapasce-
ribus flammis corpora atque animas ex parte consu-
mi et ex parte nutritur. ut inter medios igni-
um globos dampnata natura det pabulum.
et accipiat incrementum? si forte inspersum
illud dudum consuetudinis viaum. ut eris ac
plumbi adulterina compositio. quandoque in-
stagna feruentia anhelantis gurgitis exu-
retur? transcuris per vada ignea mora cito
supplicii magnitudo partem? estas ardoribus
cruciatu mustrabit. Manebit in hoc preceptum
auctoris et iudicis. ut viscera dolentibus obnox-
ia et solis cruciatibus consecrata. ignis arbi-
ter depasta non deuoret? sed ad hoc preceptum ut
semper interimat? ut opus ac fragmentum cor-
poris nostri in antiquis sceleribus mortuum. et
ad sola tormenta rediunt? finem in ipso inter-
ritus confinio non inueniat? sed evanescit
iam tolerantie virtus sic pereat ut resur-
gat. Illa enim non casualis sed rationabilis et pe-
nal evustio. quia culpam iubet inquirere? sub-
stantiam nefas absument. Et ipse velut carbasa-
lenis aura percutiens? concinnatio ipsa pur-
gatio est? flamma illa non tam rem persequitur
quam reatum? et si modus fuerit delictorum? e-
rit et mensura cruciatuum. Si vero totam natu-

tam occupantur pauper et inuoluit excessus
 capitalia scelerum? qz nō recepit causa reme-
 diū: carebit sine suppliciu. Occidente igitur peris
 et viuificante sententia? stabit seculus materia
 reparabil: et nūq̄ ad metā malorū termino fu-
 giente pueniet. Et dū sibi nullā spem pmitte-
 potuit uel post vniuersā tpa: iam enā in p̄ser-
 sientē tormētā consequētiā sēdōū. Ar sic dolor
 mortis ofuscāe imposita innocētia augebit.
 De qui hec lugenda in posterum: ridenda nūc de-
 putant. De quibz hec p̄us experienda sūt: q̄
 credenda. Ideoqz carissimū hec omīa que illis
 finiri nō potuerūt. hic rōdini possūt. p̄ emē-
 danonē puoris vite: per demofinas? p̄ laci-
 mas: per hūilitatem cordis? per corporis casti-
 tatem: per exercitia iusticie ac misericordie. Qu-
 tam ita sint. quid per tot errores festinam? ad
 mortem? qui tot vias accipim? ad salutē? Per
 dñm n̄m ih̄m xp̄m? q̄ cū p̄re et sp̄u sc̄o vol? et r̄gt
 deus: p̄ oīa sc̄a sēdōū. Amē **Omēlia secunda.**

Quid saluberratis carissimū etiam in
 p̄nti oferrit s̄e occupaciones: sicut de-
 bent. Tradidit sacra l̄cō: mūda aīa
 lia cē que ruminant. Quid at̄ sit ru-
 miare: aperte docet sermo diuinus dicens. In
 lege dñi volūtas eius: et in lege eius medita-
 bitur die ac nocte. Et iterū. Meditatio cordis
 mei: in conspectu tuo semp. Ita nos quoqz diuin-
 ribus salutis sp̄ualit̄ ruminam? clausis sensibz
 iprobis conuaciones excludim? Demiqz dei lau-

debus delectamur: et interuio nrm mādū aiāl
fieri per exercitia sām sentim⁹. Et dum contra
reprobās voluntates interiora nra munimus:
aiās nras abis celestibi faciam⁹: ut de nobis
illud pphetiā possit dici. Panē celi dedit eis:
panem angelorū manducauit homo. Panis
angelorū: xps est. Cui⁹ abis et nos ptiapes su
mus: qñ mentem in eius ptecoriis occupam⁹
Ecce verū abū qui refiat. et nō defiat? sed u
susuo pfiat: et suis aefat expensis. Hoc pa
ne ifiamur esurendo: et pasamur ieiunādo:
vini quādam vias nris inferentes: ut et de no
bis dia possit. Regnū celorum vini paritur: et
violenti diripiūt illud. Qui sūt violenti: nosce
debem⁹. Sanius qz mens hūana diuersis h⁹
mūdi illecebris et gauristencijs delimita fugit
laborem. et expetit voluptatem: et vix addua
tur ut consuetudinē puoris vite ase excludat
Sed cum ceperit cogitare vltime diei necessita
tem. ac futuri iudicii pondus: uel sic mata
ta ut spe premij. uel timore supplij: volūta
riū bellum indiat passionibz: vni facit pas
tius studijs: et violenter se vincē melioris u
vite mūtatione contendit. Non enī sine viole
tia fieri p̄t. ut de habūdancia et de diuicijs ad
famē et siam: ad abstinenciaam et crucem
transcat. ut sompno prius atqz ocio amicum
arnem. contritione vigilijs qz conficiat. Nō
inqz sine violencia fieri p̄t: ut vnusquisqz in
auidiam pacencia: supbiam hūilitate con

mutet: violentiam sobrietate: luxuriam casti-
 tate comuter: et homo subito in vicium alte-
 rum triformetur. et quodammodo alter reddatur
 ex altero. Ac sic a malis per violentiam igni
 celeste diripitur. Duo autem sunt abstinentiae cau-
 sas gratia. Unum corporale: aliud spirituale. Unum
 a potu atque epulis temperare appetitum gule a
 delectationibus et mollissimis suavitatibus coher-
 cere. ab his que per tactum. per gustum. visumque
 decipiunt. sensum viriliter reuocare: ac violentiam
 abstrahere. Alterum abstinentiae crucis genus est:
 preciosius atque sublimius. motus animi irae
 et perturbationes illius modesta tranquillitate
 pacare: ac superbie impetus quasi feram
 bestiam refrenare: litigare cotidie contra
 vitia sua: increpare quadam censuram atque
 austeritate virtutis: et vitam quodammodo cum
 homine interiore conferere. Hoc facit: qui per-
 rupto passionum nullo violentiam ad celorum reg-
 na conscendit. Ad que nos perducere in suo vi-
 uentes timore dignetur: qui regnat in secula
 seculorum Amen.

Omelia tertia beati cuthberti

Instruit nos atque exhortat sermo diuini?
 qualiter nos attingere debeamus ad inquirenda
 promissa sua: et optinenda illa bona que
 nec visu capi. nec auditu percipi. nec cogi-
 tati comprehendere possunt. Petite inquit. et
 accipietis: querite et inuenietis: pulsate
 et aperietur vobis. Id est ut petamus orando:
 queramus laborando: pulsemus desiderando:

pulsemus proficiendo: pulsemus pſeuera?
do: et in ſpem celeſtiu promiſſorium tanto
incitemur ſtudio. tantoq; inardescamus
affectu: ut cũ premiorũ dignitate. deſideri
orum magnitudo concordet. Non vlt de?
nr bona ſua nimia iuuenendi facilitate
vileſcẽ. Pretioſa et concupiſcibil' merces:
cupidum amatorem et audũ negotiato
rem requirit. Ergo ille tantorũ numerum
repromiſſor nõ vlt in opere ſuo tepidũ?
deſpicat faſtidioſũ: recuſat coactum. reſ
puat indeuotum. Lentũ enĩ et parum g?
tum. quere grãĩm diuini muneris: max
ima eſt iniuria remunerationis. Ergo totis
licet et aie et corporis laborib; deſudemus?
totis licet obedientie vrb; exerceam? nã
ũ cũ condignum merito pro celeſtib; bonis
cõpenſare et offerre valebim?. Non valent
vite pñis obſequia: cĩne vite gaudijs cõpa
rari. Inſeſcunt licet membra vigilijs: pal
leſant licet ora ieiunijs: non erunt cũ con
digne paſſiones hui' t̃pis ad futurã gloriã
que reuelabit' in nobis. Pulſem' ergo lic
tiſſimũ in quantũ poſſim? : q; nõ poſſim?
quantũ debem?. Futurã beatitudo acquiri
p̃t: eſtimari non p̃t. Niſi enĩ cũ audiente.
niſi cũ bona voluntate: cum leticia dei opa
egerim? deo nos perire nouerim? Putamus
hñũ? q; digne queat illa aia et ita pulſet
ut aperiat' ei? que ad leue preceptum ſeru

oris responde presumit et dice? nuquid ser-
 ui vni sum? iam feci vicem mea. et ille faa-
 at suam? Quo hoc dicit cui preceptum est.
 nolite querere que vna sunt. et iterum. no que su-
 a sut singuli considerantes. a quo no solu h-
 competitur ut mercedem suam impleat? sed
 ut alienas inuadat. preoccipet. rapiat: pu-
 tam? inquam qd ita petat ut accipiat? ita que-
 rat ut inueniat? ita pulset ut aperiat? ei?
 qui pro aliqua negligentia correctus. et pro
 disciplina ordinis castigatus? no se ad eme-
 datione. no ad satisfactionem confert. sed
 magis ad illam protervia ut dicat. desero
 atq; discedo? hoc ego ferre non patior ige-
 nuus homo sum? iam primu qui ante pre-
 positum ul' abbatem ingenuum se ee iac-
 tur. puto qd adhuc ee se nesciat. Qui xpiane
 miliae mancipatus dicere se presumit inge-
 nuu? pene est ut neget se xpi sanguine copa-
 ratum. Quid aliud est dicere liber su. qd ip-
 so dno clamae nichil tibi debeo? De talibz
 dicebat apostolus. Cum eni serui essetis io-
 bedientie. liberi fuistis iusticie. Non bene
 ingenuus approbatur. qui misera seruitu-
 re viciorum deprimatur. Clamat autem in
 contumelia discipline. in pado aie sue. Ma-
 lo discedere qd emendae? qd satisfacere? qd
 implere quod precepis. Quid e hoc aliud
 qd iugum xpi a se rebelli ceruice disautere?
 Isti tales. non bene petunt. sed male a vni-

10
appetunt. Non si de pulsant: sed infidelitate
pulsantur. Quid prodest quod discedis. qui
vndiq; astrictus es vinculis passionū? que
hinc atq; inde circumvallant vicia tua? Quid
prodest inq; quod discedis? qui quocūq; loco
vadis te tecum portas? Nemo discederes:
si quoq; te fugere posses. Digne aliquis
discedit: si illo ire possit ubi illū dyabolus
inuenire non possit. Nemo se fallat. Non
fugit aduersariū de loco ad locum. sed de
vicio ad virtutem: de passione ad emēda
tōnem. Nam si eū aliter fugias: sequet
te. Emenda te et fugiet a te: sicut ait apłs
Resistite dyabolo: et fugiet a vobis. Non
obedire autē et velle discedere: hoc ē dupli
ater facere dyaboli voluntatem. Hoc est
voluntate sibi etiam in pñti dampnatō
nem inferre. Illis ipis qui grauius apud nos
delinquit: nullam tristiore nullam acer
borem possum? inuenire sententiam? q̄ ut
corpore congregacionis absasi: sine pace
discedant. Et nōne amenae genus est: ut
hoc quis pro remedio expetat. quod etiam
a preposito nisi pro sumo crimine possit ifer
ri. Intelligam? ergo hinc istas indignatōes
et contradiciones inimico operunte et dispo
nente prouenie. Ille enī qui non p̄t absolute
aliquem de loco salutis exire: imittit p̄
mū occasiones et causas. imittit inobediē
passionem: quam semp socia infidelitatis

comitantur. Que cum captiuā illa quē uenit
 mentem: statim intoleranda atq; impossibilia
 facit etiam illa que pua et leuia sunt. Et
 sane dubiū non est: q̄ uires inobedientibus
 diuinitus subtrahūtur. Et sicut ille qui nō
 habebat in se necessariam fidei deuotionē:
 etiam quod habebat auferet̄ ab eo: ita in
 obedientia obdurat aūm quē semel reperit:
 ut ad suscipienda precepta. nec auctore ne
 rōne flectatur: sed quod pessimū ē sibi solū
 credat: et pro omni rōne intentiones suas
 sequatur. et hoc solū rectum putet. quod
 obdurato corde conceperit: sicut ei effectus
 de quo diuinus sermo pronūciat. Itinera
 insipientiū: itā in conspectu eorum. Et ue
 rum. Sicut uie que recte videntur ēē hominū
 by: nouissima earum ueniūt ad profundum
 inferni. Postremo ueniet eiusmodi aīabus
 quod domū que super arenam edificata ē.
 Hec enī parabola: maxime ad inobedientes
 respicit. Sic enī legim⁹. Omnis qui audit uerba
 hec et non facit ea: simulabitur uiro stulto.
 qui edificauit domū suam supra arenam.
 uenerūt flumiā. et reliq̄. Id est cū influxerūt
 stillacida passionū. cū aduenerūt flumiā
 temptationū. torrentes atq; ipetus tribulacō
 nū ex multitudiē negligentiarū: cū flauē
 rint uenti. illi utiq; qui in acre isto uolunt:
 parati ad xpī arcem uentilandam: si ubi i
 ueniant paleas quas ad ludibriū suū rapi

ant atq; dissipant? tunc irruent in domū illā
que sine obedientie fundamento edificata ē
et fiet ruina illius magna. Sed forsitan dicat
aliquis. Nūquid statim de hoc loco discede?
ruina dicenda est? Dico hūm. Non grandis
spes ē si nauis in fluctib; constituta. licet ipā
non pareat. tamen iacturam maximā de
onere ac de mercib; suis faciat et ipā ad
portū vacua atq; inanis pueniat. Sic non
grande gaudū est. si aliquis ad seculi fluct;
reuertens. nomē atq; habitū sue p̄fessionis
custodire videatur. aīa vero eius negligenti-
as tabescat et defluat. Et quid gū? q̄ ut
subito tamq; ales repentin⁹ erudiceris de lo-
co ad quem te dñs tuus vocauerat? in quo
te primū illūauerat? in quē te post mala
seculi quasi in portū de gū tempestate indux-
erat? obliuisa subito fraternam societate
et consolationem? obliuisa locū illum in quo
primū p̄stinū habitū et nomē seculare eris
eras? Aues ip̄e diligūt nodos suos. Amāt
fere loca in quib; nutriti sūt. amāt cubilia
et pastua. Et q̄libet naturali libertate pas-
suus per diuersa rapiantur ex cursib; sepe
tamē ad cara sibi loca. quodā insiro sibi de-
siderio reuertunt. Et tu intellectu predictus.
rōne munitus? ita interdū sensu alienus
efficeris. ut preferas dei beneficia uolūntate
uel intentiones tuas. et sequaris proprias
conitationes. Que q̄libet ad diuor labore

plibet ad salutis naufragia atq; aie detimen-
 ta te rapiant: totum tamen hoc pre nimia cor-
 dis indignatione no sentis. Hoc eni ait sermo
 diuinus. Tempore eni discessionis: multa pro-
 mittit inimicus. psuadet sibi se illuc quo ten-
 dit maiorem profectum. multa gram: atq; xru
 oim habundantia repturum: ac se minq; ange-
 lum suscipiendum. Et post hec: qng; anxietate
 repletus et pace nudatus: memor quo pro-
 fectus sui studiu et sacru ouile reliquerit: it
 aia duertit: et quasi sedam temporis sui te-
 pestate: tunc videt quid mali de se gesserit.

Tunc recognoscat quid periculi incurrit: cum
 de loco ad quem cum gaudio venerat sine pa-
 te et cu scandalo discessit. Tunc se fera penite-
 tia sup ruina sua penitet ac deflet: sicut qda
 aues que pre dolore sup eos quos occiderunt
 flere dicuntur. Et hec omnia aie detinenti:

ex inobediencie malo eueniunt. Obedientes
 autem et huiles aie: multis atq; omis labo-

tbulacoēs

res prosternunt: atq; in copendiu mittunt.
 Sciendum e eni. q qru huiliores et obedien-
 tiores fuerim: tantu sup nos leuius et
 dulcius iugum dni sentiem. Quantu obe-
 dientiores fuerim: ppositis ac patrib; nrīs:
 in tantu obediet deus oronib; nrīs. Vide-
 am? qua acceptabilia sut dno opera ul' ie-
 iunia coru. qui suis potius q; senioru vo-
 luntatib; obsequatur. Clamant illi. Quare
 ieiunauim? et nefasti? huiliauim? aias

nūc et nō aspexisti. Et ille respondet.
Ideo q̄ in dieb; ieiuniorum vestrorum
inueniuntur voluntates v̄ie. Videm⁹
p̄ inobedienciam aīarum opera nō respi-
ci? ieiunia nō audiri? vota nō suscipi.
Vnde nos amplius illius mandata sec-
temur? qui ad hoc ad nos e celo descendit.
ut nō solum nos redimeret mortis pretio?
sed etiam ut vite edificaret exemplo? et cū
illo dicam⁹? Ego non veni facē voluntatē
meam? sed volūtatem eius qui misit me
patris. Ire autem post voluntates pprias
tam perniciosū ē? ut hoc dñs iam postmo-
dum iratus. pro dampnatione p̄cā irro-
get dicens. Et dū nisi eos scdm desideria
cordis eorū. Quāobrem qui vlt̄ cura eē
opera sua ul' r̄a in conspectu dei? nichil obe-
diencie p̄ferant? nichil penitus antepo-
nat? siue senior siue minor sit. Maius q̄tū
senior ē? tantū plus debet stude edificatio-
ni et p̄fectioni. Nullū sibi finē faciat pro-
ficiendi? nullūq; t̄minū constituat acquire-
di? cū sibi dicti audiat. Parat in exitu opa-
tua. Et iterū. Sapīa in exitu canetur. Pro
ergo plus proficiam⁹? tanto plus hūiliemur?
q̄ q̄to plus hūiliati fuerim⁹? tanto plus pro-
ficiam⁹. Nullus ille senior tam doctus ap-
pareat? ut putet quod eū nō deceat obedi-
encia que deū deat. Hūilitas enī atq; obe-
dientia? in iuniorib; adhuc necessitas? in

Seniores; vero dignitas est. Ille enim bene
 proficiat, ille bene consumat, qui cotidie sic
 agit quasi semper incipiat. Quamobrem aug-
 menta meritorum, incitamenta debent esse
 profectuum. Scriptura vero pronuntians de
 his qui dum primas negligencias premit-
 tunt, in alias atque alias semper incurrunt, ita
 ait: *Peccator adiacet ad peccandum.* De profectu vero
 dicitur. *Et sanctus adhuc sanctificet.* Videamus
 primum. Quid est peccator adiacet ad peccandum?
 Verbigra. Mali cuiuslibet aut obtruncationis
 passio impugnat me cepit. Si non statim pe-
 nitudo eius me momordit, cras tanta in huius
 vitii facilitas veniet, et quedam ut sit dixerit
 suauitas, ut reuocare me ab illo et continere
 non possim. Ita enim euenit, ut qui primo tempore
 emendare noluit, incipiat in sequenti nec
 velle nec posse. Verbigra. Superbie adquisitio
 cepit regulam violauit, senescentem lesit, iuni-
 orem destruxit. Si non statim me penituit tan-
 giuit fuisse preuentum, ita de die in diem la-
 bentissime me rapiet ipsa violentia con-
 suetudinis, et impetus passionis, ut iam non
 me delinque intelligam, nec peccare me se-
 ntiam. Obscurat enim atque obruit intellectum
 onus delicti, assiduitas delinquendi. Etenim
 ita cor negligentis obscuratur, ut huiusmodi ipsi
 si se non humiliet si non satisfaciat, proposito suo
 non nocere se credat usque insultet et dicat. *Quia*

constantiter illi restitit: q̄ bene nō acquieui.
quanta auctoritate respondi. Putabar q̄ me
semp̄ illi humiliare deberem. Quod qui fa-
cit? Drabolū se tradidisse constat captiuū.
qui de hominū vicijs et passionibz ac perditio-
ne letat. Et eiusmodi anime auerget illa se-
tentia. Patōr adiacet ad petandū. Quā nos
lūm̄ refugientes: illam potius teneam⁹ que
dicit. Et sc̄us sanctificatur adhuc. Cotidie ad
dam⁹ ad merita? nec de nobis aliquid pre-
sumam⁹: q̄ dei est om̄e qd̄ possum⁹. Dimus
it̄qz fr̄es in opere dei indeficientes p̄r̄ eter-
nam retribucionē: et cotidie ad meliora tē-
dam⁹. Ip̄a enī apprehendi auudit⁹: ip̄a cō-
suetudo proficiendi: semp̄ nos ad maiora p̄-
uocabit. Et ubi viderit deus deuocionem
animi: ardentiorē insinuabit affectum.
Et q̄tū nos addiderimus ad studium: tantū
ille apponet ad adiutorū. Quātū nos ap-
posuerim⁹ ad diligentiam: tantū ille addet
ad gr̄am. sicut ip̄e dicit. Qui h̄z dabitur illi:
et superabundabit. Et alio loco dicit. Posui
adiutorū sup̄ potentē. S̄m̄ ergo de gracia
nascitur: et profc̄us profc̄ibz seruiūt. Luc̄
lucris. et merita meritis lucrū faciūt: ut
quāto quis plus adquiret tepent. tanto pl⁹
conetur et delectet̄ adquirere? ut adquisi-
tionis lucrū adquirendi nutriet appetitū:
et quāto q̄s auudit⁹ de sapientie bonis
hauerit? tanto plus haurire desideret.

9
sicut ipsa de se sapientia loquitur. Cui edur
me, adhuc esuriet. Digeramus itaque limi
cursum nrm: ut crescat in nouissimo vita
nra. Cuiusmodi in finem: unde sine fine
gaudere mereamur. Sed esto. Non possu
m' excere corporis labores: conferam' nos
ad spualiu' honoru' desideriu': ad copunc
tionis et caritatis augmetu'. Si cotidie
in cordib; nris ponam' ascensus: nulla
infirmitate nulla etate lassari possum?
ut hys spualib; qbusdam g'dib; ascende
meream' ad promissa dñi nri ihesu xpi
Amert.

Inquit omelia quarta bñ celsi

Sicut a nobis dñs pro suscepti
officij necessitate, loquendi depos
it officiu': ita a vobis limi aude
endi requirit affrm. Ita inq' cari
tati vñ expedit hys que p salute vñ di
am' obedire: sicut nobis iminet nō tace.
Nam si nos offensam meruim' de silencio:
quāto magis vos eandem debetis expaus
cere & conceptu'. Si inq' nobis grande pe
riailū est aliena nō argue: qto vobis peri
culosius est ppria nō corrigere? Aut quodā
loco bñs apostolus. Videte vocationem i
vñm fr̄s. Cuius prope dilectissimi et nos
videam' vocationē nr̄m. Non enī satis p
dest q' istū locū expetiim'? si huc tales su
mus, quales in sclo ēē potuim'. Si enī vñ
pspiciamus: nō solū ista solitudo nos ad pfer

tionis necessitatem. sed etiam ipsa congregacionis multitudo construngit. Nam sicut
preciosum atq; p̄cipuū est in medio multo-
torū bñ agē? plimos ad profectū boni op̄is
exemplo excitā. ita periculosū atq; p̄nicio-
sū ē negligentius atq; tepidius agendo mil-
torū fidem frangē. mltorūq; aīas depraua-
re. Si inq; fructuosū ē in medio tantorum
positū probabilit̄ viuē. ita periculosū ē ali-
quid destructionis egisse. Hoc aut̄ quare di-
co. Quia qd̄ peius ē facilius inueniū? q̄ ea
q̄ deteriora sūt. q̄ q̄ meliora seruent. Proxi-
or ē enī ad imitacionē mali. humana fra-
gilitas. Quapropt̄ nō nobis sufficē credi-
mus. q̄ nos in hanc scolam cernimus
congregatos. nisi q̄ uehementius ī nob̄
negligentias n̄r̄ professā perfectio quā
nec assumpta condempnat. q̄ scdm̄ scrip-
turę fidem qui mltū promittūt. mltū n̄c
ē ut repentur ab eis. O q̄ntis proderit. et
q̄ntis econtrario oberit loca hui? oportuni-
tas. et cōgrue habitacionis occasio. Nō
enī in hoc loco vixisse. sed in hoc loco bñ
egisse laudandū ē. Nam qd̄ nobis habi-
tacionis hui? secretū prodest? q̄n̄ gran-
dino dn̄atu malicia in nobis regnat. q̄n̄
ita superbat. q̄n̄ maiorem in nobis me-
tum human? oculus q̄ diuin? indit. q̄n̄
nos illi laudabiles heremite. qui extra
mūdū nos eē credim? p̄ diuisarū passi-

10
nū vicia mūdū int̄ nos inclusum tene-
mus. ita ut qui putabam⁹ nos precib⁹
nris seculo ipi posse succurrē? pene sit.
ut videam⁹ nos sc̄i int̄fessionib⁹ indige-
re. Dubiū quippe non ē q̄ illa aīa que p̄ con-
cupiscentiam s̄larū voluptatū. possessio
efficit mūdane cōuersationis. non potest
effici regnū diuinitatis. Ideoq; fr̄es. vi-
dete vocationē vr̄am. Venie quidem ad
hēmū sūma p̄f̄o ē. sed nō p̄f̄e in here-
mo viuē. sūma dampnatio est. Quid p̄-
dest silocus quietis tantū corporalit̄ re-
neatur? et inquietudo tm̄ in corde verse-
tur. Quid inq; prodest? si in habitatione
silenciū sit. et in habitatorib⁹ viciorum
tumultus et colluctacō passionū? si ex-
teriora nr̄a serenitas teneat. et interio-
ra tempestas. Non enī ad istū conueni-
m⁹ locum ideo. ut nobis mūdus famu-
laretur. ut reb⁹ om̄ib⁹ habūdantes om̄i
quiete fruamur. Nō vtiq; ad requiē? nō
ad securitatem. sed ad pugnā huc cōue-
nim⁹. ad agonem processim⁹. ad exerce-
tenda cū vicis bella p̄perauim⁹. ut ligue
gladios retundam⁹. ut nō solū inuicē
non inferam⁹ iūurias. sed nec sentiam⁹
illatas. Peculiaris autem istud ad p̄-
fessionem nr̄am p̄tinet. nichil in hac
vita consolationis requirē? nichil q̄eti-
ter recipere velle bona ī vita sua. sed ho-

nones refuge. subiectione atq; abiectio-
ne gaudere. paupertate studio querere. et
non solum facultates. sed etiam cupidi-
tates e cordib; eradicare. Nichil eni hie
interdu res necessitatis e. nichil vo cupi-
res veritas. Et ideo hunc sibi specialiter
modu religiosus debet ipone. ut tm hie
beat qtu necessitas poscat. no qtu cupi-
ditas cocupusat. Habendi eni amor nisi
ad integrum refecetur ardenaor e i pul-
et plus torquet in minus. Et n ex corde
paup sis atq; affai. paupertas ipa non
vtus sed miseria iudicanda est. Nouer-
mus itaq; frs nichil prodesse. si carnem
nrām ieiunijs ac vigilijs affligamus.
et mentē nrām nō emendem. aut que
interiora sūt nō curem. Quid prodest
afflictio corporal? si linguam neq; ijs
et obretractationib; polluam? Nōne oēs
labores nrī in nichilū redigūt? Nōne op-
nrīm velut fumus atq; umbra euanescit.
et velut stipe fruuilla in nichilū redigūt?
O qti et q diuicium labores subito pere-
ūt? qm bona frequēter iam acquisita
ac reposita de manu rapiūt. dum id qd
acquire studem custodire negligimus.
Quapropt qtis nobis de cruce et corpo-
ris afflictione blandim? si exterior hō nr
sās laborib; exerceret? et a passionib; nō
no curetur interior. Sic e quomō si aliq

Statuam faciat a foris auream? abintus
 luteam. ut quō si domus magnifica apte
 constructa? a foris pulcherrimis coloribz depic-
 ta videat. et abintus serpentibz atqz scorpionu-
 bus plena sit. Cuid prodest qz affligis corp?
 tuū? qn̄ nihil proficiat cor tuū? Valde dura
 et nimis dolenda condicio: om̄ū intentione
 studiū laboris ipende. et fr̄m nō recipē p̄
 laborem. Ieiunare et vigilare et mores nō
 corrigē sic est: quō si aliquis ex vineam. a
 circa vineā extirpet et colat. vineam at-
 ipām desertam atqz incultam derelinquat.
 ut spinas ac tribulos germinet. que insis-
 rente cultore iocundissimos ex se fr̄us po-
 tuisset proferre. Agnoscite itaqz km̄. qd
 ad salutem p̄etnam conquirendā? absti-
 nencia corporal' sola nō sufficit. nisi et aīe
 quoqz ieiuniū per abstinentiam viciōrum
 fuerit sociatū. Cuid enī iuuat? si sit quis
 piam corpore castus. et mente pollutus.
 Quē malicia deprauat. quē furor iracun-
 die facibz eragitat? quē supbia om̄ū dei-
 grā spoliat. quē mēdacijs ul' maledicōs li-
 gua cōmaculat? nōne ip̄e se fallit. nōne
 ip̄e se irridet ac deapit? si credat se solus
 ieiunijs ac vigilijs sanctificandū. Et id
 curo dilectissimi ita corpus exerceamus
 ieiunijs: ut mentē purgem' a vicijs. Cogni-
 tem' illius iudicis inessant' aduentū? q
 utinā sic paratos nos inueniat. quō ne

mo p̄t dubitāe q̄ veniat. **Q** si requirās
quō veniat: illo utiq; corpore qd̄ pro salu-
te n̄ra susceptum. pro n̄ris criminibus
addictum: pro n̄ra absolutione dampna-
tum: et pro n̄rōrū vlnērū mediana lā-
cea clausq; confixū est. Quia enī erit
in reos intoleranda sentēcia: reuerēdū
p̄sencia cruciatū. Quid igit̄ hoc tēpore
facturi sum⁹: qñ̄ cont̄ illos crucifixi dñi
liuores note p̄rōrū n̄rōrū ac macule li-
bidinū p̄ferent. Aut quo putas vlti-
respiciet redemptio n̄ra p̄ditionē n̄ram:
cū tanto grauiora erūt huāna debita.
quanto maiora se ostenderint diuina be-
neficia. Verendū est aut̄: ne illam vo-
cem resurrectionis. pretiosa crucis xp̄is-
ti vestigia protestantem: etiā in iudicio
suo ad vasa iniquitatis prolatur⁹ atq; dic-
turus sit. Infer digitum tuū huc et vide
manus meas. et affer manū tuā et mit-
te in latus meum: et agnosce que pro te
et a te impietas huāna ptulerim. Illa utiq;
clauorum signa bonis saluifera. mal-
terribilia. que usq; ad diem iudicij non
deleantur: sine dubio obitanda seruat̄.
Et quid post hec sequit̄. nisi illud inter-
positum int̄ viuos ac mortuos expauē-
dum chaos. vastūq; discrimē: exclusē
a natura viuencū tenebre exteriores.
dura sepe n̄s a dulci intuitu scōrū et a

societate feliciū? et contrario int² lacri-
 mabiles gemitus. planctusq; lugentium
 collegium triste miserorum? et a beata pat²
 a etnū tererrime noctis exiliū? Quā lugub²
 cit homū deum vidē et perdē: et ante p²
 sui perire conspēm. Et ideo hūm ista dum
 tempus ē cogitantes? ita indefesso studio
 laborem? ut quod nobis contulit iudicat²
 integrum in nobis inueniat iudicatur²

Cimus quidē Omelia quinta

Spiruali milicie cui nos mancipati
 mus: magnā cē in futuro inui-
 nerationem. Sed si bñ respicia-
 mus: in hoc ipō ope quod agim² quod cō-
 mō etiam in pñcia ptem pñij possidem²
 Et plane magnus vite fructus est: seculū
 potuisse despiceret et deo seruire cepisse?
 euasisse viciorum infelicissimū dñatum
 effugisse gule atq; luxurie fedissimam
 seruitutem. Quid ergo? Nōne iam pars
 pñij ē. nichil habē cōe cū mūdo? vana
 rum rerum cupiditatib; nō extruam. se-
 lerib; nō admisceri? et in innocētia diem
 trāsige. bñe cōstituti operam dare? glorio-
 se paup²tatis sufficiētia cū timore dñi
 possidere. De qua loquit² sapientia. Me-
 lior est exigua portio cū timore dñi: q̄
 thesauri magni sine timore. Intelligi-
 mus itaq;: q̄tū nobis dñs pia vocatiōe
 contulerit. Numerem² si possum² exil²

A maand

lo tpe ex quo hic conuersari videmur.
quanta pctā lucrifecerimus? de q̄tis fructi-
dibz de q̄tis adulteris. rapinis. p̄urijs.
sacrilegis libertati sumus? et tūc videbunt
q̄tū etiam de p̄ntibz beneficijs dñs debe-
am? Si nūc in sc̄lo eem? quid aliud agere
mus q̄ volueremur in mal' nr̄is. et aīas
nr̄as cotidianis violarem? cotidianis co-
foderem? vlnerebz. et ita ut nec sentirem?
Habet enī hoc infelix consuetudo peccandi.
ut q̄tū amplius quisqz peccauerit. tantū
minus pctā ip̄a sentiat? et tantū eū plus
peccare delectet? et eueniat illud qd̄ pro-
pheta pctōribz clamat. Non est deus in
asp̄u eius. auferuntur iudicia tua a fac-
e ip̄ius. Etenī qm̄ surripit peccandi delect-
tatio? statim futuri iudicij. abscondit obli-
uio. Econtrō autē q̄to quisqz sollicitior cō-
se fuerit? tanto plus metuit? sicut ait sep-
tura. Sapientis timendo declinat a malo. Sa-
piens ergo semp in cōpūctione et semp in
metu ē: et ut de p̄ccatis suspirat malis ita
de futuris pericul' puigili sollicitudine con-
tremiscit. Qui de p̄ccatis anxius ē. id se-
cum cogitat ac reuoluit. ne forte paruum
defleuerit p̄ccata? ne forte nudum satis-
fecerit pro innumeris debitis suis. ne forte
magis ad veteres iniquitates noua super-
posuerit vlnca. ne sup antiquas q̄s̄e ma-
culas. recentia adhuc crimina ip̄resserit.

et conuersionis nomē assūperit ad hoc
 ut grauius sub sacra professione delinq̄ret
 Aliquāti sufficē nobis putam⁹ q̄ ad secretū
 istud conscendim⁹? q̄ locū habitumq̄ muta-
 uimus? q̄ aliquantū t̄p̄is hic uixim⁹? spem
 oem̄ in amorū nūdo collocantes. Ac sic p̄u-
 aosa nosmetip̄os p̄suasione fallentes: pu-
 tam⁹ de om̄ibz nos debitis t̄nsegisse: putam⁹
 q̄ mala n̄ra spacio temporis euauerunt
 Et q̄ nos illa obliu: credim⁹ q̄ de memoria
 diuine seueritatis elapsa sunt. Sed nō ē ita.
 Om̄ia apud illū collecta: oīa apud illū repo-
 sita atq̄ signata sūt. Audiam⁹ quid dicat
 ille b̄s iob. Signasti quasi in sacculo pec̄cā
 Et d̄ns ipse iterū ait. Nōne hoc collecta
 sunt apud me. et signata in thesauris ri-
 meis. Non putem⁹ tam facile emitti pos-
 se iniusta semel criminā: et p̄fundo uolnē in
 aīe ip̄ius ip̄ressa uisceribz. Multū opus ē fle-
 tu. multū gemitu. multū dolore cordis. ad
 sanandos ip̄ius cordis dolores. Tota it̄cū
 bendum ē sp̄s conitōne: ut uetusta mala
 tanq̄ sagitte quedam de ḡsc̄ia debellantur
 Non suffiat sumus labijs dicē. peccauī. p̄-
 pare. remitte. Et saul dicebat peccauī: sed
 non optinuit illam ueniā quā dauid una
 p̄uē voce promeruit. Et hoc quare? Quia
 confessionē nudam magis uerba q̄ uerige-
 ritus exprimebant: q̄ nō conpensabat tū

magnitudinē criminis lenia humiliatio sup-
plicantis. Non leui agendū ē cōstricōne
ut debita illa redunaret quibz mors etna
debetur: nec tristitia opus ē satisfactioe
pro malis illis pp̄ que paratus ē ignis
etnus. Si volum⁹ intelligē qđ gues apud
se nō iudex faciat hōim culpas: respicia-
mus ad penas. Quātū enī nūc patiens
ē deus nō in sustinēdis delictis nris: tam
seuerus est in districōdis. Et sicut inestima-
bilem parauit iustis glouam: ita iestimabi-
lem parauit ip̄obis penam. Ergo suppli-
catorum acbitatem e contrario de p̄miorū
magnitudine colligam⁹: qz qui nouit re-
munerare merita. nouit punire delicta.
Saluberima ergo est ac mltū necessaria
futuri iudicij irōdicō: et p̄ccitorū cōmemo-
ratio ut deploratio delictorū. **Q** si qđ ē qui
sibi de p̄ccitis illese vite meritis blandiat:
et adhuc inōcentem se t̄sisse putet ad do-
m̄ini seruiturē: et ideo se credit debē cō-
secari. iste tal' respiciat qđ incerti et qđ lu-
bica sunt exitus vite: de qua dicit. **N**e lau-
taueris hōim in vita sua. Et cū hoc p̄-
speret: etiam si de p̄ccito putat se nō hīc
qd' lugeat: de futuro inueniet hīc qđ time-
at. **N**emo g' de p̄ccitis securus sic. **T**ā-
ta laquei obiecti sūt ante pedes aīe nre: tā
innumeri hostes obseruāt et custodiūt iter
nrm. Tante fouee et tanta pericula. tante

rerum difficultates iniaciunt in nos &
 finem nrm? via ipa que per se arda atqz
 dua est. tantis spiritualiu latronu insidiis
 obsidetur? tantos nos scopulos tantos
 fluctus transire nate e. et videre anchoram
 optato in litore collocemus? et putamus
 nos de pteitis debere ee securos. et sine co
 tidiana cura. et sine cotidiano timore et
 tremore diem nrm transigere debet. Quis
 transiens sup alicui profunda flumis per
 artissimi pontis angustias. etiam si ma
 iorem ptem inoffenso transierit pede.
 iam periculū euasisse se credit? cū in vl
 timo pontis spacio si paululū titubaue
 rit. casum quē in medio timebat icur.
 Sic nos etiam si magna pars vite istius
 pspere videatur transacta. nō ideo presuma
 mus fiducia. aut adhuc periculum p
 extrema minetur. Quis in acie positus
 ante finem certans. aut ante victorie
 securū debet se ee iudicat. anteq̄ ad finē
 felici consumatione pueniat. Nec hoc i
 nobis sufficere putemus ad plenā salutē.
 q̄ int̄ seruos dei ul' habitatione censem.
 ul' noie computam. q̄ i insula viuē atqz
 int̄ monachos psallē videamur. Clamit
 enī nobis deus nr. Nō omīs qui dicit
 michi dñe dñe. intrabit in regnū celoz
 Hoc quare? Quia nō auditores legis

anq̄

iusti sūt apud deū; sed factores legis ius-
tificabūtur. Unde si bene vixerim? cur-
sum n̄m stabilitate et p̄seuerantia cōmē-
tare debem? in loco nationis n̄re p̄sisten-
do et proficiendo. Vere dico: etiam si hic vi-
ginti aut triginta ānos dño ipendissēm?
cū utiq; totum nos sanus debē q̄ vauim?
et ut satis vnū annū agerem? in sc̄lo iusti-
mabile eēt q̄tū nobis de eternis quidvis
fraudarem? q̄ spes n̄re om̄s in cōsumarōe
atq; in fine consistūt. Quid m̄ profuit si m̄-
sata virdantia in herbis spem messis ostē-
dāt; me sub ip̄o falcis tpe subita ul' aeris
intemperie ul' pluuiarū inuidiatione detri-
pant? Quid michi prodeit si vinea sp̄e oēm
in flore promittat? et ul' ferarū incurtio. ul'
vastitas grandinis spem oēm in consuma-
tione subducat? Ideoq; om̄s prosperitas.
om̄s q; laborū felicitas: in fine consistat. Cū
autem etiam illis colendū sit. qui hinc post
multa laborū stipendia post aliquātū ānos
spaciū pro aliquib; affectuū desiderijs abst-
hūtur? quid de illis erit. qui hic quatuor.
aut q̄iq; ānos longissimū tempus credūt
et oēm relique vite tractum in sc̄li vanita-
te consumūt? cū etiam vnus ānus sc̄li la-
bores n̄ros in h̄mo acquisitos ita possit ab-
sumē. quō si mare magnū. puissimū intra
se riuulū recipiat et absorbeat. atq; ei nec
nomen relinquat. Nescio ad que lucra ve-

15
lunus in illo scđo viuē Nam cū hic grāde
putetur dampnū nō cotidie aliquid accipere.
Illic grandis questus ēe putandus ē. ul' ac-
quisita nō pde. Hic inq̄ grāue detinētū cre-
ditur. nō cotidie proficere. ibi vero sūma v-
tus ē nō perire. Ideoq; si adhuc tenues ac
paupes sum⁹: hic aliquid cōsequi labore-
mus. Si vero aliquid consecuta sum⁹: hic illud
seruāe curemus. Hoc solū nobis in cōpēdiū
ait et gaudiū: quod hic dño vixerimus. Ideo
q; q̄ diu hic consistis: in arbitrio ē cū velis
ad scđlā declināe. Cū vero declinaueris: in
difficile ac pene ipossibile ait ad locū istum
uel cogitatione respuce. Et si aliquis ideo
securum se putat de hoc loco aliquū posse dis-
cedere. qm̄ hic bñ curauerit. q̄ hic multū
laborauerit: hic talis hoc agit. quō si aliq̄
oneratam meribus nauem de portu sol-
uat. et tempestatib; tēat: et ad stopulos
atq; ad saxa detorqueat. Quāto inq̄ labo-
ram⁹: tanto maiorēs ēe debem⁹. proficiē-
bus enī isidiat⁹ inimicus Et ubi videt aliq̄
spem. aliq̄ grām: ibi tamq̄ leo rugiens
et curuens: ad inuadēdū p̄am totus incu-
bit. Et ideo q; hic pōsit⁹ nocē nō p̄ualet.
Vlt aliquos min⁹ cautos p̄ cogitationes.
ac per diuersas temptatōes. ex hoc loco
quodāmodo quasi ex castra p̄ducē. et q̄si
de minutissima ac arte deponē: et cū de
posuerit. uelut de loco superiori confligē. ut

ut etiam si nauem mergere non potuerit
seltem ex detrimētis et dampnis que
habūdant in seculo. iocūdiſſimā p̄cedi
referat. **I**mmittit p̄mū intencionē dū
ſas. indignacionē aīoſitates? ut dū hō
qd̄ ſemel deſtinauit atq; in furore diffi
niuit ipſe contendit. nō cogitet damp
nū ſuū. nō reſpiat tuinā. Et cū illo de
poſuerit. tūc in nichilo iam profutūa p̄
nitudo ſuccedit. **H**ic ſum⁹ et toti nō ſum⁹.
Aut enī cordis cogitationib; varijs et
iprobis atq; inhoneſtis agitanur. aut
venenatis lingue gladijs ulneramur.
pro minimis et puiffimis reb; ſcandali
ſantes. interdū etiam qd̄ monachū non
cecet in lites et uergia prouipētes. ut
dū profione n̄am regule cūſgreſſio
violam⁹ furtū iſerre p̄ſicit. p̄mo ani
mab; n̄is. ſub dei oculis nō timētes.
Quod agē ſub p̄ncipia p̄ſitorū uerem⁹.
ſub dei oculis cōmittere nō timem⁹.
Non contenti ſum⁹ neceſſarijs. ſed niſi
per cordis teporem habūdantiā quā in
ſeō reliquim⁹ deſiderim⁹. **V**nde nō ſatis
prodeſt q; a nobis quieſcūq; facultates
excludim⁹. q̄n̄ ip̄e in nobis reſederunt
cupiditates. **I**nde ē q; interdū de reb; puiffi
ſimis exatamur. et pro uilū rerum ap
petitū. uiliſſimas contentaciones moue
mus. **H**oc quare? **Q**uia licet reliqueri

mus in rebus exterioribus exterota bona;
 adhuc tñ in corde mala interiora retinemus.
 Et ut hoc quò exulent aduersarius nre qñ no
 videt ad hoc maxima contempssisse ut in mi
 nimis deformius vincerem. Ideoq; que for
 ceant abiecasse nil prodest. nisi etiã ea que
 intus ipsius aie viscerib; adheserūt indiat
 euellant. Unde et apls nō dixit aurū ul' ar
 gentū radix ē malorū oīm. sed magis cupi
 ditus diuiciarū. et nō solū diuites. sed qui
 volūt diuites fieri inadūt in laqueū ac tēp
 tationē. Ergo apls nō solū habentes. sed ip
 sam habendi prosequit volūtate. Ideoq; nich
 il profiat homo relinquēdo qd' extra se hz.
 qui vicia intra se tenet. Itaq; ut dixi frēs
 hic sum? et toti nō sumus. Et qui intra mi
 ros positi vir resistunt? in selo positi quid
 faciemus? Quālibet stāe poterunt in fluctu.
 atq; in ipō colluctantū tempestatū iperū.
 qui tam grūuū periclitantur in portu.
 Ideoq; in quātū possum? stabiles simus. i
 hoc tranquillissimo sinu. Quālibet negligē
 quālibet tepidus. nō in vacuū currit. q' ad
 palmā consummationis perseuerando per
 uenerit.

Sermō sextus beati cuseby

Hoc ad istū locum cōuenimus
 frēs? ut dnō nō vacāe possimus.
 nō hys rebus quib; nre delectatur
 inimicus. Certū ē enī q' qñ ea que
 ad selm ptinet loquim. aut nimis muerim?

no

no

rationibus et obtreccionibus nos mortificamus: ille ora nū deo subtrahit. et sibi gaudet acquiri. Quid ē qd nos p̄ciosis vigiliis laboribusq; conficiamur? et ea que maxime deus n̄r in nobis desiderat nō habemus. hoc ē cor mūdū et liberū ab istis minucis negligentia. q̄s q̄ nō obseruat. paulatim defluit. et ad maiora prolabitur. Illud etiam in primis h̄re studeam qd in nobis dñs n̄r expectat. id ē suauem benignūq; sermonem? m̄tem ab om̄i maledicto ab om̄i malicia liberam. et deuotatis h̄is quibus sp̄s s̄s offendit. hūilitati. q̄ etiam caritati. operam dantes. Hec sūt precipua sacrificia. hec pingua holocausta. que in consp̄u dñi ascendūt. Hoc etiam m̄ me studeam? ut illa que in honore dei n̄r agimur? cū claro agimus animo? cū fidei gaudio. et cū bono deuote voluntatis affectu. Quidq; v̄o iūcti atq; cōpulsī faciamur? nouēim? nos ex eo nō solū nullum h̄re fr̄m. sed maximū inaurē detinētū. faciam? alicui v̄o potenti obsequi solue. qd utiq; superiores p̄sone a clientibus suis expectatē consueuerūt. Nōne si nos videt homo ille debitū sibi officiū iūcto atq; extorto aīo. atq; etiam cū quodam exhibet fastidio? nōne magis sibi factam iudicat et iuriam. et exhonozari se potius q̄ extolli pronūciat? et cuiusmodi negligentia atq;

17

indeuoto. offensam potius crederet referenda
esse q̄ grām. Si ergo cultus atq; honor hōis
deuotionem. fidem. hilaritatē requirit. ubi uti
q̄ in eodum melior ē ille a quo cultus ip̄e exhi
betur. q̄ ille qui colit. ubi nullū fr̄m officio
sitas ip̄a consequitur. sed hoc solū fr̄s ē si me
atur susceptus vocari. quātomagis nos in
honore dei n̄i obseruare debem. ne ad obse
quia eius indeuoti atq; compulsi. ne tristēs.
ne ingrati tūc inueniamur. et nō inspiciat
deus munera que negligentī ac vili aīo offe
riunt. Non enī hōi. sed illi potius fides n̄a
seruitutē se eē promisit. cui ad mortē usq; ser
uire. ul' ip̄am ip̄endisse aīam parū debz videri.
cui obsequijs atq; beneficijs etiam ip̄i angeli
in paradiso ip̄ares se confitentur. cui postre
mū cū totum debeat. nichil t̄n gratis soluit.
sed remunerationē quasi ip̄e viciissim debitor
factus reddit pro exsolutione debitorū. et p
eriguis imēsa restituet. Pro hac enī misera
vita laboribz et doloribus plena. in qua et
usus breuis est. et ip̄a breuitas incerta. quā
utiq; vitam etiam si auctori suo offerre
dissimilet deuotio voluntatis. continuo a
nobis creatura lex mortis. et quod nō dat
et voto. soluit ex debito. Pro hac utiq; vita
dabit illam vitam que nec oculo p̄t cerni.
nec tacta mentis cogitatione ptingi. Quā
utiq; consequi est facilius q̄ enarrare. Cui
eic ausus sine termino. usus sine fastidio

refectio sine tibi adiutorio: requies sine noc-
tis oratio. etas sine senio: indeficiens sub vol-
tu dei claritas: et sub antiquis perpetuus qz
gaudis semp noua iocunditas: ac sine ul-
lo amittendi periculo secura felicitas. **Huius**
ergo vite dulcedine. iam nunc de futuris illi
seculis cotidie cogitans. etiam in hoc cor-
pore preguustare conemur: et exclusa de sen-
sibus nris secularium ul' colloquiorum uel
desideriorum amaritudine: quendam bea-
titudinis illius odorem. totis ad nos cor-
dibus attraham? Et discussa omni torpo-
re. omni pigritia. cuius mater e infidelitas:
illa iam hilaritate. illa alacritate. dno
ac deo nro illoqz gaudio seruiam? quo
gaudio ad munera sua ipso uiuante ueni-
amus. **Consedente** hoc nobis dno nro
ihu xpo: qui cum patre et spu sco uiuit et
regnat deus. in scla scloz amen **Omelia**

Qui inter multos vitam **Septima.**
age constituerunt: aut cu grandi
fatu aut cu grandi periculo: uel di-
ligentes ul' etia negligentes sut Unde
felix e illa aia: que dum bene in congre-
gatione uersatur multorum gaudium est:
et plurimi ex ea ul' edificantur ul' illumi-
nati. bono eni cuius du multi coitant addi-
tur. Ad qd etiam sapientis illius snia
respiat. fili si sapiens fueris tibi: et proxi-
mus tuus proficiet. Itaqz si in congregati

one positus obedientiam tenuit? si huilem
 patientemq; se prebuit: quatos edificauit.
 tanto fenerauit: et qm bonu ex se proxi-
 mis comendauit: tantu in sua luan rouer-
 tit. Si uero econtrio p inobediencia ul sup-
 biam suam alios ad finale euenire solet.
 ad maculam copulit: qtos destruxit. de ta-
 no periculū dampnationis incurrit: qtis
 detrimento fuit de tantis dampna cotraxit.
 et pām qd ab illo semel processit: ad eum
 multiplicat redūduuit. Quāobrem sicut il-
 le valde admirandus atq; laudandus ē. cui
 cursus miliorū profuus est: ita ille merito
 lugendus est. cui vita multorū ruina est.
 Ideoq; hūc que ad edificacionē ptinet. ea in
 medio posita agē studeam: ne uia nra ali-
 orum uirtutib; nocēat. ne aliorū feruorem
 tepor nre debilitet: ne aliorum pacienciam
 inuidia nra violēt: ne aliorum hūilitatē
 supbia nra deprauet: ne aliorū sanctatem
 infirmitas nra corūpat: ne aliorū pulchri-
 tudinē feditas nra contaminet: ne aliorū
 ardentes extinguat lampades: si nris illū-
 nae nō possum. Et quidem stulte ille uigine
 plibet stulte essent. non tñ alienas extin-
 gue: sed suas illūare cupiebāt. Ideo ad ista-
 rum similitudinem si au nrm deest pinguis-
 sima grā hūilitatis: si fidei ignis. si flāma
 feruoris. si oleum caritatis. si lumen discer-
 tionis: ueniat ad eos quos magis habuēre

persperere? et grām in se proximo nō auferere
sed inuitando transmittat: et bona possessioni
aliene sine dampno. imo cū lucro possessionis
inuadit. Nūq̄ enī tibi deficiat: quodquid alcei
de te proficiat. Nūq̄ enī sensit lumen sui damp-
nū plurimū ignis accensus: nec minuit solis
lucem confidenciam multatudo: sed quātū ad
eum conspicerent: tantis munera sua cōmo-
dat: et ipse semp̄ intiger p̄manet. Benedicā
illa deo aīa: cui hūilitas alterius confundit
supbiam. cui paciencia alterius extinguit
irauciam: cui obediencia pigritiā alteri-
tate interpat. cui feruor incertam alieni
tepous exsuscitat: qui proximo sui turbatū
pre un oallum cordis. grā consolationis ad
edificationis illūinat. Melior hic: q̄ ille qui
frēm suum paululum ab aliquo contristatū
non tam solaci potētā manu subleuat: sed
magis turbantem sicut parietem inclinacū
maliloquorū impulsu adiuuat ad ruīnā. et
pro discipline rōne correptū. per suūstā cō-
silia sic incitat ut allidat: sic armat ut peri-
mat. Itaq̄ frēs: cui mala propua nō suffia-
ūt: ille sic agit: ut iudiciū etiam aliene p̄di-
cionis inuadit. Certum ē hūm: nisi hic nūc
cotidie refeceremus et circūdamus passio-
nes. deteriores multo nos effia. q̄ suūm? dū
in scō viuērem? ita ut fiant extrema nost̄
paora prioribus. *Explicit omelia septima.*
Incapit octaua.

Squādo terre operarius et rursus cultor
 agrum suū seminibz preparat? non
 sibi sufficere putat eundem campū bonie
 profuisse. et assidue aratro duris et omnis
 se glebas. ac sulas frequētibz conficasse: sed
 insup studet agrū illū infecundis germinibz
 emundare: noris euacuare rudibus: spino
 sarum stuprū fomites extussa radice con
 uelle: scens terram suam sine purgatiōe
 mali germis. boni feracem esse nō posse. ad se
 dictum putans illud qd ad spūalem agrico
 lam p̄tinet. Nouare uobis noualia: et noli
 te ferere sup spinas. Im et nos qui dei agri
 tum effecti sumus? qui spem fructuū nrōrū
 nō in terra credimus sed celo repositam: nō nob
 sufficere putemus terram corporis nrī vigili
 arum exercitijs edomare: ul' ieiuniorū labo
 re conficere: sed in primis mentem extirpati
 one uiciorum mūdare conemur: eradicare
 mores. eradere passiones. eradicare supbiam.
 plantie hūilitatem. effodere iram. fundere pa
 tenciam: amputare inuidiam. inferre beniuo
 lenciam: et huiusmodi uirtutibus agrū cordi
 quasi quibusdam bone frugis fecundare semi
 nibus. Ceterum si aruo conteritur et aia nō
 fructificat: sile ē ac si campus arari nō desi
 nat. et nūq̄ tamē messis apparent. Quā ob
 rem si interius nō mūdumur. et exterius af
 fugimur: quātū uideo. ininuiatōs contra
 utrumq̄ suscipim? Tantum laboris nobis

inducim⁹ p^o autam ut nichil inpendimus
studij cura ipam autam. Interdicimus n^o
bis diuersas s^o voluptates: varios deli-
arū saporos, in quibz erat aliquid iocūdi-
tis atq; dulcedinis: et nūc abstinē nō p^o
sumus a supbie, ab inuidie: ab ire venē-
natis passionibus: in quibz nichil ē nisi
quid amaritudinis atq; rancoris ē. Prop^o
amorem d^o nūc ad relinquēdo dulces
fectus et cura pignora fortissimi sumus
iocundissimos p^oissimorū vltis parenti
quasi odissemus ita fugimus, bellū quo-
modo pietati ipi indixim⁹: et nūc ad cedi-
das negligēcias, ad expugnādā leuissim^o
vicia infirmi ac desides sumus. In abdicā-
s^o iocunditate tam magna premisimus
et nūc maledicē, obrectāc, moueri cont^o
vilia, insup et in hominē irasci et scandā-
sari: hec vincē ipossibile: ac supra huma-
nam putam⁹ ēē virtutem. Sed qd nūc in
minoribus cedimus: per bona inicia neq;
ipi nos accusemus. Docemus enī qd qdā
nūc agimus: nō ipossibilitatis ē sed tep^o
ris. Ideoq; frēs respiciam⁹ ad fidem illam
feruoremq; quo cepimus: et ad ornādū
conuersationis n^o usum: saltem de p^o
dys n^o sumam⁹ exemplū. Si pericula
sum est non cotidie addidisse: p^oto perit
losius ē ab iniurijs recessisse. Opus ē exp^o
corporalem laborem spūal frēs id est m^o

emendatio subsequatur. **V**icia que utriusq; ho-
 mine impetunt: unusq; labore vincendi sunt
 atq; expugnanda. **P**arum prodest curus co-
 rdis: si non adhibeatur cordis sollicitudo
 et mentis intentio. **E**t si solum laboret cor
 et spiritus non repugnet: quid prodest passio-
 nes impugnari a familia. que pacem inue-
 niuntur habere cum domina. **I**am leuius est si inter-
 dum caro sola impugnationibus quibuscumq;
 veretur. **V**erbi gratia: si concupiscentia gula
 ac luxurie aculeis inquietetur. fieri enim
 potest ut ad anime non perveniat periculum: si mens
 respiciat voluptatem. **E**t si concupiscentia
 partem arcem mentis obtineat: quod in prodest
 si nondum maculatus videatur exterior
 homo. meliore sui parte vitata. **S**i enim in-
 terior vitatus est: iam uterque captivus est.
Quid prodest si extra civitatem gemini
 bellum: et vitus pariamur gradui. **I**deo
 quod si me de vigilis reuerentem iobedi-
 ne passio. si spiritus inuidie: si consuetudo ob-
 tractationis exapiat: si ad transgressionem
 regule presumptio futiva sollicitet: **Z**ira
 na tritico miseri quod videbar congrega-
 re dispersi: spem messis aurb; ferisq; do-
 nau. **A**c sic vno momento laborem to-
 aus noctis effudi: et quod perius est nec
 effudisse me sensi. **H**ec est enim spiritualium bono-
 rum ratio: ut cum a summo labore constat
 acquiri. tam facile pereant: ut vix possit

intelligi. Et unde est quod nos interdum sanctos pu-
tam? quod lucra de laboribus estimamus? et de-
mentem subsequencia deprehendere non valemus.
O quod frequenter idcirco malum, vanitatis
ac iactantiae morbum, dum non sentimus incurra-
mus? quod frequenter inuidie spiritu aduenimus,
vel inhonestis atque obscenis cogitationibus
in ipso corde confundimur? et post perceptio-
nem vulneris, nullus sequitur sensus doloris,
nulla contritio compunctionis. Sed quid ego
de his oculis loquor que serpentino quodam
lapsu ad ipsam animam penetrantes? vene-
nato nestros et ignaros dente percutiunt?
Aperis interdum a nobis ipsis scandalorum
bellis collidimur, obsecrationibus ac maliloquio
lingue nostrae velud ipsis inuicem confundimur,
conuicis etiam interdum in prepositos violamur
illatis? in eorum iniuriis ipsam quodammodo
ipsum dominum colasiam? qui dixit: qui vos sper-
nit me spernit? et nullus conscientiae scrupu-
lus, nulla compunctionis medicina subsequitur.
Sed quid in nobis penitentiae quero? **U**trum
interdum post spernitam veniam non peniteat,
utina non penitentes humiliat? quod non penitet
preuenia. Respondent in illa anima, quod peccatum
suum confusione mortiferam et ossibus factum sic
agnoscere erubuit, quomodo vitae debuisset?
quid faceret cum ante tribunal diuinum, et ante ce-
lestis militiae fuere praesentia confessi, cum hinc ante
inde quasi quibusdam vehementissimus testibus

vigena tepent. veteribz curridata malis: q per
 hilitatis et copuactionis remediū aumre no
 noluit. dū licebat: que preposias subtrahē
 do atqz eclando: etno examini atqz etno iudi
 a integra referuauit. Ideoqz qui culpas et neg
 ligentias etiā que parue estimat p̄m̄i defler
 atqz exponit reatu: nonent se de supulias et
 no. breui trississe cōpendio. Itaqz si cupim⁹ ut
 nos nequaqz fallat atqz decipiat sollicitissimā
 curus vanitas: et secreete inhonestoz cogita
 tionus obscenitas: tante mentis voluptas.
 inant cordis impietas: pus ea q̄ manifesta
 sūt. idest gule appetitus. ue monis. supbie
 impetus. cōtraditiones tumidas. obareta
 aones iprobas: a moribz nris exidē festine
 mus. Quomō enī p̄uide poterim⁹ in secreto
 hostem: si hūc vitæ nō valuerim⁹ ayma con
 gressione pugnātem: Ideoqz licetissimi mili
 tia nra hoc a nobis requirit: ut nō cōtra alio
 sed contra nosmetipos cotidie dimitem⁹: et
 vniuersos hostes nostros in nobismetipis ui
 gite psequētes: palmā spūalis triūphi a dno
 consequam. Et quidē quādum ad mūdū per
 tinebamus. illis artibus at negotijs militā
 tes. in quibz nūc erubescim⁹: tūc nobis adū
 farus nō obstabat: imo etiā consenciebat:
 qz iusta museabile et pdicam viā nūm̄i nō
 iueniebat in quo suā exerceeret inuidiā.
 Delectabāt illū nra opera: sufficiebāt illi p̄
 se nra crimia. Quis enī suscipiat bellū cū

nulite suos. Quis velit impugnatie subiectum
suum. Puppa omnifelicitem ante vira illi
tui nocere non dignabatur unctus. Et vero in
postquam voluptatibus illius inuicem? videret
cultores suos ad auctoris sui iustitiam redi
se famulatum? videret in nobis quodammodo
idola sua in dei templa mutari. fremdes
et tamquam leo rugiens. omnes nocendi adire
peruigil insidiator explorat. Dirigit contra
nos viciorum acies? et turbes secum septem spi
ritus nequiores se: si forte domum nostram
spiritualibus bonis inueniat vacuam atque vacua
tem? et cum turbis suis eam valent occupare
ac sibi in premissis vicis quasi quibusdam
mercatoribus parat mansionem. Atque ita
hinc: nulle contra nos nocendi excurret
ingenia. Iuniores quosque et incipientes
vel in decorosis gule blandimentis attemp
tat: vel aculeis non edomite carnis impug
nat. si possit eorum sensus. vel honestas
cogitationes pollueret: et ignobilem tri
umphum de castitatis virtute reportare. Meli
ores vero quosque ac seniores: per elationem
ac iactantiam malum profectum ipso ac meritis
proprie expugnatie conatur? ut dum tempora dum
merita ingrat. per inuidiosissimam vanitatem
humilitate cordis exadat: et quod periculosum est
in conspectu dei sibi hominem placere persuadent.
Iam vero illud tunc et ac familiare malum est
quod armat contra nos lingue nostre gladios?

p̄ uariū inflānat stimulos. atq; ita diuersis
 passionibz inebuat mētem: ut qñ aut irasam
 aut obretam? aut maledictam? alyz nos no
 ree credam? S; nō im est hūi Nam uniuscui?
 q; uiciū malū: in suū redūct auctore. Quā lin
 guā maledoquus maculat. suū cor obretam
 eruleat? sue mentis lumē iracūdu obre
 tar: suā aīam iūdus veneno luoris aspgit
 In quo illud quoq; salomonis unplet? hūi si
 malus fueris: solus hauries mala. Inde ergo
 eueat dilectissimi sicut dicit? q; nos interdū
 deteriorē ēē sentim? q; in sclo sum? q; hos
 nā quē ip̄a conuersione pronocuum? in medio
 certamē manus dāmus? nec in feruore q;
 repim? p̄seueramus: sed debellante repace
 succubimus. Ideoq; magnus uicibz defēden
 dū ē magnū nomē p̄fessionis. multū ē qd
 ad heremū uenēdo p̄missim? deo: quālibet
 multa sine q; speram? a deo. Ideoq; distātia
 nō oēm inertiā. oēm lassitudinē mentis:
 et preciosam militiā p̄ioso agam? affectu.
 Nō expectem? ad obsequia dñi nū: meriti
 nauorū ac seruorū more cōpelli. Nam cōrē
 sumus ut alius a nobis erigat: qd qd ad sa
 lutem et gloriā nrām p̄tinere cognoscim?
 Ante oīa caueam? ut qd nobis uicē est: nō
 agam? iūm? nec ante opus cōtradictamus.
 nec in ope murmurem? nec nobis de con
 sumato ope placuim? male blandiēte s̄fā
 tactātia Ante oīa frēs solliato cordis oculo

ac de cogi-
tationibz

negligētiās nrās cotidie disticiam? casus
nob distuffo teporus nubilo añ oculos cōsta-
tuam? dicētes illud. **P**ccān meū ego agnos-
co: et delictū meū cōt me ē sp. **S**celus ē q̄
terdū nob leuia ac vilia fat pccā nrā. ipā cō-
suetudo peccandi: cū certū sit nos sicut de
mūnis bonus augei. ita de mūnis negligē-
tius debē cōpungi. **N**ō ē cū mūnū: vicia int-
hoiēm negligē mūna. **N**escio de q̄bz delictis
debeāt eē scari. eadē de pccis ignorācie in-
dicandi ac rōnē de ociosis sermoibz reddē-
ri. **N**escio que debeant delicta negligē: de
quibz et ipē dñs cū quadā diffiniciōe decla-
rat dicās. **A**men dico vob. si quis dixerit
frī suo fatue: reus erit gehēne ignis. **Q**is
int hec vllā sperāe idulgēciā possēt? n̄
q̄ p̄diuis ē hō ad delinquēdū. tā mūna dñi
nostri diues eēt ad emittēdū: **R**espiciā
m̄ ḡ frēs vocaciōnē nrām. **A**mbulem̄ in
hūilitate? i oī paciā: i oī māfuetudiē.
Ponam̄ oī nrō custodia. **T**imor futuri
iudicij mitiget iracūdiā: cogitatio vltimi
diei frangat supbiā. **C**ogitem̄ q̄ luctus
eit negligēti anime ex hoc corpe discedē-
ti? q̄ angustie. q̄ caligo: que tenebre: cū
ex illo adūsarioz nūo p̄ma occurrē cepit
cōscia diuisis circūiecta cūbz. **I**pā eī re-
motis oībz pbacōibz ipā igerenda erit
oculis nrīs. ut nos et cōiūctat pbatio: et
cōfundat agnitio. **N**ō ibi lucebit ul' celatē

aliqd ul' negne: ubi nō delonge aliūde. sed
 deint' pcessur' ē accusator et testis. Quāob
 re ut futurā illā cōfusione ex pnti que int'
 hoies euenie solet cōfusioe cōiciam' cogite
 mō si alicui nēm int' obicerēt delicta ⁊ ocul
 in sua q' admodū cordi int'secus nota sūt: ve
 dico cōes oīm vultus ferre nō possi. Et quid
 faciet ifelix aīa? qn' cū obpbris et seditatibz
 suis angeloz fuit cōspectibz pntata: Atūo
 illa aīa q' bñ cursū direxit. q' xpo ī senioribz
 obtēperauit ⁊ q' p'fessionē suā ī oīb; custo
 dierit: nō timebit ultime illi' hore neātate.
 Erue de hui' corpis habitaculo ita videbit'
 s. q' p' lōgus carceis tenebras pducāt ad lu
 cē: quasi de aliq' obscurissio specu ī aulā re
 grā troducat. quasi de lacu miserie et de lu
 to fetas abstracta. splendidis ac p'ciosis vesti
 bz iduat: atq; int' flor' ⁊ aromatu suauitate.
 muris reficienda odoribz collocet. Recordem
 q' iocūda sit quies. q' delectabil' repausatio.
 q' depositū alicui' grauissimi onēis fascē:
 q' dulce sit p' longē captiuitatis cithenas
 ad carā p'riam recupata libtate remeasse:
 q' p'ciosū sit p' multa nauigationis p'icula
 ad optatā terrā atq; ad portū desiderabile
 puenisse: atq; ex hys colligam' ⁊ cognoscām'
 q' iocūdū eīt comite bona cōscia ad vera et
 solida gaudia. atq; ad angeloz transire con
 forcia: et ad illā vitā cōscendere ubi nulli
 erūt labores. nulli dolores. nulla dāpna.

nos

nulla incommoda: et quod super omne bonum est nulla
peccata: si eterna innocentia. inuolata iusticia. incom-
cussa securitas. ac sempiterna felicitas.

Explicit omelia nona octava. Incipit nona

Quod de vocacione vestram fratres limi. ve-
re ad hemum summa profectio est: non profectio autem
in heremo vivere summa dampnatio est. Quid pro-
dest si in loco quies teneat. et inquietudo in
corde versetur: si in habitacione silentium sit. et
in habitatoribus viciorum tumultus et colluctatio
passionum. si exteriora nostra serenitas teneat.
et interiora tempestas. Solem annos nostros et
tempus spacia quibus hic vivimus supputate. sed
te fallat quicquam es ille nostris diebus. quos hic
relicto corporaliter solo consumpsisti. Illud tantum
diem vixisse te computa: in quo voluntates pro-
prias abnegasti: in quo desiderijs carnis re-
sististi: que sine ulla regule transgressioe
durasti. Illud diem te computa vixisse: que non
malicia. non invidia. non superbia maculavit.
que non mendaciam. non purij culpa respicit.
qui peccato non cessit: qui dyabolo repugnauit.
Illud diem te vixisse computa: qui puritatis et
sanctae meditacionis habuit lucem. que non conuer-
sacio tenebrosa mutauit in noctem. Illud diem
inquam applica ad vitam tuam: cuius usus puerit
ad aeternam tuam. Solem etiam nobis de corporalium
ieiuniorum ac visibilium vigiliarum assiduitate
blandiri. Cuius pro vigiliis ac de ipsis forte
vigilijs ad obtreccaciones. ad vobositates. ad

2
 muracoēs egredit. q̄ se de choro psal
 lencaū ad cōmessacoēs ihonestas. bibicoēs
 q̄ furtivas. nō solū dāpnabili trāsgres
 sione. si t̄ abhōinabili vilitate subduat:
 multo eēt meli⁹ si sopnolētia dnante
 dormiret. **Q**ui ieiunās oneratu et p̄
 grauians pect⁹ solucois et idignacois
 distencōne circūfert. q̄ a vino abstinet
 et ī sensibz suis amara discordie ebue
 tate turbatur: qui īquā ī exteriorē salu
 tiferā poculoꝝ p̄tate se macerat. et
 iteioꝝe hoīe mortiferū sodomoz viscerā
 ifectus eructat. nōne ī se p̄pheticis vo
 ces dirigi iā ī ī p̄nti vita p̄edāpnat⁹
 itelligit. nō tale ieiunū elegi dicit dñs.
 vl̄ illud. ex vinea sodomoz vinea eoz.
 et vites eoz ex gomorra. vna eoz vna
 fellis. et botrus amaitudis ī ipis. Ita
 aut̄ iteroū dyabolus cū adūterit aiāz
 fide vacuā. et dei timore nudatā. ita di
 uers̄ passioibz aiām iebuat: ut q̄n ma
 ledicim⁹ aut uascim⁹ aut obtrectam⁹.
 q̄n h̄. agim⁹. alyz nos nocē credamus.
Sz nō est ita. Nā vni⁹ cui⁹q; malū vicij
 ī suū recurrit auctore: sicut dicit sermo
 diuin⁹. **I**li si malus fueris: solus hau
 ries mala. **S**uā linguā maliloquus ma
 culat: suā iuduo aiām velut quadā
 rubigie pestifero liuore corūpit. **E**t si
 cut exulceratis p̄ntibz nascūt. vipere.

sicut iquā nasa viperei fetus disruptis
matrū visceribz asserūt: ita huāna pccā
dia ipīs pmitit quas cōcepit passiōibz
dilacerant. Illa iquā pccordia de quibus
vicioz gnatio serpētina pfert: ipsa pmit
mōstruosi ptus fecūditate violant. De
tali ptu diat sermo diuinus. Ecce ptur
uit iniusticiā. cōcepit dolorē: et pepit
ūiquitatē. Cōtinetur dolor ei⁹ i caput ei⁹
et i verticē ei⁹ ūiquitas ipi⁹ descendat.
His itaq; a nrā utpote circa vos feruē
tia cūitatis p aliqz negligēcijs. qz lōgo
cruciatat dolorē pmissis: et ex aliqz ero
neati pectoris estibz p apim⁹ admonem
atq; i nos pro vobz si tū affem pcepitis ob
secram⁹. ut de reliquo corrigam⁹ mores
negligēcias emendem⁹: ne ad vos post
modū nō cū lingue ac sermoīs virga.
sed cū alijs ūberibz que obdurata depos
cūt veniam⁹. **E**laborate poa⁹ deuinceps
ut int⁹ vos cōtencōne laudabili. ac meli
ori tandē emulacōe certetis? qz vīm i
ope dei pmprior. qz i orōe feruētior. in
lectione sollicitior. i castitate sit purior.
i sobrietate parior. i lacrimaz largitate
pfusior. i corpe honestior. i corde sincerior.
in ira mitior. i māsfuetudinē modeatior.
i risu rarior. i cōpūctioē frequētior. i gra
uitate fundatior. i cūitate iocūdior. **E**t
ideo ipi nosmetipōs castigem⁹: cotidie

ipi nobiscum ratione de cotidiana consuetudine
 faciamus. Alloquitur se in secretis cordis v
 naqueque anima: et dicat. Videamus si hunc
 diem sine peccato. sine invidia. sine obtrec
 tatione. ac murmuracione transegi. Vide
 amus si hodie aliquis quod ad profectum meum. quod
 ad edificacionem aliorum pertineret operatus
 sum. Puto quod hodie illum incipientem des
 truxi? hodie seniori meo inobediens fui:
 mentitus sum. iuravi. ira vel gula victus
 sum. Plus hodie risi. plus cibo ac potui.
 plus otio ac somno quam decebat indulsi?
 minus legi. minus oravi: quam debui. Quis
 michi reddat hunc diem? quem in vanis fa
 bulis perdidit? Ac sic fratres de omnibus negligenti
 is copugnamur in cubilibus. et in cordibus
 nostris. Si ita egeritis. nos quod de profectu
 vestro letificabimus? si vos de acquisita salu
 te gaudebitis: et nos vobis pro salutis
 vestre adquisicione subdetis. Donet illius
 pietas ut ita de sermone nostro proficiatis:
 ut nos vicissim vestris orationibus adiuuetis?
 nobisque in presenti vita ornamentum sitis: et
 in futura presidium. **Incipit omelia de ca**

Hic quodam loco sermo diuini. **ma**
In diebus solempnitatum viarum: affli
 gite animas vestras. Quare hoc dixit: Quia
 ieiunia ac vigilie et sancte afflictiones
 humiliata corda macerant: et maculata

corda purificant. **M**embus subtrahunt
fortitudine: si consens addunt nitore. **S**icut
ilominus de contricione ai redimunt: crimi
na voluptatu. **P** dure crucis exacua:
decepte dudum carnis gaudia puniunt:
ac sic mortificatione pnta. future morti
sua pueitur. **E**t du culpe auctor hui
liat: culpa ipa consumit. **D**umq; certior
afflictio voluntarie districtiois ifert: tre
mendi iudicij offensa sedat: et igentia
debita labor soluit exiguus: q; vix consu
tur: erat ardor etinus. **T**ractantes si
causa salutis nre. faciamus int nos qd
ai nos media solent. **S**i lesura aliqua
ul' querela i pma corporis cute sentitur:
curatio medicameti blandioris apponit.
Si vo i ossib; vln; absconditu. aut i vis
cera pfinda demisu e: austriore ul' vio
lenciore posat vis occulta medicina
ut ulceis magtudo aut sectioe a crustice
supcuret: et dolor dolore pellat. **S**ilis
ratio i egritudine iteioris hois adhibenda
e. **S**i lenia sint. fortasse delicta verbi
gracia. si ho ul' i sermo. ul' i aliq; repre
hensibili voluntate. si oculo peccauit a
corde: verbor et cogitacionu macule co
tidiana oroe curande. et puata copuc
tioe tergende sut. **S**i vo quisq; consciam
sua int; iterrogans faciam; aliq; capita

le comisit. a' si fide sua falso testimonio
 expugnauit aut pdidit. a' sacru' veita-
 tis nome' puuri' temeritate violauit?
 si vera' baptismi tunicam. et speciosam
 uirginitatis olo sericam. ceno comaculati
 pudoris ifeat: si i seipo nouu' ho'em ne-
 ce hois occidit? si p augures et diuinos
 atq; icantatores captiuu' se dyabolo tra-
 didit: hec atq; hui' mo'i comissa expai-
 penit' coi et mediocri ul' secreta satisfaco'e
 no' pnt? si graues cause grauior'es et a-
 crozes et publicas curas requirunt: ut
 qui cu' plurimoz destructione se pdidit.
 sili mo' cu' pluimoz edificaco'e se redimat.
 ho' cu' ipse se deapit: si cu' i medullis ferue' s'
 seniat morbu'. p sup'fiae' corpis molle dedu-
 tat unguetu'. Hec itaq; pncipalia mala in-
 geti rugitu. et fonte idigent lacrimaz: atq;
 post lacrimas clamadu' e' cu' ppha. **Rugieba'**
a genuitu cordis mei. Et lauabo p singulas
noctes lectu' meu'. Et itez. Ego aut cinere'
sicut pane' manducaba': et potu' meu' ai
fletu' misceba'. Nemo despiciat hac huilita-
te. Sum' rex erat: q' ista dicebat. Sumus
rex eat: qui ista faciebat. Optet itaq; sicut
sup' mortuu' cōclamatu': ita magnos supra
exticta' aiām dare planct'. Et quo' solet
me' orbata sup' amissio'e vnici filij fracto
pecto'e lamentai: ita cōueit sup' vnici' sua'

sed cū spe īpaciōis affligi. De qua unica
sermo pphetic⁹ dicit. Erue a framea de
aīam meā: et de manu canis unīcam
meā. Quae unīcā dicit: Siue qz tāq̄
unīca diligēda ē: siue qz ipā sola et sin
gularis de singulis ante tribunal celest
te. rōnē remotis oībz solacijs redditura
ē. Ita īquā natē ē sup hanc unīcā cōmū
mūatione cōfossam totū pondus doloris
effundi: si forte possit lacrimarū viuifica
ta fontibz calore fidei suscitari. Accēden
da ē cōpūctio. corroborāde sūt pcces fu
turi recordacōe iudicij: atqz misericordia
rū opibz adiuuāde. Audienda ē pphete
sniā: si audieda obedie aure. dicentis. Ac
cipe īquit o rex cōsiliū meū: et pccā tua
eleōsinis redime. Exēplū etiā illi ewan
gelica viri ita audiendū ē: qz vē pro nrā
redēptiōe cōsēptū. Ecce dimidiū bonorū
meorū dñe do paupibz. De quibz audiuit
m⁹ ī ewāgelio dñm ineffabili dignacōne
et caritate dicentē. Qui fecit unī ex mi
nimis istis: michi fecit. Que vba eleōsi
narū nob̄ effcūs celesti auctoritate cōmē
dant. Sz forte qñqz de eleōsinis expaues
cit angusta paupertas. Nō ē ita hū. me
minerit potius era minuta diuitū the
sauris fuisse plata: qz dñs nē nō solū cō
pia largitatis. si beniuolēcia pascat lar

gentis. Ego autē puto hinc quia de nō
paupes in hoc mūdo eē pmissi: ut in pau-
pibz diuitū fidē pbaret: ut in paupm mīa
diuitibz miseretur: ut hīdantibus boni
opis ac redēptiōis sue occasio nō deesset.
ut beniuolū locupletē eā iōpia aliena
ditaret: et opulentior quisq; igēcia de-
egente lucra recaperet: et mirifico sumoq;
cōmercio dū iōpi mīa tpali largitate con-
fert: inde etern⁹ thesaur⁹ cōpenset. **Di-
gam⁹** g. actus nros: et quidquid possum⁹
et q̄quid valem⁹ i exercitia bone voluntatis
i studia iusticie ac mīe cōferam⁹. **Curre**
m⁹ dū lucē habem⁹. p̄usq; tenebre nos cō-
prehendant: qz iā i illo sclo emendacōi ac
redēptiōi p̄spicē nō licebit. sicut dicit ser-
mo diuin⁹. **Cū** nō ē i morte q̄ memor sit
tui. **Sicut** g. ibi iā nulla tīnebit meitorū
admissio: ita nulla t̄buet̄ p̄ccōz imissio.
Nulla iā ibi exercēdi boni opis cōcedetur
licēcia. **Quid** illic pascē aliq; poterit.
ubi edendi et bibendi necitas nō erit: ubi
cibo et potu nec ipius int̄ iferni flāmas.
nec pius int̄ paradisi delicias idigebit: **Prū-**
q̄ ibi nudū vestire cōtinget. ubi oīno tegē-
di corpis cura cessabit: ubi sub illo frigore
de quo p̄pheta dicit. ante faciē frigoris
ei⁹ q̄s sustinebit. i p̄petuū nudus erit q̄
hic idumētū nupcialē p̄didit: ubi ma-

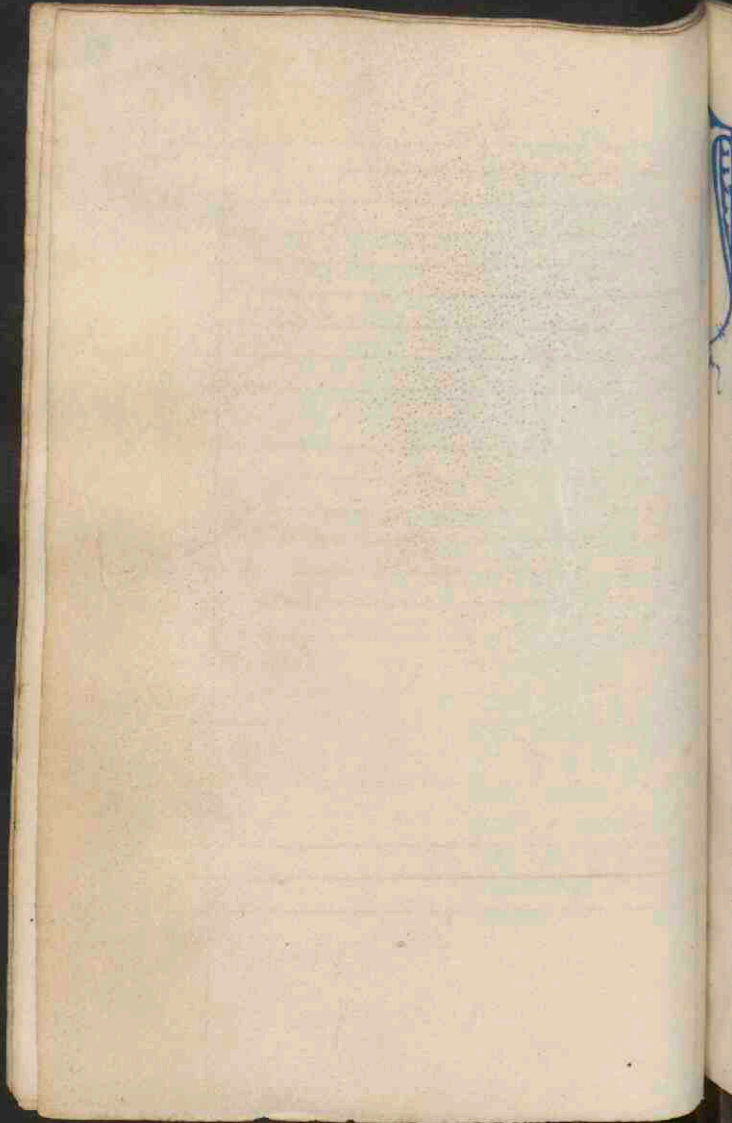
lus maculose cōsāe tenebus. bon⁹ vō
pallio īmortalitatis et bñitudis vesti
etur: ubi idumēta meīta erūt sicut dī
at dñs. tūt iusti fulgebūt sicut sol.
Et ppheta. Sacerdotes tui iduant iustitiam
vel illud. astatit regina a dextris tuis ī
vestitu deaurato. Ibi g. pro scōz corp⁹
tūca: lux fulgebit eterna. Ibi vestitus
nullis vñq; seculis exuendus: cōuertet
ī corpus. Ibi idumētū trāsibit ī p̄mū.
Ibi angelica illa stola nō iā erit amictus
nō iam habit⁹: sed natura. Nūq; ibi iā
auarus aut tenax de habūdācia sua
bñfacē alteri poterit: ubi nec s̄ vnam
guttā ī medio stagni estuans volūtas
inueniet: Nūchil enī secū de hys q; p̄p̄ia
se h̄re credit portatur⁹ ē: sicut dixit p̄
pheta. Nō ē cū mouet accipiet oīa
neq; simul descendet cū eo gloria dom⁹
eius: auditur⁹ int̄ indefessa supplicia.
Esuriui et nō dedistis michi mandu
care: sitiui et nō dedistis michi bibere.
Intelligam⁹ q; dāpnatiois erit spoliat⁹
se paupem: quē sumū cōmē ē nō pa
uisse. Huic ergo qui tenuē atq; sine vl
la futuri iudicij consideracōe nūc oppu
nit. huic iquā sicut quidā dixit. adue
niet temp⁹ magnū: cū optineat īple
tū itactum paupem. et cū spolia sua

diemq; odeit. Intolerabil' dolor eit:
 si inde quisquā causas mortis iur-
 rat. nū vite gaudia cōparāe potuis-
 set. Noli g' despice iopem: qui cū s'
 paup sit. facere te diuitē potest.
 Rapiam; ergo de pñti seculo feruētī
 deuocōe qđ possūm;. Cito transeūt
 dies nrī: utinā bñ transeant. Rapia-
 m; de hoc seculo. grās agentes illi q'
 ita dispensauit utrāq; vitā: ut labor
 et agonū tēpora cito finirent. honoz
 vero et pñioz gaudia sine fine durā-
 rent.

Explicit decē omelie eusebii
ad mōchos.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Incipit exhortatoriu nouiciorum

Qualiter nouicius debeat suam emendatione incipere Articulu⁹ p^{mo}

De ordiato modo se occupandi & procedendi ac p^{fi}endi iⁿ exercitijs virtuosis Articulus ii⁹

Qualiter nouicius debeat deum toto corde q^{er}ere sinceriter et constanter Articulus iii⁹

De diuersitate nouicioru secundu varietate gre^e dei iⁿ eis Articulu⁹ iiii⁹

Qualiter iⁿ alternatione et successione spiritualiu prosperitatu et adu^{er}sitatu debeat nouicius se habere ac regia via iⁿcedere Articulu⁹ v⁹

Qualiter iⁿ o^mnⁱ temptatione debeat nouicius se habere atq^{ue} resistere Arg^o vi⁹

Quod freques deuota ac diligens dominice passionis cōsideratio sit efficacissim^a contra o^mnⁱm^{od} temptatione remediū cōpeditiosissim^u quoq^{ue} mediū ad omne sp^{iritu}ale p^{er}fectam atq^{ue} p^{er}fectione Arg^o vii⁹

Qualiter p^{er} diligente assiduā et p^{er}passinā d^{omi}nice passionis recordatione p^{er}tingatur ad cōtemplatione sublimem

illuminaçione superna sapiam salutari

Articulo vno

C De libris qui nouicijs magis conueniunt et modo lectonis ac studij Articulus i

C De cautelis necesse nouicio ad perseuerandū ac vitandū impedimēta spiritus Articulus x

C Summaria ac finalis nouiciozum instructio Articulus xix

C Incipit prohemium huius dialogi
Cristus

esse nō ambigo. **C**ertus sum quocūq; tuo
 auxilio fieri posse qd' natiē virib9 fieri
 nequit. **C**ristus. **D**ato igitur q; in mā-
 libus min9 sufficiens esses? nichilomin9
 dono grē te sufficiētē satisq; fortem facere
 valeo: quidolasso virtutem et hīs qui nō
 sūt robur multiplico. **I**dem qui sperant
 in dño mutabūt fortitudinē: fortitudinē
 nāq; nē: in fortitudinē grē: assumēt pē-
 nas p̄temptationis ut aquile: volabūt ad
 eū qui altissimū posuit refugiu suū: 2. nō
 deficiēt imitētes ei9 auxilio. cui nullus p̄-
 resistere. **C**ur igitur **N**ouicius. **C**ur igitur
 sancti patres. Anū p̄bationis instituerūt?
 et tunc multi tam an p̄fessionē q; p̄ eā defi-
 ciūt? **C**ristus. **A**nus p̄bationis a p̄-
 bus sp̄m dei habentib9 institutus est nō p̄pter
 nouicios tm: sed item p̄pter p̄fessos et quē-
 tuales: nec solū ad experiēdū vires natiē
 sed etiā ad explorādū mores ac diligentiā
 aīe. q̄stantiāq; p̄sone. **D**eniq; nec ip̄e no-
 uici9 dese ip̄e nec quentuales de ip̄e
 iunt in āno p̄mo certitudinē adipisū: q;
 post p̄fessionis emissionē satis fortis ma-
 nebit in corp̄e aut satis deuot9 in aīa?

quod de hoc probabilem quendam et quatuor
valem notiam infra tempus hoc possunt
fortiri. **Q**uod vero nonnulli ante professionem quibus
vel per professionem in religione deficiunt vi-
bus corporis aut agilitate cordis ex ipso
culpa. indiscretione. negligentia. potissime
venit. quod debilitas corporalis ex causis pri-
vatis frequenter contingat. que dum equanimiter
tolleatur perfectum mentis multum
ater suffragatur. nec impedit a salute.
Conterea si novitiam in animo probationis
consilium acquiescat discretum prestat toto
que corde deum querat sinceriter et constan-
ter temptamentis non cedens et cordis sui senten-
tia spiritus alibi primum pandens. presertim
abbati priori et suo magistro. nunquam aut va-
rissime deficiet corpore. primo cordis fiet a-
lterior atque robustior. **N**one et ante tuam ad-
novitiam receptionem vires tuas aside-
rasti te per in malis appetenter idoneum ac
robustum sperasti? **N**ovitius Hinc
tradit nequeo: insuper a te dominum informari
deposco: qualiter discretum prede debeant
te que toto quere corde sinceriter et constantem
temptationibus quorum non cede sed veni. ac

cordis mei archana patribus reuelare et
 eorum consiliis acquiescere ac doctrinis sic
 quod nunquam proficere ut cotidie alacrior fiam
 ac fortior. **Cristus** - Grandis est her
 tua penao et multa quae plectens nec minus
 salubus ac punda. pro salomonis sapientiam
 postulantis oratio. **Dum** quid satisfaciā tibi.

Deruptamē pmodic michi quo momento
 instigante quod spiritu putas te huc adductū
 et ad religionis introitū inspiratū?

Novicius Unde a spiritu sancto. **Cristus**
 Nomen spiritus sancti patris ac filio coequalis.
 infinite est sapientiae et potens inuente potē
 ae nec minus intermūate demēne mun
 ficentiae quoque illiuitate. **Novicius**

Dic penito credo. **Cristus** - Nōne quā
 ter credē et quae fidē debes quod spiritus ille tū
 bonus ac sapiens. tam potens liberalis et
 demens nō te huc adduxisset nec hoc reli
 giosum propositū tibi inspirasset nisi te
 satis validū in nā a agnouisset aut ipm
 in se est facere velle: oēs quae gratia et proficiū
 huc votacioni et ordini congruentes con
 ferre tibi eēt paratū? **Novicius** - Aliud
 sentie ipm reor. **Articulus primus Qua**

lit' noui' debeat suā emēdaōnē recipē

Mox ut religionē **Christus**
ingressus es diligēter aduē
vnde erieris: quo item intrā
ueris. **Christi** quippe de hoc
seculo nequā: et scōlam virtutū ingres
sus es: fugisti de medio babilonis et fru
tute egypti: idē de multitudine mūda
nōm in quibus habūdat q̄fusio viciōr
de iugo peccati de ignorācie tenebris atq̄
caligine p̄uitatis. **Diserte** ac p̄pēde
q̄t vicia et peccata quot errores et defec
tus ibi cotidie incidisti: quot mala egisti
quot bona cotidie omisisti. **C**onuer
p̄fundius quāntū et qualiter q̄ misisti
et crudeliter vulnerasti p̄mo et occidisti ibi
condie animā tuā: intm̄ q̄ nec tu ipse lesio
nes illas ac trauadaōnes aīe tue sensisti:
quo q̄stat te spiritalem sensum tuum am
sisse et spiritualiter mortuū certasse. **U**
de q̄ viles in qua misca atq̄ dāpnā
biles fuerit vita illa vel potius mors: tot
morbis idē mortalibus viciis plena. **U**
tam vile tam ipm̄ tamq̄ horrendū ac
fugiendū: sicut p̄prio creatori et deo

altissimo eē et viue tam rebellem. Tu
 osium ingratiū? Quod tam insensatiū pmo
 tam furibūdū ac stultū ut ferocissimis
 ac pūissimis hostib9 nil aliud nisi ani-
 marū eternā dāpnationē ac idesine-
 tem transgressionē querentib9 obsequi
 et parē? rebusq; vane caducis. fedis.
 carnalib9. magis q̄ deo sanctitatis ac
 dignitatis miracū scriptibilis adherē?
 plusq; appciari amāre inquirē hec trā-
 sitoria vilia et terrena q̄ diuina caris-
 mata grē dona sapiēcie claritatem vir-
 tutū splendore opulēciā spiritale beati-
 tudinē eternalem incessabilemq; p̄fec-
 tū et thesaurizationē iōib9 istis cotidia-
 nam? **Novicius** O deus eterne o sal-
 uator pūissime? si quis vite ista asideret:
 mirū si in claustro existens denuo affia-
 atur ad seculū ad vitam priore ad quā
 nonē mūdā in qua se retulit tam in-
 sensate dāpnabiliter q; vixisse **Crus-**
tus. In primis q̄ disc. pensa ac pon-
 dera quāte pietatis et grē quāte bene-
 ficēcie et amoris sit istud: q̄ in hui9
 vita tam diu te tollerari q̄ te inde eduxi?

q̄ pro tantis malis tot bona tibi exhibui
multa quoq̄ maiora largiri parus sum
Quibus sibi bene utaris: p̄ eisde paulo p̄
sempiterna ac plena tibi salutem et glo
ria q̄ donabo. **Novinius**. Si istud nō
pondero: onim talpa sum ceoz omni
tane irrationabilior? oīvito ingrator:
p̄mo ut michi modo videtur ip̄is quoq̄
demonib⁹ peior et maḡ ingrat⁹. **Etenim**
illos mor ut semel transgressi sūt irre
cupabiliter q̄depnasti? quibus si p̄ p̄mā
p̄varicationē paululū pepisses eis: p̄ om
nia fuisses d̄pnationē s̄scādo peccatū
forsitan nō peccassent alterā vice. **Porro**
michi tam inuicibilis tam q̄ enormiter
excedenti p̄ veniam p̄mo datam p̄
q̄minationē tuā totiens repetitam post
inspirationē et exhortationē tam pie et
crebro exhibitam p̄ remissionē et abso
lutionē tam multotiens ip̄tam tam libe
magnissie pepastu hucusq̄: et nūc me de
tantis p̄iculis p̄dicationib⁹ et peccatis sup
p̄issie eduxisti. **Quō** igitur potēo tantis
pietati et gr̄e tam inq̄p̄esibili caritati
ac beneficiae esse ingratus inemor et

rebellis? Nōne si pedem extra claustrū
 ad apostotādū posuero a terra p̄tinū
 absorbebor? aut certe absorberi et tēnū
 dūpnari merebor? Absit anne pueritai
 tanta ingitudo tam ifinita **Cristus**
 Ete iam illuāri cepisti p̄siste in grā ista
 et p̄fice meadem hūc dicta et tēcā bene-
 ficia mea diligēter recole tēdrie quatinō
 ex tuarū cōsideraōne nūparū salubiter
 cōpūgaris? te ipm hūiliter et arctam viam
 salutis penitētiālē q̄ vitam p̄mpte aggre-
 diaris? et meorū quosq̄ cōtēaōne beneficia
 & misericordie tibi indultis: diuina tāpi-
 as dilectione accēdi **Affidua** demū pensāo
 dux mortis diuini iudicij ac finū suppli-
 cū timore bono cōfigat te: ac michi affigat
 Potissime vō p̄funda ac frequē cōfideā^o
 om̄ que p̄ tua salutē sūpsi egri ac p̄uli om-
 ni deuotione te repleat om̄i p̄cēa te
 cōfortet ab om̄i tēp̄tatione te eruat ac meo
 velle mēder accēdat amore **Nonicius**
 O dñe multa mūc saluberrā tenigisti?
 nec cūctaliter simul fieriqueūt: dote me
 p̄xim hūc ordinarē p̄cedē **Articulus**
 29 De ordiāto mō se occupādi et #

Precedi ac p̄cedi t̄r̄cijs v̄tios

D Isaacus opendiosus ad h
nen p̄duat intentū atq;
ad verā virtutū p̄f̄ionem
docens hoīem v̄nūquodq; agē loco
suo act̄e apto. *H̄o ḡo i p̄m̄is agnosce*
q; caritas dei vita est. in iure sine
caritate nichil est meritorū vite e
terne nec deo acceptū. *Primo igitur*
satage n̄giter esse in caritate qd̄
esse in statu salutis et sine mortali
p̄c̄o. *H̄inc cotidie ad m̄ing semel*
s̄aeniam tuam diligēter examina
an tibi sis q̄s̄aus de aliqua culpa mor
tali? et an sis ita corā deo dispositus
ut p̄ nulla re m̄di velis peccare
mortaliter? et si taliter certis dispo
situs: q̄fide te esse in caritate. *Deu*
q; ut semp̄ sis longe ab oī mortali ex
cessu? nō omittas te eam de veniā
bus in dei q̄sp̄ū disautē accusare: de
flere. atq; cū diligēcia q̄n̄t̄ s̄unt tua
fragilitas ea vitāe. *Insup ea que tibi*
iābūt agēda ex ordine: stude deuote
et ordinate p̄soluē. suo loco et t̄pe.

Confiliter suo tye refice: atq; in
 cibo et potu moderaciã suã: necessi-
 tatem nõ delectacionẽ require: statu-
 ta q; hora pge dormitũ: et anteq; eas
 ad stutũ recogita qualiter diem ipm
 expendeis: quid boni in eo omiseris?
 quid mali q; miseris: qualiter te habu-
 eris i diuinis in verbis quoq; et gestis
 corã hoĩb; quõ singulas expendeis
 horas an aliquẽ scandalizasti aut of-
 fendisti sicq; coram deo te in re pa-
 ne hũilia deplange veniam pete
 emendacionẽ et satisfacionẽ ppone
 Deinde regnẽda te deo cruce q; signa
 ingredẽ lectũ ac salubria meditan-
 do siue orando obdormi. **A**nte ora-
 nonem et psoluacionẽ horarũ ppau-
 quam tuam: q; siderando tu ipi de-
 fectuositate miserias indigencias
 culpas: maiesatem quoq; et dig-
 nitatem iusticiã misericordiã pũciã
 eius quẽ oras et tuocas quatinus cũ
 grandi attrẽcione custodia affrõne
 ac metu deũ exores: iaudes psallas
 glorifices: et ea que agis stude cotidie

magis deuote page. **E**sto interius
omnipotentis p̄naam semper aside
erap̄ultū oīa inuētē assidue mem
rare: discere et assuesce vbiq; et semp̄
p̄mo quātū possibile tibi ē idē finentē
recole verbū illud salubre magnū he
lye: viuit dominus in cuius aspectu sit
hodie. **E**x qua asidēnaone erubescē
te coram summe maiestatis intui
tu indigne viliterq; habē: mēde
tia cogitare: illicitā affectiōē: inu
pienter loqui negligenter aut te
pide quisari nūq; tute des oīo locū
mēdesinenter fructuose te occupa
orando psallendo seu meditādo. **I**n
cūq; periretis sedis sine erueris
In exteriorib; uem opib; mente fre
quenter ad dīm deues. **I**n verbis
factis coram alijs sic custodiri et
exemplaris: non leuis nec disfol
tus in morib; visu loco apparitū
signis. **E**undo ad chorū redeūdoq;
inde reuerenter te habē: et custodi
tus sic visu: rāiores libenter nō
audias: signo ad surgēdū aud

alacriter surge: matutinale officium
 iocunda deuotione p̄solue. ad monitioni-
 bus ac directionibus patrū tuorū obtem-
 sic q̄ vires tuas p̄sideā: et put t̄pe pre-
 sente videis te posse sufferre sup ero-
 gae nō desinas: put t̄pe suo docebit
 te vnetio. Ecce ista t̄gnāli sūt tacta ex
 quibus quātū t̄ nouiatū sufficē valet
 potes p̄pendē: qualiter te cotidie ordi-
 nate debeas occupāe atq̄ ad meliora
 conuārt ita tamen quatinus p̄tractū ē
 passionem quā p̄ter te subij atten-
 tissime recognitāe vires cotidie: sicut
 te infra sup̄ hoc informabo. **Nouici-**

us Sapientissima p̄pendiosissima
 et saluberrimā p̄sus t̄structio Verūptm̄
 michi miserū defectibus plenus ad ir-
 racionales passionū motus p̄cluo
 fantasias inanis et distractionibus
 tabescenti valde difficilis ad t̄plendum
Cristus . Noli diffidē nec pusilla-
 nā esse: paulatim longius itur viri-
 liter t̄ape cotidie p̄fice. Condie vali-
 dus tardescas p̄ficiendi affectu: et
 ip̄m t̄aremētū desiderij p̄ficiendi m̄ḡ

gustate perfecti: hoc etenim est esurire
et sitire iusticiam put iusticia est vitu
gis **T**alis quoque affectus esurietis si
tis disponit a put mentem: ad sus
cipiendum a dno carissimam melior
Videtur ex affectu huius inflammati
offer ac funde dno precibus affectu
et lacrimosas pro perfectu gratie gra
pito: dabitque tibi petitiones cordis
tui si perseveraueris orans. **S**ic agen
do et iam premissa etiam condie ad
implendo: abhorrebis odies. et vici
bis motu passionum ac vicia de idie
magis itense plenis atque facilius
Deprecare totis precibus deum: ut me
tem tuam purgare reformare ad ipse
dignetur. **E**t contra peccata ac impet
passionum ad quos et inata disposi
tione aut assuefactione perliuor et
iusticia pugna feruenter ora idesse
labora. **S**icque teratibus vie purgati
ue te primum ad tempus diligenter et
passiones frenando vicia exstirpan
do corpus in fructu aie redigendo
membra tua exhibendo arma iusticia

deco: exteriores etiā sensus a suis e-
 uagationibus delectationibus petu-
 lantijs cohibendo: cotidianas culpas
 corripiendo corrigēdo effugādo cotidie:
 obseruācias quoq; et ceremonias
 ordinis exteriores ac corporales ser-
 uando decēter in cibo potu sopno
 vestitu incessu habēdo te moderan-
 ter. Cūq; ih̄s fueris quēmenter
 exatari: ad exercitia vie illuīatiue
 ascēdes: ut infra tangetur **Novi-**

tius. Documenta hec optima ad
 ip̄s p̄pono atq; conabor verū qm̄
 paulo ante dixisti q̄ te toto corde q̄re
 debeam sinceriter et ostanter: queso
 ut michi ip̄m digneris exponere
 et qualiter id agē debeā edocē

Aug. in 9 | **Qualit' noniam debent de-**
ū toto corde q̄re sicut' agitat' Crisost'
Eus ubiq; p̄ns et auctis fidelib;
 aliquo modo notus atq; ab ex-
 istentib; i caritate aliquo mō habetur
 nempe qui manet i caritate in deo
 manet et deo i eo **Eus** go querit'
 qui iam p̄sens est et habetur a nos-

atur et videtur? quod modum scire
tuum est iob xxxvi Omnis hominum
vident deum unusquisque nitueretur
procul primo nisi aliquo modo habere
non queretur? Non enim queretur
nisi appeteretur nec appeteretur
nisi aliquo diligeretur. Quid
est quod deum? nisi enim qui ipse
tur ipse quosatur et amatur
perfectus optime clarusque quosatur
et magis ferventer diligitur. am
cultu ac honorificencia idem
profectus? Proinde deum querere
E in hac eius signatione ac cultu
fere ferri in ipso non intendendo
cupiendo propria propria laude
dum aut honore: sed ipsum summo
duntaxat: et ei velle unum
tate ipsum sic ipsum diligit non
diligenti bono pio ac liberalis
erudit: sed qui in se ipso summe
te ac propterea inipabiliter bono
amabilis: pulcher dulcis perfectus
et oisarie felix Et qui in hac
signatione permanet stabilis nec

nec aduersis nec vlla temptacione
 suggestione seu alio modo inde deflec
 tens hmo i hoc vsq; i fine crescens:
 ille q; deū constantē sicut hortatur
 quid dicit querite dñm et confirmatū
 q;rite faciem eius semp. **Novicius:**
Queritas sumq; q; nobile et pclarū
 est deū sic q;re. Sed heu q; longe est
 hoc a me qui nec orēm dñitām vniā
 et vir salutacionē angelicām semel
 sine distractioē pferre queo. Prua
 to quoq; sordescō amore: et cito fati
 gor in tuo obsequio. Deū i q; fabula
 rione i egressione ad spanamētā: i
 cibo ac potu et sopno ad me ipm re
 flector: recreationem solaciū delec
 tacionem repausacionem supflue
 querens sic q; me i me turpiter et
 oblique nō mte sinceriter ~~suert~~
 ac itegre diligens qd' expnato nō
 diuino pdiē nō ambigo. **Cristus:**
Quēadmo^m tetigi nemo repente
 fit sumq;: nec subito iam pfectus:
 sed pedetēptim pfiatur atq; de sta
 tu insipientiā ad statū pfiētiam:

de statu quoque proficiendum ad statum
pertingitur perfectum; quorum potissimum
me est deum sic. quod toto corde id est
toto intellectu et affectu tota intentione
et actione sinceriter et constantiter.
Nichilominus sapientes non magis
nec deum quod ex caritate? et proficiendum
tam perfectionem finaliter. Itaque magis
intendit totamque suam conversationem
ordinare ad ipsum et proficiendo
via virtutum appropinquare eadem.
quod status religionis est status perfectus
nisi accipere. Itaque stude pernitentiam
amore in te omni die numerare; et
nec te ipsum nec aliquam creaturam
nisi ideo et pro deum et pro deum diligere
generet quod appetit admittere agere
quod impeditur est spiritualis perfectus
aut in amorem diuini amoris a quo
solacium non impedit moderate neque
refectio sobria neque dormitio temperata
vino pro ea sustentatur reparatur
quod in eis ad dei obsequium. **I**nter res
homo ita dico deum stabiliter et constantiter
querendum quasi oporteat siue possibile

sit oī momēto actualiter ferri ī
 ipm p̄ intellectualem cōfideiōnē
 et virtuosam assuefactionē aut
 actionem s̄ q̄ hō p̄ fertim relig
 osus p̄ficere cupiens debet toto
 affiduo q̄ conatu ad hoc miti: ut
 q̄m̄ deo auxiliante sibi possibile
 est approp̄ cotidie idē finē actua
 li eleuatiōni mētis idē: conā
 do ad id ut sepius ut idē fe
 ratur: et stabilis ī tali eleuatiōe
 actualiter maneat. Sic p̄ cotidie
 frequens purus atq̄ stabilis
 erigatur ī cōpotēte p̄ ipm cōfidera
 tiōne seu cōtemplatiōne affectuo
 sam et fixam. Et itē p̄ actualē
 ipm dilectiōne cōtemplatiua purā
 et stabilem. **Novicius.** Docu
 menta her saluberrā aliq̄lit ca
 pio: et nūc ea p̄cedē cupio et itē
 do. P̄tea scē opto an q̄tos noua
 os oporteat vniusmodi scdm̄ modū
 q̄du ordinē q̄ p̄statū p̄fiosa ascedē
 nec ea p̄ p̄fectiōis s̄ statim ī p̄mo
 ano arripere. **Capitulum De diuinitate**

R̄ p̄ficere

1
nouiorū secūdū uarietate grē dei

In diuersis **h**is **C**ristis
diuersimode ago: diuisi
quos p̄ gr̄as et uirtutib⁹ sibi in bap
tismo q̄tione q̄sione religionis p̄
ingressu q̄cessis: uariis modis uari.
Quidā tam graciose p̄ueniunt q̄
mox t̄pō nouiciat⁹ āno tam p̄uic
les m̄tū feruētē p̄ sūt ut iam t̄
p̄fectos ualeant p̄putari. Tales fuerūt
gregorius & bernardus: uā eos ḡgori
narāzeng at p̄basilius. Quātā etiā
q̄tulerim gr̄am mox t̄pō q̄sionis ex
ordio magno illi anthonio augustino
benedicto et admirabili uio ḡmano
n̄t̄ q̄ alijs ut t̄corū narratur legē
dis. Nōne electus ille bernardus in q̄
q̄sionis p̄mordijs fuit ita dēu. ab q̄
t̄: ut pene nullo utētur f̄sū corpore.
Demq̄ amū uicella nouiorū ex ḡgori
nondū agnosces ante testidmē domi
ip̄a habēt multo quos t̄pē ita magis
eruens q̄ eccliam putant uicādū
tarat esse fenestram illoco sup̄iorū
ubi tres erūt. Oleū demū p̄ s̄uā

bibēs et aridū sanguinē mēdēs pro
 bituro: nō sensit neq̄ discernit. **P**re
 terea q̄ta caritatis p̄fāo q̄ta suavi
 tatis it̄ne ex̄p̄ientia q̄ta exuberantia
 gr̄arū collate sūt auḡmo it̄ne qūsio
 nis t̄cio: ip̄e q̄ta mēte d̄p̄romp̄t d̄cedo
 Sagittas i cor meū t̄ne iaculo
 caritatis p̄ualide: et gestabam v̄ba
 tua i f̄ixā i visceribz meis. **P**er sa
 t̄abar illū dulcedine mirabili diebz
 q̄s̄idēre altitudinē q̄calij diuini
 sup̄ mō saluacōis gr̄is huāni
 Quātū flem i p̄p̄ris et cantas
 suauē sonātis eccl̄ie. **V**oces ille r̄flue
 bant auribz meis: eliq̄bantur lac̄me
 et bene michi erat āeis. **A**udim̄ di
 c̄tem **I**n pace i d̄ip̄m: dormiā et re
 quiescā. **O**i pace. **O**i d̄ip̄m. **T**uem̄
 es d̄ip̄m qui nūq̄ mutaris. **I**nte
 requies om̄ obliuiscēs laborū. **O**
 d̄ne it̄n̄ q̄ suauē subito fāuē michi
 carē malis voluptatibz meis et quas
 amittē metuebam iam me dimisit
 se gaudebam. **I**ntrasti enī p̄ eis cor
 meū: tu oī voluptate suauior. **¶**

Novicius. Heu me miserū qui
adhuc ī meis squaloribus iaceo: ī
secibus meis remaneo atq; ad obli-
tamēta feda ichnor q̄tū detestor. **Chri-**
sterea suspicor q̄ vitam p̄lecti quā
ī quisiōis p̄ncipio tāns gratia p̄
uenisti eā ante īnocētes et p̄uī su-
erūt ideo ego mearū nudū q̄scuis
p̄uitatū et īmūdiarū: ad tale q̄
aspiciā nec queo nec audeo. **Chri-**
tus. Nondū historias legisti scō-
rū: quas si legisses: scires utiq; q̄
ānis augustinus an suā quisiōis
p̄mittit libidini: ḡmāns quoq; e-
laciōi et vanitatī anteq̄ q̄tebatur
dedito fuit ī tū q̄ spiritalem p̄s-
suū sanctū ep̄m voluit trucidāre
vno sceleratissimi quidam ī sua
quisiōe tāta grā fuit p̄uen: q̄ ītra
breuissimū tēp̄ q̄ Fabre: n̄ f̄t̄
Et q̄d m̄ra s̄mōniā fuit p̄ducti
Nefas q̄ ubi sup̄libūdāuit īqui-
tas sup̄libūdāre soleat grā: Tales
ergo q̄ lege et laborioso d̄m̄tueno
p̄ficiēdi nō ac ordini: nō subd̄m̄t

41

Quidam in sue quæsiōis exordio medi-
ocritate deuoti proficiunt et cotidie ac-
tualiter viri virtuosi redduntur quæ-
uis noscitur. **Aliqui** vero labore afficiuntur
assiduo temptacionibus agitantur nec reso-
lacione experiuntur. **Item** quibus
via salutis diuina et amara videtur pro-
paganda ac dulcis. **Et** et fre-
quenter ex cogitacione culpa quam se ale-
uitatibus negligentibus loquacitatibus
non frenat: nequid adit beneficia
dei et sua peccata nec rite memoratur
sua nouissima nec acerbissima mea
passione cordibus suis inscribit: atque
cum venerit non adit. **Verumptamen**
propter hoc ex diuina dispensacionis mo-
deramine puenit: ut iterum sit probati-
gram paulatim forciatur maiorem:
quodmodum alibi moysi in arce egyp-
tiae alibi nonnullis noscitur accidit
se. **Hiis** paulatim habent proficere et de
statu inferiori ad superiorem ascendere.

Notandum. In nouissimorum istorum
rathologo potius reor me esse. **Attamen**
ad laudem tuam id dixerim: serenitate

quida et consolatione p dulce senao in
mudu ice sed heu cito ptransente
moxq distractiones inquietudines
reptaciones difficultates expior
ni suade de corde in quibz multu in
minor e mora ac molestior hora
Cristus . Sic expedit tibi . **No**
uicus . None salubris michi esse
i p tate mens fermitate ac dula de
uocione diuina stae . **Cristus** .
Aliquid dure et puse salubris e
pt : qd tamen i adetaliter occasio
q dapnabilia fieret . **Ennes** no
du exaceratati i spiritali milia
uodu i dei timore humilitate atq
it no pfu digne fudatis celerit
ac faaliter subreput i iugut a ex
pualet reptaciones vane gle apla
cene p pue elaciones occulte . teme
rari quoq iudici q oia t et ofsimili
bz tu puidose qnugeret si dula ad
libitu deuotione tranquillitate
lacione q fueremini et putares
aliquid ac meitis ac vibi tuis af
sarbudu nec disceres apati alio sed

magis temere iudicare atq; reprehendere
 Expedi igitur tibi ire per aquam et ignem
 et vixit baculum sentire. ad usum fact
 per spiritum expiri: pericias infirmitates de
 fectiones erumpnas ~~erumpnas~~ expi
 meto quoscumque: sic quod assuescere ad dispo
 tetere fuge: eius auxilium affectuose et
 auri invocare. Denique qui ista non
 re quoscat nec expiatur remanet
 in scola celestis magisterii et expiatur:
 et pauca de eterna exercitatione quod
 noscat. Parvo nec apte alijs consulere:
 aut temptatis periculis et afflictis
 mederi et subvenire extat ydoneus:
 nec ex sua dicitur valet deus dedit michi
 linguam eruditam ut sciam eum qui
 lapsus est lapsum est sustinere verbo. Et
 vero practica experientia et modo perdo exercitatio
 vinctio et doctus et desuper eruditus effi
 cacter potest imple quod hortatur apostolus
 Corripite inquietos et solam pusilla
 mimes suscipite firmos patientes et
 tote ad omnes. Itaque Si potueritis fieri
 ut homo taliquo delicto vos qui spiritu
 les estis huiusmodi. Thrute in spiritu lenitatis

considerans tempus ne et tu tempteris
Et denuo Debemus iquit nos firmo-
res i becillitates i firmorum sustine-
re ne ex hac i firmorum tolerancia fir-
mior extollatur oportime subiungit
apls Et non vobis placeat **Novicius**
Graciose et optime placata sur oia ista
Sed pcor te dñe dignare me edoce
qualiter i hac viassitudine successie
et alternacione spiritualiu pspiritu
et adquisitahu istaru debeam me habe-
re et quo i oi temptacione adusus hospes
salutis huane debea incessanter aspi-
gere qualiter ena ad illuminacione sup-
na ad consolacione iternu ad caritatis
sinceritate atq monastice vite pfe-
sione quea pinge **Cristus**. Nondu
pessus es et iam de pfectione ad quam
ordnatur pfectio sacularis? Interes
magnus esse videis? forcia pfectu-
ris: et pseueaturu ptoponis Ad
pda pceducta pthi ad tua spectat
mesuru mox respondebo **¶ Argu**
**¶ Qualiter i alternacione et succes-
sione spiritualiu pspiritu 2 adquisitahu**

Debeat novicius se hinc ac v'gra via m-

In bonis et p'p'is *redē Crisostomus*
 spiritualis alacritatis q'so-
 lationis atq' p'p'is q'essione
 g'rias deo age: et ut gloria
 re idē nō ite ipō: ut scias te itali
 dispositione votiva et ~~diffidit~~
 dula nō nigiter et forsitan nō diu
 mansurū: idcirco tenit ad futuros dis-
 pone evictus temptacionū afflictionū
 et adūsitatū **I**n adūsitis quoq' diuisi
 asus T'osolatiois iterne subtracōe
 p'acem habet: et deo nichilominus
 g'rias refer: ipm tuam ac fidelitate
 ad ipm q'serua. **C**ave vigilantissime
 offensam ipm: reditū quoq' ei q'
 posu ac q'solatorū equimūter p'sto-
 lare: et q'solaciones q'tēpne idignas
Not nepe ē qd' ait scriptura **I**n die bo-
 norū ne inemor sis malorū: et t'die
 malorū ne inemor sis bonorū **Itē**
Venit q'solariā mea **E**t rursum
Expecta dñm vilit' age et q'sortetur
 tor tuū et sustine dñm **Novicius**
Quō equimūter f're possum q' idiom

sum deo et absq; sapore et gaudio
ministrat: cū scriptū sit gaudete in
dnō sēp? Et denuo fuit dnō dletat
Cristus Tu et similes tui i spiritu
lib9 nondū satis exerceatū ac tritu
putatis vestrā deuotionē insensibili
quodam sapore iterno perceptibilis
feruore consistē: nō pensantes q; her
tia q; iudei ac sarraceni i sacrificiis
et oīb9 suis frequē lacrimātur fer
uēt ac dula efficiūtur sapore sine ex
naturali ad deū amore sine ex deu
nū cooperatiōe: qui ad hui9 alteā
nes afficiōes delectatiōes varijs
modis cooperari atq; gaurē. Sed fac
q; quib9 iterne consolatiōes delectati
ones feruores frequē a deo p̄stentur
et v̄e sūt caritatis effect9 non tū in
tactu ē sēp nec ad verū deuotionem
necessario requirūtur. **C** Porro verū
et seruā deuotiō ē p̄mptitudo sup̄na
appetit9 seu volūtatis ad ea que de
sūt tū cordiali detestatiōe ac de
ac debita fuga oīs mortalis p̄cā si
ue hoc sit cū feruore sensibili sine nō

Preterea q̄ allegasti interpretatur.
 Gaudente i dño semp̄ idē oī tpe oportuno:
 nō idē finēter tactu. **S**ic et cū leticia ser-
 uiendū ē deo p̄mo et tristitia bona ac
 salutarī de qua fatetur scriptūa **C**or sa-
 pientū ubi tristitia. **E**t iterū zelus ē
 ire ad domū luctus q̄ ad domū qui
 uiuunt. **D**eum quippe qui lugeat qm̄ ip̄i q̄ so-
 labitur. **N**ouitius **S** Magna ē igno-
 rātia ~~no~~ et terrena mea. **E**t erra-
 in huiusq̄ tūc solū ac v̄e putans me
 esse deuotū dū q̄ solationē feruorem &
 gustū sensi iterū. **C**ristus. **E**rro
 ille inuisibilis q̄ sistit p̄iculosusq̄ esset si
 p̄hnaq̄ter defendetur. **V**era nūq̄ deuo-
 tio neq̄ p̄ sine caritate habetur. **S**i
 go feruor sapor suauitas essent carita-
 uē deuotionis indicia: quāq̄ experi-
 retur illa i se: certū iam esset carita-
 te se eē. **Q**uōd tamē sine reuelationē dñi
 sciri nō valet: sicut hoc alibi declarat̄
 atq̄ scriptūa testatur. **S**ūt iquens
 iusti et sapientes et opa eorū i manu
 dei sūt et tamē nescit homo utrū a
 more an odio dignus sit. **N**ouitius

Qualiter discernere poteris quando spiritus
illo illa eterna et feruor ac sapor dei
et caritate nascuntur ac desuper infun-
duntur et quomodo? **Christus.** Quod in
dum sine reuelatione superna certitudi-
liter discerni non valet iter amoris de-
naturalem et infusum quia caritas appellatur
ita nec iter quosdam eorum effectus immu-
tatos. Et sicut per signa quodam probabili-
ter quis agnoscat caritatem: ita proba-
biliter scire valet quod feruor suus sapor
alacritas desuper sint: et ex caritate con-
netur. **Novitius.** Digna illa audire
desideat anima mea. Nec enim puto
quod per signa illa dominus meus designet in-
telligat quod manentia. **Christus.** Digna
illa sunt multa. Si uiciorum et certum
domini propinquiorum ac magis sentiri
sunt propria conscientiam disantem et quod
mortale occurrerit toto corde abhorreri
et fitei deesse et libenter sacrificare pro
eodem. Integrum quoque habere propositum
tamen cauendi illud semper posterum: nec
pro aliqua re scienter uelle peccare mor-
taliter. **C.** Insuper affirma uel uoluntate

ad deū absq; oī reflectione ad ppū
 qmōdū et honore. Honore etiā dei et
 mārū salute iactis zelari ac pcurare
 p posse malle subēe subia obediē qī
 p̄siderē? de p̄p̄is iurīs et asp̄natio-
 nibus nō trīstari oīaq; ad suam vota-
 tionē spectāna p̄fertim p̄cēp̄ et vota
 p̄cip̄to nō adūplē nec ea p̄ aliqua re
 creata p̄mo nec p̄ ~~alia~~ vita p̄p̄a q̄
 uāda transgredi aōmittē velle. **C**um
 plus dū quis de feruore suo sensibili
 et delectatiōe suauī gloriatur? nō
 iam p̄cip̄aliter iūp̄tū sūt p̄relena-
 mē suo et dulcia sibi i se sed iūp̄tū p̄
 ea totalius p̄cip̄tū sūt fertur idē? et
 ei p̄fectus sine remsu obsequitur: tē-
 nūm p̄babile ē q̄ ex caritate p̄cedit
Similit̄ dū ex huiusmodi feruore
 delectatiōe et gustu hō magis succēdi-
 de amore sincero et amplig crescit i
 beā hūilitate pacā custodia cordis
 ac dei timore nec p̄uulosa securitate
 resoluatur nec vane erigitur: nec ali-
 quid sibi ip̄i nisi oēm p̄mitatē fragili-
 tatē miserāq; ascribit. **S**uūo ex ill

fiat audacior timor timoracior et ad
 iudiciū de alijs p̄mor et quent i
 illis seipm̄ velut p̄deuonoz reputari
 corruptibz ac humiliatibz ipm̄ foale
 ter indignetur a dñe et asp̄nater loq̄
 suspecta res ē et ifecta: p̄sertim cū pau
 enaa om̄ sit virtutū p̄batrii iusta
 q̄d leguntur **V**isa figuli p̄bat fornicar
 hoies iustos teptacio tribulatiois bñ
 q̄admodū mala olla i igne posita ma
 crepit et exilū: sic hō **nōdū** adliu
 passionatū nōdū virtuosū et plene
 deuotū: ad iustate correptione castiga
 none et humiliacione pulsato iterū
 mouetur: et p̄ verba erūpit malesta
 māaa diuā si p̄ba et aspa. **Noniū**
O sapiēcia summa q̄ recte metāgnō
 bene iudic̄ meipm̄ oñdis. Et certe
 mea salubriter p̄ucta quoscat am̄ fa
 tetur verissimā p̄mo et saluberrimā esse
 que dicit: multūq̄ valēna ad noscē
 dū salubriter semetipm̄ et anuē quis
 assistat. **D**e uotū. **V**intamē cū ista
 nra sit satis p̄fuda subtilis iterna:
 ego adhuc p̄t̄ngat rudis: iam de p̄

cor informari quod ut in omni temptatione debeat
 gratia salutis mee hostes confugere. **Articulo**

vi Qualiter in omni temptatione debeat no-
 uicius se habere atque resistere. **Christus**

Dorsus sapientialis **Itus**
 et salubris est interrogatio ista
 Nouicius namque atque solent

inimicis insidiari et aduersari inuisibiles
 inimici anes uiciorum et consuetudines pristinæ
 ita ut de ipso specialiter verificetur domini
 illud quod **Temptatio** seu militia est uita hominis
 super terram. Hinc multi nouitii in plerisque sunt
 inuenientes deficiunt non satis instructi in
 modis ac medijs resistendi. Porro de
 temptationum remedijs generalibus ac specia-
 libus conscripta sunt multa utilia nunc uero
 de his conspectio tamquam nonnulla. **Imple**
 gratia quod aut scripta **Fili** accedes ad summa
 rem dei: statione et propria animi tua
 ad **pugna** temptatione. **Et** scito quod non
 coronetur nisi qui legitime certauerit
Et quod pro multis tribulationibus oportet
 electos inuenire in regnum dei. **Primum**
 igitur quod est omnium temptationum remedium est
 propria defectuositate fragilitate et infirmitate

flacēā agnosce atq; ad dei auxilium
confidit fugere ipm idest merer ferue
ter raurie inuocando iadmitore istar di
cuntis **D**e iadmitore meū iudeo dicit
ad me festia **S**icut incessanter sperat
et de proprijs virib; ac meritis neq; p
sine **S**ecū remediū ē se ipm tot
tis p̄funde corā deo humiliare idest iud
p̄mo p̄ nichilo rep̄ire **N**empe qui p̄
p̄ria estimacione tā p̄uis p̄motum nū
il ē ad adisario nō valet teneri **S**icut
manq; eis elabitur atq; a deo qui tales
exaltat et confortat suscipitur **T**ercū
ē oīuotētis p̄ncā semp̄ attēde et equid
cū ac viduā p̄stīn eterna dāp
nacionē prudēter adiūtē ac vehemē
ter vereri **Q**uartū ē acate ofideā
re quales sint reptatores et adisam
electorū quod grāt quod tendāt quod
accessabiliter machinetur **S**ūt quip
re crudelissimi tollidissimū iudiosū
simi **N**ec aliud q̄rūt finaliter nisi
etnā et ifernale hōm dāpnacionem
atq; ut iteri a deo acūtatur oī grā
et virtute p̄uētur 2 ipis subdantur

gressu viciis inuenietur. Hoc nulle mo-
 dis ac proutis machinari non sinunt
 Quo igitur cum istud agnosceris esto
 huiusmodi nullis offensis et nisi ipse su-
 moratoro affu atque extremo conatu
 resistas. **Quid** silua aulatioibus
 troues a quibus te ubi iuguladu ag-
 nosces? **Q**uatu est vigilanter pen-
 sare quanta dampna teptatioibus offen-
 sado iurris. **P**hoc enim sumu et in-
 mutabile bonum deum veru amut-
 tis: oia caritate et gra eis meritisq;
 predeutibus spoliari dei et aratoris
 saluatorisq; tui adoptiu filius suus
 amica miles hēs ac membru esse desis-
 tis. **E**t i sup ipi aduersari hostis q; ef-
 ficeris: deonu q; suus membru et fi-
 lius reddeis. **E**t aiatua q; paulo an ex-
 nitit de spōsa: dyaboli fit ofestiu ad
 ultea: eterna felicitate pūnas:
 ppetua dāpnatioem iurris. **T**e ipz
 spiritalit pūnas oīz caduē ac do-
 ana fis tu prior et oībusto peior ac
 vilior. **Nonicus** **D** deq; eterne qd
 audio. **E**t i finita ē in quozū stulticia

q̄ Testimabilit̄ maḡ ē acq̄escētiū
dyabolias tēptamētis ifania. **H**eu
ist̄ et q̄nta indūt noamētā p̄ dilectio
ne vili breui et modica. **E**t nūc auri
lūteac̄ q̄ferēte te dñe firmiter p̄pono
tēptacōib⁹ vsq; ad sanguinē velut
tari vsq; ad mortē resistē. **E**t q̄nuā ad
hoc op̄lendū suffinat̄ suffiaet̄ exp̄
struūt aminet̄ et atēdūt iatāta
remedia t̄ij ut hoc ip̄m̄ efficacius
fiat remedia iūchoata p̄sequē. **Cris-**
tus. **S**ertū remediū ē viuaciter at̄
assidue intueri q̄ victuose et idē
electi dei tēptacōib⁹ resistēt̄: et ip̄
tamen ex hoc triūpho glām̄ sint sortiti.
De hoc t̄pe p̄cedete vitā factorū p̄m̄
anthonij hylariois et q̄similiū legē
do plenis̄ instrueris. **S**eptimū ē q̄
plari q̄liter de q̄ alassim⁹ angeli sa
et om̄s ciues sup̄ni q̄ fluctū tuū q̄ tēp
tamēta aspiciant̄ pati iuuare at̄
de tua resistētia et victoria exulta
tes. **E**t ut q̄ntū de tua delectacōe et triū
gressione malignissimū spiritū colle
tētur et tibi insultēt: p̄admo⁹ p̄fallit̄

Qui tribulat me exultabit si mo-
 tus fuero. Ex hac confidencione ora-
 uit p[ro]p[ter] illu[m]ina oculos meos ne u[er]-
 obi mor nequ[us] di[us] in meo p[ro]na ad eu[m]
 ite[m] de[us] meo[rum] i[n]te[re] fido no[n] eru[m] neq[ue] ut
 me i[n] meo. Noli me a[ut]ore[m] et salua-
 to[re]m tuu[m] offe[n]de[re] r[e]liq[ue]re a[ut] p[ro]na noli bea-
 tissima matre[m] meam tibi succurre
 p[ro]tissima et tua salute uehement[er]
 zelante[m] tristare. noli a[n]gelu[m] tuu[m]
 sanctu[m] te sincerissime diligente[m] sol-
 licite custodietem fidelissime admo-
 netem i[n] honore: plus adu[er]tedo et as-
 sequedo dyabolica illa susurraria q[uam]
 ei[us] a[n]gelica saluberrima hortameta.
 Nolite toti triumphati[us] e[ss]e celestiq[ue] au-
 rie edibile[m] q[uod] ceptibile[m] effu[er]e. noli
 te i[n]uidiosissimis ac crudelissimis
 hostib[us] tuis opprobrii subsannacio[rum]
 et p[ro]p[ter]a pag[us] s[ed] pon[er]e ora cu[m] sapiente
 D[omi]ne pater et d[omi]nator uite mee nede-
 reliquias me i[n] cogitatu et gubio illo
 ru[m] ne i[n]da i[n] sp[iritu] adu[er]sario[rum] meo[rum]
 ru[m] gaudeat de me i[n] i[n]imic[is] meo[rum].
 Octauu[m] e[st] i[n] p[ri]ncipio teptauo[rum]

resiste: qd̄ i teptamētis carnalib9
potissime ē agēdū Et a quib9 et quo
rū obiectis occasioib9 itamētis at
q̄ maternis debes oculos mētis et cor
pis ymaginationē fantasia mediā
q̄festim auertē: eosdēq̄ oculos ad
duēdū et q̄siderādū salubria rōpū
tua quertē: a uasirū aspice et
q̄ passionē et tua nouissia ponde
rando breuitatē quoq̄ et ueritudi
nē uite p̄ntis pensando Interea
debes eē magnis et laudabiliter
viduatiuis ita ut afflictores tuos
dyabulos diue affligas: tūo i p̄tū
et i cēssabilis dando te ad oīm actū
virtutū p̄fertim ad p̄fudā hūilita
tem obediētiā caritatem q̄to plus
illū conātur te a tua salute retrahē
Dic tū ydoneo pugnatore. **P**rosequi
nūmicos meos et q̄phēdā illos et nō
quī do desī **N**on friga il nec po stae
Nec hoc dicas de tuis uibus ā mei
tis p̄sumēdo: sed diuine pietatis
gracioso auxilio tū oī hūilitate et sp̄e
uigiter tūitēdo nix̄ illud **I**n deo salūte

meū et glā mea de auxiliū mei et spes
 mea Ideo ē **N**onū ē vilitate impieta
 re et turpitudine teptacionū ac vno
 rū ppedē et ita septimū inde q̄si aca
 danē p̄sus fetidissio atq̄ t̄pissimo
 cū indignatione auertē: dūedo s̄y
 q̄ad modū si ep̄tor marcator p̄ auro
 et balsamo p̄beat ferrū et stertora:
 nū indignatioē auertēt nūctor di
 res s̄y **I**ta dū nū p̄ dno deo tuo etno
 ifinito i sup̄ dignissio et p̄ p̄osissio
 dois gr̄e et glē eius p̄ponūtur amū
 do carne dyabolo vana feda et vilia
 ista caduca: cū aētissia asp̄na
 none r̄nde s̄y **N**ec dignis talia
 suggerētē asp̄rē ut audie: p̄mo
 fiat **fiat** signifer ille fr̄as̄is̄ dic
 teptator **Ap̄ostolū** et p̄na in
 stant **Nonius**: **V**ehementer
 me uiuat q̄fortat q̄solatur inflā
 mat donūmetahet optia v̄mptantē
 vnu me adhuc itus molestat: qd̄
 vix exp̄mē audeo **Cristus** **D**imo
 dice expectasses: reserasset tibi
 decimū teptacionū reuēduū

Quo auditio: quidquid in corde tuo infa-
tur ac latet plane ac simpliciter
manifestaffes. **Novitius.** De
captatione mea venia prior: et il-
lud remedium audire deposito **Chri-
stus.** Deamum est: totum quod versatur
et latet in mente tamquam in aemulali
fessione quam extra eandem viris dis-
cretis bonis et caritativis infundere
atque eorum galis et doctrinis humiliter
obtemperare. Captator quippe qui veni-
deturpe: falsa ac propria sub specie veri
proponit ac boni. Et fraudes incedit
ac laqueos: propter quod meruit deprehendi.
Nempe ut in evangelio dicitur omnis qui
male agit odit lucem et non venit ad
lucem ut non manifestetur opus eius. Qui
igitur homo omnia mentis sue abscondita
proponit pro viris: nam pene vivit
dyaboli: et fraudes et laqueos de-
tegit. Sic quoque interiora sua detegit
in formatione expecte humilitatis ac dis-
crecionis est opus: idcirco superbia vivit
dyaboli. **Novitius.** Jam paucis
interiora quaedam evolue non tamen super

dore. **A**udio uerdu nescio q̄ i corde
 meo susurrant argumētationes blas
 phemias q̄tra fidem q̄tra p̄uidētiā
 dei q̄ honorificētiā xp̄i ac gloriosissic
 uirginis. **E**t quāto plus q̄tra talia
 arguo et p̄terea, d̄ristor ac turbor.
 tāto acrius seruiūt et erūpūt. **C**ris
 tus. **S**atis hec tenuisti. Itaq̄ suas
 huius temptaciones q̄ni sp̄iali idus
 tria obuiādū. **N**ō em̄ q̄ eā argumē
 tādo aut p̄t̄ eam se ip̄m turbādo de
 ianur. nec pot̄q̄ deridēdo nec eam
 auādō seq̄ mor auertēdo ab ea et
 d̄uertēdo ad alia bona salubria atq̄
 cū iocūditate fruendo altissio r̄ psal
 modis ōibz meditaciōibzq̄ diuis
 vacādo q̄admodū scriptū ē. **T**rista
 tur aliquis ex uobis oret equo cū
 et psallat. **V**erūptamē ita temptatus
 intra se p̄t sic simpliciter cogitare
 uerdu isto mō āsili modo. **E**go cre
 do sicut inuicabiles p̄cēs sancti et
 heremite et anachorite et monachi
 inuicabiles quoq̄ uiriusq̄ seruis m̄rēs
 crediderūt. **Q**uos deus op̄s i uita i

morte i iudicio et p morte iporu
inmirabilib9 pclarissimis soluz deo
oipoteti possibilib9 deorauit mira
culis. **E**tte fides xpiana vtriusq; te
tanueti roboratur scripturis: et oia
graciaru transmutata virtutes signu
p dogia olim synagoge tradita iudeo
ru: p aptos xpi ad eandem geau se
translata. **N**ec iterum habuerunt
iudei viros sanctos et pphas mira
culis chorustates. **I**sta quoq; fina
lis iudeoru relictio: certissimu
Affirmu signu veritatis fidei xpiane
Insup i alchorano ide i libro legu
machometi et saracenoru aptu
fime ac frepter habetur qd ihs ma
filius fuit rex messias seu xpi
lege et pphetis pmissus: et qd
iudei p totu mudu dispsi et a do
finaliter sut relictu eo qd ihs no
repperit p xpo. **E**t qd ihs marie
filius ac aptu fuerit adeo missi
et suscitauerunt defunctos alioq;
chorustauerunt miraculis qd teuq;

retitatur. Atq; mat' ihu maria fuit omi
mulieru' sanctissima omniq; mundis
sima virgini ena' vptu et p' p' tu

Novitius Gracias tibi ago odne
qm verba ista sanctissima oez cordis
meis i quietudine turbulencia iuo
lucione' caligine' penitus det' ferunt
et expulerunt a me. Et nunc si quid
addedu' videntur deceptio' n' reme
dus ad' dat hec d'ns meq; q'q' nunc

tacta michi videantur suffice. **Cris-**
tus Plura unq; addi pnt videlicet
ad sanctissima' matrem mea' et ad
santos ad quos specialior habetur
deuotio deuote q'fuge': atq; q' h' qui
i fide fuerunt firmiores et ab oi' ma
gna arte p'fus imunes p' teleris
fulse' miraculis. **U**nu' tamen ad
restat remediū remediou' maxi
me expugnatiuū vniuersaru' tep
tationu': potissime i'structiuū q'ita
ru' virtutu': et ad summa' p'fectio
ne' maxime i'ductiuū: qd' e' dilige
ns' fideatio mee acerbissime passiois
et de hoc te i' seip' edocebo articulo

Certitudinē vni⁹ **Q**uo frequē deuo
ac diligēs dñice passionis conside
ratio sit efficacissimū contra oēm
teptacionē remediū cōpendiosissimū
quoq; mediū ad oēm spiritalem
p̄fctm atq; p̄fctōnē. **C**ristus.

Passionē mee seu mortē quā
tū redemi gens humanā
estambulē studi efficacit
ac virtutē; ip̄a meū quodamō ex
tit infini. Quia ex summa et ardent
sima carus p̄fectissima obediētia p̄f
dissima hūilitate igna p̄fecta
p̄fecta fortissima meē p̄fecta
tissima p̄tuli eā. Deitas quoq; vni
hūilitati mee; in meū quasi p̄fect
itate & efficacā p̄fecta p̄fecta et
quāto homo p̄fecta ardentius
hūilitas atq; vni vni se in et
meis m̄tis ac v̄tutib; magis p̄fecta
p̄fecta tūo copiosius efficacit p̄
reps virtutis ac meriti mei. Si q̄
tatis difficultate arduitate ve ordib;
obp̄nāarū p̄fecta q̄ dūna ardu
re religionis et q̄ue tibi videtur crucē

52
tuā ferre et sequi me diligenter q̄sideā
q̄ta p̄te p̄ulerim ego q̄liter facti iago
nia p̄ honore mortis sanguineū fudi
sudore fūiq̄ tristo vsq̄ ad mortē et p̄
prijs humeris graue crucis patibuli
bancas ignominiosissime ductus fui
ad caluarie locū. **C**onceptaris illece
bas carnis seu desiderio voluptatis dis
soluacionis ludicio carchinacionis attēde
quid p̄te tui doloris q̄n vsq̄ ad costa
rū patefactionē tenerunt mea caro
elacerata et oīo crudelissis dilamata
flagellis q̄n p̄mediū manūū mearū
ac pedū trāfuerberati sūt obtusi et
grossi illi ferrei clauū dū itē caput
meū spinis cōnatū arūidine resum
Si aubnaoē teptaris adūte q̄liter p̄
te s̄to sum opprobriū hōmīnū p̄ abier
tio plebis alba veste illusus p̄ purpūā
subsanatū vltū q̄spūty blasphematū
et taḡ vilissimū ac sceleratissimū vni
uersū hōmī sp̄retū tractatū om̄isū
q̄n om̄o videtes me deriserūt me
dicetes si rex is̄t est descendat m̄ic
de ruue. **C**ircaus ē tibi abstinēte

seu ienam rigor et delicatiori cibo et
tu teptaris recole quodmodum dederunt
i escam meam fel et i siti mea potauerunt
me aceto. **S**i motus superbie si i
enae aut inuidie impetore iudic
i pter illatus tibi iniurias aut i pter q
cumq; aduersa aduente q; luter q; ta p; m
pacatissime tolleravi quom coram
p; latorsten mitissimo corde silenti ore
falsissime ac enormissime accusatus.
Dite rancor pulset aut motus in
die recordare qualiter i cruce fixus
et iam mortis angustiis ac punctu
circudatus p; mo potius ius transfixus
oravi p; trua fixoribus meis. **D**ite i
pugnat acedia recole quomato carnis
us ardore tua p; trauu salutem. **E**t
breuiter i oi teptatione itine i uere
q; q; ita et q; lia p; trua saluacione as
fusi et tu tolleravi. **Q**ualiter cum
rissima et acerbissima morte p; n
tis su et toto corpore violentissime ac
penalissime i cruce distectus usq; ad
ossu meoru diuinatione uenarum
rupacione. **Q**uo spiritus coronatus p; tr

pueri veste p' irrisione iduq' vltimq'
 sanguine madens p'uitatus sum p'ro
 clamantibus illis **Tolle tolle crua fuge**
Interea q'spue quis qualis e' q'it'
 sum qui vniuersa ista sustinui **Non**e
 scdm' nam' mea' diuina' eterno p'ri.
 e'q'lis s'u' s'cndu' assumptam quoq' vni
 tatem ut verbo eterno p'positante vni
 tum toto dignior vniuerso **At** de exple
 ronis mee tenentudine quia ex sacro
 sancte virginis purissimus s'u' q'cepta
 sanguinibus vide i' nocentia' mea' et
 p'caritatis virtuose p'uptissime
 q'ata p'ulerim q'ceptare **Insu**p' que
 re q'admodu' tpe passionis a verbis
 or' fuit i' me dolor q' passionis q' i'g'it'
 et percussibus q'doleba' q' ip'a' corpora
 lis mee afflictio **Qua**ntu' uen' dicit
 tissime mee q'dolum genitrici carna
 maritudine pena' q' passionis i'p'eri
Sed et aliis astantibus deuotis disci
 pulis ac femis vehemeter q'pantes
 fui **I**ta iugiter porta i' mente atq' ro
 die semel s'p'entia' ad hoc dep'anda
 hora distate ordinare q'passiue i'cognita

ac si p[re]sencia h[ab]e[re] te p[ro]nt[em] et it[er]u[m] h[ab]ere
paterar. Demu[m] ut cu[m] p[ro]cordialiori
q[ue] passione ista remu[n]datis: q[ue]s
q[ue] igne et molestu[m] tibi esset talia pa
ti: q[ue]ntu[m] doleres si p[re]m[ia] aut mat[er]
tuu[m] carnale[re] ena[m] p[ro] se q[ue]ris et suis ex
cessib[us] cernes sustine[re]: magis s[er]u
iporu[m] demeritis et maxime si p[ro]p[ter]
et tua ereptione a morte corpali
ac t[em]p[or]aliter occideretur. **Quia**
magis deo creatori saluatoru[m] tuo
p[ro]p[ter] te incarnato ac taliter passio
sua offensa p[ro] tua culpa et p[ro] tua
liberacione a morte et q[ue] dep[re]cacione
eterna p[ro]mo et p[ro]p[ter] t[em]p[or]a tibi gra
multiplici i[m]p[er]ni eternaliq[ue] gl[ori]a i[m]p[er]
tuo p[ro]cordialissime q[ue] pati te oportet
Itaq[ue] du[m] ad ista medita[n]da auede i[n]
me[n]te tua recollige et ea multa ar[bit]ri
qu[er]e sicq[ue] sine distractione cu[m] o[mn]
q[ue] passione q[ue] p[ro]uocacione gra[n]d[is] p[ro]uoc
tione hec recorderis. **Novitius**
Ista multu[m] o[mn]i[n]e saluberrima edoc
trina effuacissima medicina med
rano nu[m]q[ue] obliuiscenda p[ro]mo q[ue] i[n]u

et eorum remissio non oriretur no-
 bis medela maxime tunc in fallor i-
 gnitudinis esset ista non recognoscere non
 pensare non gratias agere nec vix posse
 repetere. **H**ec igitur quasi fasciculum propono
 oculis meis cordis mei id est sineter ob-
 uere pntare ipmie ut quatuor ut gras
 agat ut mutatur et ion teptatione reme-
 diu habeat salutare ad manum oem
 quocumq; **T**ordimati ac vile abiciat ac
 vile ac detester solacium **C**ristus.
Recte q; sideras **S**tem passio mea na-
 ris modis e; reuoloda **P**rimo ad q; do-
 lendu **S**ecundo ad imitadu eam et oez
 qua; ita monstrauit virtute humilitate
 pacieta mansuetudine obedieta
 fortitudine pietate **T**ertio ad **S**g
 tulandu iustu fuit tam fructuosa
 ac saluatiua **Q**uendamodu scriptu
 e; michi absit gloriari nisi teruce dmi
 mei ihu cristi p que michi mundus
 auersurus e; et ego mundo **I**teru ex hac
 passionis mee reuordatione trahitur
 tibi sit mundus **I**ta ut q; q; appati-
 tur ac diligit mundus id e; mundum

caruales q̄ hoies ut pote delicias di-
uine et honores seculi huius tibi sicut
crux et exsustidias horreas fugias
sicut soleut hoies fugere ac vereri
tis paubulu. **Tibi** vero delectabile su-
at suauie deotuo p̄ te incarnato pau-
pato crucifixo q̄ paupari q̄ figi q̄ pau-
ditur deificaberis. et diuinus et curi-
suis emulderis salus eris. **Secundo**
ad ammirandu q̄ vniuersitatis dei dignitas
e te ita reducere. **Secundo** ad p̄na-
ledu iustitiam per te mo nunc pro-
ducto. **Tercio** ad q̄teplanda iustitia
iustitia et sapientia dei i passione
dura. **Septimo** ad inflammandu
quatinus oia iam iduta pensando
totaliter accendaris amore filii dei
qui te iuu dilexit ac p̄ dilexit taliter
q̄ redemit. **Nonius**. Certe ut
arbitror ih̄us altitudo consistit sapie-
tie xp̄iane. **Sed** p̄o die ut claru
mihi exponas qualiter tua debe-
am recolere passione ad q̄teplan-
du et q̄lit ad illucinatione iustitia
et ad vera queam p̄tinge sapientia

CArg vni⁹ Qualit^r p diligete as-
sidua 2 capassua dnice passionis re-
cordaone ptingatur ad contemplacione
sublime illuminaone supnam sa-
piam salutare **Cristus**

D

Tru tibi discrete et ordina-
te ~~et ordinare~~ esse precedu
atq pcedu **Quant** vi
deus velle volare auq

habens penas Et qui adhuc tactibz
vie purgative ac status incipien
indiges ergeri de vie virtute et pfer-
tue greglois q actibz ac volatu
uis edoceri **Nonius** . **Quantu**

nd mee pmet puitatis in mensura
hoc pecc^o Veruptime idiscrecionis
psupnonis q mee de pcor venia
d^o sup testiuq es triplis vie actus
et exercicia sibi ibue aliq^u pmissi
atq ad impies natio exigi caritate
ac sapie donu scdm ubique graditu

Cristus Quid nra e excusacio co-
muni cordu inspectore ac iudice deo
operis tue itenone et pia cerno radi-
cem ac feruens ppositu ideo satisfi-

na tibi **E**x phia quoscis qd ois effa
silitudo e sue cause ois qd creatura
dius creatoris **H**inc ex quacune effe
tuu ad noticiā puenitur causari e
ex creaturarū intuitu ad creatoris
aliquatūla qreplatione ptingitur
Deruptiue effis gre e glē effis
ne emmenores qstut **I**dem uo
excellens qreplatiue ispiuntur deo
ponissime aut i humanitate a uerbo
eterno i unitate psonae assumpta et i
eius misterio ac supnaturalibus p
clarissime gre ac glorie sue donis
in quibus oibz deitas adoranda triu
tas supbenedicta multo i qreplati
bilis exuberantia gloriofius
sua ondit uelutere qd feni bonita
tem imesam munificētia ismita
qritutem caritate iterminabile
sapiam pietate iusticia e it iust
tibile pte qd noto residuo multo
Nepe hoc p fuis oem supat itell
qd restinabilis e imesa fuit illa
supernaturalis e sibeatissime bonitas

caritas caritas pietas munificencia
 sapia dignitas quod creavit ac volu
 it ubi unigenito patris natura assumi
 humana ad proposita unione suppositi
 talem unitatem Eodem quoque unione
 to quo creata e anima illa et caro formata
 ipsa anima ad splendidissima beneficia divi
 ne eternae visionis e eleuata gratia vir
 tutibus donis fructibus beatitudinibus
 et omni perfectione quae cupitur fuit impleta

Notarius & Notum altitudo et claritas
 meo meo ibeallitate presus reu
 berat viciu obtrudit heri qd ipm i me
 e malo absadi et tuis filii qui p traly

Cristus Adute tunc qd e facile potes
 aduere qd sit iniquitas enormitas ac
 diuine iusticie equitas: cu nulla pna
 creatura fuerit digna et efficiat redime
 et saluare genus humanu s ipmmer vni
 cu dei filiu oportuit immolari que et pe
 rmissa na malis iuliter ut dan e
 pan ip pna manie iulta Qui i fante
 quoque sapie fuit qd de q ops salua sua iusticia
 p pitalitate ac tepale rpi morte deax
 ut humanu redime genus a morte vni

uersali ac sempiterna & ad amissa
reducere gratiam ac salutem. Quanta
pietas dei relucet in isto & qualiter
omnipotentia creatoris in incarnatione
verbi eterni & ineteris eius repituit
ac lucet in mysteris. **Novitius.**

Magna & valde superuialis & aliquid
sapientie xpiane nec humanitatis ad
inueni atq; ut tactu e sup no p nulla
argumenta nec magnum arte neq;
artuorum violentia nec huana pote
tia e hoib; pstruata recepta ac ter
renarū orbe diffusa. **Christus.**

Illuamini cepisti. Et qm copiosius
petitis illustrari ac dono sapientie
adimpleri stude puritati nerue co
tinq; quisatione fuda ac stabili et hu
litate p fuda & fihali ac idest me
dei amore atq; ut tactu e passio
mea ad imitandu assidue peni
mea qstiderado fideliter q; scido
caritate paciam iuitate qstidam
huilitate ac mei iuitu & amore car
pue tuū difacere. castiga qtuam
molestiora st elige subesse obedie

miserrimus ego ad ista tandem per
gam? **Christus** Nescis quid desit bo
nitas tua penitus infirma cum in
nificencia eam nescia qui rationales
creaturas sibi fideliter adherere
tam papae amat? Ideo ipse eru
beratissima habundantia sue pietatis
in te merita supplicia excuset
et vota et plura ac maiora potuisse
dare quam creatura potest recipere quia
ipse et dominus illa non ponit obstruere
sed reddere se capace foregerit. **Dele** et
in liquiditate similitudines nealiquas
et corporeas ac tulpas vestre inter deum
vram et vos dividit et per vram abscidit
faciem vestre grossam pueram et non
bis **Certissime** quod agnoscat quod quanto
plus pietati meae studueris quanto
diligentius ab omni offensa deitatis puer
uis quo profundius humiliaveris et sub
negavit te metipsum et obedientior fu
eris tanto copiosius sol sapientie deolu
tis ac liberalitatis infundate tanta
splendet radios sapientie sue dif
fundet igne scientie accedet puer

tam fundatè ac redidatè offeret
 & quibit se tibi ut ferre nõ pualens
 dimes. **Què** q̄tine vndas gr̄e tue
 Interea p̄ donū sapie ad fidū tūā
 & p̄fām p̄ducite in d̄tiss̄e caritati vni
 te faciet te q̄si q̄siliariū & secretariū
 suū icerta & consulta sapie sue tibi ma
 nifestas teq̄ familiariter & itine s̄
 astriges & iduicis gl̄e sue te impies
 i ferentū sapore idetitatis oceanū i
 se gloriosissime trinitatis archana
 te assumēs eleuas & absorbēs ut su
 p̄ digniss̄e & sup̄ voluptuosissime
 trinitatis gl̄am & mutuā inuicione
 dilectionē et q̄placēā cap̄ ip̄i ad
 suos electos caritate ac pietate felu
 citer p̄ut ip̄i vita concedit & tem
 pletis. **Verū** ut dixi ad her̄ optinēda
 ad p̄ficiendū ad p̄manendū in gr̄a
 tanta, oportet in dei p̄nā iugiter
 custoditū timorātū sincerū existere
 ab oī vanitate leuitate dissolutione
 caue. sp̄itali p̄fectui & dignā ipende
 diligentia et conatū. **Demq̄** hoc est
 qd̄ in euā. simplici quidē sermone s̄ulto

sensu expressi. Si quis inquit volue-
rit voluntate dei fructu quoscet de de-
trina in ex deo sit. Rempe qui modo
nunc tacto gustatur cunctudinarie in se
expitatur euuangelica documeta veris-
sime ee diuina. ad deificam pfectionem
ad transformatione idem summe se
plura ad obdormitione. Ideo dulcissimi
deiforme ac reiforme ductia sapo-
to ia corpe ois sensu a suo actu alie-
nato suspeso ac derelicto. **NOUITIO**
Certe mi dñe postulacioni mee satis-
fecisti pmissime reuudisti me q̄lter ad
supneam salutem q̄ceptacione diuina
& illuacione supna quea ac debet p̄
p̄ idesmentē cordis custodia p̄ ois
refrenacione p̄ sensu colacione p̄ me
tis mundicia p̄ reformatione passionu
fugam viciozum p̄ salubre opucionē
atq; assiduā tue dignissime passionē
ac mortis memoria nō placione. **STU-**
DIU Hys igitur documētis obpax. **ME-**
& affuosissime p̄cor ut gram ac v̄t ut
adplendi hec oia idignissimo m̄ctu
p̄stare digneris ex tua bonitate **CRISTIANE**

et pietate timēsa p̄merita om̄iū q̄ p̄ me
 facere ac p̄ferre dignatus es. **Cris-**
tus Ex p̄te mei nō erit defectus fac-
 tu qd̄ t̄re est: qd̄ tibi sc̄abit. Verū t̄m̄ē
 ad p̄ficiēdū mō p̄tecto lēō & studiū nō
 obesse s̄ p̄desse agnoscas p̄p̄tū si disci-
 te agantur. **Novicius**. De hor̄ ip̄o me
 iñuere digneris: de aurelis nouicio
 necessarijs ad vitādū iñpedimēta cordia
 ni p̄donei q̄ p̄fecto. **Arg. ix. 91** De
 libris q̄ nouicijs magis cōueniūt et
 mō lādus ac studiū. **Cristus**.

Nouicius iñ suo nouiciatu nō
 multū vacat lectioni ac stu-
 dio ac studio iñmorari: sed ea
 q̄ ord̄nis sūt diligenter addiscit: cūm
 p̄salmodiā cōmōnalia ob̄s̄uātiōes re-
 gulares, tertio t̄m̄ē horis debet iñ suo
 secreto discussiōni or̄at̄is sue cō iñter b̄n̄i-
 an dei recolē p̄ora p̄iata & p̄c̄a horre-
 sc̄q̄ ad deū cū p̄cordiali aff̄iū q̄uere
 & t̄m̄ venerit iñuere d̄n̄ice passiōis
 ut d̄n̄i & recordāi. Conformiter hora ad
 hor̄ magis vacāte legē ac studiū debet
 salubria & suo p̄posito nilis ac cōmoda

utpote enī opūctionē iducit deuocō
nē nutrit ? inflāmat timorē dei itē
de stabilit ? que ad viciōrū horrorem
ad mundi creptū ad sui ipī aspūationē
& huiliationē vehemētius incit anp
erudit mētē Ea quoq; que effimā
docēt modū & ordinem spūalis pfrō re
formationē passionū remedia ac tri
uphos repmōnū & erūtionē iternā
Quēadmodū em̄ p̄mūā inuētur i do
nū itē p̄moralem doctrinā & reformā
cionē exstirpacionēq; passionū ac vici
orū ad theoriam & misturam sapiētū ac
platiūq; vitā Porro libri ad p̄ctā
quēuētiōres sūt **M**oralia gregori
luminā cassiani & climaci **S**ermōnes
tractatū bernardi quedā quoq; mora
lia scripta hugois & richardi de sancto
victore ac bonauēturē Itē p̄ctō religio
sōri horologiū eterne sapiēt libri etiā vi
tāsp̄m multū asolatorū inflāmatiū edis
catoriūq; assistūt **D**iliter legēde & iustitōre
quedā sanctorū ut actū frānsi & filia
deuocionalia qdā opuscula potissime
q̄tractat de passione dīnā de q̄tuor

nouissimis de mundi conceptu de artem via
 salutis de vitis neq; virtutibus no q'ora
 ista sed qdam horu q' tibi magis ad manū
 sut lege debeas ac stude no varia p'aurē
 do: folia reuoluēdo a' solam noticiā ut t'pō
 deductionē seu speculatiuā: & superficialē
 delectationē q'redo sed ut p'ficias ut v'uo
 sus reddaris ut timore hūilitate custodia
 ac salubri p'posito q'decētia morū refrena
 none lingue: & sensuū reformatione pas
 sionū & p'uitate iterna fuderis: corobo
 reris crescas: p'do q' legis tibi ipi apli
 care mor debes: i'p'ectū tuū deflectere: e
 mēdationē p'ponē & ordīare fuer' ac p'fere
 v'ntē p'sequi eā. **E**re m'le sit studiū tuū
 q' m'liter legis ac studes s'pō s'cō loqui
 tur tibi: q'admodū dū oras tu loq'ris cre
 atorū. In huiusmodi libris & sacris scrip
 turis q'si i' speculo vides: & agnoscis teipm
 i' facie cordis tui. Ibi i'p'fctū tuū clarific
 op'ias quid agēdū restat: & q'lit p'fice de
 bens disto. **D**is em scriptū diuinit' i
 spiram vit' e ad docendū ad arguēdū
 seipm ad corripiedū caritative ac iuste
 p'rimos ad erudiedū seipm & alios m

iusticia ut pfectus sit homo ad & opus
nū instructus ac pemptus Quecūq; dno
codicibus scripta sūt ad doctrinā fidelis
scripta sūt ut p parāam & consolacionem
scripturā spem habeant nec vniq; i
vni hac arbitretur apprehēdisse pmo
priora atq; pnta exācia sua pūpēdē
tes i anteriora & eminentiora extendant se
ipōs meliora & vniūmora saluti pfficiē
bilem assiduūq; pfm opantē conātes
sicut ad supne vocacionis vniūm conāte
feruētius pperātes **Novitius**

Hec opendiosissima documētū gēns
botylicis platonicisq; doctrinis topalibus
pulchriora sapiēcialiora ac salubriora
ostēdit. Hūc de aurelis vitādi impedimē
ta spūalis pfecty dignetur psequi dno
meo **Caro 29** | **De cautelis nōis**
novitio ad pseuerandū ac vitādi
impedimēta spūualis pfecto **Cristian**

Primo considera qūto feruore
ac qūto diligēcia relinque scilicet
& oīa q̄ habebas tēo parē
tes p̄m̄quos uos uos caros familiares
terram natalem opes societatem dilē
atq; ad vitam hūc p̄m̄lem venisti ut

tibi ipi ac seculo moreris. **N**unquid ex uno
 afflu id fieri potuit? **M**itende ena qd vere
 aude humiliter ac qmter recipi postulasti
 receptus quoq; qd modeste devote obedi
 enter ac digniliter te habere cepisti huius
 exordij sps memor & nolitepeste can
 crizare psume extolli resolu audacior
 & negligencior effia pmo tram felia exor
 dio creste psiste usq; tunc fructuose
 atq; salubriter pserua. **H**inc & typice
 uisu e filius israhel egressus egyptum
 dimerso diei huius in quo eduxit vos dno
 de egypto de fornace ferrea & fuitute lu
 ti & lateris. **I**ta & tu recordari no cesses qd
 moe & virtuose eduxit te sps sancto de
 hor seculo neq; de feabo carnalitate de
 iugo dyaboli de duritia atq; vilissia s
 luitute peccati pmo de penis inferni qd in
 tade meruisti & paulop; indisses nisi
 op; manu suaru deo dextera porrer
 isset. **H**inc vno pmi rudit itrogati illu
 me habebis. **I**nde q; huc fueris primo die
 qd existi de silo & recepto fuisti clausro
 & in huc pmane. **E**ltede qd vile e claus
 ro tepefere remissio age falli & vici ab

hoste tū in pōm hīpsi testatus sūm habeo
adūsu te pōm utatē tuā pīnā relinquit
Item **Q**m tepidus es in pīa te enouē ex
ore meo **N**as quoq; electionis pūderit
volūtariē peccātib; p; acceptā noticiā re
rutatis iam nō relinquitur p; pīas hostis
Decido tēdesmēter sta sup custodia tū
ne ab adūsarīs uolueris pīno ad offi
tū q; oēm tēptacionē stude uigiter cō
māq; ac p; pīatus timoratusq; esto qm dicit
dū scriptū est i mētū superi; **F**ili accede
ad fructū dēi sta timore i p; a aīuā tū
ad tēptacionē pīno exordio tēptacionis p;
nō obuia resistē p; ut dē hoc dātū est
Hoc ē q; pastor ecclē ait **V**obis estote i
gilate quia adūsarīs vīdē pabol; tūm
leo rugiēs circū q;rens quē deuoret tū
resistite fortes i fide **T**ercio oē temerariū
iudiciū caue nec queq; incaute despiciat
Nichilomin; caue ne exēplo eorū qui negli
gēt; agūt decipiaris aut remissior sūt
Et p;spice quorū colloquas i quī facio reuē
edificet ac illis te iūgis applicare ac socia
re coneris alios tū diuidiare nō audere
sed sine eos mittere i iudicib; **Q**uarto dē

tende ne spe boni fallaris Quos enthostis
 nequissimos aspiciat ferundos nec euideti
 malo deici posse apparebo & no estrebolo
 me deape nititur Ideo cordis tui secretas
 suggestiones ac machinas paxde viris po
 neis sicut phabitu e **Quinto** attede ut
 rationabile ac discrenti sit obsequiu tuu nec
 inuoderatis vigilis abstinecijs aut ysi
 bo exercitijs fringas te cito itaut iter reli
 giose pegrinationis qtinuare no qas **C**

Sexto adite qz ineffabiliter grandis sit
 causa tua cudeo aliquo te threm iudicari
 oportz pfudissime pensa quia i hoc breui
 tercio pntis vite curricula necesse e te a
 sempiterna beatitudine mitorie adyrsa
 aut ifernale dypnatione taurre **Sihor**
 vite ac frequiter ppendere i cella & claustro
 pacieter **Et** ac libenter manebis ipius
 sibi vsqz ad colli i medio vniu residere

Postremo deu pspinatione & defensione
 ac pfru odigno inuocare no cesses beati
 mam quoqz huam gntis aduocata dilige
 honorare & orare no desinas **Articu**
lus xix Sumaria et finalis noui
coru istructio — **Cristus** —

Ascende nunc fili mi qui bene sic
quidolun i seculo isto misidit
vniuersis suis spreuerunt delicias
diuitias atq; honorib; **E**re qm gl'am ex
cellen' laudem Testimabilem; honore
breui t'pe modico cu labore maritu
Certe iam apudantur iter filios dei i ter
sanctos fors illoru e **N**uc de idiabli sua
beatitudine de beatificac ac suauissima
fructuone supdignissime deitatis
naliter fut securi **E**t tanto fut mo fe
liaores i seculu qm i breui hor spa
tio vite deo sinceriq; diligencia amoro
fuisse inuenti fut **C**onsideca quoz qm
le i pessime fut iam eis qui certam via
salutis crede neglexerunt qui istius fut
ocupisecis qusati qui carnalia i terre
na uigis q; spiritualia celestia i diuina
fut asseru **P**pende qm eoru existat in
laminas **N**one ignis sulphur i spe precl
lari p calicis e eoru **N**amq; p toto mu
do i delicias ei q; h'ctis vnu diem a hora
vna velles nudo corpe iace i medio estu
tissimi dibani **E**t none fateris sulphu
reū illū i mrtareū igne oī igne huius

mundi vehemēter & calidiorē **Nonius**
 Huius quāta exortio atq; vesania ē plūm
 fallacis vite raducis delicijs seipm expo
 nē p̄culo eterne intollerēdissime afflic
 tionis illiq; feruētissimi tēdij ifermit
 amissionis quoz p̄petue felicitatis Et
 dato q; quis i s̄cō nō penitō pereat tamē
 vix attingit quā ḡue ac diuturnū nimis
 ibi purgatorū mereatur **Cristus** Recte
 osideras Et nūc qm̄ firmiter decreuisti
 i religione manē me caput tuū ac dīm
 in eme p̄mitare p̄ignē & aquā me sc̄ire
 Disce a me quia mitis sū & humilis corde
 Carnē tuā cū vicijs & concup̄s & uasige mor
 tificā abnegā v̄nre tēp̄m volūtatem tuā
 michi plenarie offer p̄obediēciā plenā Cū
 meū & reuerēciā suū deo Cū oī cordis custo
 dia & feruore cū piūitate & p̄fectu adherē
 & obsequi op̄otēti & t̄scriptibili deo nō res
 seo vilib; & indignis solacijs solaciū talisq;
 streptis **D**ivinitate te geris habebis nūc
 paradysum t̄terris summo & infinito bono mēte
 tranquilla dulcissime adherēdo Et paulo p̄
 paradysum celestē videbisq; bona dñi i
 regno sanctorū q̄ nec oī v̄atorū vidit

net auris eorum audiunt nec in cor pegna
an ascenderunt q̄ iupam sūt atq; largissime
oferunt veris religiosis omnia mea implēbo
Novicius. Ita in dñe legifer sume os illius
sapientissime agē cupio & pono res p̄ante ipse
bo **Christus.** Constante esto & nym habita
opare sicut videbis & experis auxilium meū
re ad laudem & glām oipotētis qui ē sup om̄
deō sublimis & bndictus Amen.

**Explicit exhortatorum noviciorum
Dionisii carthusien**

**Incipit tractatus Dionisii carthusien
de vita solitaria sive solitariorum**

Primo prologus ipsius tractatus

Quid sit solitaria vita Ar. 19

Quod solitaria vita duplex est ut pote pure solitaria et vite sociali admixta Ar. 19

De periculis solitarie vite et curam illa non gravat nisi profectus Ar. 19

De fine solitarie vite Ar. 19

Quod ista finalis solitarie vite profectio sit ois solitarius magister appetenda assidue invenianda et defessioque studio exquirenda Ar. 19

De impedimentis profectus profectio Ar. 19

De relictis ad eandem profectio adaptione et de remediis contra impedimenta nec tracta Ar. 19

De modo ac ordine ascendendi ad finale solitarie gausationis profectio Ar. 19

Quid a solitario erigat solitudo Ar. 19

De solitudinis fructuosa et fructuosa Ar. 19

De reformatione eterna Ar. 19

Exhortatio ad indefinente feruidu Ar. 19

perfectum Ar. 19

Quod periculosum atque dampnabile sit in solitudine et renobio non profectio Ar. 19

Quod christus in suis preceptis ac documentis ois supbiendi ac vane gloriandi occasionem ois

psūpacionē atq; inctiāā abstulit seruis su
is Arq; xvij

C De actuali mentis eleuacione ad de
niffidua ymo q̄ntū possibile erunt otium

C De puugli atq; perlicenti Arq; xv
cordis custodia Arq; xvi

C De stabilitate metis ideo Arq; xvij

C Et timoratos & huiles nos eē oporteat
psertim p̄t̄ inq̄phesibilia dei iudicia & ob
nūā omnia p̄t̄ā que & frequēter latent
nosipōs Arq; xvij

C De lumine discrecionis obseruando
in cūctis Arq; xvij

C Qualiter diē expēdē ichoemo Arq; xvij
resurrectione ad matutiale officū Arq; xvij

C De modo attēcione ac reuerēcia i p̄sal
lendo orādo ac hōis cetis p̄soluēdis Arq; xvij

C De factis exāciis rellē & q̄lter debeat
solitariū totū tempus diei ac noctis oam
pare atq; expēdē Arq; xvij

C De refectione sobria ac silenti spūm
li locutione plena Arq; xvij

C De sopno solitariū Arq; xvij

C De moderamine obseruādo i exerci
oū & corporali labore ne p̄ illū taurantur

dehinc iternae deuotionis Ar. xxv

C Solitarij oisq; modis prae
debet vitare ac abhorre iudicia temeraria
et incauta nec alios aspernari neq; facile
indignari nec irasci Ar. xxvi

C De oris custodia ac diligenti silentio
Et de formaloquendi Ar. xxvii

C Dignū gñ saluberrimūq; assistit
dñm passionē cotidie pmo assidue
itēte i affectuose renouue p̄nctae r̄rem
nisi Ar. xxviii

C Elāssimā iāpabile v̄gineā di ma
trē iugiter cōtemplari delēabiliter t̄ueri i
p̄p̄ū sume venerāi debes Ar. xxix

C De studio fructuoso i ordinato Ar. xxx

C De vita solitaria cōtemplatiā sit exelle
ter suauis nobilis i diuina Ar. xxxi

C De laude solitūe vite ex ob̄ i ex̄^{is} s̄oz Ar. xxxii

C De diligenti cōtō custodia i q̄i difficulter
sit egrediēdū sit ex̄ en̄ Ar. xxxiii

C De cotidiana fr̄ificatiōe ordinato p̄
ressu i iugi custodia solitarij Ar. xxxiiii

C De mō i practum p̄f̄icēdū dīno adre Ar. xxxv

C De cōtemplatiōe Ar. xxxvi

C De cōtemplatiōe superueniat i sup̄glofissie p̄-

Incipit prologus h[uius] epistoli

Dixit ih̄s discipulis suis v[er]te seorsu[m] i[n] desertu[m] locu[m] i[n] requiescite pusillu[m] quia est fons totius p[er]sonis sapien[ti]e i[n] creatu[m] v[er]bum eternu[m] mu[n]dus

gentis dei p[ro]p[ter] ho[m]i[n]es homo factus i[n] t[er]ra ho[m]i[n]ibus q[ui]satus varios modos viuendi i[n]stituit ac m[on]strauit: vniu[er]s[os]q[ue] modos altero excellētiore e[ss]e v[er]bis donuit ut exēplis

Tripl[ic]it[er] quippe cōtinētiā cōmēdas atq[ue] distinguens: cōtinētiā virginalē laudat p[ro]ponissimē cui nō aureā t[un]icā sed aureolam i[m]p[er]-

spospondit **C**ōtinētiā vidualem etiā p[ro]ponit ut quigali **P**ariformiter vitā cōtemplatiuā actiue p[ro]posuit vite i[n] vitam religiosā euuāgelicā q[ui]silia adimpletē vite p[ro]p[ri]e seculari **B**oxo solitariā vitā verb[is] et exēplis emmētissime p[ro]p[ri]auit **S**erū i[m]p[er]-

ip[er]e **T**o[ti]o loco i[n] t[em]p[or]e sui **I**tolam i[n] seculo isto equē aptus i[n] potēs e[ss]e ad quēcūq[ue] actū virtutū: attamē ut nos ~~ut nos~~ suo i[m]p[er]-

maret exemplo quosdā p[ro]p[ri]uos **A**ntimiliores d[omi]nioresq[ue] actus volēs explē solitaria adit locū quā qd legi[ti]m[us] **M**arta 10

Egressus est ih̄s in desertum locum et ibi orabat
 luce q̄ vi. Erat ih̄s in motu solus orare. De
 eius passioe sua imminente p̄ter orationem
 turus non solum ab videri p̄dilat sibi
 aptis s̄atribus quosq̄ sibi familiaribus
 se retraxit discipulis estq̄ auulsus ab
 eis ih̄s incho est lapidis ut tentasse
 exoraret atq̄ puterne dispositio archi
 ni et ite humane redemptionis mysterium
 p̄fundissime ponderaret. Deniq̄ ih̄s egre
 ferens turbe tumultum et q̄m̄ it̄ ne omni
 pacis in deo multitudo iducat obsta
 cula inueniens. o gnatio inquit incredula
 q̄ diu apud vos ero q̄ diu vos paratur.
 Rursus ut s̄s euangelista ioh̄anes
 testatur. Ih̄s cum suis discipulis frequē
 etiā nocturnis horis venit iortum quo
 raptus ē. Estq̄ p̄babile q̄ tunc oribus assiste
 bat ibidē. Et sicut passioe istate ita et
 n̄ q̄suevit se ab ip̄s nihilū eloqui
 re ut oraret abstracte. Quare q̄ p̄fatio
 et eminētie ē solitaria vita continue ex
 tera et vsq̄ in fine p̄seuerat ita quā si
 lus dei viab̄ it̄ polatus tā singulariter
 quēdam et extitit. **C** Rur̄ igitur

vnusq; vite solitarie p̄fessores venie
seorsum hoc ē a seculari tumultu ab
huano asp̄u a mundanis rumoribus
a fabulacionibus variis ab om̄i mēte em
gnaōe ab torriditate inētudie passio
nū a fluctuacione ac strepitu m̄p̄ie
cū cogitacionū ac p̄magnificōe in
nū rerū p̄cul recedite: seorsum dō
cū desit̄ id ē ad q̄replacionis secretū
a carnalibus & ex̄fusis hōibus derelictū
quia q̄ dei sūt nō sapietes? i torrida
vniōne tranquilla suauit̄ia cū t̄p̄
hesibili & sup̄dulcissimo creatore qui
est nō uouerūt **E**t requiescite p̄p̄
lū ab occupacionibus q̄ circa treata vsq̄
tū i quibus t̄p̄ **¶** Trebus ex se variabi
libus & indutis verā & salutarē finalē
nō pot̄ hō mēte quere **N**epe cor vni
p̄e sūm̄ boni q̄replacionē fr̄uicionē
q̄ditū p̄manet i quietū quousq; sūm̄
illi sup̄desiderabilissimo bono fuerit
uictū **¶** Preterea quies qua i h̄at ex
uli vita quiesce possūm̄ i h̄or bono p̄
modica ē & valde pusilla resp̄ū dulc
sime quietis & oēs sensū ex̄supantio

ventoreū ī patena **D**eruptamē quies
 ista vite pūis ī deo q̄stulibz p̄na me
 licz ē sup̄ milia ī quietudinū mūda
 nari occupacionū ext̄uari **H**ec uā
 q̄ quies ē p̄q̄ pectoris 2 delācio spi
 talis seu ip̄a q̄teplatiā fructio qua
 ī p̄iā p̄fidem 2 caritatē p̄cordis mūdi
 nā ac sap̄ie donū quīgimur deo 2
 rep̄nsamz 2 delāimur ī eo **I**n hoc loco
 de p̄to quozatur quiesat 2 deliciatur
 ī p̄sūsus celestis cū aīa solitarij solitu
 dūi sūm̄ debitū p̄soluctis ī p̄m̄is 2
 p̄saluis ac laudibz dei ī om̄bz ferui
 dis ī meditacionibz sacris ī p̄p̄tione as
 sidua 2 lacrimarū p̄fusione deuota
 r̄lissimo s̄uictis 2 vacantis 2 ip̄m̄ it̄
 se oī hō affn̄osissime āplectētis sua
 2 p̄rimozū p̄cā q̄tūm̄ deplorantis
 p̄ totā eccl̄ie q̄ bono sollicitate de p̄ran
 tis oīq̄ mō sibi possibili ī fatigabilis
 laborantis **Q**uid hūm̄re? qūsāom̄is
 vere ac digne solitarie exētia 2 q̄e
 te solitudinē 2 secretū? Venite o veri
 solitarij p̄seuerādo p̄ficiēdo 2 quasi
 q̄tūm̄ cū recti feruore ī p̄p̄do in

ipā unū qd scriptū ē nō osūmavit
hō tūc sapiet Et denno siue retro
sūt obliuiscēs ita q̄ ante sūt ex tēdo
meipm̄. **Q**ui vō hactenus negligēs
fuytis ac defides oī excusso toz pōe sū
dilacone venite p̄citas negligētiā
expiādo r̄ vitā forit ~~expiādo~~ emedādo
sicq̄ ex tēcia illa alacrit̄ assumēdo q̄
ecā ad oēs religiosū certū ex tēdo
tremo qui adhuc timari hor n̄ iagi lo
t̄ quietissimo sc̄to fluctuatis viciōz
fluctibz estis opti qui lassati estis
r̄ adhuc viciōz lassamini i via timi
tatis r̄ p̄diciōis ābulātiōz viciōz difficilis
quāuis t̄ dū videātur vobis dulces
faciles quia ēē sub sentibz delicias pu
tātis: venite r̄ feliciam ac viciōz pu
gū viciōz seruitutēq̄ demonū p̄citas
abiciēdo venite r̄ p̄citas fugiēdo
de medio babilonis egypti ac zodomie
de societate gione actibz hom̄i iudicā
rū atq̄ carnaliū potissime: id ē religio
sōrū et clericorū nō regularit̄: hōi
te s̄ irregularit̄ ac lasciuē viciōz
regnat viciōz r̄ fusio r̄ caligo p̄citas

perilācia carnis q̄ t̄p̄ vacua lasciuie de
 clinat a reglis missionibz & canonicis p̄m̄:
 Non d̄strū ad sacra religionē ac luctus
 ad p̄m̄e donū ad solitaria vitā ad celle
 ferretū Et reuertite ibi pusillū suauē m̄
 gū xp̄i tolleō & vitā v̄e monasticā sube
 uo otinūdo ac q̄sumādo **Explicit**

Prologus || **Incipit Articulo 19**
Quid sit solitaria vita

Mopses accessit ad malignē
 qua erat deo **exo. xix.** **Quē**
 admodū rōnalis creaturā
 ad ymaginē & similitudinē suē q̄dita ac
 atoris sic sua refoīto p̄fēs p̄fēs & finis
 beatitudo & glā & assistētiā & actuali qū
 sione reductione adhesionē & plena qū
 noē n̄ suo p̄ductiuo ac saluatiuo q̄sistit
 p̄io **Edo apoc. i. testat. Ego su alpha**
 o p̄m̄ & finis **Porro** assistētiā ista &
 p̄cipā **est** felicitas ac reductiua m̄e
 no create **af** ad sue salutis fontē obiectū
 & t̄m̄ deū exelsū qūsio tactibz illis p̄
 apalē essentialit̄ q̄ q̄sistit q̄ sup̄ dignit̄
 simo deo itra se & quo ad seipm̄ quēuūt
 q̄ v̄tq̄ actōs sūt op̄ationes & emanatiōes

no ita ipis itellis ac voluntatis videlicet
plena et perfecta dñe et create verita-
tis quicquid etna q̄ et p̄fca dñe ac fua
bonitatis dilao sed et gnatio vbi et em
ex p̄e et emanatio sp̄nti amoris et
vtrorq̄ s̄ua eadē et p̄fca ac penitus trē
sive infini delcāo et placētia factib
illis itaq̄ quāto illis actibz inuenerit
ta aplius cōformatur suo factō tāto p̄
reformatur p̄fiat p̄fiatur atq̄ p̄clarū
ad deū suū rednatur quāto et vniū
p̄mo et inuiformatur: tādē q̄si totalit̄ ab
sorbetur et ipm̄ et p̄ hoc futurē beatit̄
dñi p̄cipue appropinquat et suauit̄ vni
de p̄gustat eadē itaq̄ ex suā et experientia
grā gratulabūda q̄ inente dñe habet
q̄ in magna multitudine dulcedinis tue
dñe. **C**etera et replacō s̄uie vitant̄
et elatue ac p̄prie actō dñi sapie idē
sapie salutaris sup̄ualis it̄use qua dñi
et affm̄ caritativū et gustū iternū quos
tūq̄ q̄ si septe dona sp̄s s̄i cōmū
dignissimū. **C**etera vō dilao bonitatis
dñi actō et caritatis. Quo igitur et
sapia ista nūc plus crescit atq̄ p̄fiat

itellē & quāto t scā caritate p̄fior sit nā
 volūtas eo de p̄pūquo magis dispositi
 sumq ad actualē & sincerā assimulatio
 nē cū deo Quo aut ipm sūmū bonū deū
 vñū ac trīnū sincerū ac amorosius q̄
 replamur sapiēcialis feruētiq̄ dili
 gētiq̄ eo p̄fāq̄ ei actualit̄ q̄ formamur
 & magis diuini ac deiformes efficiū
 & iusticia q̄ beatitudiē erūm̄q̄ aliores
Altud sicut p̄ eternū seipm̄ clarif
 sine m̄uēdo ac p̄fāssime quoscedo sui
 t̄p̄q̄ ḡceptū & verbū itra se p̄fert ac ḡg
 nit p̄ quoq̄ & v̄bū qd̄ ē v̄uigenitū p̄is
 se iusticē cū iustitia q̄ placēt ad diligēdo p̄
 ducit eternū t̄reatū spiratū amore
 utpote spm̄ scū qui ē amor p̄is i filū
 et ei amor filii ip̄em qui ip̄e & filio
 vna m̄ō ē volūtas a qua amor ille p̄e
 dit sedm̄ qd̄ ē i ip̄is t̄q̄ i vno p̄ncipio spi
 rituo Ita itellē n̄ deū p̄ v̄ribz ḡceptū
 do quēdā ḡceptū & v̄bū t̄q̄ sue uocac̄e p̄le
 de deo itra se format ac p̄fert **D**ic̄ idm̄
 amūdo zelū quēdā & feruētē affm̄ ad
 ipm̄ quasi spm̄ itus p̄ducit **A**ustip
 sicut deū adorādū & gloriosū se ipm̄ itelli

gēdo ac diligēdo cetera nūta ī seipō quos
at dīgnū ad id qd' ab ipō habet & sūt amā
sic nos quoq; deū grēplādo atq; amādo
ceterā ī ipō tanq; ī causali origine noscunt
& que diligēda sūt ordīate ac qūter dili
gunt. **E**re iustis q̄sistit refōiō et p̄fō
p̄fō reductio q̄sio salus & assilatio
deū atq; ad hoc & p̄ hoc īstituta. **E** here
mitica & anachoritica oīs q; monastīa
et solitaria vīm & hanc assilatione mēti
nē cū diuina & creatā mēte cotidie cop
osius p̄ficiant & ad eio p̄fōnē expedit
celeris ac emineat p̄duntur. **M**ulta
quippe ī vita ista occurrūt obstacula q̄
finēdi & īpediētā diuini amoris ac sa
piēcie salutaris q̄ mēta vitare exat diffi
cile. **M**ulta quoq; pueniūt occasione vi
te q̄ ac socialis ex mutuo domestīo
q̄ foras asp̄tū colloquio coopatione mū
ti & q̄sītib; multis p̄p̄ que ciuitāda mū
ti p̄m̄ sanctorū elegerūt solitariā vīm
ut tāto quietis stabiliq; actiberis deo iū
suēter eēt ītenti quāto longis q̄ for
etate quietu ip̄ hōm̄ eēt remōti. **I**ta
solitaria vita ē quīsāo ab hūmāna q̄sītā

abstracta et soli deo p̄m̄ hūane fragili
 ma possibile ē trēm ad plenā ~~assimilationē~~
 assimilationē cū deo p̄m̄ h̄ac vita fieri
 valet finalit̄ ordinata de qua diffusius
 infratractabitur ¶ **¶ Vita solitari-**
a duplex ē ut pote pure solitaria et
vite sociali admixta ¶ Articulus 119

Homines qui adiuuatur a fr̄e
 q̄si ciuitas firma **¶ 119**
 Volus deus sibi itē et p̄se suf-
 fiat penit̄ et oīo **¶** Homo oīs
 creatū alteriq̄ eget curilio **¶** Certū ē et
 oē creatū oīpotens creatoris q̄suatōe
 et ope itressabilis idige itm̄ q̄su sup̄ glo-
 riā q̄ditōis assistētia ac manutēnētia
 nec ad momētū posset q̄sistē a durare
 Homo autē i vitahac ē creatūa vehemē-
 ter defectuosa et fragilis ad oē malū ex-
 seipō p̄clius ab aīe viciōū ab t̄clinatio-
 nibz fomitis ab aeris p̄tātibz collidit̄
 suis hostibz et pugnatōibz idēfess̄ faci-
 lit̄ expugnabilis atq̄ vicibilis **¶** Hinc
 vita pure solitaria quēnit paucis ac
 virtuos̄ dūtatur i spiritali militia ex-
 certantis quos ~~et~~ vinctio docet de oībz

put ista declarabitur plenus. **I**onitosa
pudissimo spō sancti moderamine actū est
ut iter sacras ebāre legio religiones que
p maxima pte sociale gtmēt vitā: extra
religio ex vita sociali requirone solitaria
morta ac mediū tenens ut methusien
cordo iquo quilibet frū ppeā istū ad v
sū habet ac itolit cellā iqua dormit sū
ac vestitur festinus de pte diebus iqu
bus i refectorio frēs simul vestiunt horas
quoq p solūūt i cellis matutis vestio p
exceptis i pte nūc mutāt eas i dō caple
torio de pte qd nūq nisi i cellis dicit **E**
nūq festinus dieb tenetur eis capitudū
z hnt post nonā ad vō vsq colloquū
Ceteris dieb degūt i cellulis qō siue p
li l mīa egredi eis illicitū est nisi horis et
ordine i pte. **I**ngēs apud eos z quies
et grande silētiū nisi q i dū ab extrane
is visitantur. **N**ec tūta z eis solitudo q
i necessitate oportunitate tēptatione p
qū ad pudentē i ad seūtem ex pudente
l mīa queat hūc recursū. **H**inc iō i mēn
to solitarij appellātur et sic scribitur
eis tēpta q sō bernardo ascribitur.

fratribus de morte dei Orientale lumen et
 antiquam illum religionem feruorem egyptum
 referentibus omnibus tenebris et gullitatis
 frigoribus solitarie salis vite exemplar quod
 sacros celestis fontia **P**terea sunt non
 si vni solitaria transigentes ad quam melius
 ilominus verus et discretus carthusiensis
 ordine suo persistens per maxima parte
 ge et equae solitudini atque silencio operanda
 do quando ex ordinis sui permissione licet ei
 cella erit: tunc colloquio **P**erum hoc quod
 consuetudo discreto

Capitulum 91 De pini-

**lis solitarie vite et cur vita
 illa non agitur nisi per se**

Melius est duos esse simul habere
 enim emolumentum societatis sue **S**i unus ce
 riderit ab altero fulcietur **Capitulum 92** **A**nima
 quodammodo naturaliter solitudinem gaudet et
 amant eam quibus a natura ita prorsum
 est et pauca indigent et ipse ea sibi possit
 acquirere **A**cto homo sicut iter vniuersa anima
 lia preminet dignitate ita amplioris esse
 indigentia prehibetur **N**ec obstat quod non pauca
 minusque contenta esse censetur quoniam de vic
 tualibus id constat esse platum verum int

Scriptura **N**o solo pane uiuit ho sed tot
etia vbo qd pcedit de ore dei **I**ndiget quoq
pe humana ignoracia instructione mul
tupli **D**ic et infirmitas nostra eget
auxilio pximi **I**n multis quoq sumo
ambigim qd magis expediat includisse
assistit **D**ed consolatione torquemo cas
sistacia indus atq pculis **N**ec lateat
q finalit sub spe boi fallamur : quaten
vany temptadibz pcedemur nisi aliu
de instruamur : adiuuemur **E**t qm
offices : vbi pns deo p se : p angelos scio
ne oues supnos totibus hmo valent ple
ne succurrere attame niale : gnale e
hoi p eos quoq qui sibi siles sut tua r
eodem senu sut status ne pote vntores
dirigi ac vniua doceri : gubernari itatu
ut spu dei dicantur ee qsi oues sine pasto
re et sicut grex sine custode nec diu pos
se durare nisi huiusmodi sibi silem tua ac
statu passibili que posuit videri : alioq
habeant directore ac pfecte **V**nicere
ni factus moyses morte sibi aspiciens
tuum miro : **L**egitur exorasse **I**nde
at dno deo spm ois carnis hoem qsi

sup multitudine hanc et possit exire et
 strare nā eos ne sit popul⁹ dñi sicut oues
 absq̄ pastore Demq; experientia docet istud
 nālis ip̄ rō attestatur p̄terea subtilis
 sūm⁹ ille idagator nē aristotile loquor
 i politias aut homo ē nālis animal so
 nale politia Et rursus prudēter fa
 tetur hō solus ē de⁹ aut bestia: id ē dñ⁹
 aut bestialis Itēq; ethiorū vnf Duo
 iquit sū vnūeres ad intelligēdū rāgē
 dū sūt potēnciores Consonat hys p̄mo
 et roēm horū assignat sapiētissim⁹
 saloni⁹ dices De soli qm̄ si tendit nō
 habet subleuatē Et si dormierit duo
 simul mutuo fovebūtur vno quō tale
 fiet? Et quissimā p̄ualuerit q̄ vnū duo
 resistet ei Et d' totū q̄ verū ē expimur
 assidue Nepe cū hō possit ip̄s nō sūt
 oib⁹ bon⁹ iudex sū ip̄s idigem⁹ mutuo
 corripī admonēi accēdi Et nequis sub
 ito ab hoste callidissimo elidatur ac p̄st
 nantē idiget vehemēter a bono adiuto
 re amico ac socio cogi q̄formi ac q̄sola
 ri et strui Cūq; plures oculi videāt pl⁹
 q̄ vn⁹ expedit hōi plūma ignorānt

vniversa et singula ut oportet et expedi
simul confidere valeri habere sine militie
similitudine ac factu adiutorem et ducem
Quoniam istud profunde adicitur vir sa
piens eccl^a vi^o loquens **A**micus fidelis pro
tio fortis qui inuenit illum inuenit et heri
rum **A**mico fideli nulla comparatio et non
digna ponderatio aurum et argentum quod bonum
est fidei illius **A**micus fidelis medicamen
tum vite et immobilitatis et qui metuit dominum
inuenit illum **Q**uoniam hijs destituitur bonis
hinc quilibet auxilijs solacijsq; privatur et
ipsius solitariam ducit vitam **A**micus suus
quod relative dicitur ad amicum magis ad suum
correlatum quam ad modum patris ad filium **H**inc
vita solitaria fertur periculosa et ardua
ipsam pusillis et ipsius modum exercitatus
sensus habentibus non discretioem boni
ac mali qui suis passionibus necesse re
formati neque in suis affectibus stabiliter
ordinati propter quod satis facile perturbantur
ac fluctuant vnde et indiget sustentari fidelem
quod forte atque discretum pastorem quia rex
sapiens stabilitatem est propter et bonis
amicis quilibet cor dulcoratur **C**alium quod

corda nondū satis depurata tersa polita
 ad recipiendū gūmūe illustraciones
 signas vinctōes diuinas directiones
 solaciones corroboraciones inflama
 nones ac transformaciones iōctis aspū sū
 bñ natē ē ipis hūmānū etiā edoceri cor
 ripi corrigi gubernari. Idcirco sū p̄ illo
 regula sua fiterur se satis exp̄tū soli
 tarie vite p̄cula. Conformiter iurgē
 bñdictus i noīe ī sua asserit regula soli
 taria vitā hīs solūmō quēntē qui p̄mo
 iōta sociali monastica sūt laudabilē
 quā sati ē se frangē didicerūt ac hōiāre
 la hostis nequissimi ignea edocti sūt
 pliar. Hoc ip̄m p̄clarissimi viri basilian
 e bñardus testatur. Hinc dimissus ab
 bas holarion a magno ac deiformi
 archōno plenarie statuto p̄baty ac
 p̄munitus de p̄ceptoris sū lūa ana
 thoritā rōiō solitaria vitā feliat est
 aggressus. P̄tūo heroyū i p̄m quide
 statu īcipiēti ac p̄finēti iter p̄fio
 nis attingē iā ceperūt stabiliti i grā ar
 man habituati ac roborati idno īstar
 ayoty abiderē iter p̄p̄a i adūsā regnā

via itede vite istructi ad vitam penitus
solitaria ydonei sunt & odigni quibus huius
na pntia frequenter plura affert impedimenta q
emolumenta quoum mētes ab omni negli
gētia ac torpore p̄s̄ purgare queūt q
tū hūana p̄mittit fragilitas inmutabi
li deo iugiter eē itēte ymo cotidie cū
maiori seruiore. **A**deriūptū p̄ter neq̄
p̄figitur lex v̄potēti & sup̄liberitō deo
oēm verū nam ac sp̄rem legē cū sū
et ordinē transcendēt. **I**deo q̄uis nūc
dicta regulat̄ q̄i p̄ logōdo sūt verū nūc
lōmū v̄potētia sp̄s sancti vbi q̄ nūc
et q̄liter vlt̄ sp̄nat mouet ac op̄atur
Et qui p̄fato nūc modo neq̄ ad solita
riā q̄s̄faciōnē extant dispositi ad solita
riā vitā q̄ i quos vlt̄ ē h̄c p̄ducit atq̄
iēa q̄suat tuerit̄ q̄solatur & ad oēm hū
remodi p̄fessionis p̄fionē apicem q̄ p̄
duat q̄d̄gitur ymo q̄d̄ reuēa p̄sua m̄iū
lissimū eē q̄nosatur sceleratissimos quos
dam tōi iquinacione & facinorositate
habituatissimos repete ad heremiticā ac
solitaria transulit vitā & ipos i illa fecit
ita q̄spicuos ac p̄fulgētes q̄ viciōsi ac sordidi

ante preteritis erit in quibus eum meter ipse
 in illud apli ubi habundantur iniquitas
 super habundat egri Quo circa hoc denuo
 sane persistit mirabile quod non solum in seruuili
 in fragilibus itidem factis non nunquam id egit quod
 modum in primo vitalium libro gloriatus refert
liber de albate magno ac alio quodam
 et beatissimis quorum in aia egyptiaca
 atque pelagia verarum narrat historia **De**
sine solitarie vite **Artis** **in** **9** **4**

Que sursum sunt quare ubi ipse
 est deus dei sedens qui sursum sit
 sapite non qui super terram ad colocem
2o Nichil in seculo isto felicius
 christiano cui celeste promittitur regnum hinc
 uniuersorum mentes fidelium ad unum suspirant
 ac aspirantur beatitudinis finem ad unam veram
 veram eternam salutem de qua scriptum psa
pas De domino deo nostro saluabit Genes
 ipsemet dominus deus noster est beatitudo et finis ac
 salus nostra quod modum ait scriptura Dal
apli ego sum dicit De quo deur 20 refert
 ipse est vita tua et longitudo dierum tuorum **C**
 Deus namque dupliciter appellatur beatitu
 do salus et vita nostra primo quoniam ipse et totus

beatitudinis salutis et gl'ie n're obiectu
p'p' qd' dicitur beatitudo : salus ac gl'ia
obiectalis quia i ip'o tanq' i s'uono et i me
diato obiecto totu n'r'u beatitudo et gl'ia p'ia
apalis q' e' p' muu' e'nciale consistit. **¶** **¶**
qm' ip'e' e' causa n're felicitatis et gl'ie. **¶** **¶**
ro visio ei' fructiva i mediata et clara
p' sp'em e' beatitudo salus vita et gl'ia n'ra
formalis m'eri beate iherens. **¶** **¶**
i se ip'o i'pede'ter et i'finite beatus e' e'
beatitudo ip'a separata p' se subsistens
sup'e'ncialis i' m'esa. **¶** **¶**
Itaq' o'm' e'lecto'u'
beatitudo obiectalis vna est et eade' n'ra
ut pote deo simplex trinitas adoranda. **¶**
¶ Beatitudo aut' formalis o'm' n'r'u ad
qua' stillat oculu' n'r' i'genusit suspirat
et festinat mens n'ra est vna ac eade' sp'e'
designata p' diurnu' denariu' que' singuli
acceperunt op'ari' describuntur. **¶** **¶**
Nempe i' d'omi'
p'is celestis multe s'it m'asiones id e' d'ni'
sig'is p'ncip'oru' correspondetes d'ulsio q'
d'ib' i' m'itoru' q' merita s'it actus virtu'u'
atq' beatitudines vie de quibus saluator
i'quit. **¶** **¶**
Vn' pauperes beati qui lug'et beati
qui esuriu't et sicut iusticia. **¶** **¶**
Insup' b'itudo

bet patrie finis e consummatus i fuitio adi-
 piscendus no solu solitarie vite s oisq
 quer facionis monastice pmo i actionis
 cuilibet virtuose. **D**iversis vo religio-
 bus scdm q ad maiore a minore ordnat
 et tendit p fione i vita pnt maior a mi-
 nor beatitudo corndet. **Q**uamvis at cunctis
 religionibz sit qe tria sbalia vota iclude
 ac spondere: nicheloz in alijs multis vno
 ordo seu vna religio differt ab alia i obs-
 uancs ac statutis scdm q vna religio qti-
 net statuta plus ardua et ad obtinendu p fione
 magis acomodata seu etia maiore p fione
 iroductiva ut sut ppetua reclusio atq
 omnia abesu carniu abstinecia habitacio
 quoq solitaria segregata p cellas iuge
 silenciu et qstia qda corpis castigameta
 illud redigecia i sps puitute ut vsus
 alior durioris q sint. **D**eniq no so-
 lu i hys mino pncipalibz et actualibz
 vno ordo ab alio dit vin etia aliquomodo
 i hys sbalibz votis scdm q vno ordo ei-
 neciq se astringit ad vota illa q alt sic
 q ordo qui pmittit simplt obiam no
 tracte ut ordo carthusien censetur p fior

ordinibus punitentibus obiam limitate ut
qñ ad otenta et expssa i regla gformit
ordo punitēs pauprate ommodā i quāli ac
speciali iudicatur qñ ad hoc pñor ordi
nibus pauprate vouentibz tm i speciali
quo ad id ordo sñ frācisa pfulgē videtur
Autū qm iter tria sbalia vota voti obie
ctat sublimis apparet q ordo ad hoc vo
tū pñor se ostēges merito absolute loqre
pñor atq sublimior appelletur. Ampli
Religiosi reclusi i hoc quoqz qñ ad vo
tū castitatis pmatū quēdam videtur
fortiri q nō ab actu solū rōsensu s ab
aspcū quoqz i colloquio oī q aspcū se
segregāt fetarū Itaqz quo vita solitaria
pñor e calioris magis q ardua tēlu
dit statuta maioris pñoris i troductionē
atq ad pñorē gauptam itentā pñorē
qpendiosius pducētia eo finis ei9 i har
vita ē maior pñor hoc ē pñor assitacio mē
tis huāne cū sūma adorāō dīna adorā
da q mēre que assitacio i otēplacione ut
dilatione deitatis qsisit pmo realiter ē ipā
supalassimi otēplacio purior dilctio q feruē
tior Omī quippe eibāgelicorū xpī q aliorū

qua leuabit se super se tu enim mo prudent
victor p̄gēs p̄ iter obstaculis pleniū p̄
culisq̄ repletum & crudelissimis fortissi
mis callidissimis hostibus circumallati
cū grandi p̄git formidine circūspicit
dixit & quo tendit assidue recordatur
et tu solitarie Thot neq̄ seculo p̄grinus
Thot loco hoerensis et vaste solitudinis
quo ē serpens flatu adurēs dipsas ac sae
pio degēs q̄ra quē insubiles hostes fionē
tabescūt milleq̄ modis insidiantur ac plū
tur esto corādeo ingiter formidolosus
circūspectus oī virtutū armatum munus
ad bella doctissimū ac sp̄ p̄atus Arde de
sinenter quid deo p̄miseris qualiter vom
tua hucusq̄ impleueris Iam p̄tractū soli
tarie vite p̄fionē finalem oculis tue me
tis p̄pone incessanter adūte q̄tū ad eā ap
p̄inquasti q̄tūq̄ distes ab eā acutissimē
inquire inquire insidē hoc sup̄ne vomacō
brauiū q̄templari nō cesses cuius desidio vi
lit' age et dignā cotidie dietam exire nō
desistas p̄ficē q̄q̄ vom usq̄ t̄p̄nē eḡst
p̄ modico reputa p̄mo ut nichilā quid
de tibi nil inde attribuēdo nisi q̄d

mirtu e mali quatinus ad itera concupita
 ate ac tibi pfirmam hat pfdone othora
 appiques **N**equaq p negligencia r tor
 pore p cordis dissipone et caritatis ifri
 ginatione retrocedas ac deues nec instar
 minoru nuc pgreduis mo retrogdiais
 sed illud ppende ac tple apti que postero
 ra sut obliuiscens ad ea vō que antio
 ra sut extendes meym ad destinatum
 psequor ad brauiū supne vocatiois
Cū nūc oīs ars ac dyscipia oē officiu
 oīs ordo atq religio ad aliquē tendit firm
 et fine: cuius intuitu r amore equanimit
 fert labore strenuū tpendit conatū ad
 adipiscendū huncce firm ac fine qadmo
 dū i militatib9 negotiatoribus agricolis
 et i vē studiosis studētib9 palam aspiciunt
 quibus oīs spes pmi fructu laboris oside
 maio r desideriu boni optati seu finis iten
 tus accendit aut r ofortat ad laboradū
 pmo et vni laboris diminiuit **C**ū gō i so
 lutudine efficiat quisai frūose page r9
 ruisibiles atq visibiles aut hostes victo
 rialit p havi sit vē ars arcū stiat stiatū
 sapia maxima glōssimū officiu nobilissā

practica celeberrimū q̄ dei ac angelorū
tacitū? oportet o solitarie xp̄i miles in
sabilit̄ inueni sapienter pensare ob que
finē arripueris hoc ipm̄ negociū cur
ad talem venisti vocationē ad quid te tua
astrēgat p̄fessio quid vouisti ac tenearis
altissimo **H**oc igitur age et sicut bonū
saluatoris tui miles labora **N**on futi
getur cor tuū eā si viciissim fragilis in
ro lacestat **D**ic hec tua p̄fessio et tue p̄
fessionis finalis p̄fūo atq̄ vtriusq̄ retri
butio sempiterna gloriosa ac certa **T**ace
de tuo et meditare de eis in domo et cella tua
sedens ambidans q̄ in claustro et dormiens
ac q̄ surgens moueantur quorū iter oculos
tuos et scribes in tabulis mētis tue p̄mo
et in materiali carta membrana ac lēa
quā in oratorio tuo corā te signis poste
mo quid quid adhuc p̄fationē optine
dam expediat necn̄ ve q̄ sistat adu
te exequē et imple et sicut in hēte t̄p̄at
huius articuli sede ab exterioribq̄ qui
escedo te q̄ in tacitis hūiliādo et tace nō
solū a silētiū fractione oī q̄ oris loq̄
atate auēda sed itus quorū a p̄streptū

cogitationibus inquietis affatibus yma-
 ginationibusque fantastis penitus absti-
 nedo et leua te sup te otemplado dina e
 mulado carismata atqz i assidua ptra
 te pfronis ad qua adipiscendam tenis
 ofidencione figedo cordis tui itutu
 et affm

Artus viii De impedimentis

Acre no e abbrevia pfrate pfronis
 mang dnu ut saluare neqat
 neqz aggruata est auribus ei
 ut no exaudiat sed iniquitates vne dise-
 rit iter deu vni et vos z pta vna abso-
 derit facie ei abobis ysaie lii Di-
 fideliter itueamur qd i fuita et iaphe
 sibilis sit bonitas liberalitas liberalitas
 et una dei nri et qua cessabilis sit caritas
 ei9 ad geno humanu qua freyt et seruo
 se i scripturis horretur nos ad ofugiedu
 ad ipm ad uocadu se ad sperandu i ipso
 quocientuqz pmiser pietatis sue ef-
 fmi iploratib9 eu et ofidetibus i se am-
 bige no valens qu ipse sup bono et
 et supmissimo deo patissimo sit nobis
 succurre qrupita gram oem qd desidea-
 tam ipm i ipso e oferre pfrone vni desir

ex nobis ē qm̄ ad ei offensioibus nō res
sanguis? impedimēta gr̄e nō vitiamo neq;
cor nrm̄ ad gr̄e r̄fusione sollicitate apr̄
Quod potet q̄o r̄p̄m̄is adūte que sunt p̄
d̄re p̄f̄ciois impedimēta q̄ nisi noscuntur
nō caventur. Deniq; d̄m̄ ē q̄ uniuersa etia
gelice legis assilū ad diuinū amoxis ordiū
tur p̄f̄ciōne. Caritas nāq; sūma et p̄f̄
sima virtus est ad quā ceterae aīte refe
runtur virtutes. **E**d q̄d q̄ caritati gr̄ia
tue p̄f̄ate p̄f̄ndi penitus aduisatur. **E**ctm̄
tūc d̄ mortale pct̄m̄ caritati gr̄iaei in
q̄ sit aī ea neque h̄i sed ea expellere p̄
libetur. **D**icē vō utq; foīlit caritati gr̄ia
at r̄āco d̄m̄ sine iūdia p̄ur teste p̄ho
vni vni appōitur. **E**terorū aut̄ mortalū
viciozū vniūq; vna aliqua habet aut ut
tū virtutis sibi dicē gr̄ia sicut sup̄bia
hūilitatem auaricia liberalitatem in
tatis iram. **C**on sup̄ caritati repugnat
valde amor p̄uatus siue ut asserit **auḡ**
cupiditas que ut ait venenū ē caritatis
q̄d quāuis etiā de auaricia et carnali
amore quolibz q̄ pct̄o visicetur mortali
nichilominz dū cupiditas appellatur.

caritatis venenū cupiditas sumitur ꝑ
 ꝑvicio gnali qd' ē amor privatus quo
 hō diligit se iſe ꝑadmodū amor ſpūat
 ſeu caritas ē quo ſup oīa amat et ſeipm
 ac alia ex caritate diligēda amat i deo
Hic itaq; amor privatus oīm viciū atq;
 origo iniquitatū ſancte exat caritatis
 venenū **A**moratio demū illig detestan
 di amoris: eſt caritatis ꝑfrō et iſtremē
 tā **A**hera vero ꝑviciū iꝑbiq; illig amoris
 eradicatione ē caritatis ꝑfectio **I**dem ſi
 cupis ad caritatis ꝑfectionē attingē oz
 te ꝑviciū amorē de aīe tue viſcerib; ſū
 ditus exſtupāe ut nullaten; diligas
 te iſte appetēdo aut acceptādo ea que
 tue nē ac ꝑpe volūtati i ſeipā ſūt deliā
 bilia vtilia ſeu honorabilia ſed ea dū
 tꝑat que tibi nēcia ſiue acromoda ſt
 ꝑreſpān ad verā ſalutē et ad appꝑmꝑ
 dū ad oplacendū altiffimo atq; ad ho
 norādū ipm iōibus **A**d qd' optendū ne
 ceſſe ē oīa di offenſiva ac iſhonorativa
 totis virib; oī cū diligēcia euitare: nō
 ſolū mortalia vicia que caritatē ꝑſus
 corrūpūt ſed venialia quoz ꝑ poſſe

que caritatem aliquantulum ledunt debili-
 tant atque firmitatem ipsam minuendo seruo-
 rem. **P**reterea dominum est solitarie vite fina-
 lem perfectionem non solum in serueni sinceram ac
 stabili dei amore consistere sed item in exem-
 platione illius pura et fixa que est actus
 domini sapientie secundum gradum domini illius perfectionem
 qui utique gradus sapientie erigit mentem
 valde reformatam politam purificatamque
 primo ad tantam deuenisse perfectionem ut
 iam habeat fidem cum rationibus credentium cum
 cum puritate intelligentia mentis cui
 perfectionem nullam repugnat que per se vim
 re oportet huic quippe sapientie salutari
 generatur prudentia carnis que mors est secundum
 paulum apostolum. **I**tem sapientiam ipsorum qui se
 iuncte ostendendo ac prevalendo gloriantur
 se esse sapientes de qua iacobus dicit apostolus
Si zelum amarum habetis et ostentationes
 sunt inter vos nolite gloriari. **N**on est sapientia
 ista de sursum descendens sed terrena natura
 et dyabolica. **I**mmansio quorum ipsi scien-
 sus huic sapientie valde opponitur. **E**t breui-
 ter: huic finali solitarie vite perfectioni
 aut generatur a aliquo aduersatur.

sci noverit oē pccm: oīs negligēcia pigri
 na omissio oīs quoq; custodia sensuū ex
 cessus vborū: cogitationes nūtilis ac pūse
 affrōnes illicitē 2 iuste **P**restm quoq;
 carnalis voluptas et sensualis affrō qm
 quas dedit saluator galū reliquēdi vrorē
 parētes ceteros q; pūquos **E**t item diu
 narū possessio seu auaricia qra quas
 q̄suluit oīa p̄ua vendi relinqui et egeīs
 q̄ferri p̄ua nēlibertas qra quā q̄sulu
 it abnegare se ipm et supiori parē **E**ue
 sūt tria p̄cipalia eibāre legis galia ī
 quibus tria monastice religionis vota
 fūdantur Itaq; sicut candidissime byssaōis
 macula q̄tūlibet p̄ua aliquomō repug
 nat et candore obfuscat sic oē pccm q̄
 tūcū minutū aliquahter obest adūsat
 q; macula parit purissime p̄fioi p̄fate

Articulus vii De requisitis ad eū dē
 p̄fionis adēptionē 2 de reme
 diis q̄ īpedimēta p̄dā **¶**
Pite de medio eouī et īmūdu
 ne tetigeritis **E**t ob hō ex se ad oē pccm ē
 p̄mor atq; iordine itellāaliū creatūa
 rā īferior q̄to enā p̄fita solitarie vite

finalis p̄f̄io existit sublimior: t̄nto diffi-
cilis ē h̄oi ad ip̄m p̄tingē: indiget p̄ q̄
nūo sp̄s sancti auxilio gr̄oso: cuius benigni-
tate et gr̄a quāto exuberācius p̄ue-
nitur inuatur accēditur et minus affic-
at reficitur t̄nto facilius ei ē ad illā p̄-
f̄ionē prop̄inquā ip̄am q̄ ib̄reui accipit
rē p̄mo r̄acipusita assidue crescē ac
firmari et p̄f̄ia q̄m p̄p̄a latitudinē habu-
magnā sūt q̄ it̄a gradus diuisi s̄m̄p̄
iter solitarios et sanctos v̄nq̄ alio san-
ctior p̄f̄ioe q̄ fuisse gnoscat. **P**re-
terea ostat ad optinēdā p̄f̄ionē illā p̄p̄o-
nis requiri om̄i impedimētōrū ip̄a r̄p̄-
reddē articulo posuorū remotionē pot̄
sine vniuersū mortalū viciōrū venū-
lia quorū oportet cotidie deplorare et
t̄se ip̄o p̄uicē p̄ disciplinas et actus
cū t̄ressanti diligēcia fugē ac vitare s̄m̄p̄
t̄desmēt sup̄ cordis custodiā et sp̄ssi t̄m̄p̄-
tes sup̄ se fluctū et t̄m̄p̄ gladiū ut molare
lapidē p̄p̄o capiti inuicē t̄m̄p̄do distri-
tissimum iudicē oīa t̄m̄p̄tē b̄n̄ r̄assiam
op̄orū f̄req̄t̄ disc̄r̄tē expurgare cotidie
nas culpas sincerē cū dolore ac pleno

emendationis proposito offerri ac demerere
 earum omnino vitare occasiones ac iteratio
 nes sicut per condianis excessibus culpas
 negligentis omissionibus pigritie sepius
 sine tondere peccatis ingemiscere aspicere
 ad dominum cordialiter deprecari se ipsum tunc
 ne vehementissime humiliare aspernam deesse
 accusare omnem etiam correptionem patientissime
 ferre octava adusitate cum gaudio tolerare
 primo favoribus correptionibus et castigatio
 nibus se sepe dignum noscere ac fructum in
 super tunc potum somno vestitu nate est non
 solum vitare excessum verum etiam tunc de cor
 pus domare aliquid necesse est subtrahendo
 tunc cum vera discretionem **P**otissime
 est prope est repone ligna oculos ab euaga
 tione operose motus ac impetus passionum
 penitus refrenare mentem a vanis viliibus
 cogitationibus prauis **assuando** sua
 te inuicem carnalia abhorere oblectamenta
 et de opere cultus diuini cum a phore custo
 dia sollicitudine ac feruore cotidie adimple
 re demum temptationum strenue reluctari de
 ipso nil prosum presumere totamque mentem spare
 in domino et eius auxilium iugiter tuocare ipsum

deuotissime collaudare magnifice colere
filialiter formidare affructose diligere fa-
uoribus quoque corde promptissime ob-
dare pro bono ecclesie pro uiuis ac mor-
tuis pro propinquis omnibus ac benefactoribus
pro fidelium consuetudine pro uniuersorum salu-
tate pro pace et omni causa rationabili occurrente
lacrimas precordiales assiduas oportere of-
ferre ac fide preces. **H**ec et officia ad op-
tinendam pacem profectum necesse censentur et
ista consistunt saluberrima presus reme-
dia que ipsa impedimenta sic fugere que ser-
uare atque consuetudinem permanere et ita deo
taliter militare. **U**erumptamen uel optime ac
saluberrime benignissimus deus pro horum
etiam remedio hominum consuetudinem unum et plura
ne aut principatu constitutum ad omnia san-
ctitate ac profectum profectum pro et placuit
ut eleuare pro ducere ac transferre sicut
et fecit in sancto pontifice nicolao eliza-
bethi filia regis ungarie laudatissima the-
ringie alius que quibusdam: quod ualde pro
legatum singulare uerum ac suppositum
fuisse non ignoratur unum mirabilissimum
extitisse sicut certissime. **C. A. T. A. L. O.**

vna // De modo ac ordine ascenden-
 di ad finale solitarie quiescentis perfectione

Aspoliare vos veterem hominem ac
 tibus suis et induite novum qui
 renouatur in agnitione dei Ad
colocem 30 Deus opus et eternus pro dona gratie
 sue induit hominibus diuisimode operatur Ne
 pe non nullos in sue quiescentis exordio tam gra-
 vissime puerit vngit gubernat ut directione
 humana ac in formatione parum aut nulla
 teno videatur egere qui et mox ut quiti-
 ceperit ita absorbetur in deum et ad spiritum
 lia afficiuntur tam valde tamque item
 et spiritali consolatione efficiuntur tam re-
 dundantes ut cum adhuc ipse ad ipse videat
 tur esse in statu ac modo in ipse ad de-
 uocionis eminentiam operari valeant non solum
 de modo proficiunt sed etiam proficiunt quales
 constat fuisse electos dei Augustinum grego-
et bernardum primo et inimitabiles alios in
 qui legi non fuerunt subiecti **C**eterum tam
 sublimis nec tam sublimis profecerunt nec
 proficiunt Qui primo sunt inveniendi qualiter
 corpus suum debite regant ne carnis
 aggrauentur nec sopnolenti sint exordi

narie aut iduuis exteriores quop
repmat sensus potissime iduuisne
hauriat vanitates distractiones a
teptacionu materia horibz ite foris
qpositi sunt et ituctibz exepares ap
teritis culpis fortiter abstinetes cas
itegre qfictes imcessu ac motibus
pis ordinati maturi atq iterymon
alibz obfuactis diligetes sicqz caru
carnis faciat no h^m desideria seu qu
piscacia sensualitatis s^m uie ipiu
neqz de cetero exhibeat mebra sua
arma iniquitatis pcto s^m arma iust
ae deo et ioyibz pme exatet se distri
te carne sua roi subdetes hoc e^m i^m
sintute redigetes et corpus suu locu
tpe oportuno modeate reficetes cibo
potu ac sopno **N**ec oia ad iapietes
ac aiates z ad via purgatiua ac suos
fideles pme censentur i quibus cu n^m
solitarij et religiosus nouellus fuerit
eritatu fidato exptu statu pficietu z ro
luu illuatiuaqz via igredi debet hoc e^m
reformaone motuu affaoni qz aie ce sol
lucit ac studiose item satagedo ad hoc ut

vniuersae passionibus et affectionibus suis sen-
 sibilem rationem ac deo sunt subdite quatinus de ni-
 la re corporali sensibili de nullo euentu de nul-
 lo defectu de nulla aduersitate aut prosperitate
 delectetur tristetur timeat exultet extollatur
 aut afficiatur nisi secundum deum et legem diuinam
 roemque veram. **D**icatur quod in virtute morali
 et iusticia atque prudentia intelligentia scien-
 turarum crescit emittatur assidue in omni pla-
 ne humilitate patientia temperantia mansue-
 tudine fortitudine obvia que per iustitiam in
 verum quorum discretionem que actus prudentie
 et in custodia ac erudita locutione que
 bonum precipuum. **H**ec est exercitatio status
 proficiendum ac rationalium illuminationemque vie
 que solitariis valde efficaciam ad optinendam
Immobile immobilis mentis tranquillitatem in omni
 euentu nisi ut de malis culpe tantum suis que
 alienis doleat vehementer. **E**xportet quippe
 cellitatem tranquillitatem patientiam mititatem. **P**rosum
 esse fiduciam ne facile perturbetur tristetur.
 irascatur amaretur aut indignetur. **P**ro
 talia consolatio spiritualis deuotio actua-
 lis. **D**igna tranquillitas cordis stabilitas
 spiritualis proficitur. plerumque in se polatur

ipeditur ac minoratur. **P**osterea illius
nam fortis exaltatus solitarius seu cellam
ut quicquid religiosus aut virtuosus vir
intereat profana hoc est statum et gaudium spiritu
lum profectum seu contemplationem quam ab omni in
tate impuritate impetu et commotione passio
num iam plenarie reformati et oihumilitate
te pacam mititate et pacia omnia discre
one firmum stabilitum ac consummatum et domo
spes sancti sublimiter portanti caritate passio
acressi iam per divina misericordiam per caritatis in
dore per sapientiam claritatem per inviolabilem in
tiam zelum deo sunt primi et ipsi secretum
et consiliarii eius essent et mente stat ipsi in
tu continuo solis iusticie ac sapientie in
te ad recipiendum ab illo assidue stilla
dia gratiarum illuminationum fluetur caritatis
ardores opulencia spirituale visitatio
ne secretum vocatione dulcissima alle
gatione occultam. **C**um ad ista pervenit
solitarius iam electus vitam angelicam ac cele
stem ducit in terris et in pace in idipsum dormit
et obdormit in domino et requiescat in
sue salutis fonte et sic oculi eius per ad
dominum benedicat per deo in omni tempore nec fatigetur

p̄ psalmis et laudibus saluatoris me
 ditationibusq; sacris affectibusq; diuis
 in hinc omne tempus breuissimū sibi v̄
 Et vacat deo in iubilo **¶ Articulo 199**
¶ Quid a solitario erigat solitudo

¶ Ecce eloquū fugiens et māsi
 in solitudine p̄ l̄m̄. Quēnd
 modū tactū ē ad hoc finalit̄
 solitaria vita ē instituta quatinus solita
 ria tāto quicq; liberis stabilis atq; p̄p̄
 vacet desinat et vnus sit deo ore plado
 sinceriter diligēdo ardet orādo duote
 laudādo assidue ac q̄silia sp̄talia exē
 do quāto plus ē ab hoib; elongatū et hūā
 nis colloquiis asp̄ābus q; abstractis. Hoc
 q̄o solitarie requirit a te solitudo seu po
 t̄ia tua vocatio tua p̄fessio ymo potiss̄
 deo et iudex tuus ut talis existas aut ere
 si nondū es ad hoc digne et idē m̄t̄ redas
 coneris asp̄res ac oī die p̄p̄iques Absit
 ergo iētū atē ut vniq; inquietudo maliḡ
 fluctuatio passionū strepū viciorū
 fluctuatio mēt̄is fantasia vtilis suspi
 cio vana formido iordiatā tristitia sc̄a
 ris q̄ morte opatur in tuo vsetur corde et

et si pullulet erumpat aut oriatur nul-
 latens imoretur: s; pting exsuffletur
 & mens di suadutes pnae aspan qfisi
 erigatur i ipm & xpi passionē qfidentia
 salubrit occupetur oretq; animo equo
 et psallat atq; dyabolū cū suis suffu-
 rns irideat et qdepnet illud **ilse**
deo **U**sq; quo morabūtur ite cogitatio-
 nes noxie? **E**t qd p michēā gminatū
 dno iustus **U**e qui cogitatis inutile
 rursum qd iussit ppsayā **A**uferre
 malū cogitationū viarū ab oculis
 meis **N**empe ipad modū spō scō disti-
 pline effugiet fictū: ita se auferre
 a cogitatioibus q̄sūt sine itellen.
Incerta quoq; sapiā p salomōnē ca-
 tatur **E**ruditis iterū cogitatioibus
Tu go solitarie erubescere corā deo
 tika cogitare vilit occupā mētis
 i quietudie agitū **V**eniat qd deo
 ppicio p huius momentaneē vite
 curriculū et nalis es acturū i cele-
 stia pribus & si nō gtinue tū assiduis
 exē itella **A**ssuesce te ipm cotidie
 cū scā disvectione ad exāta ista

talia ac itina: fient q̄ tibi oī die suauo
 ra & magis ac magis delēbit te talibus
 ihere. **A**bhorrebas colloquia vana vba
 supflua visitaciones huānas occupa
 tiones eternas nisi īp̄tū obīa caritas
 ve fraternas erigat eas. **I**taq̄ mūdū
 quē corporaliter reliquisti noli de cetero
 itra te clausū tenē neq̄ p̄talia tan
 ē euagari neq̄ mūdāna recolē nec a
 liquo modo ad talia affia. **I**ntuere gō
 fregit & ipe fidelit̄ qd̄ hortatur ymo
 & affectuosissime deprecatur aptus. **O**bsē
 uo īquens ut digne abuletis voca
 tione qua vocati estis oī oī hūilitate
 & mansuetudine cū paciā supportā
 tes inice ī caritate. **S**i ista īpleuis
 sitis erit supior porcio aīe tue celestū
 regionū sperarū ī quibus nūq̄ q̄tingit
 metheorologicæ īpressiones ut sūt tē
 pestates venti tonitrua fulgura p̄b
 nix grado & q̄sita q̄ ī elementari acci
 dūt regione. **Q**uis gō ī inferiori id
 ē sensitua aīe tue p̄te siue ex fomi
 te siue deōnū suggestione aīe hūā
 na reptacione exurgat motū iordiatū

occupat prave ipety passionū: neq̄
tamē p̄ offensū attingit roem aut
volūtatē. **D**ic quoq̄ agedo rē vō
assimulauis sapiētī qui edificauit do
mū suā sup̄ petrā id ē habitaculū sui
cordis stabiluit ī xp̄o: de quo ip̄m̄
xp̄o mathei asserit vñ. **O**m̄is qui au
dit verba hec et facit ea assilabitur vō
sapiētī qui edificauit tē. **E**t descendit
pluuia et venerūt flūia et flauerūt vō
ti et irruerūt ī domū illā et nō cecidit fū
data enī erat sup̄ petrā. **E**t enī scriptū
testatē. **I**ustus quasi fundamentū eccl̄ie
Et hō sapiēs ī sapia manz ut sol. id
q̄ hortatur ap̄ls. **S**tabiles īquit
estote et immobiles habūdātes ī ope dñi
¶ **T**alis sine dubio fuit sacratissī
xp̄i sp̄sa ac martir agathā. q̄ in
diffis eā reptātibz hoibz dixit. **M**ens
mea sup̄ petrā solidata ē et ī xp̄o fūda
Verba v̄a v̄a sūt p̄missiones v̄i
pluuie sūt terrores v̄i flūia sūt
Que q̄uis me īpugnet fundamentū
tamē domū mee cadē nō valebit. **E**ps̄
nemo illis tūq̄ ī speculo q̄replāe recipi

tu solitarie deges p̄de an adhuc p̄mo
 dias causis p̄p̄is ac vilibz rebz pleui
 vbo inuria p̄ua a qd turpig eet p̄cor
 repaone fincha caritativa et iusta
 turbetur aut inquietetur aut q̄r̄stetur
 cor tuū. **Et** si itaē vide q̄ pusillus pau
 per ac deficiōsus existas: q̄ modice p̄se
 asta q̄ longe a tue p̄fessionis finali p̄
 frōne sis distans. **Idcirco** penitentiā a
 ge deplora teipm̄ iuocadē renoua sa
 lubre p̄positū aggredē q̄ra plūi reple
 de: i rride te dicens. **Ubi** ē timor tuus for
 tūdo tua paciā tua: p̄f̄iō viarū tua
 rū. **Sic** q̄ p̄pone firmissime te i oibz e
 mēdare: paciā nō solū i p̄uis sed i
 maioribus etiā adūsis siuare neq̄ dea
 liquo q̄r̄stari nisi quo elongaris a deo
 et displices ei. **¶ Articulus xij. ¶ De**

¶ De cetō

Solitudinē fr̄uosa 2 i fr̄uosa

Solitudinē fr̄uosa h̄c ut quid oc
 cupat terrā. **Luce xij.** Vere siut
 tuosa nobilis 2 p̄clara ē solitudo seu po
 aq̄ solitaria vita i qua solitariq̄ habet
 se sicut i p̄cedēti otinetur articulo hoc ē
 ut exigit solitudo 2 solitarie q̄s̄faciōis

professione. **D**enique iste est solitarius sapiens,
qui modis sibi accessis utitur congruent
ad optinendum solitarie vite perfectionem finale
vniuersa media illa ad finem hunc ordinando
eisque taliter utitur ut modo putat expedire
sibi est ad acquirendum huiusmodi finem.
Porro media ista sunt ipsa exterior solitudo
reclusio abstinentia ieiunium
disciplina lectio studium scripturarum aliarum
artium et similes corporales exercitationes. Ipsi
ipso ad modicum utiles nisi ad pietatem
ad cultum dei ad sapientem actum ad perfectionem
etiam referantur. **Q**ui ergo omnia ista
exerceat humiliter ac prudenter quatinus mereatur
maiorē a deo gratiam ad ipsius
vitiis purgari ad reformationem vitiorum
suorum proficere fini sue vocationis
ac professionis appropinquare. Sapiens habet
se hinc ordinate deum incessanter exorans
ac feruente deprecans totisque viribus ad
hoc ipsum cooperans ac laborans ut per
media illa cotidie spiritus purior virtuosior
atque totius virtute perfertur in dono sapientie
et caritatis feruore fiat perfectior.
Taliter iterea tota sua iustificatione in

vea ac forti fide ac humilitate ac deiti-
 more. Quas duas virtutes debet pio-
 religiosus papiue solitarius ta idesi-
 nenter mente reuoluere q̄ incessanter
 p̄sistat anhelitu anhelitu nauu ac-
 rem ipm actuali ut sanctus edocuit
 abbas pastor. **P**orro qui media illa
 & cuncta corporalia t̄ se ipis reputat
 magna & sicut i ipis aride ac sup̄fia-
 aliū ipā exiens neq̄ p̄ ea intus mu-
 dari p̄ fia p̄ fia fatigēs idiscretus ac
 stultus ē sine fr̄u & gustu iterno labo-
 ras sitis ei qui habet sc̄la nec tamē
 ascendit p̄ cam et nauē nec vitens ea
 ad transfretandū & medicamēta quibus
 ad sui curacionē cū tamē egrotet nō
 vitur p̄mo sitis habēt panē & potū
 & tamē ex fame sitis q̄ mouēt. **S**q̄ mi-
 ser & imprudens ē talis. **P**reterea de tali
 solitario ut potius solo solitudini debi-
 tū suū nō soluēt neq̄ p̄ ap̄tissia q̄ ip̄
 p̄ fiaēdi media p̄ fiaenti optime i
 suis loquitur omelius eusebius enus-
 seng que nūc viros illustres sanc-
 to ponit theo. **Q**uid iquit nobis

hij

hij

pdest habitacionis huius secretū quā
brāmo dñatū nō nobis malicia regnat
ira superquiritat maiorēq; metū reue
rētia atq; custodia nobis incutit huius
nō octo q̄ dūm dū nos qui extē
mūdū nos esse credim⁹ & mūdū nos
reliquisse p̄sumim⁹ & iactam⁹: nū
dū nra nos p̄duisurū vicia passionū
p̄ ymaginaciones fantasimas & cogitac
ones rānes clausū tenem⁹? Quid p̄
dest si locus quiet⁹ solū corporaliter
teneatur & inquietudo i corde v̄setur?
Quid nō pdest si i habitacione silētiū
sit & i habitatib⁹ viciōrū tumult⁹ &
colluctacio passionū si exteriora nū
ornet serenitas & interiora ḡturbet
tempestas. **N**ōne similes sum⁹ sepl
aris de albatris que iuxta saluatoris
eloquiū a foris apparēt hoīb⁹ specio
sa: intus vero plena sūt offibus mor
tiorū v̄mibus & sp̄tibus & fetore ac
oī spurcicia. Talibus incipitibus solus
iminet maledictio iudias s̄m̄i: qui
supbis & pharizeis. **Luce xvij** loquē
inquit vos estis qui iustificatis

vosmetipsos coram hominibus deus autem nouit cor-
 da vestra matthæi cap. xxiii. De vobis propheta
 re qui apparetis hominibus iusti: intus vero
 pleni estis ypocrisi et iniquitate. Venim
 na viperarum quomodo fugietis a iudicio re
 bene. **C** Sciamus quomodo nichil aut parum
 nobis prodesse si corpora nostra ieiunio ab
 stinens vigilis disciplinis veste aspera
 stratu atque reclinatorio duriori affligam
 etiam nostras a viciis ab inquietudine passi
 onum a superbia na iproaetia non purgamus
 Quid prodest corporalis afflictio: si lingua
 et mentem deturpet detractio: Nonne omnia la
 bor nostra in nichilum redigitur? **O** quod periculo
 sum est cellam inutiliter occupare in qua alius
 fructuose demoraretur suus quam meritis et
 precibus fudatorum et benefactorum ac aliis
 multis auxiliaretur. Neque ipsum atque
 dampnabile est premonium crucifiri elemo
 sinas pauperum beneficia fudatorum indig
 ne assumere recte suscipere iuste expendere. No
 ne scolares ad studendum alicubi missi pa
 rum aut nichil proficietes ac parentum suorum
 patrimonium dilapidantes ad suos regres
 si parentes egre et indignatur aspiciuntur?

Qualiter ergo iudex ille celestis te suavitati
humili mor post vitam hanc puritatem aspiciat
qui in scola virtutum hoc est in claustris in quo
ad proficiendum te collocavit per menses et annos
nos per menses tempus et tempora parum aut nihil
iterum proficisti nec tunc satisficisti professione
Adiure ergo et valde formida quod eam vult aut scilicet
tura Si quid vouisti deo ne moreris
reddere Displicet enim ei stulticia et infidelitas
promissio Quo ostendit illam promissionem non
reperiri stultam ac infidelis quam promittens in
nititur iuxta vires sine mora implere
Denique si quis adhuc secularis aliquid
deo promittat absque determinatione temporis
certi tenetur hoc ipsum quod cito facultas as
fuerit adimplere Quantomagis religiosus
mor ut professione emisit eandem executionem
intendare tenetur **C**onceditur ergo solitari
us qui morum suorum quiescentia se potest
altissimo qualiter id implet nec cesset
solitudinem ceterisque partibus proficendi in
metis ac modis prudenter ut ac fructu
se crescendo per assidua in interiorum suorum
reformatione in mortificatione salu
brum in abnegatione obedientia in quiescentia
Perfecta

Articulo xix De reformatione interna

Renouamini spū mētis v̄re
 et induite nouū hominē qui
 scāndū deū creatus ē i iusticia
 et sanctitate **Ad ephē 4°** De multa
 pla ternario quo de i fimo ad sūmū
 de via ad p̄nam de i p̄fione ad p̄fio
 nis viam puenitur diūsi p̄es ac de
 uoti doctores diūsimode videntur locū
 tū **Attamē** dicta eorū i vnu redire v̄r
 etenū quidā hūc ponūt ternariū scilz
 statū iap̄icū p̄ficeū : statū p̄fiorū
 illiqui istū scilicet statū aiālē statū
 rōnale : statū spūale **Nōnulli** hūc s̄q
 viā purgatiuā viā illūatiuā viā p̄
 fectiū **Ceteri** istū scilicet v̄tutē poli
 ticā v̄tutē purgatoriā v̄tutē pur
 gati animi **Et** redeūt ista i idē **Or**
 tus quippe iap̄icū i recessu ē a ma
 lo : p̄mordiali accessu ad bona v̄tū
 tū **Status** p̄ficeū ē i choatū bonū
 strenue p̄sequi et reser̄ i eodē qd̄ ē ite
 rig reformari i tellas illūari : p̄fio
 ne efficaciter cupē **Status** p̄fiorū
 ē p̄ oīeplacionē gustare q̄ suavis ē

dn̄s atq; p̄ feruētissimū caritatis ardō
rē ad mystice theologice secretū p̄tingē
qd̄ ē inuolre ī sanctuariū dei t̄arta
oculta sapiē dei p̄ vnitue ac flāmi
gere sapiē donū et itē p̄ actualē desu
p̄ ifusam iradiacionem fulgurē vi
bratua q̄spia. **C**ō p̄mū horū p̄tinet
statū aiālis via q̄ purgatiua i virtus
politica seu moralis. ad scdm̄ status
rōnalis via illuātua i virtus purga
tōna ad tertiū status spūalis via p̄
fectua i virtus purgati ai seu virtus
heropta. **D**eniq; ad aiāle p̄tinet sta
tū corpus i aiē redigē hūilitatem q̄ re
riores rep̄mē sensus foris eē q̄positū
obseruātiōes ceremoniasq; formsecus
custodire p̄ fidei quoq; veritatem ab
ōi heretica p̄iuitate i infidelitatis errore
discedē atq; p̄ caritate q̄ctis creatio ac
sibiip̄m deū p̄ferre i ei finalit̄ adherere
Cō rōnalem vero p̄tinet statū refōr
macioni iteriorū viriū p̄ncipalit̄ i su
dare sensitui appetitū affiōnes ac pas
siones p̄ rōis iudiciū i p̄ virtutes refōr
nare moderari ac rāficare morales

intellectui scripturarū itendē et p̄ donū
 intellectū vocēs et argumētū sacre fidei ope
 ter agnosce. **N**ouero ad spūalem
 p̄tinet statū deo glorioso ac adorādo
 sinceriter adherere p̄tēploem sapiāle
 itendē et p̄ purgatiū sēnssimūq̄ amorē
 ip̄o quiesce corpore anime iā s̄bitō sensi
 tua q̄ p̄t̄ rōi. **I**nterea quia p̄ origi
 nale p̄t̄m deformata fuit multiplica
 ter q̄ ifirmata natura hūana sensua
 litate sonute p̄sus ifecta ratione etiā
 obscurata et volūtate p̄ maliciā vulnerata
 necesse fuit hoīs reformationē idhoari
 et p̄te sensitua p̄ virtutes morales ifi
 sas. **D**ic̄ rōē p̄ fidē et volūtate p̄ sp̄e et carita
 te. **D**ic̄ q̄ hūc reformationis itellāne
 potēte utpote rōis ē sine ambiguitate
 credē simpliciter n̄e scripturas et doctri
 nā ecclie. **P**rofectus rōis ē rōis credē
 dorū appetenter p̄spiciē i scripturarū
 itellāi succrescē atq̄ illece diuina die ac
 nocte solliate meditari ad obediēdū eū.
Perfctio rōis ē ea q̄ fidei sūt clari quo
 dā itūti itelligēcie penetrare et delā
 ri i hūmāi q̄sideratione argumēta etiā

fidei oem q̄ nerū q̄sonāciā ac ordi
nē credendorū Impida mētis acce
speculari altitudinē galn ac sapien
cie dei sup nō redēpāonis grāto hūā
ni sobrie admirari viāssim quosq̄
p̄ raptū & extasim ī diuicias glē aliq̄
sini eleuari ac absorberi ī tocio sup
infinitū ac sup̄splendidissimū sōne
Cūsup hūā reformationis volūntas
ē p̄ spem ad futura īuisibilia aq̄ualit
erigi beatitudinēq̄ celestem fidelit
p̄stolari Et item p̄ caritatē sūmo bono
p̄re ceteris coherere & oī p̄cō caritati q̄m
rio repugnare & dissentire Profecto
volūntatis ē inferioribz virtutibz cū effu
cia īperare om̄s quosq̄ affrōnes ac mo
tus festine p̄tis habere assidue ma
gis ac magis sine rebellionē subiec
tas P̄fctō volūntatis ē cūctis affrōibz
alibz reformatis simplicatis ac adu
natis seu ordinatis deo p̄ ardentissimā
caritatē totaliter applicari ī separata
liter q̄ vnū īmo & transformari ī
ip̄m oīo **C**ūterea de reformatione
mēone dicit nōnulli q̄ reformationē

cuius finem sit qd distractionibus cor ad dei re
 cordationem laboriose reducere **P**fectus
 vero ipis sit meditationibus qd contemplatio
 nibus oribus ac laudibus dei cu notabi
 li stabilitate facilius iherere sic qd i lani
 tudine cordis cu deo quasi i paradiso dea
 bulare **P**fectio aut ipis sit sic deo ee
 iusiu ut ceterorum omni pmo i sui ipis
 ac ppij actus obliuiscatur nil horu ac
 tualiter attededo p minima i intentissima
 occupatione i defixione memorie i sup
 amabili ac i qdabili deo **C**Verumptame
 scdm phos nra theologos memoria iud
 lris seu ratio i de sit Itaqz qd i tellis i qd
 tu locus i i seruator e itelligibilu i spea
 ceu: nu cupatur memoria **P**ostremo
 hoc scie oportet qd distinctio huius tripli
 cis status no e accipienda p scise viz per
 clusione ommoda vniq status ab alio
 pmo vniq eoru aliquid pncipat de ac
 tibus statq alteriq **C**ui enim e i statu i
 cupientiu eo ipso qd recedit a malo i ali
 quid agit boni atqz ad meliora cona
 tur est aliquo mo pfiuens psertim
 cu i via dei no pfiere dicatur deficere

Realiter

Dicitur perfructus aliquid perfructus perfructu
endo attingit paulatim Porro perfructu
quod diu viator et tunc plus o[mn]i perfructu
quod perfructus ex parte in caritate cum tota perfructu
fectus ac meriti caritas sit origo
radix **Articulus xiiij** **Exhortatio**

Sed desinere perfructus perfructu
et currite ut quod perfructus perfructu
non in merito aut scriptura
cum in honore esset non intellexit hinc
et negligentes efficiuntur quam magnitudi
ne et excellentia donorum et beneficiorum non
desuper collatorum ac promissorum non odigni
adunimo nec perfructu perfructu **Exhortatio**
Et gratia ista quod speciale beneficium quod mag
num donum quod tibi o religiose ac solitarie
et accessu quod scilicet sequestravit et recepit
te deus a quatuor malignacium a multi
tudine operacium iniquitate et ad tam
singulariter sanctum et excellentem soli
tariorum ordinem te perduxit quod te abscondit
in abscondito voluntatis suae a
turbacione hominum
te quod perfructu ac perfructu
quod in tabernaculo

suo in solitario loco a contradictione lin-
 guarum. Cuius ergo deo tuo vicem non reddis
 cur negligis te metipsum nec cum tremo-
 re ac timore tua operis salutem neque
 cum metu et reuerentia sed cum corpore et
 negligentia seruis ei cui angelorum gratia
 cum tremore assistit sub quo curuatur
 qui portat orbem. De quo scietur per
 prophetam maledictus qui facit opus di-
 negligentem. Nonne olim leuitis circa
 carnalia sacrificia ministerium quod-
 dam exhibebat locutus est moyses. Non
 parum est vobis quod separauit vos dominus
 a populo et iussit sibi ut seruiretis ei in
 tabernaculo. Si ergo tam magnus fuit
 deo seruire circa sacrificia illa typica
 nihil in se sanctitatis formaliter inclu-
 dens quod incomparabiliter manus est sacer-
 dotis dei esse mouetis in ecclesia christi et corpora
 et sanguinem consecrare tractare minus
 timere ac sumere saluatoris primo christum
 deum et hominem eternum patrem ac sacratis-
 sine virginis unicuique filium sanctum scorum
 deo patri offerre ostendere accipere. Nonne
 angeli sancti supra supernaturalissimo

ac p̄claro sup̄et̄ spectaculo **C**ur ḡ
iuxta tāti sacerdoti dignitatē nō am
bulari digne deo? **Q**uare vllō cessas
momento cōsīdēre q̄ magnifice atq̄
p̄ssime dñs egerit tecum? Nūc igit̄
tū respice & oī neglīgētia carnali
tate ac corpore exclusis p̄fide adūc
quāta sit dignitas pulchritudo nobilitas
splendor ac gloria solitarii oīs q̄
religiosi sue p̄fessionis debitū p̄dōn
p̄soluētis **V**ide si potes ad q̄tū emi
cie culenē ad q̄ p̄clarissimas p̄rog
tuas ac gr̄uosissimas appellaco
nes p̄fficiatē tue p̄fessionis īpleas
nē virtuosam & vere solitariā vīā
p̄mouearis **N**ōne p̄ carismata p̄m
rū p̄ sapiēcie claritatē p̄ virtutū de
corem p̄ puritatē iternā p̄ custodia fr̄
osam & contemplatiuā corā deo quīstaco
p̄ odiū victorū p̄ ardētē deitatis amo
rem efficeris nō solū seruus dei imo
et filius adoptiuus secretus amicus he
res heres regni celestis ī create sapiēcie fac
sus amāntissim⁹ dei & tūq̄ galin⁹ ac ser
tari⁹ p̄ creatoris? **I**nniere q̄ deficiat et

pelarū consistit cū deo assidue muscā colloq̄
 i oribz ac laudibus eius ip̄m quoqz tibi loq̄
 te audire i laionibz scripturarū i inspira
 tione occulta i manifestacionibz abditorum
 Insuper deū itra te brachis facti amoris oī
 hora astrigē deosculari amplecti nec ab eo
 velle aut posse auelli. **E**t q̄ sup̄ dignissim
 e deo p̄i oīpotenti unigenitū ac sup̄caris
 simū filiū eius cordic imolare ymo sp̄ri
 taliter oī hora offerre p̄ gnali bono totiqz
 ecclie p̄ viuis ac mortuis p̄ parētibz ip̄i
 quis omissis ac benefactoribz p̄ fidelū
 quoqz refrenacione ac quisione ymo z seipz
 deo offerre i holocaustū se totū deuotissime
 ac iocūde diuino cultui mācipādo hec p̄e
 dat q̄templetur ac penetret qui id potest
 Ego aut nō valeo sed mirabilis sc̄a ē sc̄a
 horū magnalū magnificētūificēcie
 et oīpotēcie tue odes in z ex me oīfortata
 ē et nō potero ad eā. **I**nterea sicut bene
 ficia tanta ac talia oīprehēdē nō valemo
 im nec possumz regnari adigne. **N**ich
 lominqz q̄ admodū p̄ viribz regnari te
 nemur ita z hec p̄ posse oīfidāre ac specu
 lari debemz. **A**mplius oīstat q̄ quāta

ē dignitas solitari sic viuens tāta ē vilis
turpitudō iniquitas ī solitudine residens
nec taliter sed ipse quīsantis Talis nāq;
ē seruus p̄t̄i minister dyaboli mēbrū an
t̄xpi ac sathane deo odibilis ac rebellis
ōī bruto deterior oī cloaca atq; cadauere
turpior ī digno pane quo vesatur terra
quā calcāt aere quē respirat p̄mo omni
visu et obsequio creature **C**ū itaq; ī ip̄
breuissimo vite tue residuo ad tam sū
naturalem et īenarrabilem nobilitatem
; excellētiā queas p̄tingē tam q̄ ī estimi
bilem ī eternitate beatitudinē p̄mereri
tāta quoq; vilitatē feditatē iniquitatem
ac adēpnationē euadē noli negligēte in
te locū p̄bere noli remissiq; agere p̄mo
cotidie ac credatur cor tuū ; qualescat sp̄
ritus tuus et si nō solo ac puro dei amo
re adita querendū allucis saltē p̄dā
rū honorū desiderū pariter te ī flammā
met **I**nterea vigilanter adite q̄ in
ferabilem ac miserū arbitraris pla
torē qui p̄o īclitus aggressus ac triumphat
tardus bellis foris adeptos p̄uolopost
ī p̄uo loco ī p̄uis aclemba pugnat p̄t̄i

viceretur et pene sine resistētia se trade-
 ret hosti. Nōne miserabilior ac infelicio-
 ribus videtur religiosus p̄ptim solitarius
 qui cū i adoleſcētia aut iuuetute sua ad-
 huc i seculari vita ac veste degens robus-
 tissimo fuit ad reliquēdū simul totū hoc
 seculū et cūcta q̄ habuit carissimos quoz
 parētes quatos amicos et primos deinde
 seipm̄ nūc post p̄fessionem monasticā
 ac diutina i cenobio māsiōne cū deberet
 magister eē spiritualis milicie p̄r̄ tēpus:
 sup̄atur i minimis p̄ vno verbo quom̄
 tur ad irā p̄pua re sibi ablata lesa aut
 p̄dita tristatur atq̄ ip̄atiōne sp̄u velut
 ebrius agitatur. P̄ beneficio caritative
 ac iuste correptus quā cū gr̄arū actio-
 ne et gaudio merito sustineret idigna-
 tur p̄terue q̄ loquitur et mala p̄ bonis
 largitur. Quādo aut quō talis implebit
 q̄ matth 20 ait saluator. Beati estis cū
 maledixerit vobis homēs et p̄secuti vos
 fuerit et dixerit oē malū adūsū vos mē
 aētes p̄r̄ me gaudere i illa die et exulta-
 te. Resipisce ḡ a tāta infamia a tam q̄su-
 sibili vita a tam gr̄ui eterne dāpnatiōis

periculo. **D**enuq̄ nōne insensatum
ac fatuū reputares agricolam videm
atōre ac ortolanū qui se grādi exhaure
ret labore arido vitam colēdo ortum p
gādo attamē nullū ex hīs acquireret
frūm. Sic rudes et exremi censentur qui
ī corporalibz exercitiis q̄s que īstrumē
ta ac media sūt virtutū seipos attem
āt et affligūt nec tamē p̄bet ad iterū
emūdatōnem ad virtutū securitatē ad
pore ac sensū iterū ad itē p̄frōnem
appiant aut p̄tingūt ymo q̄ p̄maximū
simū ē ac piculosissimū q̄siste ad vob
quēdū ad indignādum ac murmurādū
ad retibuedū malū p̄ bono atq̄ ad sūcō
passiones manēt p̄clues ita q̄ nondū
inter bonos seculares cōputari merēt

Arg. xij. Quā piculosū atq̄ dāpnū
bile sit ī solitudinē ⁊ cenobio nō p̄ficere

Qui multū datū ē multū q̄re
tur ab eo et cui plus onēda
tū ē plus requiretur ab eo
Luce xij. manifestū iam ē q̄ multa
magna p̄clara et grāciosa q̄tulit bene
ficia deo de hīs quos eduxit de hoc sēlo

neq; et obseruācia posuit regulariā
 in solitaria vita p qd ipos ab inuabi-
 libus retraxit ac pseruauit pnis atq;
 aptissima pfrus et pfectionis ac sem-
 piterne salutis instrumeta ac media
 puidit ac quidit ipis que pto maiora
 sut tato sut gnuores excessus abutēti-
 eis. **¶** Vnde omne pām uite pntis et pām
 e mife et pena pām iqm homo prius
 pām demerito qd mox p qrtacione nō
 tollitur i adē pmetur ac i adit seqs
 pām. **¶** Vnde dicit gregorius Peccatū qd
 p pntiam nō deletur suo mox pōdere
 trahit ad aliud. **¶** Cū etenī hō pccat
 a deo oīo recedit aut aliquialiter ab
 ipō se elōgat sic q iuste a deo reliqui
 totaliter aut i pte meretur. **¶** Et ita
 relictq mox labitur nisi rursus ad dō
 mōrditer pueniatur. **¶** Hinc solita
 no pculosū oīo ē nō iugiter sup suā
 stare custodia et bnficijs dei medusq;
 salutis sibi collatis abuti. **¶** Insuper
 iace xij asserit xps. **¶** Quis qui quouit
 voluntate omī sui ē nō fecit plagis
 vapulabit nudus. **¶** Ex hoc inotescit

ritu ex hac parte fuerit negligencia in
quantitudo duricia religiosorum et
solitariorum se pie habentium qui cum
indefinenter die ac nocte audiunt le-
gant agnoscat scripturas ac documen-
ta sanctorum ita quod non notant in ipsis nec
copugantur timore non accenduntur
amore nec strenue operantur et quod de-
nabilius extat interdum sciam quibus pro-
filla instantur ac suos tuerentur et
res se quod excusant et contra corripientes
acutus iuehantur. Hec est iniquitas
maxima et negatio contra deum altissi-
mum propria culpam excusare non recusat
noscere ac fateri. **P**reterea nunc
doctores votum proprium solempnis professio
obligat vehementer et non solum plus
quam simplex preceptum primo etiam magis
quam uiamentum. Quamuis autem status reli-
gionis non sit status perfectionis acquisite
sed acquirende religiosi non tenentur
in ore esse perfecti sed de die in diem proficere ad
perfectionem adigne sedendo aspirando con-
do. Idcirco dampnabile est eis remissius
agere tepescere dissolutionem admittere.

pfectū differre p̄sertim cū dictū sit
 eū qui aliquid vouit deo tēpus cer-
 tū nō determinādo nec expmēdo obli-
 gari ad voti īpletionē aīa quo que-
 niēter hoc potest. Iuxta qđ salomō
 loquitur **D**iquid vouisti deo ne mo-
 teris reddere. **N**ō et dent^r xxi sc̄p̄
 tū ē. **Q**đ semel egressū ē de labiis tuis
 obſuabis et facies sicut p̄misisti dño
 deo tuo. **H**ec adiūt qui morū suorū
 quisiōē deo vouerūt. **O**m̄s quoq̄
 religiosi qui ex sua p̄fessione q̄uis
 multiplici ac diuisa om̄s tamē ad
 p̄fionem ydonee astriguntur tendere
 nec differant hoc implere. **H**inc sacra
 patres testati sūt eos qui in sacra re-
 ligione non discūt nec assuescūt sed
 nec satagūt seipos frāgere abnegare
 subicere obedire multo deteriores in
 tenobio effici q̄ erūt esse ve poterāt ī-
 vum et habitu seculari. **N**atē ē qđ ut
 tu qui sacre religionis assūpsisti mi-
 liciā p̄mū ī tēp̄m sis feliciter violē-
 tus et vitas ī cūctis tēp̄m p̄p̄riam
 p̄pter animositate vehemētia cūlūm

duriciā **Q**uā gñ adiuuāte facilitā
si discas et assuescas te ī deo dūtax
at diligere vsq; ad tuū ipiū q̄ceptū
sic q; amplectes q̄tānter ac letānter
sustipies oē qd̄ expedir tibi ad q̄pla
cendum a lassimo subiectione et abier
tione gaudebis ī tuā asp̄nacione et oī
humiliacione ac p̄secucioē tamq̄ in
cūctis diuicijs exultabis. **Hec ē v̄**
religiosorū p̄h̄a hec sanctorū p̄m̄
doctrina qui etiā q̄restatur q; ī here
mo seu solitudine nō p̄f̄ā quersari se
ma exstat dāpnatio. Colo xiiii |
christus ī suis p̄ceptis ac documētis oēm
sup̄biendi ac vane gloriādi occasiōē

Quā **abstulit**
v̄m feceritis oīa q̄ p̄cepta sūt
qd̄ debuim; facere fecim; luce xviii
Quēadmodū marc xiiii ait salua
tor p̄m̄ū oīm mandatuū ē diliges de
minū deū tuū ex toto corde tuo et ex to
ta aīa tua et ex tota mēte tua et ex to
ta virtute tua. Ecce hoc ē p̄m̄ū et p̄
cipalissimū mādatū cuius īplecionem

97

iudex celestis p̄mo ac p̄cipalissime
a nobis requirit atq; dū eis fuerit
tribunali p̄ntati requirit. Quis ita
poterit gloriari aut cervice extēdere
quis audebit de meritis suis p̄sumere
se q; iactare aut alteri se p̄ferre ut
magnū se reputare cū ignoret an p̄
istud mandatu iplenerit p̄mo cū nos
nat an quo ad m̄imū gradu adiple
uerit illud. quippe qui nec de hoc cer
titudinē habeat q; habeat caritatem.
Demq; dato q; de hoc certitudinē ha
beremq; et vēsarem nos efficaciter
p̄fecisse nūquid inobis ip̄is ita
gloriari possemq; Nōne saluator lo
quitur ē sine me nichil potestis facere.
Et ap̄t̄s Quid habes qd' nō accepisti.
Si aut accepisti quid gloriaris qua
si nō acceperis. Demq; tot et tāta
beneficia contulit nobis q; p̄ eis et de
eis neq; sufficimq; deo qdigne req̄
nari aut ydoneū repēde cultū neq;
equiualens reddē ei potissime cū
et m̄tra nra sint dona ip̄is. p̄ q̄to
plus tōi virtute p̄ficiamq; q̄to maiōs

effecti fuerimꝫ tãto plus deo oĩpotenũ pu
iusto ac liberalissimo grati subiecti ac
humiles esse tenemur. Hinc saluator
sapienũissime docuit. Cũ feceritis oĩa q̃
p̃cepta sũt vobis dicate serui iũtiles su
mꝫ. **C**ũsup bonorũ nostrorũ nõ indig
deus ideo quidq̃ egerimꝫ nulla ei sed
nobis ip̃is vtilitatem afferimꝫ sicut
et iob xxxv diatur. Si peccaueris q̃d
ei noceris? Porro si egeris nĩste q̃d
donabis ei. **N**õ qui sũs e tui nocerit
ĩpietas tua et filiu hõis adiuuabit
iusticia tua. **H**inc circa iam tactu
scribit iũ regula sua sanctus ihõnes
Quãuis longa maceret ieiunia licet
abiecta sit vestis et longa officiorũ
ac operũ series p̃ducatur si itus desit
caritas nõdũ ad iũ finũ religionis
gõũ p̃uctũ e. **N**ulla p̃certo vita dete
rior q̃ simũ degẽ corpe et nõ mẽte
Est vere iũ felices sũt quibꝫ nõ vna
sed diũsa iũ est volũtas. **S**it itaq̃
nobis semp vna affũ vna frater
tas vna volũtas vna p̃porcio mo
rũ vna iũditas vna tristitia m

qd' placeat vni displiceat alteri nec
 q' vni tristetur alteri letetur. **Quæ**
 vtilibet religiosu' nō pterreant
 verba ista? **Quis** tam p'fctō i carita-
 te quis tam q'coris suis quætu'alibz
 ut sit ei sp' cū illis vna nō diuersa
 volūtas vna p'portio morū nec vni
 placeat qd' displiceat alijs nec vni
 letetur quo alter tristetur? **Ecce**
 q'ntūtimē habemz ne qd' absit vita
 nā sit pessima atqz a sincera carita-
 te dissenciens q' optimā eē q'fidimz
Postremo teste aplō **Caritas** pax
 ē et benigna non emulatur nō infla-
 tur nō agit p'peram nō ē abiosa nō
 querit que sua sūt **Quis** audeat asse-
 vere talē se gerere ad p'rimos caritatē?
Timeamz gō et humiliemz sp' nos ipos
 totisqz viribz conemur p'ficā **Caritaz**
De actuali mentis eleuacione ad
deū assidua et q'ntū possibile
extat continua .110 .112.11

Amit dñs i cuius q'spau' sto hodie
 ino regū xvno **Ad** hoc toto conatu in-
 desinenter tēde et stude o religiose et

tu p̄sertim sollicitudine ut q̄ntū fragi-
litate tue possibile ē t̄oī actu loq̄
et t̄p̄e saltem dū vigilas cor tuū sic
actualiter sup̄ glorioso iargiscrip-
tibili vbiq̄ p̄ntissimo deo itentim
suspirādo ad ip̄m gemedo. pectus
tondedo. manus sincere lenādo. p̄cor-
sime dū es solus diuine quorū p̄-
etatis viscera affāosissime tuorū
do p̄ te ip̄o et p̄ toto mudo p̄ viuē-
te mortuo et sp̄aliter p̄ hinc p̄
bus tibi magis incūbit Insuper sup̄
īfinitam dei excellēciā maiestatem
iusticiā m̄am itūedo beneficia
p̄missa ip̄is p̄esando sed et bonita-
tem eiū purissimā et īmesam diligi-
do feruenter psalēdo et laudādo cre-
atorē tuū alacriter. **I**n hinc oē t̄p̄e
tuū expēde nec ī gmedo labo-
rādo aut cū aliis offerēdo cesses
ab isto p̄mo nullū iutile verbum
cū visitantibz seu aliis habeas
memor archiapti verbi illius.
Si quis loquitur quasi sermō
dei. **D**eniqz vbi maior est occasio

tradendi aliquid culpa cordisq; dissolu-
 cione uel idelincioribus abis uel a-
 limentis i carceru aduictu i exitu
 ad aduementes extraneos ibi sis
 magis custoditu timoratu sollicitu
 et mente suspensio ad deu
Quia quidam egeris quocumq; te
 uertens ad commemoratione allo-
 cutione ore et laude no cesses Nec
 estimes tibi istud impossibile p sup-
 posito gre dei auxilio i solitario
 loco nec talioru regie ac disposi-
 tione forasem occupato qd sanc-
 tus rex dauid i tot et itantis reg-
 ni negociis occupatu i regali i ple-
 nit palatio **P**rouideba in quibus
 dnu i spem suo sp **E**t item **S**aul
 mei semp ad dnu Consuetudo tamq
 altera e na nec aliquid ita difficile
 qd no facilius fiat usu **A**ssuesce g
 cor tua ad ista **D**ic anime tue **D**n
 dic aia mea dno 2 oia qut me st noi
 sco eia **B**enedic aia mea dno et noli
 obli os rer eius **E**t rursus michi ad-
 here deo bonu e **E**me tepo te pde

iudicia quo nō egeris ita **A**duerte
q̄tū iacris dispēdiū q̄tū iymo-
dū dū cogitas quid tane dū p̄uati-
lia vagaris q̄n̄ ifructuose te occu-
pas aut ocio vacas. Tūc quippe ne-
q̄ssio hosti aditū p̄bes ad r̄pugnādū
te foras ad suggerēdū peiora ad p̄m-
tandū tue ymaginacioni vana ac
frivola ad reuoluēdū i tua memo-
ria illatas tibi iurias ut cōtra p̄ri-
mos accēdaris & vlcata te cupias
certe aliorū defecto ut p̄rimos tuos
q̄stepnas diuides et sine fraternā
q̄passione i digneris amariter ac
sinistre suspicere de ip̄is. **H**ec sūt
germina simulachra pessima ma-
ledicta depictionesq̄ turpissime qui-
bus puritas cordis fedatur celestis
q̄ sponsi thalamo iquinatur. **D**ig-
no aia sc̄a sponsū illū sup̄nū sup̄dig-
nissimū cupis i cordis tui cubiculo
iugiter habere p̄ntē ei q̄spiracione
doceri suis apleribz frui i diuina
moris i incendio cresce nō cesses te ad
ip̄m dirigē i quo quiesce actibusq̄

p̄tactis strenue occupat atq; ab oī
 offensiuo ac īhonoratiuo p̄tate tā
 ti sponsi ac maculatiuo sui cubiculi
 diligentissime abstine **Ca. lxxvi. C. de**
Puigili ac p̄bēni cordis custodia

Quod stodi temetipm et aiām
 tuam sollicite **Deut. 6. Certe**
 ut ait scriptura beatus hō
 qui semp̄ ē pauidus. Quis enī ī me
 dio ambulās laqueorū nō timeat
 vehemētē. Attende q̄ circūspecte
 custodite sollicite gradiatur mar
 itor p̄ciosas deferens m̄ces p̄cam
 p̄i raptorib; latronib; īsidiatorib;
 solitū mausari. Tu ḡ religiose col
 lita noli vniq; vana securitate re
 solui nō te putes p̄icula euasisse
 p̄mo hoc sato q̄ solitarii īuisibiles
 īmnia acris incessabilis īuidiosi
 usq; īsistit īsidiatur ac irruūt
 Itaq; quo p̄ciosiora tibi adeo colla
 ta sūt munera gr̄arū quo meritis
 plus habūdas quo diuturnis des
 iusti altissimo et p̄regno laborasti
 supno eo circūspectior esto & timēdior

corā deo ac magis sollicitus ite ipō
ne ne te inuila tūgāt ac feriat n
mici ne teptationū sagittis ledatū
ne sub boni spē fallaris ne spū
malo succubēs idest pccō ofensaueris
omī tua spiritali opulēcia spolic
ris ne gaudeat sup te inimicus et de
cat pualui contra eū **I**ndefinē
gō aduerte et recole q̄ ipñcia sūm
dei ubiq̄ 2 semp sis degnis et amb
les qui vniuersos gressus tuos d
nuāt qui cor tuū scrutatur tuasq̄
oīa clarissime ituetur et p̄ oībus
i iudiciū te adducet **H**ūc igitur
q̄ parabiliter time eig adoradā sup
dignissimāq̄ pñciā deuotissimē re
nerare ab oī eig offensa diligētiss
me caue et sic feliciter adimplebis q̄
hortatur scriptura **O**mnī custodi
custodi cor tuū quia ex ipō vita p̄
dit **I**n corde quippe est uirtus dei
que ē vita aīe radij merēdi forma
et mater uirtutū **D**eniq̄ cor tuū
castrū ē et fortaliciū spiritalē tē
plū sp̄s sancti habitaculū saluato

ris **Q**uodmodum ergo in castro ac templo
 preciosissimo materiali adhibetur
 diligens rannue custos ita in ostio cor
 dis tui stet istar custodis puigilis
 timor dei regens ac indefessus oī in
 quitati negligēcie ac torpore introitu
 phibes diuicias cordis solliate suas
 ab oī vanitate laxatione idiscree
 one q̄ retrahens **S**criptū ē enī **S**i
 nō in timore dei tenueris te istante
 nō subuertetur domus tua **P**or
 ro si dicas quis in vita hac potest sic cus
 todire cor suū ad mala tam p̄nū
 tā instabile defectuosū ac miserum
Audi ap̄lm̄ p̄estante **D**ia possū
 teo qui me confortat **E**t quid fate
 tur psaltn̄ **Q**ui habitat in adu
 torio **ad** altissimi in p̄tectioē dei ce
 li q̄morabitur **I**deo q̄fidenter ac
 iugiter inuoca deū eiq̄ in plora aur
 illū ip̄i q̄ adiutorio nō tuis virib̄
 aut merito imitariis ē in ip̄o qui
 est et ip̄e te p̄teget ac iuuabit
Fac quoq̄ fideliter qd̄ tui ē **E**t si
 erit sagittarū ad signū assidue

dirigunt suū visu ita tu cordi tuo
imprime aliquid utile ac salubre
et assuesce illud recolle frequenter
diligenter pensare et quotiens
mens tua distrahitur aut distrahitur
tū te sentis pting sine mora ad il-
lius intuitū reuoca et attolle cor
tū. Et potes ad hoc assumere vbi
p̄tactū qd̄ sacratissimi vates he-
lias ac helzeus toaens p̄tulerūt
Muit dñs itaq̄ q̄sp̄cū s̄to hodie
hoc etem verbū recolendo p̄tino
eleuatur mens tua ad diuine mag-
tatis oibus p̄sidentis q̄s̄ideācōne dñi
do vaui dñs qui solus p̄p̄ria et ip̄na
p̄ata aucte vniuersis et singulis dñi
tur atq̄ ad sue sapiē ac p̄uideāe p̄
frōne imesa addedo itaq̄ q̄sp̄cū
s̄to hodie Et ita sis memor diuini
iudici quo ab illo es iudicandus sicut
horrore d̄cuteris sapiāli quoq̄ re-
pleis pudore quia ex horū adūte
tia erubescas te ip̄na ei iudigne vilit̄
q̄ habē et ita custodis cor tuū cunctis
metuens corā sūmi iudicis cūctis

vicia prohibentis a spū peccare hoc
 ē oīpotēti sup̄ sanctissimo deo ī sanc
 titate et iusticia deseruire. Hinc ver
 bū illud p̄fatū vivit dñs 2c corde
 ruminare nō cesses ut sis aīat mū
 dū et mirabilē inde senties frām
 Q̄ felix et meritoria ē hec nigis
 ac timozata cordis custodia vere q̄
 sapiens est qui ad eā assidue ordiat
 cūcta exteriora et corporalia er̄ciaa
 sua miser v̄ et stolidus ē qui fori
 secus remanēs p̄diversa hinc inde
 fantasmatā rapitur negligēcius
 operatur īdivinis distribitur et
 inde quasi securū arbitratur se qm̄
 aliq̄tū t̄p̄is expendit ī claustris aut
 ī cella et corporalia magnipēdes
 exercitia sua monastica filio s̄to
 victio qui adhuc īpaciens ac sup̄
 bus a sanctissimo martino iustez
 pie correpto mox iracūdia īflāma
 tus virū illū crimie sanctitatis a
 et iū rephēdes Ego īquit ab īfacia
 nua deo huius tu vero ī militarib9
 actib9 a puericia sordūisti et deī cap̄s

in appaitionibus quibusdam fantasti-
cis occupatus tempus tuum tam-
ter occupasti Ex quibus ~~his~~ verbis
martini sanctissimi nequē turba-
tus sensibiliter vidit dyabolum ex ad-
uerso bructu stare et ipm ad pferenda
talia instigante. **D**imus igitur recessi-
biliter custodiri et q̄to ducio deo p-
mum quo magis in scola dei pfer-
eo custodiores sollicitiores timora-
tiores q̄ sumo exemplo sci iob ptestat
Cogitatione dei neo auerte pt et ip-
quocumq̄ voluit fecit idcirco a facie eius
turbatus su et consideras eu timore
sollicito. **D**emq̄ sic custodiuit me
suum sco ppha abacuc loq̄s. **S**up cus-
todia mea stabo et figa gradu meu
sup munitione et exemplabo ut
videa quid dicatur michi et quid
videa ad arguete me. **D**acatissimo
etia ysayas dices. **S**up speculu dmi
ego stans su iugiter p die et sup
custodia mea ego su stans totis
noctibus. Tales ite eriterut sine
dubio hoies illi testes electissimi

et sacratissimi patris Anthonij hy
 larion macharij pastor arsemy et
 eius osimiles vitam angelis primam
 Terris ducentes. **P**ostremo de hac
 ipsa materia atq; de omni vana detesta
 bili ac periculosa securitate excludenda
 pulchre loquitur pallegatus eusebio
 Dalubertia inueniens multumq; narra
 tione recordatio futuri iudicii ac infer
 nalis supplicij pteritorum quoq; ome
 moratio ac deplozatio delictorum. **E**
 si quis sibi de pteritis suis mitis bla
 diatur ac innocere se estimet ideoq;
 posse se esse securum ppedat q; incerti
 et lubrica exitus vite sint de qua
 legitur. **N**e laudaueris hominem in
 vita sua. **Q**uod si prospererit etiam si
 de pterito putat se non habere quod lu
 gret de futuro inueniet se habere quod
 timeat. **N**emo ergo de pteritis sit se
 curus. **T**anti laquei obiecti sunt et
 extensi an pedes anime nostre tam
 numerum hostes uter nostrum obsuat
 tante fouee tot puzuphi tante rerum
 difficultates latent iter sine num

et nos viasq; ipa p se arda et ardua
 tatis infernaliu et insibiliu hostiu i
 sidio obsidetur tatos nos scopulos
 tatosq; fluctus transire nate e anspian
 choram optato litore collocemo et pu
 tamq nos de pteritis ee securos debe
 et absq; cotidianis cura timore ac tremen
 re diem debe transigi? Quis transiet
 p artissimi pontis angustias sup
 pfuda fluminis pcellosi ecia sima
 iore prem ioffenso transierut pede
 credat se ideo euasisse piculu cu tu
 timo pontis spacio si paululu tytul
 uerit casu iauerat que imedio timu
 Ita et nos qius ia magna vite huius
 tem transierimq inoeter nullatenq
 sumamq ne iustoditi securi ve simq
 cu adhuc piculu ps extrema minatur
 Quis iace positus an sine certamine
 aut an securitate triumphu arma de
 net aut tutu se arbitretur **C. Artus**

O xviii. De stabilitate metis
 Primu e gra stabilitate **De hec**
 xiii In inferioribus istis viciis
 corde humano virtutibus destitute i stab

huius reperitur. **Q**uod exptus fuit qui dixit
 Cogitationes mee succedunt sibi et mens
 iduersa rapitur. **N**on no imerito cor hois
 opatu e mole cui si nichil i ponatur mo-
 tu suo osumit se ipam. **S**ic plane mens
 huana nisi salubre aliquid in se trac-
 tet ac speculetur distractione sua assi-
 dua cogitationuqz iam uolubilitate
 otinua i pta mortalia tandem delabitur
 qd anime itimorate solet iudicio dei ius-
 to otinge sicut ipse testatur. **A**uertisti fa-
 ciem meam ab ea et abiit vaga i vanita-
 te sua. **I**deo ait propheta. **A**d me ipm tua
 mea turbata e. **I**temqz. **A**uertisti facie
 tua a me et factus sum oturbatus. **I**n-
 p nise et ex se fit homo vagus i stabi-
 lis et turbatus in deo aut et ex deo
 efficitur fixus otans traqullus. **C**e-
 nny i stabilitas metis huane queunt
 ei pta ex naturalib9 suis qz itellam
 luu cathena ac ordine substanciaru e
 ifina. **P**artim ex corpe qm cor pus
 qd corrupitur aggruat aiām et de-
 primit terrena i habitacio sensu i-
 tellam multa cogitate. **E**tem corpi9

necessitudines a spiritualibus ieruo
ribus ac diuis sepissime retrahunt
metē **Vñ** et plato in fedrone disse
ruit **Quñ** diu gestans hoc corpus
et aīa nra gglutia fuerit huc ma
lo nūqj plene sufficiēterq; adipsa
mur qd exoptans **Decies** em mil
lena uacationū .i. q̄teplacionū i
pedimēta nobis inde pueniūt **T**
Tercio puenit meti i stabilitas
ista ex uiriū aīe multiplicitate **Ne**
pe quo creatura extat simplicior
in sua natura eo quod i uirib; et
actib; suis simplicior eē q̄notatur
Quo aut magis q̄posita ē i natura
atq; potētiū eo i actib; suis mul
tiformior et magis diuisa ac disa
q̄sistit **Et** q̄uis hō q̄tū ad suas
ptes eēnciales nō sit q̄positior ce
teris mētis et materialib; rebus
q̄n q̄stat ex aīa et corpe solū attē
q̄tū ad uires suas et actiones oīas
atura q̄positior ac multiplicior p
hibetur **Vñ** et oīs creature nōie de
figitur ipō creatore dicēte **Pōdicite**

euāgelium oī creature quia cū oī cre-
 atura aliqd̄ habet q̄ **Q**uarto ex
 fomite ad vicia nūq̄m iūtilitate
Quinto ex passionū sensualitatis
 vehemēcia multiplicata ac īp̄em
 q̄ mētē nondū p̄frām i vtrūq̄
 q̄ multas ac miserabilibz moīs in-
 clinat trahūt et agitant **S**exto
 ex magnitudine et multitudine vicio-
 rū q̄ lumē atq̄ acmē itell̄is vehemē-
 ter obtenebrat debilitat et obfustat
 iuxta illud **S**ap̄. no. **E**xcreuit illos ma-
 licia eorū **S**eptimo ex suggestioibz
 teptacionibz ac īfestacionibz demo-
 nū q̄ īfirmorū corda nō sinit figi
 ī vno nec ī dcō quiescere **E**x harum
 causarū īstabilitate mētē hūane
 sexta potissime ī scripturis tracta-
 tur sicut fertur trehorū p̄mo pec-
 catū peccauit ih̄rlm̄ p̄terea īstabi-
 lis fr̄a ē **I**tem quoc̄z **iii**o Si ab-
 stuleris offendicula tua a facie mea
 dicit dom̄s nō q̄moueberis hinc nū-
 ta scripturas **S**tultus ē p̄cor̄ mū-
 tatur ut luna **E**t ip̄i tāq̄ puluis

que p[er]icit v[er]us a facie terre Et i[n] i[n]
c[on]t[ra]itu ip[s]i ambulat Et p[ro]cordia fatu
t[ame]n v[er]o t[er]ri et quasi aris v[er]atilis
cogitatus illius 1m et iob xi scriptu
e Si i[n]iquitate q[ue] i[n] manu mea tua
abstuleris stabilis eris Pubroz ro
Iustus quasi fundamentu[m] eternu[m]
Impius v[er]o quasi tepeestas transiens
Cu[m] itaq[ue] tot et tante sint cause instabi
litate[m] metis hu[m]ane no[n] miru[m] q[uo]d diffi
cile p[ro]sus sit ea[m] stabiliri et s[er]v[er]ari
i[n] creatore et q[uo]d virib[us] suis ad hoc p[ro]p[ri]e
neq[ue]at Interea gra[ti]a has causas i[n]
stabilitatis istius potissime q[ue] s[er]v[er]ant
q[ue] maria iter ip[s]as p[ro]p[ri]e valent ac
p[ro]valent gra[ti]a gratu[m] facies v[er]tutes et
dona sp[irit]u[s] sancti assuefactio quoyat
bona et p[ro]fata cordis custodia sed et
i[n]structio diuina assistencia et i[n]p[ro]p[ri]a
cio angelica Ino scriptuaru[m] Caritas
demu[m] i[n] t[er]m[in]o[n]e ofortat ac stabilis cor i[n]
deco ut dicit aplo Eius nos sepabit
a caritate dei Pirtutes item morales
cotra passionu[m] i[n]quietudine[m] vehem[en]tia[m]
ac feruore[m] valet no[n] paru[m] Sed et sapie[n]tia

in et salutari sapia utpote que platinus
 in sapientia manet ut sol **P**assionato
 vero undique amouetur. **S**i ergo vis stabi
 liri ac roborari in deo in fide spirituali perfec
 tu totisque viribus reformationi eterne
 refrenationibus passionum. expulsionibus
 vigiliis. caritatis feruori. sapie salutari
 in habituacioni virtutum. assuefactionibus
 exteriorum bonorum. atque p̄ducte cordis
 custodie. recollectioni et gustacioni eterne.
 ut scias p̄rem adorare in spu et veritate
 et cum ipso in cordis tui caritativa latitu
 dine ambulare p̄mori cunctis in aduſtra
 tis ac prosperitatis in luce veritatis et in
 virtutum splendore p̄sistere. **C**umque pro
 hac stabilitate obtinenda eternum et
 invariablem deum totis inuocemus precibus
 et faciendo quod in nobis est conemur et
 cooperemur ad obtinendam eandem toto cona
 tu medius iam p̄actis. **P**ostremo
 potissime in diuinis horis p̄soluedis et
 tunc oris ac celebracionis meditacio
 nis ac psalmodie summa potissime aus
 toditi et recollā distractionumque om
 siones sollicitate deuotissime visuetur.

sensus frenando nec aliam occupacionem labore & sideracione ue i p tunc te assumendo excedo ul' admittendo ymo tunc maxime dñe maiestatis pñcia accedendo ac honorado **Ca** tualis xviii | **Q**uoniam timoratos et humiles nos esse oporteat pñcia app' r' coplyeti

Nihilia dei iudicia et ob nra omnia
ta peccata que nos latent
Oli altu' sapere sed time i' d' r' o'
ri Solitarius multipliciter callidissime
atq; nequissime insidiatur tēptacione
neq; i' gerit hostis antiquus Et r' o'
nititur eis psuadē ut ipmet tales
se reputent quales ab hoibus estimantur
videlicet sanctos seu multu' deuotios
ac ceteris meliores Accidit quoq;
q; nōnūq; ut tūto facilius se extol
lat quāto mino ab hoibus rephēdit
Consequenter solitarius negligētibus frequē
ter molesta ē valde tēptacio pigritiae
ac tēporis quos et prestim delat
visitatio seu q' fabulatio hoim atq;
ignūies sic solitarius diligētibus
ac feruidis solet se i' portune i' gerere

· sicut

i pugnao spiritualis supbie et pane
 glorie pmo sicut s^{cu} Auicena alios
 q^u phos i relacionibz rois itur in
 finitu ita teptatio ista in finitu ex
 tendit se **Q**uia du quis tali ipug
 natioi supbie iansiqz gle vicialiter
 reluctatur et cu asynacione deicit
 eam mox de tali resistētia ac triūpho
 resistere ipugnat **Ap^t** qd' dymachus
Cunctiqz iquit preceris tribulu istu
 erecto stabit aculeo Augustinus q^u
 testatur **C**u viceris plia oia psua
 det tibi inimiqz **E**uge euge q^utu potu
 isti q^u fortiter dimicasti **Q**uis opa
 bicur tibi? **D**eniqz spiritualia vi
 tia quato plus latent et q^uto minqz
 papuntur tato piculosius teptant
 atqz secretius igreduntur **A**micne
 cesse e solitario pmo et oⁱ hoⁱ bono
 ingiter formidare et exorare **A**b
 occultis meis munda me d^{ne} **v**n et
 timor dei vocatur corona iusticie qm
 iustar corone supponitur oⁱ actui
 bono put **s^c iob** **f**assus e **v**erebar
 oia opa mea **N**uqz ergo solitaria

se extollat nunquam gloriatur
nunquam se preferat ceteris cum apostolus dicit
nichil michi gloriosius sum sed non hoc
iustificatus sum. Sic et beatus iohannes dicit
Etiam si simplex fuero hoc ipsum ignorabit
anima mea. **C**uius sus quo minus adest so-
litario humanum auribus eo plus habet ve-
veri ne aliqua culpa sua occulta vani-
tate aut extollentia fiat diuino indigno
subsidio. **P**reterea cum humilitas sit vir-
tutum omnium fundamentum gratie receptaculum
singulari gratificationis diuine quanto maior virtus
tunc perfectio gratie augmentatio. misericordia dei
solitario necesse sunt tanto in perfidiori firmiore
et precordialiori humilitate tota sua fide
dare debet satisfactione. **D**e hac re sancti
et venerabiles patres religiosorum ac so-
litariorum precipui illuminatissimi quoque docto-
res **Bernardus** **Clymachus** **eusebius**
sapientissimus sunt locuti. Aut quippe bernardus
in veritate didicit nil eaque efficaciter
ad gratiam promerendam recipendam ac
retinendam quam si oportet inueniaris coram deo
non altum sapere sed time. Quia gratia tibi te
time et tunc ne eam amittas. cum eam amiseris

time ne percas sed ora ac satage ut ipas
 recuperes **C**ū recuperaveris time ne re
 ciduū teneas **S**tat firmū dei pposi
 tū et pacis smā sup timētes eū dissimū
 lans corū pccā et remunerās bona
 ut nro modo bona et mala cooperēt
 eis t bonū **A**nsup de hūilitate aut elec
 tus dei **B**ernardus **S**olet semp diuine
 virtuti familiaris eē hūilitas **N**imirū
 grā cōseruāde hūilitatis diuina solet
 pietas ordinare ut q̄toquisq̄ plus pfi
 at eo mino se reputet p̄fecisse **N**ā et
 si quis vsq̄ ad supmū spiritualis exā
 cū q̄dū p̄fecerit aliquid ei de p̄mū q̄dū
 p̄f̄tione relūquitur ut vir p̄mū sibi vi
 deatur adeptus **N**itete nāq̄ ad alia ora
 oportet hūiliter sentire de se ne dū ex
 tollitur sup̄ se cadat a se subtus se nisi
 in se firmiter p̄ verā hūilitate fuerit
 solidatus **S**ola hūilitas est que exal
 tat sola que duat ad vitā **H**ec via nec
 p̄ter eā ē alia q̄ aliter vadit cadit potio
 p̄ a scdit **P**terea hīs q̄ cordano eusc̄ h̄
Hec ē inquit spūaliū rō p̄prietā sp̄ bo
 norū ut cū ea sūmo labore cōstet ac̄fri

tam facile pereat ut vir possit intelligi
Et inde est quod interdum nos sanctos puta-
mus quoniam secundum mensuram laboris nosse
profecisse putamus et detrimeta subscep-
ta deprehendere vir valens. **Q**uod si fuerit
temeraria iudicij culpa vanitatis acci-
piet iactantiae morbum dum nos sentimus iactantem.
Porro quanto quisque sollicitior circa se fue-
rit tanto plus metuit quod admodum ait
scriptura. **S**apienter timendo declinat
a malo. **S**apienter ergo semper in punctione
et metu est. **E**t sicut de malis suspensus
propteritis sic de futuris propteris pro-
pugili sollicitudine tremisat. **A**nimum ergo
simum ne forte propterita vicia minus de-
fleamus et veteribus iniquitatibus novitas
addidimus. **Q**uod si magni et diuturni
labores subito pereunt quanta bona in-
acessita de manu nostra multo rapiuntur
dum id quod adipisci studuimus custodire
negligimus. **S**icut propter excessum operationem
deuotionemque et alacritatem propter negli-
gentiam loquacitatem et et cordis distractio-
nem amittimus. **P**ostremo in epistola
ad fratres de more dei monetur. **A**bsit

a corde et ore vtro ois altitudo qm al
 tu sape mors e et facile e talto se ospi
 netem obstupescere cadere ac inclitari
 de vita **N**ome huile p fessione vze ipo
 nite ferus idomitas itaueatasq best
 as qalid domari no poterit vos estia
 te et appellate **E**cce notabile vbu qd
 tibi solitario ac recluso e obseruadum
 ac iplendu **N**o heremitam no ana
 thorta nec qreplatiuu a ceteris pful
 gente aut magis clam sed dure cerui
 cis macipiu idomabile brutu fera i
 domita bestiamq ee te reputa itauea
 tam

**¶ Arg. xix. ¶ De lumie discrei
 omis obseruado i auctis**

Quid id obtuleris sacrifici sale
 idies nec auferes sal federis
 dei tui de sacrificio tuo sed i oiblatio
 ne offeres sal **Leuitia 2o** **H**oc sal e dis
 crecio de quo **marc 9o** xps hortatur
 habete i vobis sal **E**t sicut aburia absq
 salis admixtione sit extat isipida sic
 opa bona nisi discrecione qdiantur st
 deo no placita **¶** Que em a deo sut or
 dinata sut no ofusa et pturbata **¶**

Denique ad hoc quod actus sit virtuosus
necesse est ut debitis circumstantiis vestra-
tur hoc est ut suo loco ac tunc fiat ex bona
radice et recta intentione ac taliter de-
ceat ut ve modo. Ad quod mones apostolus. **Quia** ita
deceat et secundum ordinem fiat in vobis. **Ita**
quod Rationabile obsequium vestrum. **Hic** 9° soluti-
vius unumquodque agit proprio loco et tunc
apto seu instituto cum prudenti consideratione
ne et maturitate sine precipitatione
et festinatione immoderata. **Certe** ut **sabo**
modo loquitur. **Qui** sic agit. **De** galia
id est inquisitione debita de agendis rebus
sapientia. **In** **recta** legitur. **Fili** sine gratia
nichil facias et pro factum non peniteat.
Apostolus quoque sine prudentia inquit hoc est
sine iudicio proprio nichil facias in aliter
parte declinando. **Hinc** ut aggeus monet
apostolus necesse est ut ponamus corda nostra super
vias nostras id est pro vestrum consideratione assidue
et discutiamus actus nostros an fiant dis-
crete non plus aut minus et ne quid velle
vires acceptemus nec ultra vires nobis
petamus primo et vires nostras paulatim
expiamus et si quid supergredieris vias

nostras aggressi fuerimus cum senserimus
 nos illud continuare non posse inde cesse-
 mus Cum et iheremie Ami scriptum est
Quia plus fecit quam potuit idcirco pe-
 ruit **I**nterea dominum toto deprecemur affatu
 ut vere discretionis radio mentem nostram
 illuminet vires nature per vigorem gratie
 roboret atque ad agendum rationibus discre-
 te moderate prudenter ostentat ac ferui-
 de dirigere nos se potissime dignetur si-
 cut oravit vir sanctus **G**ressus meos
 dirige secundum eloquium tuum **C**um plures per
 sancti et expertissimi preces edocuerunt
 nulla virtus tam expedite atque celeriter
 hominem faciat proficere et ad occupata proficio-
 ne pertingere sicut discreto perit et perclaris
 singulis solitarie vite athleta deprimisit a-
 thonis **I**nsuper spectat ad vera discre-
 tionem ut hoc ipsum quod cotidie ex debito
 ordinis agimus ut sunt horum celebratio
 officium per defunctis confessio satisfactio cum
 percipua diligentia exsoluamus nec ai-
 da quadam consuetudine sed cotidie mi-
 gis deuote feruide et attente **D**einde
 quod superrogamus sibi afflictione cum humili

tate exhibeamus et vnicuique parti dicitur
at noctis suum exercitium opus aut occupa-
tionem deputemus ac ampleamur nec per
obstaculum fluctuemus sed prefata regamus
discretionem quam ut scilicet ac quosus aut **ber-**
nardus Optime curauscit superflua
refecit corporalia ad spiritualia refert
hec veneranda et semper quaedam salu-
bris ac prudentialis discretio omni virtu-
ti ordinem ponit modum perficit decet
et perseverantiam largitur Estque dis-
cretio non tam virtus quam moderatrix et
auriga virtutum ordinatrix affectionum
morumque doctrinx et consummatio proficiens
Tolle hac et virtus ~~et virtus~~ vicium
erit **Iustitia** quippe dum modum ex-
dit in crudelitatem vertitur et quo zelus
feruencior ac vehemencior spiritus caritatis
profusior eo vigilanciori opus est discretio-
ne **Na** zelus et feruor sine discretio-
ne precipitant primo ita dum valde nociva
ac prava sub specie et colore excellentis
boni ingerunt se et fallunt **Unde** finem
itaque diuini exoremus ut ipse nos dirigat
moderetur ac ordinet mentesque nostras

lucē discretiōis dignetur sp̄ p̄fudē
 q̄ totā aīe irradiet domū ut cūcta
 ordiāte trāquille fructuose delcabi-
 lit̄ sp̄ agama **Calg. xxij. Qualit̄**
 diem expende **Thoenig et de surrectio-**
 ne ad **matutinale officiu**

Quoniam surge lauda in nocte in p̄ri-
 apio vigiliarū et effude sicut
 aquā cor tuū an̄ ḡsp̄m dñi
 dei tui leua ad eū manus tuas et
 miserabitur tui **Trenor. 2o** Quid
 dignū quid salubrius q̄ totū vitē
 p̄ntis tēp̄ḡ i deitatis cultu expende?
 Et quāuis i possibile nobis sit sine
 Interruptione deo vacare oī laudime-
 ditationi cōtēplationi et actuali ca-
 ritatis feruori sine it̄polatione cō-
 itētū p̄mo iterdū oporteat nēcīta-
 tibz corp̄is occupari corporalia opa-
 ri reficiōni et sōpno p̄te t̄p̄is depu-
 tari attamē dū i corporalibz istis
 modz suatur et ip̄a prudēter ad
 spiritualia ordinatur haut dubiū
 quū totū deo acceptū sit atqz ad eū
 spectet obsequiū **Deniqz admonz**

nos saluator ut pmo regnū dei q̄rat
et iusticiā ei⁹ Ideo diem vniuersū
a dño ichoare debem⁹ sicutio p̄fer
tim abozoe laude et grarū actione
Eiusus qm̄ modiq̄ error i p̄na
pio fit magn⁹ i fine p̄mo et p̄cessu
augetur satagedū ē nobis conatu
et cura p̄uigili ut matutinale officiu
ū cū i genti deuotione puritate et ali
aritate iapiam⁹ p̄sequamur et ap̄
am⁹ **U**taq̄ solitari⁹ et oīo vere re
ligiosus p̄q̄ moderatū ac sobriū s̄p̄
nū dulcit' degustatū et frequē' puri
atq̄ subtilib⁹ meditationib⁹ plenū
aut eā sup̄nis reuelacionib⁹ deo
tū exp̄ge factus p̄missa orē dñi et
salutacione āgelica aut certe et illa
aīi **V**eni sc̄e spiritus r̄ ut' suauit' il
lo v̄siculo **V**eni creator spiritus p̄mo
et p̄patoris cordis eleuacione ad deū
p̄ meditationes sinceris iuxta qd̄ s̄p̄
tū ē **A**n̄ orē p̄para aiām tuā q̄
nūo oris sui custodē tuocet deū q̄tū
ip̄e op̄e p̄ grām suā talit' humili sui ob
ap̄ire dignetur ad orādū p̄fallendū

ac psequēdū creatoris sui p̄sona q̄
 vere op̄laceat ip̄i om̄i cordiū īspec
 tori hoc ē ita reuerēter recollē et a
 morose **D**ne iquiens labia mea ap̄ies
Deniq̄ ut ihoc exaudiatur celeriq̄
 mor suū subiūgit p̄m̄ p̄positū ap̄io
 usq̄ talis fr̄m̄ ī sinuās ait. et om̄n̄a
 meū annūciabit laudē tuā **P**rimo quo
 q̄ p̄p̄ia īfirmū adūtes cū a quo oīs
 descēdit p̄t̄is ī suū dep̄catur subsidū
 adueniē neq̄ ihoc tardare eo q̄ p̄
 alū sit ī mora **D**ices deq̄ iadūtorū
 meū itēde quib̄q̄ nimirū v̄bis p̄p̄ia
 ībeallitate īsufficiētiāq̄ fatetur et
 oē bonū p̄st̄im̄ meritorū a deo ofer
 ri **H**inc ofestim̄ sacrificiū laudis ī
 molat ei dicens **G**l̄a p̄ri et filio eff
Tali demū munit̄ p̄cabulo ac tali
 p̄fisso exordio sc̄es id req̄ri a se ut qd̄
 suū ē faciat seip̄m̄ et oīa īteriora sua
 itell̄n̄alia sua exat̄at et īuitat hor
 tatur accēdit et aiat ad laudādūm
 adorādū dep̄cādū benedicādū et mag
 nificādū altissimū atq̄ gloriādū ī
 ip̄o et tāq̄ parū sit hoc etiam ad

gaudēdū ineffabiliter teode **venit**
mēs exultemq dno iubilem q deo salu
turi nro et **Ad** diado studeam q to
to itellē et affcū stabiliqz memoriā
eleuari et ferri ī deū accēdi gloriā
ac figi ī ipō et sic reliqua psequam
quatinq ī ipō celeberrō matutinali
officio tā graciosē visitemur qdolenur
roboremur adnō atqz tā valide illustre
mur accēdamur ac īpleamur ab illo
q totū deinceps diurnū deitatis obse
quiū alacriq ac pfectius exsoluamq
Qtaqz ad matutinis oī excusso torpore
alacriter ac iocūde surgam q atqz in
dito summi regis signo suscitātis ve
pulsu qsi ad epulas nuptiasqz vōn
exiliam q a loco miserie laulo nro se
pulari ymagie ī quo velut exanimat
sopiti iacūm q et diurnū diurna
iucia laudū hilariter īchoemus **Nō**
frigo retrahat nos nocturnū nō in
stans terreat labor sed gaudeat labo
nra creatori psallēdo et reedēte tor
porea luce diurna. fulgeat et redū
det ī mēte lux iterna **Nepe** quo tēp

illud nocturnū ab oī exteriori iquie-
 tudine sono ac strepitu certat liberiq;
 eo ad interiorē mētis ad deū eleua-
 tione deuotissimā psalmodiā et orōz;
 feruētē e apertus. Tūc namq; sen-
 sus exteriores ming a suis imutat^r
 obiectis. Vñ et interiores sensus et
 ymaginatio tūc magis quiescūt. Id
 circo nō solū tūc hoīes ad illuīatio-
 nes supnas reuelacionesq; ppheti-
 cas verū et bruta ad recipiendū ipl-
 siones quasdā celestes tūc disposi-
 tiores q̄sistūt p̄t qd̄ scriptū ē iob
xxxviii p̄ sopnū i visione nocturna
 quādo sopor irruit sup hoīes et dor-
 miūt in leulo tūc apit aures viro
 rī et erudiens eos instruit disciplina
 hinc illuīatus et eloquēs scribit
Bernardus Maxime dū p̄fūdū noc-
 turnū sopor idiat silenciū liberior
 erit orō ac purior psalmodia. Quā
 secreta tūc ascedūt solo arbitrio deo
 et angelo sacro qui eas suscipit sup
 no presentādas altari q̄ grate ac
 lucide verecūdo colorate rubōe. De

hoc etiam libro de purgatione Ambrosii
suis quoque libro de officiis tractat

Capitulum xxi // De modo attentione ac
reuerentia in psallendo ac horis
ceteris psolendis

Tres quasi ex vno ore lauda-
bant et benedicebant deo Daniel in
hoc ad hanc de tribus pueris dei in
fornace ardente recorditer glorificantibus
scriptum est Quo exemplo docentur veri
religiosi recorditer psallere deo qui in ha-
bitare facit vniuersis moris in domo quod
modum et apostolus nos hortatur Unani-
mes vno ore honorificetis deum Quis
in omnibus quod tomagis in diuis detestanda est
discordia dissonantia displicentia mutua
confusio scandalum et offensa? Denique
optimum modum psallendi edocuit nobis
uenerandus dicens non eo vos dilactissimi
pure spiritus strenue laudibus interesse
diuis Strenue quidem quantum sicut reue-
renter ita et alacriter assistatis non
pigri non somnoletis non offitantes et ve-
ba non preces non psalentes verba di-
midia nec itegra transilietes non

nō fractis remissisq; uocibus mulie
 bre quiddā balba denare sonātes sed vi
 rili ut dignū ē ~~dignū~~ sonitu et affai
 voces sancti spiritus depmētēs. **C** Pu
 re vero ut nil aliud dū psallitis q̄ qd̄
 psallitis cogitis. Nec solū cogitaciōēs
 otiose et vane sūt vitade sed etiā ille q̄
 fratres officiat p̄ hī nōtate fcept̄ ad
 mittere opellūtur. Ymo nec illas tūc
 q̄ solo admittēdas q̄ paulo an̄ ex librorū
 inspectione tērat menti q̄ quibus salubres
 nō tūc salubriter admittūtur. **E**tem
 sp̄s sanctus tūc q̄tū nō recipit quiddā
 aliud q̄ debes neglecto illo q̄ debes
 optuleris. **N**otada sūt singula verba
 ista. **A**deruptū ex hūili sensu i se aliquid
 arido licet tūc mētē rapiūt ad spiritū
 lem ac mysticū erigē itellm̄ et sic su
 gē mel de petra oleūq; de saxo durissio
 nō tamē lūalem itelligētiā penitio
 mitte. **I**nterū quoq; q̄ alius chorū
 suū decantat versū expedit mētē ad
 altiora leuare sic tamē ut sensus v̄sh
 illius p̄setur. **I**nterea si quis gr̄a p̄c
 uenire et si p̄ lib̄rimo deo itus serueo

radiante absq; ipso conamine rapiat
ad altiora non subest i hoc legi qd
Preterea qd attete huilit et opūte de
beant altissimū tuocare docemur exēplū
reorū criminis capitalis qui si habuerūt
spē aliquā ipetrādi veniā a iudice tū
li videmq; qd tū se humiliet et p̄sternit
q̄ lacrimabiliter deprecetur quātā sa
tiffiōne spōdeat et emēdā et hoc to
tū p̄ t̄pali vita seruāda **Q**uōmōdo
nos multipliciter rei p̄uadēda dāp
natione ac pena eterna p̄ obtinēdis
carismatibz sp̄s sancti i vita p̄nti et
p̄ adipiscēdis testiābili felicitate ac
glā sempiterna debemq; deū deorū
quē polus tellus p̄otusq; q̄ tremunt
et ipsa vniūsa machiā p̄horrescit
coram quo et iā nimia tū formidiē
p̄sternuntur huilime affectuosissime
opūctissime exorāe et laudare atq; ex
tollere **E**t itaq; ex cōsideratione i finitē
bonitatis et excellēcie dei ex itūatione
quorū totius miserie vilitatis culpe ac
īdigenae nostre exhibeamq; nos deo
iōi suo obsequio i orōe p̄sertim m̄

psalmodia marie vero i celebratione
 cu oi ac pfudiffia huilitate opuitioe
 reuerēcia attēcione custodia ac feruo
 re et an horaru orōnū et psalmodie
 itepacione recolligam9 cor nr̄m et sim
 plificem9 ac stabiliam9 illud ideo ei9
 taru scriptibile dignitate pūcia miaz
 iusticia9 p̄fando pprias quoq; mi
 serias et offensas efficaciter pōderā
 do et aggruādo et ita singula verba sa
 tra quasi ex pprio affectu cū affitōe et
 gustu iterno distictē pnuāem9 De
 y sic eē orādū scō quoq; i struit bñ
 dict9 i regula sua Ex hoc q; serui p̄
 apū seculi hui9 tā attonite suis re
 gibus obsequūtur cū oi p̄mptitudie
 itelacione reuerēcialiq; apparatu qb9
 etiā cū grādi attēcione custodia ac
 reuerēcia solet loqui quōmōdo regi
 vniūforū p̄cipi excellēcie penitus in
 finite cui9 opacione totū vniūsu est
 q̄si minutissimū milii q̄m oportet
 nos nigiter obseq; loq; assiste supplicā
 re ac psallere cū oi nobis possibili vene
 racōe huilitate attēcioe et caritate

perterim cum et teste scriptura maledic-
ti sunt qui opus dei faciunt negligenter
Consequenter pusillitas vile dampnabile est coram tu
supraltissimo et superestimatissimo deo
se negligenter torpenter inustodite idcirco
te habere nec tamen inopabilis dei sed
angelorum quorum sanctorum et honorare
offendere et tristare penam de quibus
pclarissimo prestatue bernardus
si quis oculos haberet aptos videret
qua cura quo gaudio quanto tripudio sancti
angeli iterum psallentibus assunt orationibus
in sunt meditationibus super se quiescentibus
ordinantibus et precantibus presunt Certe
agnoscunt suos omnes et per hunc qui he-
reditate capunt salutis sollicitate organ-
det et fortiter instruit et providet eis In-
genio attendite angelos cum stant adorandum
atque psallendum Ipsi sine dubio deuotio-
ne vestram in celos ferunt et vobis gratiam
referunt Nichil in militanti ecclesia ita re-
putat ecclesiam triumphante sicut choros
psallentium concorditer et deuote **D**ignus
o frater quod absit somnolentia in dei pre-
conis venerit tibi a reclinatore te

auerte et si fieri potest sta presus crecte
 facie frim laua te moue te et oem
 sopnolenam atqz acridiam presus repel
 le **Postremo** ita sanctorum vborum sen
 su sis itetibus et ppriis defectuositates
 sic ituere ut de aliorum dissonancia aut
 errore noturberis primorum defectu
 et onera equinimit feras **Capitulum xxiiij**

**De sanctis exercitiis celle et qualiter dece
 at solitariu totu tempus diei ac noctis**

Occupare atqz expendere
 regulam in carissima meliora
 Et adhuc excellentiore via volu
 demostro **Ad horum** Exercitiorum celle qda
 sunt debita quibus pfixe sunt certe pres seu
 hore diei ac noctis qm fieri debet quoz
 ega quedam corpalia sunt qda spiritualia
 Spiritualia sunt hore et officina defu
 torum p solue celebrare et ofilia qdam
 Corpalia sunt corpus sopno vestitu ali
 mentis foue **Cella** exercitia celle no st
 ita detriata pfixa et debita Porro fer
 ve aliam disciplinare corpore ieiunare
 et abstinere duro lecto quiescere it exercitia
 corpalia ac spualia medio modo se

habere videtur. Horum quoque orationum
non debitorum sed magis spontaneorum quae
dantur sunt spiritualia ut meditari contem-
plari diligere orare psallere studere ac legere.
Alia corporalia ut ieiunare absti-
nere disciplina vigilia ad supereroga-
tionem spectantia. **U**triusque etiam debita
sunt corporalia quae spiritualia suis sunt ho-
ris ac temporibus pageda. **Q**uid autem super-
erogatio quod quanto plus in spiritualibus exercitiis
occupatur tanto felicius laudabiliusque
expenditur obvia est salua. **E**rgo si a
licui opus externum a superiori suo im-
ponitur debet libere parere. **I**deruptum si il-
lo gravetur et a spiritualibus multum
impediretur posset humiliter persudare sug-
gerere ut velit se inde supportatum habere
quod si non voluerit persudens penam ob-
dicantiamque exhibeat. **I**nterea quod in
res primum decet solitarii ad hor-
niti et acceptare ut tota die dum spi-
ritualibus potest vacare intentus sit
psalmodie orationibus et laudibus
dei meditationi contemplationi ferventi
seu contemplationis mirantis fervori.

frequenter quoque et ad minus oī die
 semel certa ad hoc deputanda hora
 xpi passionē deuotissime recolat et
 discussioni sue vite ac cōsue uaret
 Si ergo tātus feruor deuotionis alicui
 detur et tātus vigor ī capite et vltē
 debita legat unū psalteriū bona ē
 occupatio illa p̄stim si cōtemplatiue
 ac feruide psallat et iuxta varie
 tatem sensus et affectionis psalmoz
 ipse psallens formet ac variet suas
 attentiones sensus et affectiones. Si uō
 nō uenit alicui unū lege psalteriū
 legat mediū a q̄tū sue deuotionis aut
 viribus senserit uenire et dūce pas
 sionis meditationi atq; cōsue discus
 sioni cōtemplationi cōsimilibusq; actibus
 sanctis tanto plus iſtet. Et frequenter
 aspiciet ad deū affectuose et lacrimo
 se p̄tā quocūq; homī defleat et p̄gē
 tis feruide deprecetur. Cūdo etiā de
 cella ad chorū ac redendo seu alibi
 trāscendo aliud ve agedo ab ore psal
 modia meditatione cōpūctione cōte
 platione nō cesset. **P**ostremo fidu

rualiter dico quia si solitarius erit
 se in illis de die in diem taliter crescit in
 sancta caritate in sapientia salutari. in gaud
 tu eterno. in solacione diuina. in mens
 mudicia. in mudanorum carnalium
 tephu. in fruicione dei pambula. in dyle
 sione vnioune ac stabilicione cordis
 deo qd p fatis mo itestabiliter psallere
 ac spiritalia esse erit sibi cotidie fru
 lus dulcius appetibilis ut qd eis sa
 ciari vix poterit ac frequenter sibi pfa
 ale erit duo psalteria vno lege die ne
 tamen ob hoc dimittat alia. **C**ame ut
 tactu e ad hoc requiritur. nalia atq
 gratuita dona satis robusta nec disre
 tio vera e relinquenda. **V**nctio vobis doce
 bit tale de oib. **C**Artus xxiiii. **C**De
 refraone sobria ac silenti spitali loci. **capitulum**

Noli auidus esse tot epulando
 nec te effundas super omnem escam
 In multis enim escas erit infir
 mitas. **N**am propter crapulam multi obue
 runt qui autem abstinentes e adiciet vitam
Ecclii xxxvii **H**eu heu heu istud e vbi
 eorum in quibus a primis nostris gustatione

vehementer distans et in tñm defra^g
 ut videamur idigni illorū filiū nūcū
 panis a quorū frugalitate sobrietate
 et abstinecia in tñm occubimus. **O**mn
 in facti hēmerite semel Teb dōda refi
 ciebantur quibus et retens panis
 cū aqua mediocri erat deliciae et si qd
 fructuū addebatur sup habūdācia
 fuit. **D**em tps sancti benedicti nigl
 ad defesū e i firmitati qui iter cete
 ra scripsit i regula sua. **S**ufficere cre
 dūm ad refectiōē rōndianā duo pul
 metaria cocta p i firmitatibz diuerso
 rū ut qui forte ex vno nō potuerit
 ede ex altero reficiatur. **P**orro aug⁹
 i regula sua. **C**urne iquit vram domi
 te abstinecia q̄tū valitudo pmittit
 Nec extra horā aliquid alimentorum
 sumatur nisi ab egrotāte. **E**t quid i
 nostris otinetur p̄nus statutis. **S**ibi
 iquit nri solo sale adiantur nā oleo
 non vtuntur. **S**ed i et 6° ferus pa
 ne et aqua q̄terati sumus. **E**x horū
 et q̄silū q̄sideratiōē humiliemō et q̄
 tepnam q̄satiōē nrām et nos ipōs

infinitu pedamus an rationale tam
habeamus coram iudice summo recede
ditam vehementer a primu nrozu ri
gore et statutoriu nrozu tenore. **Q**uod
veru e dom illud qd vno iuguencti da
to plura sequuntur. **P**reterea Templu
illa ad fructu de morte dei de hac re non
biliter dicitur. **P**anus fur fureus et
simpler aqua olera ul' legumina sim
plicia neq' res delatibiles sut sed iud
re xpi et interne diladms desidio ve
tri bene mozigerato g'ntanter celhna
satisfactio posse valde e delatibile. **E**t
milia pauperu ex hno ul' aliquo ho
zu delatibilit' sue satisfaciunt ne fa
cilimu quippe et delatibile eet adme
to amoris dei aduneto scdm nam
vnu si istama nra nos pmittet
qua sanata statim n'libo n'arri
det. **H**inc rursus ibide. **S**i maducis
mestam tua p se satis sobria sobrie
tas tua porner et cu maducis neq'
tota maducis s' corpe tuo refraone sua
p'uvante mens oio sua no negligat
s' de memoria suavitatis dmi ul' septu

vñ aliquod qd eā pascat. medicado
 ul' salti mēozado secū ruminet et di
 gerat. Sed et ipā necessitas nō sola
 riter nō carnaliter expleatur sed sic
 dect monachū sicut quēuit p̄uo dei
 Nā etiā ad sanitatē corpis abq̄ q̄to
 honestiq̄ et ordiāto igeritur tāto faci
 lius et salubrius digeritur. **O**bsuā
 dus ē ḡo sumedi modus et tēpus n
 bi q̄litas et q̄ritas fugienda sup flua
 et adulterina q̄dimenta. **O**bsuādo
 ē modus ut nō effudat qui q̄dit atq̄
 sua sup oēs abū. **T**empus neān hora
Qualitas qualibz vtitur frat̄ nitare
 q̄tas excepta causa manifeste i firmi
 tatis ul' nēcessitatis. **D**e q̄dimentis vero
 sufficiat obsecro ut questibiles frāt
 abī vñ nō etiā ḡcupistibiles ut delicia
 biles. **S**ufficiat etiā ḡcupie malicia
 sua q̄tū vir aut nullomō tūsure pos
 sit ad finē nēcessitatis explede nisi p̄
 viā. **I**nterq̄q̄ delatationis si cepit ac
 tūpe vritamēta ab eis quo p̄petuū
 suscepē bellū adūsa ei q̄dimenta fi
 ut duo cōtra vnū et p̄clitatur atinētia

Preterea cum sobrietate moderata
quod suare iusto ac potu ad viam principis
purgatiua ac temperatiu statum dicitur
sic quasi quoddam spiritalis vite
exordium ac fundamentum virtutum. **I**dem
iusto et potu immoderatus non sobrius
modum ad finem religiose ac solitarie
vite pervenit quod dicitur. **U**n dicitur in missi-
ano. **Q**uibuslibet escis refectus venit
semivivus parit luxurie nec pualiter
mens discretions gubernacula assuet
laborum potest perquam. **C**oncordat quod
Dominante iquens quae vias omnes
quod fortiter egerunt per dicitur homines et dum
venter non restringitur uniuersae virtutes
piter obviuntur. **E**t tamen pene semper
epulas comitatur voluptas et dum cor
puro refectiois delectatione resolvitur
cor ad tunc gaudium relaxatur ymo et
voluptas plerumque sub necessitatis colore
se palliat et una ab alia diffidit
discernitur. **C**ontra hoc viam Clymachi
acriter loquitur. **G**ula iquens est
ypocrisis ventris nam saturatus erubescit
indigentiam reboat refectus fame redamit

Sula ē q̄ditur īpaciōis delatāionū
 fonsq; libidīs. Ico blādius māfueſcit
 caro aut q̄to delicatior fouetur tāto
 mſolētiōz atq; ſilueſtior redditur. **C**
 Tu gō ad mēſam recubēs affer mēōri
 ā mortis atq; futuri iudicij bibiturū
 quoq; nō ceſſēs mēōriā aceti ac fellis
 quib; x̄p̄s rex tuus p̄te ī cruce pota
 tus ē. Et ita aut abſtinebis aut ſuſ
 pirabis ac hūiliter ſenties de te. **H**ic
 clamat crimine ſātatis bnardus fili
 homi vſq; quo ḡni corde quia p̄gri
 corde ut quid diligitis vanitatem et
 veritatē negligitis? **P**inguedo car
 nis delicie corpis ſaturitas vētris aut
 nū mortē vos deſeret aut vos ī morte
 her deſeretis. **O** delicate delicias et vi
 tiis cōfuſus atq; ofuſus mortē expectās
 et ofuſionē qm̄ regnū dei nō eſt eſca
 et potus ſed iuſticia et pax et gaudiū
 ī ſp̄ū ſācto cū quo vtrūq; gaudiū ſta
 re nō valet carnalis delatāio tabo &
 potu. **E**t nūc quid nos miſeri ad iſta
 dicemus quo vtemur ofilio niſi ut hoc
 ipm̄ qd̄ nobis tā habūdāter appōitur

cū grāriū actione ac deitōre sumam
Nec delectationē itēdamq; aut quā
tribus et potibus semp; excedere
vereamur. **Q** si interdū aliquid mi
nō solito ministratur nō impaciter
feram; ymo cū aplō discam; habū
dare et penuriā pati nec assilēm
hīs reprobis de quib; cātatur. **S**i vō
nō fuerit saturati et inueniunt;
Nō q̄formemur iudeis qui p̄p̄nū
tib; pascha et sabato gloriātur tā
q̄ delicatius epulatur. **Q**uibus vti
q̄ q̄formatur qui ī dīno stātes offi
cio seu aliud quid agētes letātur eo
q̄ laucius māducabūt. **P**reterea
absit ut solitari; seorsū solū mādu
cās iuereādū imoderatusq; mā
ducat ac libat q̄ ī mēsa oī cū aliis
ne hoīes nīq; q̄ deū et āgelos vē
ri ac reuereri phibetur. **P**ostre
mo q̄ p̄taq; vicia et gula nascant;
nō latet. **N**ōne loq̄tās acedia sop
noletia iocūdacio stulta otēcio libi
do euagādi affectio amissio t̄p̄is ex
cessio cordis īfirmitas corporis

priuatio gaudii spiritualis iostidua
 no ac osimilia multa inde nascitur
 Que oia ut effuge valeamus sarte
 sobrietati diligentissime opam demus
 et gula cu suis filiabus atqz effibus
 totis semp detestemur abhorreamus
 ac euitemus pwordus pseruati cu et sal
 uator locutus sit Videte ne guctur
 corda vna crapula ul' ebrietate aut
 curis huius seculi Et sanctus benedictus
 ait Nichil ita vitandu e xpiano
 q' tuncis monacho ut crapula **C**
Ar 9 xxiij De sopno solitari
In pace iudipm dormia et re
 quiesca **ps m** Die ia fratio
 se pacifice et deuote expeso
 pgit vere religiosus et felicit' soli
 tariu dormitu ut lassatu i dei fui
 no corpe corde i fatigabili ac mente
 feruete manete sopno repauset q
 ting pauloxq ad matutiale officiu
 viribus iuouatis surgat alacriter
 Veruptame anq' eas dormitu osa
 encia tua diligentissime iuestiges spm
 scobes vita discurias qliter diem

expenderis quid boni omiseris quod mi-
li quiseris perscrutari non desinas. Et
que scandalizasti offendisti turbasti
time dote nec solum oves ut tibi ignoscas
ops sed ei quoque cui fuisti ruine occasio
beneficium oris repede et cordialiter ac-
feruent ora pro pro ymo anque eas ad lau-
lu satage illi reconciliari et veniam pete
ac pueri eum in benivolentia caritatis ac
ope pietatis equitatis et humilitatis.
Alioquin mane sequete an domini celebra-
tione misterii age hec non occidat sol
sup iracundiam bram ymo nec sup aliq
mentis rordinatione culpabile. **C**um
iteriora tua sic fueris perscrutatus ac
veniam de peccatis adhibita disciplina et
in bono totius ecclesie pro vivis ac mortu-
is pro parentibus proque omnibus et bene-
factoribus pro fidelium refrenatione et
conversione pro fidelium reformatione pro
universorum salute ardetur ac lacrimose ora-
veris teque domine quiseris pietati prople-
toris devotissime pro solutis atque divina
passione affectualiter rememorata et
firmiter cordi tuo impressa ipseque domine ihesu

xpi i timis aue tue visceribus ia sepulto
 ac syndone munde gscie tuoluto tigre
 & lacu memor q' admodu paulo post
 deponeris i monumentu **Sic** q' in
 sacris tuis meditacioibus siue oribus i
 pace pectoris iudipm obdormias i m
 variabili supdilassio deo quiesces ad
 que ptinq' ac euigilaueis mēte reducas
 mox surgēs aut si opus ē rursus i ipō
 obdormies q' si ad placatu tuu nequeis
 obdormie noli tibi p' ipaciam a' tediū
 i quietudine fastidimz auge sed cogita
 tioibus idignis exclusis meditare dīna
 et ora **Porro** si carnale quid occurrat
 aut tue i geratur ymaginacōi inde cor
 tuū gfestim auerte et xpi passionē atq'
 nouissia tua ad meditādū ptinq' appe
 hede **Quis** iordinata et p'ua affectio et gū
 pia sensualis ex aliq' p'ua ggmia seu
 sensitiā apprehensione oritur ac p'cedit
Si go affectiōne illicitā gūpianū p' car
 nalem cupio effugē abiac' vitē ne mo
 veris apprehensione seu cogitacionē ex
 qua orta ē de tuo expelle corde quā me
 luis expelle nō valebis nisi iūtedo cor

tuum ad meditandum itente salubria quia
tua diuina. **D**enique erubescat solitudo
et omnis religiosus tunc laus inuibe torpore
vacare ierti somno locum pbe du sui qfui
tres ad creatoris surgunt obsequium et
corda sua simul ai manib9 leuat ad dnm
Vsq; quo pig' vilis ac negliges dormies
qu de dapnabi ac dapnoso somno ofu
ges? **M**arcator isipiens qui p'asit
nocturnaru tps vigilaru sic p'dis
quo ofres tui lucrose negonatur et
supnobilissimu illud obm deu et nu
vium et factu itra se ardētissime atq; no
bilit' explectatur. **E**t tu iteri tato bono
suans et re hostib9 tue salutis dcom
b9 iridedu exponis pmo ludibriu factu
angelu eam tuu sam offendis. **E**rubescere
cora deo et angelo tuo admittē age ac
negligēter omittē qd' cora hoie reue
redo vitareo. **I**taq; sicut iabo et po
tu ita i somno timeam9 ac vitem9 ex
cessu et tps iactura. **Q**ui opator e
supflui odit somnu feruetissimi
pces nullu ita q'rebantur se pdere
tps sicut qd' dormiedo expederat. **E**t

quod dicit arsenius! Sufficit iquit
 monacho una hora p̄ sopno sitamen
 opariū ē. Verū hoc mirari possumus
 nō sectari. Nichilominus vñ manet
 qd̄ Chrymachus dicit. Sicut multa
 potatio consuetudinē tollitur ita et uul-
 ta dormitatio. Verumptamenē quēda-
 bilis ē horis quieti ex ordine depulsi
 dormire q̄ntū vigilare et tpe diu-
 officii sopnolētia vñ aut extra or-
 dinē dormire. Optimū quippe ē
 ut oīa ordiate fiat i ordine. **P**ostre-
 mo i epla nō fr̄es de morte dei hui-
 multa subnūt ac sp̄italit̄ magis
 q̄ imitabilit̄ ascribuntur. Caue iquit
 op̄ue dei ne totū aliq̄n dormias ne
 sit sopnū tuus nō reges lassī s̄ se-
 pultia corp̄is suffocati nō repara-
 tio sed extinctio sp̄s tui. **S**uspecta
 res ē sopnū et ex maḡ pte ebrietati
 filis. Quātū em̄ ad debitū q̄tinui
 p̄fectū nūl t̄pus tā deperit de vita
 nra q̄ qd̄ sopno deputatur. **I**tura
 go ad sopnū semp̄ aliquid defer-
 retū i meōria ul̄ cogitaciōe in quo

placide obdormias qd' nonnuj' etiā
sopmare nūet qd' etiā te vigilā
te erapies i statu besterne i tēciā
restituat. **S**ic placide obdormies
i pace requiesces facile euigilabis
surgēs facilis et agilis eris ad re
deūdu' iud vñ nō totū dycessisti. **S**o
briū em' abū sobriū q' potū sēgū
sobrius sopnū Carnalis vero ille
sopnū et brutū atq' letheg ut dicit
ab hominādus ē p'uo dei. **¶ Arg' xxv**

De modēamie obf'uādo i exteriori z māg' i
li labore ne pillū iē var' d' r' i m' i' i' h' e' d' i' a' t' a'

Labora sicut bonū miles cōst
ēre te ipm' ad pietate. **N**ā tot
poralis exatatio ad modū
valis ē pietas vero ad oīa valis ē. **A**d
thymo' **A**d exteriorē et manūale la
borē qui ex ordie aut p'fidere iūgū
oīs religiosus etiā solitariū debz p' vi
bo eē p'umptū. **¶** Porro qui i cella deq'
net ad exteriorē laborē habz spēciale
quissione sapiet' et ordiate se debet
habere ne tali labore se occupet i mo
deate d' affū minus i tēso ita ut obli

usantur tūpō labore mēte suā ad deū
 frequēt' erigē orado meditatio et aspiciēdo
 ad ipm. **H**oc quippe gūialis ē reglā
 yōiā exteriora et corporalia ad spūita
 lia et interiora sūt ordināda sicut me
 dia referūtur ī fine. **I**dem si illis
 laboribz ā plūz quis īsistat īmoretur
 et ferueat q̄ ad v̄tutū expediat īreine
 mē ad deuocōnis feruore ad stabilitate
 et trāquillitate īternā ad cordis custo
 dia ad grēplacōis sicutitate nō dubiū
 qm̄ noccat atqz culpabile sit v̄mo sicut
 ī laboat potū sic ī tali labore q̄tigit exē
 de p̄tīm si v̄reba curiosis supfluis ī
 tūbz vsetur et expēdatur. **E**nīvero
 et si labor corporalis ī se vitupabilis nō
 īsistat tamē ī religiofo ac solitario p̄
 oio vitupabilis ēē tūptū maioris boni
 ē īpeditiū. **S**olitarii nāqz nō ē cura quā
 laugūē s̄ meliora et viciōra saluti exē
 ut querere īressanter. **P**otissime dem
 deū videtur ī isto exēde q̄ nec signo d̄ni
 officii audito a labore tali desistat ul'
 ab ore ul' spūiali se expēditū actu ut
 cuiqz ad labore huiusmodi celeria reūtū²

Et ite qui p[er] celebratione[m] ad cella[m] re-
u[er]si mox ad exteriora talia se effundit
Quibus q[ui]s[que] atq[ue] salubris eet usq[ue]
ad p[re]dium spiritualibus occupari ult[er]
desinet[ur] p[er] alledo orado seu medita-
do ul[ter] si caput hoc ferre no[n] valeat
aut nodu[m] tanta gassa sit gra[n]d[is] nu[n]c su-
dedo nu[n]c scribedo nu[n]c rursus orado
re **S**tudedo quoq[ue] et scribedo fr[ater]
ter elevadu[m] e[st] cor ~~in~~ tu ore fervore
laude ac meditatio[n]e ad deu[m] o[mn]i cor-
iceffabiliter inuete **H**inc i[n] p[er] alleda
fertur epla **C**il spiritualibus exa[n]i-
i corporalia nu[n]q[ua]m lo[n]ge ul[ter] i[n] totu[m] ven-
datur sed facile ad ea posse redire al-
mo assuescit ut in illis se mutuet
istis semp[er] i[n]heret **C**orporalia em[er]se
p[ro]p[ter] sp[irit]ualia no[n] e[st] **C**il tuu[m] p[er] p[ri]m[um]
um et nona[m] ap[er]ta[m] temp[us] est labo-
rari sic tamen ut i[n] p[ri]mo pulsu ad
vespas ad parvum an[te] cesset ut ex tu[n]c
sp[irit]us ad d[omi]n[u]m dirigatur et i[n] fra ip[s]um
labore[m] freq[ue]nt[er] ad deu[m] aspirare ope-
ret **Q**ui aut[em] imoderato et i[n]discre-
to se fatigat labore[m] et horas p[er]suat

nō iparato vago hūc idē p̄ diūsa fan-
 tasmata discurrūt miserabiliter p̄dū-
 ledūt negligūt semetipos. **¶** *Ar. 9. xxvii.*
¶ Solitarius oīs qz monacho p̄cipue de-
 bet vitare ac abhorre iudicia temeraria
 et iudicia nec alios assignari neqz facili-

Indignari nec irasci
 Irrefragabilis es o hō qui iudi-
 cas. In quo cō aliu iudicas
 cōdepnas te ipm. id rōnos 1°. **¶** *Admo*
du libro de eccliaistica hierarchia mō-
 no dionisia p̄fide ac deuotissime docet
 monacho denotatur a monade r̄ uni-
 tate qm̄ debet eē custos vniqz videlz sui
 ipm̄ nec eiā i q̄ntū monacho ē alioꝝ
 curā p̄fide etiāqz habē neqz alios ex of-
 ficio purgare illūare p̄ficē iudicāre
 aut disciplinare. **Hic** s̄ et timorantissī
 p̄res ih̄emo vehemētissime abhorre-
 vūt p̄rimo iudicare p̄stī r̄ dubiis
 atqz illis q̄ fieri q̄nt̄ mo bono aut
 malo r̄ differēt̄ habēna sūt et i q̄lo
 latet agentis itencio. **¶** Deniqz dato
 p̄terdū liceat vnicuiqz de actuali
 teria iudicare sicut dū acty i serpo

et ex gñe et amistātia seu spē viciosa
cōsistit neq; rō nō fieri valet tunc de
ipō agere iudicare iactatū ē nisi forsi
tan p̄tpe illo quo actualit̄ iterū cōgi
evidentat et iexcusabile vicioso non
p̄ca cū possit oī penite' momēto Judi
cū quoz ex vehemēti et violēta sus
picione extat fallibile ut s̄tuenat
simul ilō nuda cū nudo q̄to magna
ex leui et iexcita suspicio iudicare ē
fatiū et iignū. **Q**uod et oī ex p̄mū
z iexcita p̄dit vadit atq; frequē vi
cū ē mortale p̄tū dū quis ex tali iudi
cio ad p̄mū sui d̄ceptū detractōne dif
famationē p̄cedē nō v̄tur et ip̄m affi
matōe accusare p̄sumit a punit ul' pu
nire p̄curat. **I**n hoc quidā melan
colia passionati amari supbi et stulti
audaces sibi ip̄is placētes cōsuecāt et
i discreti p̄uidosissime se habēt qui q̄to
ex sua p̄uersitate i p̄p̄cā aulsiōne ad
hūmōi iudicia ad i dignationes ac va
rios passionū motū sūt p̄mōzet tāto
placētū eis ē ad salutem ut aua her
vicia diligētissime p̄sentur et disant et

assuescant cotidie ymo assidue osideā
 re noscē diuidicare aspārī amufare
 humiliare disciplinare seipōs et tā iterio
 re q̄ exteriorē oculū suū repīnat et
 refrenēt a osideratione pximozū su
 p̄flua ipīs d̄tinete aduertētes qd̄ s̄p
 tū ē **Q**ui observator ē malozū oppri
 metur ab eis **P**orro viri timorati pru
 dētes scietes q̄ multiplicat̄ possit hō
 decipi iudicādo de alijs eozū iudicare
 sit actus prudēcie i quo multa sūt at
 tendēda marie horruerūt alios potis
 sine sibi nō gnissos diuidicare sicut
 de hoc i vitas p̄m̄ multa doctrinalia
 recitantur exēpla **U**n̄ quidā p̄m̄ fie
 quēt̄ orasse legitur **D**ne mortifa me
 a pximo meo .i. ita custodi atq̄ p̄serua
 me ab icāto iudicio pximoz̄ ac si iā
 mortuus eēm **P**reterea cū saluator
 vniūsis q̄t̄ fidelibz̄ iusserit nolite
 iudicare et nō iudicabim̄ q̄t̄ omaḡ
 religios̄ et marie solitarius iābit
 hoc adiple **H**inc circa hoc v̄bū theo
 phyl̄ et ierullus testatur q̄ cristus
 hoc documēto p̄suauit nos q̄t̄ i m̄

ipō ē a pessimā peste a vicio a quo eam
pauci religiosi inueniuntur ī toto inu-
nes. **C** Deniq; ut vicia ista sollicitius
caueamus pensemus itente q̄ multoacō
ac districte ī scripturis phibeātur. **C**
Item p̄ id qd̄ nūc tactū ē rursus ī
euāgelio ait christus. **N**olite secūdu
faciē iudicare. **A**plō quoq; **T**u inquit
quis es qui iudicas alienū serū. **S**uo
dnō stat aut cadit. **T**u gō quid iudicas
frat̄e tuū? aut tu quare sp̄nes fra-
trē tuū. **O**mēs ei stabim; an tribunal
xpi et unusquisq; p̄ se roēm reddet nō
gō amplius iūce iudicemus sed hoc i-
dicite magis ne ponatis offendicula
fratri ā scandalū. **I**n sup̄ cū dicat
saluator qua mēsurā mensi fueritis
remetietur vobis. **I**tem; **I**n quo iudicio
iudicaueritis iudicabitur de vobis.
I Acerbi isti et reteres suorū iudices fra-
trū sine primorū merētur a xpo dis-
trictē diuidiā et sicut fecerūt fiet
et eis. **I**pt̄ qd̄ ait **aristot** q̄ nūq; strele-
rū suorū indulgētiā q̄sequetur qui
tam idemeter suos iudicat primos.

Propter ad denuo ait apls Christi
 mas tu o homo qui iudicas alios
 qui talia agunt et facis ea q tu effu-
 gies iudiciu dei. **H**oc e qd et iacobus
 sancto differt. **J**udiciu sine misericordia
 fiet ei qui non fecit misericordiam. **E**t rursus
 Qui iudicat fratrem suum iudicat lege.
 sicut iudicas lege non es factor legis
 sed iudex. **V**erte qui hec et qd filia scrip-
 turaru testimonia non aditit nec time-
 tur nec reuetur miserabilis ac dapa-
 nabilis surdus et cecus e ymo et
 insensibilis ad ea q dei sunt ac sue sa-
 lutis. **N**unc in ptaeta sepe epla dicitur
 Caue ne quos imitari non vis dapa-
 nare videaris. **H**oc age in egritudine tua
 qd tu sanissimus esset ille faciebat q
 dicebat. **V**enit christus illis peccatores sal-
 uos facere quorum pmo ego sum. **Q**uiem
 pfecte examinando semetipsum itelli-
 git suo peccato nullius peccati par
 esse estimat qd non sicut suum itelligit
 nolo go ut nusq arbitraris luce sole
 nem diei nisi itella tua nusq esse se-
 rem nisi penes te nusq eparignas

dei nisi in sancta tua An solitarioꝝ deo
tunc malo te cogitare vbiq; eẽ serena
nisi aput te et penus de te q̄ de alijs
alio estimare ¶ Postremo hoc ad ve
rũ solitariũ ptinet vno ad oem xpi
fidele peccãtib; q̄dole ip̄fectos pie
portare ad vniuersos caritatie atq;
sinceriter affia p̄ cunctis fideliter de
p̄cari nõ sperne p̄ximũ cũ scriptũ
sit *De qui spernis nõne et ip̄e sper
neris* ¶ *Ecce qd̄ docet eusebius* Ip̄e
met̄ iquieẽ nosmetip̄os castigem; *Ip̄e*
diudicem; et cotidianã vitã disticia
mus dicatq; vnusquisq; i corde suo
Hodie plus risi et fabulatus sũ fratre
scãdalizauĩ iocũdus i patres leuis i
moribus fui i cibo potu ac sopno ex
*cessi ociosus et negligẽs extiti min; *o**
orari et legi Quis michi reddat hũ
ctibus p̄didi ¶ *Ar; xxviii; De oris*
custodia ac diligẽti silencio et de
forma loquendi ¶ *Quis putat se religiosum eẽ*

non refrenans linguā suā sed seductes
 cor suū hinc vana ē religio **Ita^{1o} Q**
 necessaria ac salubris sit oī religio
 refrenatio lingue hinc inotesat q̄ oīs
 p̄cēs sancti iſtitutores religionū seu
 ordinū q̄corditer ordiāuerūt p̄fessores
 suarū regularū nō solū a verbis vicio
 sis otiosis illicitis sed etiā a verbis bonis
 fructuosis ac licitis ora sua reprimere
 silētiū obseruare nec sine licētia loq̄
 ne occasione placationis vtiliū vborū
 iſerātur illiata **Insuy** q̄ seriose vo
 luerūt hoc obseruari et q̄ graue repu
 tauerūt id violari hinc illucesat q̄
 p̄ nulla q̄ cotidianaq̄ culpa statue
 rūt tā grādē penā iſligi sicut p̄ ſuar
 none silētiū utpote dorso nudato a
 p̄sidente publice i caplo disciplinari
 cū i seculo nisi p̄ magnis criminibus
 soleat huiusmodi vltio fieri **Exm**
 plus iter ea que i libris sapialibus
 frequēcius ac seriosius iūguntur
 docentur suadentur p̄cipiuntur ē
 linguā refrenare loquacitatē vitare
 sapiēter ac p̄ loqui custoditiūq̄

esse apertis In qua re p̄fno et salus
hoīs p̄ maxima ḡstituitur p̄te ymo
q̄ necia et fructuosa sit ista lingue cul
todie oī hoī deo placere optari ac salu
tem ḡsequi cupienti docet clarissime in
sua canonica apl̄s iacobo dicens Lingua
ignis ē vniūsitatis iniquitatis lingua
ḡstituitur ~~in~~ in mēbris n̄ris que
maculat totū corpus et inflāmat re
tā natūritatis n̄re inflāmata a iehēna
hic mathei xii loquitur christus Ex
v̄bis tuis iustificaberis et ex v̄bis tu
is ḡdepnaberis hoc ē qd̄ ī p̄uerbis
salomō dixit hōis et vita ī manib̄
lingue **N**ō ad lingue refrenationem
voles nos iudex sum̄ḡ iducē de oī inquit
verbo otioso qd̄ locuti fuerit hoīes red
det voēm ī die iudicii **H**ic ait scrip
tura Siquis nō ē lapsus v̄bo h̄ic p̄
fecto ē vir **E**t iterū Qui custodit os
suū et linguā suā. custodit ab āgus
tus aīas suā lingua placabilis lignū
vite q̄auit imoderata ē interet sp̄m̄
Qui moderatur s̄mones suos doc
tus et prudēs ē **S**icut verbs p̄tē

et absq; mirorū abitu ita hō qui nō
 p̄t i loquēdo colhibē sp̄m suū. **C**Demq;
 sicut silētiū et moderamē p̄tataq; ser
 monis signū ē sapiē et effectus prudē
 tiae iuxta illud job xiii Utina taceretis
ut putarem̄ eē sapientes p̄biorū quoz
xvi **S**tultus si tacuent sapiēs reputa
 bitur ita loq̄tatis atq; v̄bositas ex īsapi
 etia oriūtur et cā onduē. **V**idisti aliquē
 velorē ad loquēdū stulticia magis spe
 rāda ē q̄ illius correctio sicut scriptura
 veritatis loquitur p̄biorū 29 **I**teq; to
 tū sp̄m suū p̄fert stultus sapiēs differt
 et reservat i posterū. **P**reterea cū re
 teris actib; bonis sit i locutione debite
 n̄cāstācie sūt servāde videlicet oport
 unitas loci q̄gruitas tempis modus
 loquēdi recta itēao et tū loquimur p̄
 mo et quid. **C**orrūpūt eī bonos mores
 colloquia mala. **D**n̄ et sanctus loquit̄
 benedictō. **S**currilitates et verba otiosa
 et risū monētia eterna clausura tōi
 b; locis dāpnam; **E**t ad tale eloquiū
 disapulu os apire nō p̄mittim; **P**o
 tissim; q̄ cauedūne post vespas seu aplm

et ante p̄mā frāgatur silenciū qd̄ sic
suare ē multū exemplare et m̄sa m̄g
ne quietis custodia puritatis q̄s̄c̄ m̄s
mimentū ac timorati iudiciū cordis
euitatio culpe multiplicis ac v̄ sap̄
signū Ita silentiū fractio loquacitas
et c̄c̄ p̄cipite ad loquēdū ē fatuitatis
indiciū. timorati cordis p̄dignū. sap̄
cie opus. turbacionū origo. t̄gnitatis
fomentū. t̄gnitatio m̄tis. gr̄c̄ effusio.
p̄dicio āc. **H**ic sac̄ty apl̄s iacobo exhor
tatur **S**ed aut̄ oīsb̄o velox ad audi
endū tardus ad loquēdū et tardus
C Si igitur ī religione cupis p̄fici
atq̄ ī cella aī pace et p̄fectū quiesc̄
hor saluberrimū oris op̄culo id ē silē
tio claude et signa os tuū qm̄ sicut
vas nō apertū ī iudiciū ad p̄pletur
ita hō ore ī custodia itus multiplica
ter t̄gnatur ac leditur nec vitat
dū verba detractionis q̄tenciois et
osilia **p̄** p̄sus mortifera q̄ nō sata
git v̄ba caue sup̄flua mingliata fat
saluberrimā violēciā tibi quousq̄ ī
osuetudinē ducas ītegrā obseruatiōis

silencia Et de hoc cotidie discite q̄ sc̄ia
 tua Et si transgressus fuerit i gemis
 re castigate ip̄m accusa et accipe disci
 plina ac emedatione toto corde p̄pone
 et iuoca deū i adiutore qm̄ dñm ē qu
 bernare lingua **H**oc itidē sc̄ito q̄ ois
 orō intelligibile habens sensu plata
 sine licētia fractio erit silentii **C**
 Deniq̄ i colloquio idesinet̄ cor tuū
 custodi et time ac fuge excessū vborū
Cū visitatibz quoz sic loq̄re ut i
 pleas illud apli ad ephē iij^o **O**is ser
 mo malus ex ore v̄ro no p̄cedat sed
 quibonq̄ ē ad edificationē ut det gr̄as
 audiet̄i Noli rumores iquirē nec in
 talū p̄ceptionē nec secularū lēteris
 dissensionū et inquietudinū recordis
 nisi ad dep̄candū itente pot̄ causa et
 oī bono ecclie **C**Ar̄ xxviii **Q**uā dig^m
 gratū saluberrimūq̄ consistit dñicā pas
 sionē cotidie p̄mo assidue intente et af
 fectuose reuoluere
Quisto q̄ fixus sū crua Vno aut
 iam nō ego viuit vero i me x̄p̄s
Quā aut nūc vno i carne i fide vno

filii dei qui dilexit me et tradidit
semetipsum pro me Ad gala^{2o} Ecce vbi
presus dulcissima valde amorosa max
ime instructiva **C**onfigamur truci
clavis fidei et amoris ac imitatione
truaformis quisaonnis xpo id e ad
laude et gloria eius ad dei honore ac
nrām salute ita ut ia nō ipi viuamus
id e nō scdm ieliacione nrām ac ipi
bā volūtate qusemur sed iuxta doc
trina xpi exēpla qsilia ac pcepta ut
diuino cultui totalit dediti simus et do
i holocaustū oblati igne diuī amoris
totalit i flāmati **E**t hoc e xpm i nob
viuē nosq i xpo p amorosam plenā
~~et~~ et idesinētē transformatione i xpm
ut et ita viuamus vita grē i fide grē
~~vna~~ filii dei **E**t qd ipse p oibz assup
sit fecit ac ptulit quilibz nrām qsiq
se solo ipm assupisse fecisse ac ptulisse
se pndat **S**ic quippe p oibz passus
e q qtu i se fuit et est maluisset
ac mallet pati p vno quoq q aliq
pmitteret qdepnari sicut et magna
ding ac feruetissimq pful doctor ac

martir Dionysius senior venerandis-
 simus in epistola ad demophilum recitat
 christum dixisse ad sanctum carpum **T**anta
 ergo christi filii dei dilectio ad nos inextinguibili-
 ter nos inflammet tantum acerbissima et
 ignominiosissima passio quam pro nobis
 sustinuit unigenitus patris eterni verus
 deus in omni persecutione afflictione et ad-
 versitate in omni rigore penitentiae ac discipline
 faciat nos penitus patientes constantes
 ac hylares eo quod capiti nostro aliqualem
 reformatamur et aliquantulum ei reddimus
 vultu. **N**epse si regis ac capitis nostri
 humilitatem quamquam caritatem et amabilis-
 simam passionem sentire ac profunde per-
 spicimus in omni depressione correptione
 castigatione persecutione gratias altissimo
 referemus omnia illa leuia ac modica
 arbitrantes respectum eorum quod deus propter
 nos incarnatus pro nobis pati digna-
 tus est. **S**i efficitur invenitur qua-
 liter pro nobis in cruce aceto et felle re-
 fectus est fatebimur nihil dignum nos
 posse ei rependere etiam si mille annis in pa-
 ne et aqua abstinemus. **C**itius quodammodo

temptatione impetitur ad dñice pas-
sionis recordationē mox fugiamus
Si memoria aut delictio venero-
rū aut gustus aut tactus nos temptat
impugnare seu tangere ofesti nō sine
tēti passione itueamur īquali
et quāto dolore āgustia et merore
pependit dñs vniuersū innocens ac
q̄ mitissimū agnus dei p̄ nobis in
cruce ab hora sexta vsq̄ ad nonā
violētissimē vsq̄ ad venarū ruptu-
rā ossū diuinationē totiusq̄ sacra-
tissimi corpis sui dissolutionē dis-
tento clauso dñis ac grossis crudē-
lissime ~~crudelissime~~ p̄forato qm̄ et do-
lor passionis ac merore de ingrati-
diē ac p̄dicatione inuicibilū homī ī
eo maior atq̄ penaliōr fuit oī dolo-
re sue corporee passionis dū et sue
amātissime ac p̄suis benignissimē
matri astati cuius dolorissimam vi-
dit mētē restābilē q̄dolebat **C**
ī sensata abīao dyabolica elatio temp-
tat nos p̄tingit attedamq̄ q̄lit dñs et
saluator p̄t nos corā ip̄lo c̄mudat

colūpne alligatus flagellis laceratus
 spinis coronatus arūdie resus q̄spuit
 irrisus blasphematus oreptus atq̄ coi-
 bus plenissimā hūilitatē obediēciā pau-
 ptatem et qd̄ corpi erat molestus pe-
 legit exhibuit docuit omēdauit. **¶** Por-
 ro si ira īpaciā rātor iuidia nos cepit
 īpugnare īdilate pensemus q̄ad modū
 filius dei ī cruce p̄ suis ītersectoribz blas-
 phematoribz ac crudelissimis hostibz
 fudit p̄rem atq̄ illozū p̄ posse excusauit
 transgressionē. **¶** Insup̄ qualiter tāq̄ o-
 mus ad occasionē ē ductus et sicut agnus
 corā tondente obmutat qualit̄ stetit
 corā pilato et herode vlti ī terrā furo-
 re silenti mutissio corde ad tot nō tan-
 ta mendosa obiecta trāquillus ac pa-
 tiens. **¶** Interea si accidia pigritia neg-
 ligētia vanitas et dissolutio cordis quē-
 piā tēptat mor adūtat quāta sic hōiōm
 sa cū deo q̄ ponderosū negociū q̄ sub-
 limis sit finis hūane q̄ditionis p̄ qua
 causa expēdiēda p̄ quo negotio termi-
 nādo p̄ quo fine recūpando ac obtinē-
 do ip̄e sup̄sapientissimus vniigenito dei

factus est homo quiescens in mundo suscipiens
sus in ligno Et quorum consideratione ex
citetur attendatur quod homo viator ad agendum
viviliter ad pacendum libenter ac non
perseuerandum feruet ac infatigabiliter
laborandum pro euasione infernalis damp
nationis pro adeptione eterne salutis
pro impetrandis carismatibus quarum pro de
uotione ad usurariarum invisibilium puniti
onem et omnium suae salutis inimicorum **¶**
pro passione domini nostri ihesu christi cotidie
non sepius recolamus corde recolamus
et pro caritatis feruore christo vincti tantum
attente ac si personaliter ipsum pro nobis
pati aspiceremus Et quantum affligeremur
si nos quibus viles et rei talia pateremur
sic ipsum christi totale passionem et quae passio
nem recolimus mature distincte plena
re **¶** Primo ad recognoscendum quod ipse pro
nostra redemptione sustinuit vniuersam
suum ignem **¶** Secundo ad pacendum
in quantum innocenter sine suo demerito puniti
licet iusta **¶** Tertio ad imitandum eius vestigi
a et omnem virtutem quam in sua exhibuit
passione **¶** Quarto ad glorificandum in quantum

passio saluatoris fuit tā fructuosa **C**
 Quinto ad ammirādū q̄ om̄i dñs tot et
 tāta p̄ nobis idignis vermiculis facē
 ac p̄pen voluit **C** Sexto ad regnā
 dū p̄ oib̄ illis et p̄ bñficiis tantis **C**
 Septimo ad resistendū oī tēptationi
 ut tactū ē **C** Octavo ad īflāmādū q̄ti
 nō q̄sīdēcāone caritatis passionis be
 neficiorū p̄missionūq̄ xp̄i cotidie scā
 dilcōne foras accēdamur **C** Nonō
 ad q̄templādū caritatē muān iusticiā
 sapiām sup̄gloriosissimē trinitatis q̄ p̄
 huiusmodi modū decreuit ac voluit
 reparare et saluare gen̄s hūmānū **S**ic
 quorū ī oib̄ hīs pensēmo quis q̄ hīs
 et quātū sit qui p̄ nobis hęc tolerare
 ē dignatus **C** Deniq̄ hoc sciat oīs q̄
 deo placē p̄ficē ac saluari dēsiderat
 q̄ nulla ē q̄pediosior virtuosior ac
 salubrior via vicēdi oēm tēptacionē
 ac vitia et p̄ficiēdi ī oī virtute et
 grā q̄ nō nūc tactā xp̄i passionē re
 colē **I**p̄a ē liber oīs sapiē ac virtutis
 rēplac̄ altissimē q̄tēplacionis et ei⁹
 mēmoratio iā p̄fata ī se ip̄a em̄q̄

ime meritoria deo p̄ gratiā et plaa
da **C**Arti⁹ xxix **E**x electissimā et
i^ocopabilem virginē dei m̄rem iugit^o
tēplari et p̄ deū sūme venerari debem⁹

Vulnerasti cor meū soror mea
sponsa vulnerasti cor meum
can⁹ m̄j Infinita bonitas
testimabilis caritas liberalissimā pie
tas dei eruli et idigētissio generis hu
mano i^o isto exilio composissie p̄uide
ac subuenie dignata ē Nepe quia idē
mi et iēpti eramo p̄ nosipōs i^omediate
ad deū maiestatis i^o mēse accedē et eio
nos vltui p̄ntare quē tam dire offend
m̄9 et cui p̄ nosipōs plene recosilua
nequim̄9 p̄uidit ac otulit nobis me
diatorē efficacissimū et piissimū nē
mē q̄sortem et nostre mortalitatis p̄
tiq̄pē **V**erū qm̄ iste mediator non
solū ē saluator ac miserator piissim⁹
sed etiā iustissim⁹ iudex cui⁹ huāni
tas deitati ē i^o unitate p̄sone quicta
p̄ qd^o et ei⁹ huāna affiō ē miro modo
deificata id ē q̄formissia deo facta ut
dīne iustitiae assilātissima p̄mo et

verus deus secundū principale ac ppā
 suā naturā nō solū sincerissimē dili-
 gēdus sed et vehemētissimē metuedus
 ē nobis Ideo etiā idigēna psona me-
 diate et aduocate ad ipm p nobis q̄ sit
 p̄sus misericordissimā oīo p̄ssimā atq̄
 dulcissimā p̄mo et i visera caritatis
 et benignitatis totalit̄ q̄si quā et
 affluētissimē transformata **H**ec ē vni-
 ta illa quā p̄i etno unigenito et su-
 pdulcissimō filio suo sibi p̄sus equali
 q̄ substantiali et coeterno p̄parauit in
 verā ac p̄antissimā matrē quā sup-
 m̄nificētissimō sp̄o sanctus tāta
 gr̄e exuberantia tāta puritate et sā-
 tate p̄fōne ac sapiā adimpleuit ut
 deant adimpleri illius genitricē a-
 quo et ipemet sp̄o factus v̄ eterna-
 lit̄ q̄ p̄cedit hec ē quā sup̄pulcher-
 rimo et sup̄sissimō sup̄sapiētissimō
 ac sup̄nobilissimō filio dei ab etno
 sibi p̄legit i m̄rem **Q** gloriosissi-
 ma d̄na p̄rissimā virgo p̄dignissima
 mat̄ maria dulcissimā i quāta c̄stina
 diē felicitate et gloria cerno te posim

Ecce enim omnium felicitatium preclarissimam
admirabilissimam creaturam ecce tu
es patri eterno vere parentalis eudem
modo sancti habes filium. Tu unigeni
ti dei excellentissimam parentem. Tu sin
gularissimum tabernaculum adoranda
di spiritus sancti pacti et matris illius
a quo ille emanat. Tu superessentialis
et superlucissimae trinitatis famu
larissima es amica summa secreta
ria primo totius regni et glorie
eius a seorsum altissima. Calem ac tam
amabilem ac perfectam te fecit artifex
primus opifex deus qui ipsemet tu
um decorem et speciem concipuit ve
nit ad te non locum mutando in
virtute ac perfectione illud copiosissi
me adimplendo atque in medium virgi
nei supercassissimi uteri tui ex cibus
vissimo sanguine sibi humane carnis
substantiam ac corpus sanctissimum
fabricando formando ac assumendo ha
bitavit ac requievit in ventre tuo
purissimo mensibus novem tamquam in throno

dignissimo pudoris aula regia ce-
 lica cella sanctissima Et qui eternali-
 ter fluxit et natus ē ex corde inphē-
 sibilis et inscriptibilis patris tyra-
 liter natus est ac processit ex ven-
 tre tue deiformis fecunditatis tāquā
 sponsus de thalamo gemine gygas
 substācie deus verus et homo p̄f̄s
 ī v̄itate p̄f̄one hūc regē celorum
 dñm angelorū om̄ creatorē et tena-
 tū fouisti ī gremio lactasti sacris
 vberibus contrectasti dignissimē ma-
 ius tāp̄ familiarit̄ cu ip̄o es
 quisata ī seculo isto triginta tribus
 annis quousq̄ predicare exorsus
 ē atq̄ exinde secuta es ip̄m quo
 usq̄ ī cruce suspensus ē **Quis**
 tūc osuauissia virgo capere que-
 rit quātā gre exuberātiā quā
 tā diuinorū carismatū affluētiā
 dedit tibi filius tuus v̄y tuus ī
 oibus istis Certe hoc ostentat
 tū ac talit̄ te p̄ v̄m̄isio decorant
 et sublimant elās ī cultis donis
 et b̄n̄ficiis suis q̄tū et qualiter

Decentissimū fuit matrē et reginā
Sponsāq; singulārē decorāi et plerūq;
sublimari pre tuctis famulis et an-
tillis ipis. **E**cce o p̄amabilissia ac
pre reuerēdissia dñā corpō q̄ fr̄a es
deo p̄i opentalis veri q; dei mater
es quodāmo ifinite dignitatis Tu
iure ac p̄uilegio huius dñe mat-
ritatis auctoritate habes p̄cipiēdi
oī creature iēē creato subsistenti in
celo et i terra. Et quid dīo oī creatu-
re tū et sup deū verū ex te natū vi-
dearis q̄dā autē habe secūdu ip̄m
humanā ex te sup̄tā naturā secūdu
quā fuit subditus tibi te q; adhuc
tētm̄ honorat ut p̄antissimā fide-
lyssimā et dilectissimā suā matrem
Tuā odnā dignitatē sanctitatē et
gloriā q̄phēdē non valens te q̄tem-
plari sumus idigni tibi q̄digne obseq̄
nullatenus possumus. Sed hoc fatem̄
q; sicut creatore ex creaturis aliqua
liter noscē possumus in hac vita q;
q; p̄fectionis ac bonitatis ē i rebus cre-
atis ei supereminētissime ascribēdo

omni perfectione seclusa. **S**it te omnia
 dulcissima ex ceteris femis preplamur q̄
 p̄ p̄fectionis sanctitatis et eminencie est
 illis tibi preclarissime attribuendo oī defectū
 ositate vilitate et ip̄fatione sublata. **I**n
 quibusdā illarū splendet virginitas sed
 deest fecunditas. **T**u autē mater et vir-
 go. **S**ed cuius mater? Mater utiq; tui
 et om̄ creatoris. **I**n quibusdā fuit
 fecunditas sed corruptioni libidinis ob-
 noxia. **I**n nonnullis sublimur et cū ad-
 munitione laudatur i coniugio seruata
 virginitas. **I**n quibusdā castimonia vidua
 es. **T**u autē o dñā i coniugio itacta mā-
 sisti vidua quoq; effra alteri nō nupsis-
 ti nec relictus vinq; vixisti. **N**ūq; fomi-
 tis motū sensisti atq; iterris viues
 oem angelicā mētē puritate ac dig-
 nitate vasis. **P**orro translata de via ad
 patriā nūc i celis gloriosissima es effra
 tūto cūctis ciuibs sup̄nis benior atq;
 sublimior. **A**stituta quātū deit ma-
 trē sūm̄ dei eius ministris p̄ferri. **C**
Quis demū osidēre p̄ualeat q̄ enā
 glorificata sit sacratissime virginee +

Primo respicere ac deifere matris tuas
tuo portio unita e ypostatice verbo
eterno et in qua quieuit hoc verbu
in carnatu tuo vbera fuit a qua tot
et tanta accepit obsequia. **H**anc
p felicissima dniam nrām media
tricem miseratice matre et aduoca
nrām et po deu vnicū refugiu nrām
p qua deus vlt nos desup optinere
quidē ab ipō adipsamur vtutis ac
grē. **H**anc itquā po deu feruetissime
diligam⁹ reuerendissime venerem⁹
deuotissime inuorem⁹. **P**rimo qm deus
eā tale fecit ac tantam et qm hōc
matris honor e filii eius ac dei patris.
Et qm t se ipā talis ac tāta e et qm
tot et tāta bona p eā sortiti sumus
et idesinēter suscipim⁹ et qm eius
miseratione ac ope tressabiliter iōi
gem⁹ et quia t regno celozū eius p
tia et aspectus tā tressabiliter augm
accidentale pmiū beozū. **I**pām ge as
sidue laudem⁹ ac salutem⁹ eius be
atitudini p cordialiter o gratulēmur
in ea et p eā bndicim⁹ et laudem⁹.

et gratias referamus altissimo qui ope
 ritiam suam et omnem caritatem munificen-
 tiam pietatem et sapientiam suam tam excellentis-
 sime declaravit in hac optima Toyabi-
 liq; maria et torrens gloriatur cor nrm
 quociens remiscamur eis In ipa post
 deum sit uigil' p'pua q' solaco nostrum ho-
 ras ipiq; deuote hylaritate legamus
 de ipa deuotissime celebremus Tu optima
 diuina misericordissima aduocata affectuosiss
 sis mat' nos incessanter tuere adiuua
 rege cōserua deduc et pduc ad por-
 tam salutis eterne **Calix xxxij De**

Studio fructuoso et ordinato

Solacio habemus sanctos libros
 qui in nostris sunt manibus mat'ia
xij Quid est sacra scriptura?
 nisi doctrina ad nos de celo missa?
 Cuius singuli libri sunt quasi epl'e sp's
 sancti ad nos desup' destinate Ideo
 diu studemus deo loquitur nobis Et
 valde videtur p'p'pede alium q' ipm
 epl'm ad se missam lege no digna-
 tur aut superficialit' legit **Uic scrip-**
turas et earum p'p'ositiones diligētissime

deat nos legere et que non intelligimus ab
eruditiis querere cum dicat saluator
Scrutamini scripturas **Q**uod quod fructuosus
sui sit pandit apostolus ad romanos 16. loquens
Quocumque scripta sunt ad nostram doctri-
nam scripta sunt ut per patientiam et consolati-
onem scripturarum spem habeamus **E**t
alibi **O**mnis inquit scriptura diuinitus
inspirata utilis est ad docendum ad corripi-
endum ad erudendum in iustitia ut proficiat
sit homo ad omne opus bonum **V**eniens
de fructuositate studii huius aut propterea
Sacra scriptura oculis nostre mentis quasi
speculum quoddam opponitur ut in ea nostra
eterna facies videatur **I**bi federa nostra ibi
et pulchra nostra conspiciamus **I**bi sentimus
ipsum propterea proficimus quantum uel a profectu distan-
mus **H**ec a carnalibus atque terrenis me-
te ad celestia leuat pigritiam negligenti-
amque repellit ad penitendum ac laboran-
dum inducit caritate accendit **H**unc fa-
tetur 1. Thimotheus **U**tere lectione diuina per
speculo uicia corrigendo. uirtutes discen-
do. pulchra conseruando. pulchriora age-
do. **E**t rursus **P**inguissimus aut est uisus

diuino om̄s i se habet delicias **Quidam**
 volueris nascitur ex diuino fermone
 sicut tradit iudei de mana qd̄ se adu
 vniuersosq; sapiunt volutate **Sunt** go
 diuine scripture tibi semp i manib; q;
 ac mēte iugiter reuoluantur **Augo**
 quoz hūc p̄testatur **Nichil** i hac vita
 sentitur suauis neq; auuidius sumit
 q̄ scriptura q̄ mēte ab amore mudi
 p̄cipue sepat contra teptaciones ofor
 tat **Verū** ut idē fatetur **Ad** sacre itel
 lān scripture opus ē intima opūctioē
 magis q̄ p̄fida iuestigacōne. suspiris
 q̄ argumētis. crebris gemitib; q̄ ar
 gumentacōib; copiosis lacrimis q̄
 omentis orōē lāone **Itaq;** in lāone
 et studio sacre scripture et in scriptu
 ris sanctorū prestim quoz i deuotio
 nalib; libris occupet se horis agru
 entib; solitarius nō p̄ncipalit̄ ad sci
 endū sed ad virtuosius quersandū ad
 discernendū iter bona et mala iter
 vera et falsa iter sincera et ficta **Et**
 que salubrit̄ legit applicet sibi q̄ p̄is
 se inarepado exatudo i flāmando *

Verumptamen principalis salubritas
atque diuina e orationibus psalmis
meditationibus in morali contemplatione et
caritatis fervore consistit eterne creatura
tionis et purgationis vacare quod lege ac
stude. **P**rius principaliora ergo et salubriora
ac magis diuina principaliter fac
quecumque diuturniusque agantur et ad
ad illorum profectum plura referunt oportuno
legantur in tunc ordinate. **N**ec quod magis
delectant sed que magis expediunt sunt
legenda. **P**reterea in epistola illa ad fru
tres de monte dei hic legitur. **C**ertis
horis certe laconi vacandum est fortuitum
enim laos et varia et quasi casu regna non
edificat sed reddit animam instabilem
leuitibus admissa leuius recedit a mi
moribus. **S**ed certis in genere in moribus
est et salubrioribus assuefaciendus est
animus. **Q**uo eius spiritu scripture fructus
sunt eo spiritu legi desiderat eo etiam
intelligende sunt. **N**unquam etenim ingred
eris in seipsum pauli donec usus bon
intentionis in lacone eius et studio assi
due meditationis spiritum eius inbibaris.

Nūq̄ intelliges dauid donet expe-
 ria ip̄os psalmozū affectus idueris
 Et lectione forma salubre affectum
 oīs r̄ formā Et ip̄am laudē ac stu-
 diū frequēter interrūpat orō **Lege** g^o
 et stude nō ut tempus deducas nec
 sic ut mēoria laceres sed ut pficias
 et sp̄m tuones mēoria ī deo recolligas
 et caritate accedas lege qd' p̄posi-
 to bono quemat itēioni deseruiat
 minūq; detineat ut aliena cogitare
 nō libeat **P**ostremo cōsonat p̄m
 ductis qd' quarto libro loquitur da-
 mascens **P**ulsens r̄ optimū para-
 disū scripturarū qui dulcissimū spe-
 ciosissimū de om̄ ferarū volucrū
 tantilenis circūsonāt aures nr̄as
 demulcet qui tangit cor nr̄m et orq̄
 tati q̄ solatur qui mētē nr̄am facit
 ascende ad p̄claras et mistar aurifil-
 gidas theorias **H**auriamq; ex huius
 paradisi fonte phēnes atq; purissias
 aquas salētes ī vitā eternam volup-
 temur ī eo īsusceptibile ei possidet gra-
 tia **U**n̄ ī eodē libro denuo damascens

Optimū tūq; et vtilissimū ē tūc signi-
re diuinas scripturas. Sicut enī lignū
secus deuersus a quarū plātati ita et
aīa diuinis irrigata scripturis īpīgna-
tur et fructū tyaneū tribuit ac sup̄
rentib; folijs & acceptibilib; deo actionib;
decoratur. Ad actionē etē virtuosam
et īmandatā q̄templationē et scripturas
dirigimur. **Articulo xxxi. Quā vita**

Solitaria cōtēplatiō sit excellēt; suauis.
Istrans īdonū meā quiescā
cū sapiā. Nō enī habet amari-
tudine querfacio ei; nec tedi-
ū cōiuct; ei; sed gaudiū et leticiā. **Sapū**
vni. Essētiāle premiū beatorū īpātā
corrēdet p̄fāoni et magnitudini carita-
tis nō difficultati laboris. diuturnitati
ve t̄p̄is nec multitudini actionis q̄adū
dū asserit **augustinus.** Nō mīositas ope-
rū nō diuturnitas tēporū sed maior ca-
ritas meliorq; volūtas auget p̄mū.
Porro quanto quis ī caritate p̄-
p̄fiat et t̄co p̄fāoz fit atq; feruētior
tanto delcābilis seruit deo et c̄tāoz
etiā ardua et īp̄fās laboriosa sūt sibi

facitiora. Talis ergo multiplex apud al-
 tissimum premeretur per actus sibi delictabiles
 factiles ac iocundos quod ipsi facit piger et neg-
 ligens per actus sibi laboriosos ac ardu-
 os. **V**eniens hoc ad solitariū ac omnem re-
 ligiosū spectat ut permissa que agit opera
 sua bona studeat in caritate perficere ad
 caritatis quoque perfectionem pertingere ac per hoc
 creatori suo impati ac delictabilius mis-
 errare. Atque ut tollat ex productis ad so-
 litarium pertinet perfectio caritatis et emine-
 tia quedam sapientie salutaris que est donum
 intellectus vero doni sapientie ex sua natura
 est dulcis et tanto suavior quanto sapientia
 ipsa extat perfectior. **P**reterea vita solita-
 riū sita est in actibus circa deum immediate a-
 dirae versus tantumque perfecti in actibus sapientie et
 caritatis hoc est in contemplatione et amore
 sancti mentis cum deo unione qui actus ex
 sua natura iocundissimus est noscitur.
Delictatio namque insurgit ac oritur ex v-
 nione potentie cum obiecto quoniam Deus
 cum quoniam nobilissimum est obiectum inappabi-
 lit pulchrum bonum delictabile et amicum
Intellectus quoque et voluntas nobiliores

sunt autem vires. Dicitur quoque vires iste
purius clarus et amorosius deo in
guntur eo in sancta tali unione delictis
maior consistit ac melior. **¶** Deinde in
ta contemplativa sita est specialiter in
actibus patrie puta adorando et deum lau
dando ac offerendo qui etiam actus circa
deum voluntur et ex sua natura delicta
biles valde existunt ac merito benedictio
sunt purgata amoroze sunt valde iocun
di. **¶** Est enim ex apprehensione et inui
sione summi infiniti et suppliciter
mi boni a quo habemus quicquid sumus
et possidemus atque ex consideratione
beneficiorum ac promissionum ipsius gau
dium oritur spirituale et magnum. **¶**
Cumque consideratio et amatio veritatis
ex se delectabilis sit et iocunda certum
est quod contemplatio summe et iocunde ve
ritatis et eius propriorum effectum sit et
vix gaudiosa. **¶** Et quid in hac vita
potest esse iocundius quam supernabilissimo
et super omnia carissimo deo tranquilla ac
sincera mente vacare adherere et in
ipso a mundi tumultibus secularibusque

amarissis passionibus ire iracundie tris-
 tis meroris liberum esse celestem quiescentio-
 nem in cella inchoare ac ducere sic quod futu-
 re felicitatis delicias in vita hac preguستا-
 re. Ideo sapienter dicitur aut vir sapiens. **Pa-**
 pientia erit allocutio cogitatio et te-
 dium mei. **S**i namque oratur in solitudine
 cogitatio vana aut feda aut tedium pra-
 uum debet mori per sapientiam et carita-
 tem cor suum dirigere ad deum et in ipso ac-
 spe felicitatis future consolari gaudente
 ac alacer fieri et laudare propter quod **ia-**
robis dicit **apostolus**. **T**ristatur aliquis
 et vobis oret equo animo et psallat. **I**n-
 terea patet quod perfectio nobilitas et dei-
 ficatio hominum sita sit in elongatione a
 rebus carnalibus et mundanis et
 in appropinquatione ad spiritualia bono-
 rum ac diuina celestia et eterna primo
 et in amorosa et contemplativa quietio-
 ne cum deo quod totum prepretactos fit
 actus. **S**ed quoniam diuino disponitio
 prestante omnium diuinorum diuinissi-
 mum est deo cooperari in reductione
 animarum ad ipsum primum quoque quiete

bona sibi desuper prestita Iuxta illud
Unusquisque sicut accepit gratiam in
alterutrum illam administrates et prox-
imos purgare illuminare perficere **Jo-**
ne solitarius ista penitus prouertitur
aut taceat perficere debet tanto feru-
entius instantius sollicitius die ac nocte
inocare viscera misericordie dei pro quibus bono
ecclesie pro cunctis hominibus pro uiuis
ac mortuis pro omni causa et necessitate ecclesie
quod tunc alius euangelizat Venientes
quoque ad se prudenter ac feruente ex hoc
tari **C**eterum ut copiosius exaudiat
studeat deo indefinenter toto corde adhaerere
totisque viribus ipsam indefatigabiliter hono-
rare ac iuxta sue exigentiam uocationis
digne deo cum profectu assidue ambulare sic
quoque agendo promeretur multis gra-
tiam quiescentis et plus forsitan meretur
quam plurimum predicantes **P**roter quod **Th-**
franciscus dicit consuevit fratribus quos
ad predicandum dixerit ut fructum predi-
cationis suam ascriberet orationibus pau-
perum et fratrum qui domi manebat
Ceterum **xxxiij** De laude solitarie vite

Dex vobis et exephis sanctorū
 Dicitur eam in solitudine et loq̄
 ad cor eia Ecce 2° Quēadmo
 dū cella et celū i lris voce et sono ḡm̄t
 ita in actibus Quia ut patuit iam
 frequenter ad hoc instituta est solitu
 ria et relicta vita quatinus deo in desi
 nenter quātū i vita hac fieri valet
 inhereatur p̄ actus qui p̄fecte et
 sine īt̄ruptione fiūt in celo in cella
 autem i p̄fecte resp̄ p̄fectionis sup̄ne
 et tū frequēti īt̄p̄olacione vñ i p̄alle
 gati fertur eplā Sicut cella et celū ha
 bent ad īuicem agnacionē nois ita z
 pietatis A celando enī vtrūq̄ nomē
 sortitur Et qd̄ relatur i celis hoc et i
 cellis utpote deo iurare deo fieri Qd̄
 dū secūdū pietatem ac ordinē fidei
 ter celebratur in cellis audeo dicere
 angeli sancti cellas habent p̄ celis et
 eiq̄ delatantur in cellis ac celis Nam tū
 in cellis iugiter actitantur celestia cella
 et celū similitudinē sacramenti pietatis
 r̄ff̄cū d̄formitate q̄ operis fiūt simi
 lia Jamq̄ spūi exoranti aut ead̄ de

corpore creūti a cella in celū non lon-
gn est via nec difficilis. A cella namq[ue]
i[n] celū sepe ascenditur. **V**ir autē nūq[ue]
a cella descenditur nisi cogitādo de pe-
nis inferni. **M**oriens autē vir vniq[ue] aliq[ui]
a cella i[n] infernū descendit quia virū
q[ui] aliquis nisi celo p[re]destinatus in ea
vsq[ue] ad mortem p[er]stat. **A**m filiū gn-
ae cella tamq[ue] fructū ventris sui fo-
uet alienū vero acius abicit veluti
abortiuū vel si aliq[ui] diu i[n] ea dura-
uerit nō virtutis ostācia sed p[ro]p[ri]a
miseria sic ei est cella quasi carcer.
Preterea in tractatulo quodā qui
basilio sancto ascribitur de huius vi-
te fertur nobilitate. **C**olitaria vi-
ta celestis doctrine est scala diuina
vūq[ue] arcū disciplina. **I**llic deus ē
veritas que dicitur et vita ad quā
tenditur via qua itur atq[ue] ad sūme
veritatis noticiā puenitur. **H**ere-
mus est paradisus deliciarū in qua
tamq[ue] redolentiū spēs pigmentorū
ac redolentiū flores aromatiū ita
fraglancia spiratur odoramenta.

virtutū in solitaria et heremitica
 vita rose caritatis igneo rubore flā
 mescūt lilia castitatis niueo splendore
 candescūt Ibi et humilitatis mole dū
 vnus otente nullis supbie passionū
 ve flatibus tpellūtur Ibi mira p
 fte mortificationis habūdat thus quo
 p assidue orationis emanat **O** he
 renus sanctarū delācio mentium
 custosq; intima et tēhausta dulce
 do **T**u tamis ille chaldaicus ī quo
 sancti pueri vires feruentis tēndū
 orationib; repmūt et ardore fidei are
 pitantū qm se flāmarū globos extin
 gūt vbi et nerus vntur et ardore mem
 bra nō sentiūt qm et pctā tēo solūiūt
 et t ymnū laudis diuine aiā puocatur
Disrupisti tquens dñe vīcula mea tibi
 sacrificabo hostiā laudis **T**u fornax
 vbi sūmi regis vasa formātur et ad m
 torem ppetuū malleo pnie p cussa ac
 lima salutifere correptionis erasa p
 ueniūt **C**ella negotiorū celestīū
 apotheca ī qua illarū mercū sūma
 tēconditur quibus possessio terre viuē

an̄ op̄atur **F**elix mercū ubi terre
nis celestia transitoris eterna manent
Cella spiritualis etiam mirabilis officina
in qua aīa sui creatoris in se restaurat
ymaginē et ad sue redit origis puritatē
In te breui carnis afflictione ac fletu ex
iguō celeste quicuq̄ eterniq̄ visus ac ubi
lus acquirūtur **C**ella sacre milicie in
bernaculū p̄ncipis triumphatoris exercitū
castra dei turris dauid mille clipei per
det ex te oīs armatura fortū **T**u campo
diuini plū area spiritualis certaminis a
gelozū spectaculū **C**ella mors vicia
fomes et vita virtutū teler attollit p̄p̄
muntur et quicuq̄ ad p̄f̄ctōnis culmen
p̄uenierit tū nonerit p̄tōnū **T**ibi oīs
renuntia vita moyses debet legis accep
te decalogū **P**te helius gnoit p̄t̄r̄se
ūns exuersū **P**te helizens duplicē nigr̄
sortitus ē sp̄m **E**t quid amplius dicam
cū et mūdi saluator suū p̄cur̄sorē atq̄
baptistā sc̄ssimū tū gstituit actolā et
ip̄emet xl diebus te inhabitare digna
tus ē **T**u sc̄da iacob quahōēs velis
ad celū et angelos ad huānū deponū

auxilium **T**u aurea vita que homines
 ducas ad patriam **C**ella est galilaeum dei
 et hominum secretarium **I**carne degentium
 et spirituum supernorum **I**llic namque superni
 nives ad colloquia humana descendunt
Ibi notam lingue carnis verba proponunt quae
 sine voce strepitu fatiganda mentis archa
 na patefacit **C**ella ista est secreti galilaei
 quod cum hominibus habet deus **Q**uam pidi
 thra verum species cum in cella constituta noct
 turnas pagit psalmodias et quasi per
 diuinis castris militares custodit exubi
 as contemplantur in celum cursus astrozum de
 currit quoque post eius ordo psalmodiarum **I**ste
 psallendo iterum ad inaccessible tendit
 lucem illa sibi uicem succedendo exterioribus
 oculis reparat diem **C**ella tu de su
 perbis effras humiles. de uacandis mites.
 de gulosis sobrios. de crudelibus pios. de
 lubricis castos. de leuibus et iocosos ma
 turos ac timoratos **T**u metueda es ma
 lignis spiritibus. tu auarum es speculum in quo
 mens humana prospiciat inueniens quod
 minus est impleat. quod superfluum reprimat. quod
 obliquum est dirigat. quod deforme proponat.

Tu nuptialis es thalamus in quo spiritus
sancti arca tribuitur celestis sponsa
feliciter aia federatur. **Q**uamuis ignorans
tibi te amari videaris in cortice mag-
num tamen est atque dulcissimum quod intrinse-
cus latet in te cum puerum fuerit ad sani-
tatem medulle. **V**ita heremitica vi-
ta benedicta atque angelica tu viuam
namque credam tu proosa gemam mar-
garita celestem ac spiritualium curia
senatorum. **O**dor tuus cunctorum aroma-
tum fragrantiam superne sapor tuus su-
per omnia mellis cordis palatum illuminat
et obdulcat. **Q**uidquid de te dicitur tue
dignitati non equatur quoniam lingua carnis
nullatenus exprimere sufficit quod de
te spiritus inuisibilis expit et sentit.
Qui per vestigia tua nunc graditur per
acto vite huius cursu ad societatem sine
dubio gloriosam puehitur. **I**nsuper
de promissis heremitice et solitarie vite
in statutis ordinis carthusienis pulchre
inducitur. **N**ostis inquit in veteri nouo
que testamento omnia pene maiora et subli-
riora secreta non in turbis sed in soli-

fuerunt dei famuli eē reuelata ipōsq;
 dei famulos dū ul' subtilius meditā
 aut liberius exorare vl' a terrenis p
 mentis excessū cuperet alienari fere
 semp multitudis impedimētū vitasse 2
 solitudinis captasse q̄moditates. **H**inc
 legitur **ysaac** egressus in agrū ad me
 ditandū **Jacob** quoq; cū solus reman
 sisset benedictionē dignū orēq; appel
 lationē ē q̄secutus. **De**niq; quātū mo
 yses **helias** et **helizens** et **ilxemi**as
 solitudinē quesierūt docet scriptu
 ra. **Be**atissimū etiā **iohānes** repletus
 spū sancto i vtero matris mor ut ra
 tionis vsū sortitus ē in solitudinē fu
 git p̄mo et om̄i dñs **ih̄s xp̄s** solitaria
 sepe adiit loca. **H**inc innumerabiles
 patres sancti **Anthoni** **hilarion** **ma
 thari**us **pachomius** **pastor** **arseni**us
b̄ndictus solitudinē am̄dissie elegerūt
 quorū virtutes imitādo experiem̄
 suauitates psalmodiarū studia laō
 tū feruores orationū subtilitates
 meditationū excessū q̄teplacionū bay
 tismā lacrimarū nulla re magis

q̄ solitudine posse iuuari ~~et tam ref~~
Postremo n̄ tam ineffabilis et pene
inopabilis sit solitarie dignitas vite eru-
bescentiq̄ vehemēter ī cella ac solitudine
vilitate negligent̄ pigre aut carnaliter
nos habere p̄mo idesimēter conemur ī
ea corā altissio celi formit̄ gūfari et q̄tū
p̄mittit̄ q̄s fragilitas angelicā imitatie
duce vitā atq̄ ī oī puritate sapiā et fer-
uore ī oī tranquillitate grā ac virtute ī
cremēta adipisci assidua **Articulus xxxiii**
De diligenti celle custodia et q̄ difficil-

Ster sit egrediēdum
Ede ī domo tua et esto ḡtentus
gloria **Quid** puoms q̄tra te ma-
lū ut tadas tu et iuda teū? **3° Regum**
Cella ī impietā nodū purgato ac cura co-
tidiana egenti valitudinarū ē et apo-
theca sanantiū emplastroū et hospitale
quodā egroti ī quo vtiq̄ loco expedit re-
sistere medicināq̄ visitationē equanimiter
expectare occasiones q̄ vendim̄ atq̄ ru-
ine et lesione īterne diligentissimē p̄caue-
que oīā extra cellā ex sensuū obiectio hu-
mano colloquio et oculo su fregit̄ orat̄

Tantū q̄ vñg etiā huius seculi sapiētū tes-
tātū ē Anociens iter homines sui mior
homo redū **P**n̄ et desup magno arsenu
est platu **S**i vis saluari fuge tace q̄s-
te **Q**ui et in solitudie degens et iterro-
gato a p̄ribus cur a q̄i quoz p̄m̄ quēno-
ne et collouaone sic abstineret v̄ndit

Ignosate michi **D**at deus qd̄ diligo vos
sed tamē deo et hoībo simul loq̄ nō valeo

Quorū p̄ficiētī cella ē scola virtutū ma-
gisterū q̄ celeste vbi v̄ntio docet de oī-
bus et dñs dat itellām ei qui p̄t̄ deū sin-
cere se segregat ab exterius solaciis hu-
manis colloquiis et cūctis salutis sue
obstaculis **I**deo vñg differuit p̄m̄ **B**ede

in cella et ipā cella te istruet **M**arimo q̄
anachorū anthonio **I**n quorūq̄ sederis
loco nō ato mouearis de illo **H**ic demū

Teratio illo carthusiano reuera valde sa-
lubri p̄mo et tanto plus spirituali ac
magistrali q̄to sup̄ficiētēq̄ simpliciō
ri qd̄ sapit volens purgari asseritur

Quādo solitarius erit cellā suā sine rō-
nabili videlicet causa artharm̄ timēdū
ē qd̄ nō eructat cor suū v̄bū bonū co p̄nō

dicat opera sua regi id est xpo nō
fateretur neq; p̄nūciat actus suos ex
Job sc̄i dicens **Vias** meas in sp̄cū eius
arguā et ip̄e erit saluator meq; **Atq;**
psalmiste qui loquitur **Dixi** confitebor
adūsu me iūst in dno et tu re. imp̄per
mei **Atq;** q̄ salubre sit pandit subū
gens **P** hac orabit ad te oīd sc̄i **Itaq;**
Ita plane si solitarius corā deo rite pen
saret ac fateretur quociens et qm̄ die
egressio celle fuerit sibi occasio mul
tiplicis culpe a tali abstinēt egressu **P**
s̄m̄ tū et ip̄e t̄rauen̄do nō solū c̄ce
dat sed inde quoq; id ē sc̄i suo cōfitemi
dno fiat ruine occasio verbo aut signo
seu facto aut etiā ad hostiū sine uic
te pulsando et illū a sua forsan deu
tione īpediēdo imo ad munḡ iterrū
p̄edo ī quo quidā t̄custoditi t̄timorati
t̄quieti et garruli sūt miscābili de
fūosi atq; culpabiles quorū societas
familiaris tū sit noua extat vitanda
Consūp̄ p̄f̄io cōtemplatiuo heroyco cel
la ē dom̄g salutis thron̄g it̄erne quic
tis cōsistētū cōtemplatiōis superne

habitatio q̄ celestis. locus aromatu.
 solū exuberātiū solationū. p̄mo p̄
 diuisio voluptatis t̄terris **V**erissime ḡ
 signifer ille solitarioꝝ **A**nthonij dicit
 it̄ q̄ sicut pisca aqua ē n̄tia sic mōcho
 cella extra quā sine n̄tite tardādo
 moritur sicut piscis in siccō **H**ic de
 uo saluberrūe factus ē quidā **F**ons
 et origo ois boni ē mōchū in sua cella
 iugiter p̄manē **H**ic verus cella cōti
 tationis t̄terne cū deo p̄tus ac solita
 rie vite fructū dulcedinēq̄ exptus
 egredi cellam veretur quā dū ex rati
 onis **causa** v̄tā tensura ē egressus
 orē se munit cruce q̄signat exēdo
 q̄ orat tāq̄ qui fortalicū suū exit
 et castrū i quo ab hostibz extitit seu
 rior ad v̄uonē cū deo potētiōr et ad
 p̄f̄m abiliōr **C**idaro in statutis or
 dis carthū docetur **C**elle sc̄lā dili
 gēte atq̄ solliate oportet iugilare
 ne quas occasiones egrediendi ma
 chinetur siue recipiat demptis caus
 ab ordie i statutis sed potius sicut a
 quas piscis caulas q̄ oribz sic cellā

vite sue necessariā reputet ac salutē
In qua quanto diuicius tanto libentius
comoratur Quā si frequēter et ex leui-
bus causis exire isueuerit cito habebit
erosam **E**rit igitur tibi osuetudine
bonā et mane cū sapiāā iūcreata i cella
quasi cū sponsa i thalamo Ibi quilibet
eius fructus cupitis contemplant pulchritu-
dine eius i mensam et solus cū sola delicia
re stabiliter qm ipā ludit i torbe terra
rū et deliciae eius esse cū filius hominū **P**oc-
cupat eos qui se occupant statim ad ip-
tū mentis et pulsat et apiente grauo
se i greditur atq cū ipō deliciaose re-
fiatur **M**olestissimū gō sit tibi a lūmi-
ne tanto auelli tam diuinus occupatio-
nibus defraudari a tam salutari adu-
nacione i deo et amorosa quictione cū
ipō retrahi et auti ac foris dissipari **E**rit

**xxxiii De cotidiana fructificatione ordi-
nata p̄cessu et iugi custodia solitaria**

Dom̄ quesieris dñm deū tuum
iuenies eū et tota tribulatioe
aue tue Deut^o 10° **Q**uid ē deū
querē toto corde nisi totis viribus i tellē

ac volūtatis. **Q**uid rursus ē deū querere
 tota tribulacione ac nisi cū īgenti for-
 midie sollicitudinē quorū puigili cū gra-
 ui afflictione et penitenciali dolore q̄to-
 tiens atq̄ tam grauitē ipm̄ offendisti
 et honorasti reliquisti spreuisti. **V**n̄ ha-
 bes vehemēter metuere occulta ei iu-
 dia ne forsā te aspiciat et impleatur
 ite qd̄ salomō p̄testatur. **C**onsidera op̄a
 dei q̄ nemo possit corrigere quē ille
 despererit. **T**ime ne p̄m̄e tue ḡritio
 nō fuerit vera cū ḡritio sit dolor maxi-
 mus quē ī rerū natura sicut et dilcō dei
 ē fortissimā ī natura consistens affcō. **E**st p̄h-
 tim quia hucusq̄ fuisi tā p̄m̄o tā ī iusto-
 ditū leuis ac negligēs cū vtiq̄ penitere
 sit p̄terita mala deflere et deflenda non
 rursus ḡmitte. **H**ic valde notabiliter scribit
 ī omelia quāta **E**usebius. **C**ui de p̄teritis
 anxius ē id seū cogitat et reuoluit ne
 forsā īsufficēter et minus parū deplā-
 erit p̄teritis culpas ne forte nondū sa-
 tisfecerit p̄ īnumeris debitis suis ne
 forte ad veteres īiquitates noua sibi ī-
 fluxerit vlnera. **I**nterdū nobis sufficē

putamus qd ad istu locu separatu veni
m9 et statu habitu qz mutauerimus q
aliquo hic viximus tpe aut plurimis
anis ideifuius seruitute ac sic p
niosa nosipos psuasione fallentes
putamus de oibus nos debitis satisfecis
se quasi putantes q excessus nri spacio
temporis euauerunt Et quia nos illa ob
liti sum9 credimus q de memoria equita
tis diuine elapsa sunt sed no cita Quia
apud illu colla oia apud illu reposita
atq signata sunt que admodu scti iob q
contra diabolu tam singularit dnuca
uit loquitur deo Signasti quasi ifactu
lo pta mea Et ipemet dñs Nonne inquit
hec colla sunt apud me et signata in
thesauris meis? No putemus ta facile
posse remitti semel armia multa et p
fido vlnera iate ipio ipressa viscenda
multo opus e fletu multoq gemitu
multo cordis dolore ad sanados cordis
terit9 et languores Cota ifistodu e sp
otricione ut vetusta vicia multo
repetita vlnera tanq sagitte pferam
igeste de osna euellatur Non sufficit

sumis labris dice peccavi pro remitte
 Et saul dixit peccavi sed non obti-
 nuit veniam illam quam dauid una pme
 voce pmeruit **Quare:** Quia confessio-
 nem nuda verba magis quam veri gemi-
 tus exprimebat quia non pensabat
 cum magnitudine criminis lenta humili-
 tate supplicatis **Non leui agendum**
 e contritione ut debita redimantur qui-
 bus mors eterna debetur nec transito-
 ria opus e satisfactione per vias quibus
 paratus e ignis eternus **Si intellige**
 cupimus quod graues apud se noster iu-
 dex faciat hominum culpas respiciat
 ad penas **None** per vno pmo et mino
 mortali peccato infligitur eterna dapna
Et hinc inotesat quod omnis resolutio cor-
 dis incauta omnis securitas vana omnis p-
 supcio imoderata de venia sint vi-
 tande cum et salomone ostenditur **Est ge-**
 neratio que sibi munda videtur et ta-
 me non e lota a sordibus suis **Rempe**
 ut sancto fatetur ieronimus nec e
 ut multitudinis magnitudinis excessu
 u ad equetur contritio **Preterea** qua

instanter et assidue perseverant et
formidolose oporteat omnipotentem in-
tare pretestatur prefatus eusebius Non vult
deus noster bona sua videlicet carissimam
grae et munera glorie nimia inveniendi fa-
cilitate vilescere Preciosa et gaudiofabilis
nuncius cupidum amatorem avidum negotia-
torem requirit Ergo ille tantorum numerum
repmissor non vult neque acceptat in suo cul-
tu ac ope tepidum desinat fastidiosum re-
cusat coactum respuit idoneum Item leu-
te et parum grate querere gratiam diuini mu-
neris maxima est turpia remuneratoris Ideo
quibus totis animae et corporis laboribus desudat
licet totis obiectis viribus nos exerceamus nichil
tamen quod dignum per celestibus bonis merito
pensare et offerre valeamus Verumptamen
nisi cum bona voluntate et auuiditate atque
letitia opera dei egerimus ideo nos perire
nouerimus Idcirco in spe celestium promissio-
num tanto intemur studio et tanto inardescen-
tius affectu ut cum promissionum ac glorie dig-
nitate desideriorum magnitudo concordet
Oportet igitur adimplere quod ait scriptu-
ra Seruite domino letitia Itemque gaudeat

In domino semper hoc itaque magis studeamus
 ut illa que in dei honore agimus cum deo
 agamus non cum fidei gaudio atque cum deu-
 te voluntatis affectu. **Sic** ergo deum desi-
 netur querimus et inuocemus ita nos ipse
 cotidie discutiamus nostrisque culpas etiam
 minas defleamus non quod aliam culpam debe-
 amus modicam reputare sed minam dico
 copatiue loquendo respectu maiorum. **Por-**
 ro si dominus deo nostro infinite et eternaliter sancto
 sanctitate et iusticia ut nostra requirit profes-
 sio obsequi cupimus sic venialia quasi mor-
 talia declinemus ac deploremus qui enim
 negligit modicam paulatim decedit. **Non** va-
 lemus ad perfectionem pergere nisi desinetur
 et deo sumus solliciti in omni obseruatione re-
 gulari in sincera cordis custodia in asside-
 ratione et examinatione totius conversationis
 nostre cotidiana primo assidua et continua fieri
 valet continua. **Idcirco** in exteriorum
 interiorum sensuum cohabitatione et lingue
 refrenatione in cogitatu et affectu custo-
 dia sumus et in aspectu in silencio stricti
 edificatiui in vobis exemplares in vobis
 moderati quorum in cibo potu vestitu ac

sapino nec curiosi in aliquo quod ego
me quocumque ierimus deo semper unitissi-
me orando meditando aut sile quod salu-
bre agedo. **I**nsuper ea quae cotidie agimus
nequaquam arido usu et superficialiter sed mi-
gis ac magis deuote agamus oem
priuatim ad se reflexum in publicis amo-
re cum vniuersis generibus suis maledic-
tis effectibus et damnandis a nobis futu-
rum exstirpemus et quod in nobis est ab oibus
corrupti despici deprimi affectemus sic
tamen ut nichil scandalosum siue nichil
illiconestum explorare reprehensibile o-
pemu. **H**inc iuxta sanctorum primam
doctrinam hoc a religiosis et heremitis
peculiariter eorum requirit professio nichil
in hac vita solaciois carnalis re-
re nichil quietis terrene nec velle
recipere bona in vita sua immo horere
fugere subiectione et abiectioe gau-
dere paupertate studio querere nec
solum facultates sed ipsas quoque cupi-
ditates omnesque torriditas et indecetes
affectiones et cordibus presus eradicari
re habedi etenim amor nisi ad integrum

reseretur ardeat et ipius et plus
 torquet et minus. Est nisi ex corde paup
 sis et affectu paupertas ipsa non virtus
 sed miseria est resenda. Itaque iuxta prar
 ta cotidie aliqua hora pone te in cella
 tua in loco quieto iuxta omnem practica
 ptacti libelli qui incipit volens et co
 ra deo cor tuum effunde dicendo isto a fili
 modo. **C**erte domine deus sancte et hec opus ego
 sum peccator ille vilissimus nequissimus mi
 serrimus qui boitate maiestate et car
 itate tua inmensam tantam fecisti et enormi
 ter gloriam qui tuam sanctitatem et
 iustitiam tantam inuincibilibus viribus offendi
 heu qui beneficis tuis certis tantam ingratus
 qui in sancta religione hucusque tam
 parum profeci tam negligens et exempla
 ris passionatus quam siui qui circa sac
 ramenta tua dignissima ac pauca tantam
 irreuerentem me habui qui perchedolor
 adhuc cotidie totibus tantam defraudatus
 existo tantam carnalis pigritudo et
 negligens sum tantam distracto et in deuoto
 thorus in psalmodia in cantu in oratione
 officio et quod summe michi defledu

ē etiā in celebracione ad quā nec gōg
ne me p̄paro atq; t̄ca t̄attenti et frigi
dus maneo postea quoq; ingratus in
custodiis ac leuis ofisto ī verbis **Ite**
excedo in sopno et temp̄ michi accessu
ifruictuose deduco multa quoq; omit
to cotidie bona **De** hīs ac ceteris meis
p̄cis ac culpis me corā te toto corde ac
cuso veniā p̄cor p̄pono aīd emēdū **Ite**
nosce michi o dñe verā ofer. d̄tracione
plenā emēdacionē ac dignū p̄f̄m et
ad celebrādū me apta **Hīs** dictis puni
et disciplinā temp̄m atq; ad emēdacionē
p̄doneā exhortāc et exata te ducēdo **Ca**
ue ne ī illis aut illis offendas vide ut
te ī istis 2 istis emēdes alioquī sustine
bis tales 2 tales punitiones **Sic** agen
do ī breui multū p̄ficias illū ab eris et
vngeris a sp̄s̄to d̄stracionisq; raduis
te docebit **Ad** chorū mature ac deuō
tē p̄cedes ī d̄no officio t̄m̄p̄ ī oīpotētis
p̄ncīa timorate humilit̄ attente reue
rent̄ ac feruide te habebis sicq; ala
arū ac custodite ad cellā redibis nō ē
cūspicēs nō ridebis nō quēpiā alloq̄p̄is

nō eris leuis nec dissolutus nec leuibus
 fratribus morē gerēs sed dissimulabis et
 p̄trāsibis nec ex humano feruore neq̄
 cordiāto alicui hōre peccābūt cordis tui rigo
 re custodiāq̄ lapabis. **Sic** igitur oēm
 de cetero diem expede p̄mo i hīs cotidie
 p̄fice. Postremo q̄to ita agēdo copio
 sius desup illustraris ac diuino amore
 magis accenderis tanto limpidius etiā
 minutissimās culpās cotidianas cernes
 considerabis magisq̄ eraggerabis defle
 bis vitabis. **Arg. xxxv. De modo et
 practica p̄ficiendi in diuino amore.**

E nūc isrl̄ quid dñs deus tuus
 petit a te nisi ut timeas eū et ā
 bules i vñs ei⁹ et diligas eū ac
 seruias ei i toto corde tuo et i tota aīa
 tua. **Deut. xx.** Sicut p̄hibitū ē. Carī
 tas ē virtus dignissima ceterarū finis v̄
 ter vita ac forma virtutū. Ideo ad p̄fio
 nē ad p̄lecionis p̄cepti diligendi deum
 toto corde cetera vniuersa ordinātur p̄
 cepta cūcta quoq̄ euāgelice legis con
 alia oīa documētā et cūcta etiā nū
idñ ioh. xvii. a ista desuis discipulis

loquitur deo patri. **N**onū fecit eis nomē tuū
ut dilectio tua in eis sit. **P**rimū 9º mediū p-
ficiendi caritate ē assidue ac intente hor-
ipm̄ considerare et oem̄ suā quātionē oc-
cupationē cogitationē et opationē ad cari-
tatis referre pfectū nempe ad sancte ai-
ritatis incrementū ita totibus aspirare et
p̄ illo tam fideliter laborare actualiter q̄
illud sic incessanter aspici meretur p̄cipuū
dumini amoris augmentū qm̄ spiritualiter
ad aliquid ire et appropinquare nō ē aliud
q̄ ad illud feruide affici et conari de hoc
diligenter cupē adipisci ymo hoc ē nō solu-
ire et appropinquare verū etiā curē et vola-
re ad deū ad p̄fctm̄ ad glorie incrementū et
ad verā p̄fectionē sic affici et conari tūp̄
diligenter velle seu cupē caritatis augmē-
tū. **H**inc quippe ait Eusebius. **C**otidie
addamus ad merita nec de nobis ali-
quid p̄sumamus qm̄ dei ē om̄e qd̄ pos-
sumus. **S**imū 9º indefinētes in ope dei
atq̄ assidue ad meliora tendamus ip̄
sa nāq̄ apprehendendi auiditas ip̄
qsuetudo p̄ficiendi semp̄ nos ad meli-
ora p̄uocabit. **E**t ubi viderit deus n̄

deuotione ardentiore i firmabit fa-
 ciet et ondet affirm. Et q̄ntū nos ad
 diderim⁹ ad conati tantū ille apponet
 subsidū q̄ntū nos apposuerim⁹ ad
 diligētā tantū ille addet ad grām q̄ ad
 modū aut habenti dabitur et habūda-
 bit. **G**ra ergo de gratia nascitur ma-
 ior videlz de mōri et p̄f̄is p̄f̄ib⁹ ser-
 uū et lucra ~~lucra~~ lucris et meriti
 meritis lucra efficiūt ut q̄nto pl⁹ ac-
 quire cepit tanto pl⁹ conetur ac dele-
 tur acquirē ut acquisitionis lucrū
 acquisitionis nutriat appetitū. **E**ue-
 ram⁹ igitur vsq̄ i finē. **S**i em̄ pona-
 mus cotidie i cordib⁹ nr̄is ascēs⁹ p̄fi-
 cēdo et p̄f̄m̄ maiore semp̄ optando
 nulla i firmitate nulla etate lassari et
 a spiritali ascēsu poterim⁹ i pediri.
Secūdu remediū p̄ficiēdi i carita-
 te diuina est sic̄pt ac diligēt ~~ac di-~~
 gent⁹ asiderare ea q̄ ad diuinū i fia-
 mat amorē. **C**ognitio nāq̄ ē quasi
 via i tantūmetū ac rō ad amorē ondet
 volūtati bonitate amabilitateq̄ sui
 obiecti seu volūti ex qua volūtatis m-

stingatur mouetur atq; accenditur ad a
mandū. **P**orro ad dei amorē nil ita ac
cendit ut pura et infinita bonitas eius que
vtriq; q̄tū ex se ē inappabilis magis ad
diuinitatis amorē est inflāmatiā q̄ ali
ud aliquid. **I**taq; contemplare q̄ deū
in seipō ē bonitas suppurissima p̄sus im
mensa pulchritudo dulcedo sapiā p̄fō
beatitudo pietas factus liberalitas p̄t
to infinita sup̄cēnālis separata sup̄de
liciosa ac delcābilissima ī se simplicissime
eternalit̄ q; subsistēs vehemēt' auget et
accendit amorē ad ip̄m. **D**emē q̄ ip̄e
p̄or dilexit nos. **D**emē q̄ diligēt' p̄p̄n
de cūctā ip̄is beneficia quālia ac sp̄cia
alia corporalia et sp̄cialia naturalia
et sup̄naturalia inappabilia quorū ac
p̄rāntissima ip̄is p̄missa que nec oculus
vidit nec auris audiuit neq; ī corhōis
asanderūt. **S**i q̄o tam amabilia sūt q̄
dā creata aut ob suā bonitatē virtuosit̄
tutē et factitatē aut ob suā īgenositatē
et sapiē atq; factāe claritatē aut ob suā
liberalitatē ac b̄nificēā n̄ ob suā dul
cedinē pietatē caritatē iustitiā uel

cōsimilē roxīm quāto amabilior ac deside-
 rabilior est deo opō et eterno i quo oīa
 ista supplemissie cōtinētur pmo sicut v-
 nū sūt et vniū simpliāssimū p̄fissimū
 atq̄ inscriptibile cē ita pōm rerū cre-
 atarū bonitates amēitates dulcedines
 sapiē grē scē beatitudies v̄tutes libe-
 litates iusticie pietates ac p̄fōnes po-
 testates ac pulchritudines nō sūt nisi
 rivuli p̄m radii modica p̄ticipaciones
 pure bonitatis i create lucis fontane
 superuberatissimi fontis suppulcher-
 rime et supsplendidissime deitatis atq̄
 supamorosissime trinitatis ¶ Ex horum
 cōsideratione i dei amore totalit̄ ac-
 cendimur et ipm sup oīa i hūo cor-
 de desidero ac amplectamur ¶ Tercia
 mediū ē multonens aspirare suspi-
 rare et eleuari ad deū cū v̄bis amos
 quulosos et deploratōis hoc aut fili
 modo diceo ¶ O bonissime deo quē
 toto corde amabo ¶ O suppulcherri-
 one qm̄ tibi pura et affmiosa me in
 desinet̄ ac feruēde adherebo ¶ O deo
 deo dulcissime qm̄ diu i meo torpore

tempore frigiditate manebo. **H**ec q̄ dīcedo
mōdē pectus plorare ac ītuere cēlū et
addere. **O** deū maieſtatis īmēse tua ſc̄pta
dilaōne mētē meā vehēnēt et iacſſimūter
arcedē. **Q**uartā via ē ex caritate iā habi
tā mētē ad deū fixā ērigē cū actuali di
lectione habitū quippe ex actibus sepe ite
ratis augetur et plentur qualescūq̄ ymo
et quāri dicuntur. **Q**uo curā ſacēdū q̄ dili
gē est alicui bonū velle. **H**ic deū dilige
est ei velle omne bonū qd̄ ipse ē et oem
honore amōrē et cultū quī ei a creatu
ris debentur quā p̄ nictis desiderare et
tūq̄ ſerū eē de eia thonoracione dolere
vniūse beatitudinē p̄ ſc̄dū et glorie eia
p̄ ſc̄dū. **L**assie cogandē ip̄i veneratio
nē toto posse totos p̄curare orādo do
tendo hortādo corripēdo ſarbedo exēpla
rit p̄ vniūdo. **I**tas p̄ hos ferri idē ſe
p̄t attēte nō lente valde auget ratio
tat ut p̄ fiat caritate p̄ ſc̄dū ſub homo
toto comūte ſuntur. **O** deū se ab aliis re
trahēdo et qd̄ ſe extreme agēdo tū m̄
intēse se ad deū eleuādo ut p̄t. **Q**uod
ſarbedo mor vtiq̄ crescat in caritate.

Quarta via e deū dīrē ac diffuse roga
 re quatinō īfē dīuīnā sīā caritatē dignet
 p̄ficē roborare augē formādo etiā ad hoc
 obsecrationes ex corde p̄prio validas ac f̄
 uētēs isto aut mō cōsimili. **O**bscuro te dñe
 dñe deo naturalit̄ īfīnītē et īcōpābilē
 bonē sup̄amābilē sup̄ulcīrē et sup̄pissē
 ut p̄t̄ tuā īfīnītā bonitatē dulcedīnē pi
 etatē digneris me factō tuo amore īcōfī
 ter attendē totalitē adīplē oī hora fir
 mare augē q̄suare possidē p̄ficē. **E**t
 sic oī sup̄altīssīā sup̄ecūntīalīs et sup̄glori
 osīssīā trīnītās ob oēm tuā adīuīcē mu
 tuā sup̄ardētīssīmā dīlātīōnē et cōplacē
 tīā sup̄dūctīssīmā atq̄ īmēsā fac me
 tibi magis magis ac magis placētēm
 et ī tuo amore cotidie magis feruīdū
 stabīlē et p̄fām. **S**exta via seu medi
 cīnē ītūtāt et amore dēi omēs p̄uos et
 illicitos affcō caritatī cōtrarios aut cū
 quo mō nocētēs et cūctā p̄cā dīlīgētē
 semp vitare corde q̄ custodīrē timora
 tū sollicitū cōsīstē corā deo sola nāq̄ p̄mā
 nrā īf̄ dēū et nos dīuīdūt et faciē eīo

a nobis abscondunt phibentq; dona ei
a nobis ppter qd loquitur **Isayas** Iste
ois fr̄s ut auferatur iniquitas **Et in**
hinc vns ac medius te ipm strenue ac
pseueranter exatueris reuerter sine
dubio ad grande caritatis psem ac pau
loq; ad magna ei pfr̄ionem deuenies
et vere feruiosissima erit tua religiosissima
ac solitaria vita **Celso xxxvi De rote**

Nos autē reuelata facie **placōe**
gloria dñi speculantes i eandem
ymagine transformamur a clari
tate i claritate maḡ a dñi spū **ii ad tho**
Qui iuxta iam iudicta fuerit iā a vi
cis expurgatus i passionibus reformatus
i exatatione it̄na fundatus i caritate sin
ceri stabilitus pfr̄s ptingit se felicit ac
copiose expletur q̄ v̄ liberalissimo atq;
ad dandū exuberant̄ patissimo sit deo
bono adorandus ac i finit̄ qui vnicuiq;
secūdu suā i fluit pparatiua dignitate
et capacitate menti igitur talit̄ refor
mate ac istar splendidi speculi fulgide
et ornate fons opulencie munificencie
et dilctionis penitus i finite deo gloriosus

naturalit' bonus ecnāalit' pius iōpabi -
 lit' q' magnificus atq' beneficis oñdet
 p' donū sapiē p' illuminatissimā fidē
 p' illustrationē theoritūm seipm et
 infinitates diuinarū suarū id est
 p' fōnū thezaurus oēm circūscriptā
 eminētiā plenitudinē imēsitatē sue
 eterne suppurissie bonitatis et ve -
 ritatis ac supsimplicissime vnitatis
 increate felicitatis et glē supsplendis -
 sime pulchritudis itermiābilis sanita -
 tis illuminatiue scē oīpotēte pietatis ius -
 tiae ac supserenissime sapiē amenita -
 tis gnosuitatis et cōueniēae. **U**tq' mēs
 purgata contemplatā et feruida sic de -
 sup illustrata eleuabitur supse et con -
 templabitur dūm deū suū tam īfinite
 p'fctm et tā p'fctē ac p'fctōnalit' īfinitū
 tam pure ac naturalit' bonū tā sūme
 iōpabilē amabilē et supamabilē et
 supdesideabilissimū tā īfinite dulcissi -
 mū serenissie gnosū et supgraciosissie
 cōueniēte serenū acceptū tam gloriose
 et īfinite bñm et supbeatissime glorio -
 sū tam itermiābiliter sapientē oīpotēte

benignū iustū dignū nobilem honoran
dū. Cūq; deus excelsus et bñdicty sit in
seipō sume et absolute penitō simplex ut
pote pura actus separatiſſiā forma oīa
formās nichil iformās ī quo nō erit ma
terialimitans nec potencialis cōmixtō
nec dēā finiēns seu coartans cōstat q
oīa ista iā tacta et cetera diuine essen
tie attributa sūt in sup̄gloriosissio deo rea
lit̄ idem et substāntialiter unū simpliciſſi
mū eē ī se oīno p̄fīm ac ī finitū ī depen
dens eternū ydeale ac sepatū ī quō nō oī
moda ydeitate absq; oī apositione et ad
dicatione e oīm bonorū et pulchrorū ac de
siderabilū ī finitū possessio. Cūq; mēt
talit̄ eleuata ac deo cōreplatiē itenta cō
spereuit deū ī oī p̄fōne scātate et glōia
esse tam ī finitū et p̄ asequēs p̄fūs oī
mēt̄ humane ac vniuersā ymo eā oī
mēt̄ angelice ac hīc ī cōprehensibilem
atq; ī finitū trāstendētē ac sup̄antem
oīm mēt̄s create capacitatē vniuersā
et itēta ī deo tāp̄ p̄fūs ignoto q̄tūm
ad quid ē sic q; cognoscat q; vniuersā
q; deo attribuita cōueniūt ei p̄ modū

Infinitate eminentiore et profundiore. quod nos ca-
 pe et intellige in vita hac valeamus. **Idem**
 dicit ea verius auferri et abnegari
 de deo quod convenire eidem quia videlicet
 non competit ei per modum nobis notum aut
 comprehensibilem sed estimabiliter inen-
 rabiliterque sublimiore. **Et hoc dicitur**
dyonysius vocat iterare caliginem id est
 supelucidissimam in se sed nobis ignotam
 et incomprehensibilem dei claritatem pleni-
 tudinem regionem plenam et veritatis ac
 sapientie dei presens inmensam et fieri inig-
 norantiam dei et per invisibilitatem et in-
 comprehensibilitatem ipsum videtur atque cognos-
 cense hoc est intelligere ipsum omnino invisibile
 et incomprehensibile esse velut si quis stans
 in litore totius oceanum hoc est ei oceanum
 non ipsum videtur. Videre non posse illud
 totum visu attingere metiri finire. **Et**
 sicut si quis in partem solis lucem in sole
 formaliter existentem suam defigat visum
 hoc est eilucem illam conspicere. conspicere se non
 posse eam in sua virtute et puritate om-
 nis irradiebatu conspicere. **Hic igitur con-**
 templemur dominum deum nostrum et iteriore

mentis oculū figurāq̄ i ipm̄ cū oī hūi-
litate reuerētia et amore absq̄ audaciā
et curioso scrutiniō Intueamur q̄ ip̄e
esse purū simpliāsimū Tarā scriptū
benignitas īfinita. veritas īcreata. vni-
tas sūma. sup̄beatissā vita. sapiā p̄-
suis īmensa. virtus oīpotēs. sup̄liber-
riā quoq̄ volūtas pulchritudo sepa-
rata et īternuāta dulcedo īlimitata
sic q̄ de ceteris p̄fōnibz eius In horū
cōtēplatione īflāmetur cor nr̄m et dñi
amoris ardore totalit̄ succedatur sic
q̄ deo p̄fōdius viuamur ac abdite tā
q̄ ignota lucide p̄it̄ et obscurē feruētis-
sīe īfigatur Ad magnū dyonisiū mī-
tīmā noīat theologīā que fertur secretissi-
ma et feruentissā mentis cū deo locū
o ad quā sincerissīe caritatis estuātissi-
mū desideiū ītroducāt In hac contem-
platione lumīe dñi meti cōtēplatiue
claris īfulgētē caritatis quoq̄ ardore
valent̄ p̄dominātē mens ip̄a paulatim
p̄ admiratiōne maiestatis ac serenitatis
dei altissimi defluit ac defiat a se ip̄a
atq̄ ī diuicias rapitur glorie oīpotēs

et in deitatis pelago absorbetur talis
 sum lumis sempiterni demersa ar ig
 ne amoris sempiterni ea penitus depura
 te subtiliante et transformate et quasi
 deglutente i supdilissimu dñi veru trās
 it oino alienata a se et obdormit i dila
 dulatēq; requiescit i pace i dñm trans
 lata a reru tumultu ad gaudia iter
 ni ac reliformis silentii ad serenissimu
 ac tranquillissimu diem ad suppurissi
 ma lumis regione vbi a suo benignis
 sio creatore dignatissime amplexatur deos
 culatur exhilaratur vngitur fecundatur
 et de sua acceptatione p tuc certificatur
 et ea que fidei sut certissima acce i tucet
 Ipa quoq; e conuerso sponsum illu celest
 tem brachiis caritatis amplectitur et
 astringit atq; i supbeatissime trinitatis
 mutuo neru amore et osculo quo sup
 adorade et supglorificande tres psone
 seruice mutuo diligunt stringunt et a
 plexantur vniuersos quoq; pdestatos
 pariter amat et coplectitur eterna
 lit vtiq; inuariabiliter q; oino qñus vi
 atorib; hoc no pandat nisi quibusda

ut placeat modo nūc tacto aut alio
Insup ad cōtemplationē huiusmōi per
tingit viator iterdū ex creaturaru cōn-
sideratione qm̄ quiddā p̄fectiōis ama-
bilitatis dulcedis pulchritudinō sapie
potestatis et glorie test̄ effabz et creatis
diuisim et ip̄se incōpabili et sup̄ran-
tissio cōuenit creatori simpliciss̄ et
p̄f̄e cū excellētia penit̄ infinita. **T**er-
nēaus v̄o p̄tingit mens ad cōtēpla-
tionē h̄c p̄ anagorū illustrationē et
pure intelligibiles formas p̄ signatu
valia diuina carismata p̄ sapiām vni-
tūā caritatē flāmigerā et fidem vna
om̄bo credendorū purificatē q̄ mentis
intelligētis decoratā. **P**reterea nōm̄
q̄ mens absq̄ suo conatu ip̄uise repe-
te ad cōtēplationē h̄c et mystice theo-
logie intuitū raptū et extasim eleua-
tur pietate dei imēsa p̄ p̄ueniētē p̄c-
strigetēz dei grām misericordissime cā-
p̄ueniente ip̄m̄q̄ ap̄icem affrūe et
verticē intell̄ue potencie imēdiate tā
gēte illūināte et iflāmāte tā valide
ut ibeallis creatura cōfestim et q̄si

instatance defluat et deficiat a seipā
 et sup se mirabiliter ac graciose transferat
 in tantū ut nō queat quousq; velit veni
 ti utpote libertate arbitrii iā q̄si ad ho
 rā suspensa atq; sopita Et hec est ve
 pia ac felix p̄strano qua mens creata
 oīpotēti succumbit et a grōsissio viciat
 sponso cuius amēitate cōplacētia pul
 chritudinē et amore p̄sus deicitur irre
 luctabiliter supatur nō violentē opprimi
 tur sed suauissimē ac p̄sus amorose
 allucatur fructuose cōiungitur intime
 sonatur idq; tā diu quousq; placuēit
 sponso eā dimitte ac sibi ipi remittere
 que sibi relictā p̄ solito clarius cernit
 p̄pria i p̄fidē de fūositate et calami
 tatem ineffabile quoq; sponsi eterni car
 ita se caritate dignationē et pietatē **¶**
 diligētius nititur se purgare purius
 cōuersari ḡtior repuri ut ad degustatos
 amplexus ap̄ior fiat et cōplacētior sp̄o
 so **¶** Interdū aut ad cōplacōnē hanc
 mistā p̄duantur aīa mūda ac amoro
 sa ascensōnis ḡdibus ipā se p̄paratē p̄
 abstinctionē a mālibus rebus et per

elevationē theorica p̄ sincerā orōnem
ardentissimū q̄ pure dilātis affcū p̄ut
hoc p̄mo caplo mystice theologie ac dei
ceps ibidē docet seraphicū ac illuātissimū
Dionysius ille Capo xxxvii De cōte
platione sup̄essencialis et glōsificē trinitate

Propter glorie dei vobis sp̄m sa
piēcie iagnitione ip̄s Ad ephē
p̄mo De vniū sumi et iāriū
scriptibilis dei cōtemplatione multa vā
atq̄ subtilia dixerūt atq̄ scripserūt phi
Porro supercellētissimē trinitatis nō ha
buerūt noticiā salū ex lucē naturali
Quāuis etenim ad ponēdū emanatiōnē
indeo ad intrā p̄sonarūq̄ pluralitatē
in simpliā dicitate quedā pbabi
les rationes ac pulchre p̄suasiones nō
tamē demonstratīe argumentationes ex
lucē naturali queūt induci p̄ius nō
nulli sint alit̄ opiatī Porro diuina sc̄p
tura desup̄ reuelata atq̄ in sup̄natū
li lucē rite fundata ac īmobilis stabī
lita nos edocet sic īsup̄cōprehensibi
li deo consistē essencē vnitatē simpli
cissimāq̄ naturam ut nichilominus sit
ī ip̄o

vera trinitas supsanctarū et supuenā
 bilū psonarū que cū sit eisdē nō eēn
 tē merito cōsūanciales cōequales et cōe
 tēne aēdūtur ac aēserūtur **N**empe
 quēadmodū deus est bonitatis pētū iēte
 ita et fēnditatis tēnense **H**ic pater etē
 nō seipm plenissime et supclarissime
 intūedo sui ipiō conceptū ac verbū intra
 se pferat ac gignit cuius verbi pductio
 recte gnācio appellatur cū sit pductio
 cōsūctis sibi germis tēnā ex sua sūa scōm
 similitudinē rationē ac prietatem **H**ic
 et verbū illud eternū vnigenitū dei pās
 verissime nūcipatur **H**ec est gnācio et
 nalis itellāialis inuariabilis sēpurissā
 et emanatio nālis origo causa et fons
 vniūse gnācionis paternitatis pductio
 nālis naturalis in celo et in terra **C**
Porro pater eternū et vnigēitū eiō se
 mūcē eternalit' intuentur et penitus
 in cōpūensūe itelligūt cū caritate iōnū
 ditate ac cōplacētia cōformit' et cōfa
 rie intensiue et pōtionalit' mēfinita sic
 p semūcē intūedo ac diligēdo ac tali
 ter sibi mūcio cōplacēdo eternaliter

inuariabiliter concorditerque procedunt
quodam eis commune zelum seu vehemen-
tissimum singularissimum feruentissi-
mumque in se subsistere amorem qui di-
citur spiritus amor ab amore inspi-
rato patris ac filii et amborum concordia
uno et una modo voluntate ut teis est im-
mediate procedens qui non filius sed spiritus sanctus
vocatur quousque pater ac filio consubstantia-
lis existat quoniam non secundum proprietatem
et vocem similitudinis sed amoroze quodam
zelationis et intendencie et impulsione
in alterum profluit et emanat cuius amor
spiratus patris in filium et contra hinc me-
rito nominatur amor et spiritus nexus et v-
nitas pater osculum suauitas et amplexus
pater ac filii **I**n hac supradignissima
et super felicitissima trinitate vnaqueque divina
et increata persona diligit tam seipsum
quam duas alias personas superdulcissimo su-
perferuentissimo penitusque intensissime infini-
to amore et quoniam vnaqueque eorum plene et
splendidissime aliam intuetur vnaqueque feru-
tur constat quod mutua illa dilatio infinite
delectabilis sit **E**t breuiter quelibet in-

creata psona seipam aliacq vtraq
 cu infinitate trina respicit supsuauissime
 fruatur et superstantissime amat **E**t
 hec est vita beantudo et gloria sup
 excellentissime trinitatis **H**is caritatis
 deliciis hns mutue diladnis amplex
 ibus hns alterne atqz qis fructibus
 supgaudiosis suauitatibz nil dulcius
 nil traquillius nil felicius pt cogi
 tai **V**eniqz in hac supbenedca trini
 tate e ois sancte mutue diladnis et
 complacene virtuosissima et supertribena
 tissia ro cu vnaqz supbeneranda et su
 p amada psona sit bonitatis ac sapie
 et pulchritudis penito ifinite **E**st q
 max ens summa pinqvitas pmo et
 substancialis pdeptitas realis absoluta
 p vnitas clarissima quoz cognitio ple
 no soactas summa familiaritas maxima
 consistencia sempiterna **H**ec oia dulcis
 et sobrie coteplemur **I**n hns amorofo
 sinceritqz letemur **T**am ifinite bntu
 dmi dmi dei nri totis cōgratulemur
 pcednis ipm honoremqz idefesse vibz
 totis **I**neis crescamz amore i sapiali

cognitione i puritate mentali **N**o solu
tpalta et carnalia ac terrena syna
sed oem quoqz iordiatu ad ea affm p
sus eradicens pmo et nosipos cide
totalit' relinquamus ita ut tam amo
rose ac valide eleuemur transformem
ac figamur iabissim lucis et vita
tis eterne q nec ppriu actu neq nos
ipos nec quity attedamus aut remi
niscamur creatu et ita erimo vnu
cu dno **Q**u ut optine possimo i solo
deo purissime nos amemo oi p' sus eib
so puato amore et sic de illud ame
mo optemo et complectamur quo de
plac' appropinquare et vniri queamo
Ad laudem et gloria oipotentis qui e
sup oia deus sublimis et benedicty in
scla Amen

Explicat opusculu fratris dyonisi car
thusiens' de vita solitaria sic solitarioz
scriptu p me fr'em wilhelmum scay nou
cu Deo gracias **O**rate p scriptore

Et illuatore fr'e s' p'colao lubberti

¶ tunc regularib⁹ 7 traiecto.

